

PARTEA C: FORMULAREA STRATEGIEI INTEGRATE DE DEZVOLTARE URBANĂ A MUNICIPIULUI BUCUREȘTI (SIDU)

ABREVIERI ȘI ACRONIME

ANM	Administrația Națională de Meteorologie
ASSMB	Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București
ATI	Anestezie și Terapie Intensivă
CDI	Cercetare-Dezvoltare-Inovare
CFR	Căile Ferate Române
CIA	Centru de Îngrijire și Asistență
CSB	Concept Strategic București
IGSU	Inspectoratul General pentru Situații de Urgență
IMM	Întreprinderi mici și mijlocii
MFE	Ministerul Fondurilor Europene
NUTS	Nomenclatorul Unităților Teritoriale Statistice
ONU	Organizația Națiunilor Unite
PATZ-IJ	Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal Interjudețean
PATZ-R	Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal Regional
PIB	Produsul Intern Brut
PMB	Primăria Municipiului București
PUG	Plan Urbanistic General
PUZ	Plan Urbanistic Zonal
RIS3 BI	Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii București-Ilfov
SMURD	Serviciul Mobil de Urgență, Reanimare și Descarcerare
STB	Societate de Transport București
TIC	Tehnologia Informației și Comunicației
UE	Uniunea Europeană

CUPRINS

SECȚIUNEA 1. CONTEXTUL FORMULĂRII STRATEGIEI	5
1.1. București – o metropolă în competiția europeană și globală	5
1.2. Contextul strategic regional	11
1.3. Coordonarea cu strategiile naționale, regionale, județene și cu alte strategii locale	17
1.4. Procesul de consultare/implicarea factorilor interesați	24
SECȚIUNEA 2. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE, OBIECTIVE STRATEGICE ȘI OBIECTIVE SPECIFICE	28
2.1. Justificarea formulării viziunii	28
2.1.1. Principii ce guvernează procesul planificării	28
2.1.2. Modelul spațial de dezvoltare	28
2.2. Viziunea 2050	35
2.3. Obiective strategice și obiective specifice	38
SECȚIUNEA 3. FORMULAREA POLITICILOR ȘI PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE	41
3.1. Aspecte cheie în formularea politicilor și programelor	41
3.2. Lista politicilor și programelor de dezvoltare	54
3.2.1. Politici și programe sectoriale	54
3.2.2. O politică integrată	62
3.3. Matricea coordonării politicilor și programelor cu obiectivele specifice de dezvoltare	73
SECȚIUNEA 4. PORTOFOLIUL DE PROIECTE	80
4.1. Lista lungă de proiecte	80
4.2. Prioritizarea proiectelor	113
SECȚIUNEA 5. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI.....	115
5.1. Cadrul instituțional de implementare	115
5.2. Instrumente de monitorizare și evaluare	124

LISTA DE FIGURI

Figură 1. Performanțele Bucureștiului în clasamente internaționale	6
Figură 2. Poziția Bucureștiului în domeniile acoperite de utilizatorii Teleport.....	9
Figură 3. Propunere identitate verbală și slogan	25
Figură 4. Informații cheie despre pagina de Facebook Ești București	27
Figură 5. Dezvoltarea spațială a Bucureștiului și drumurile istorice de legătură	29
Figură 6. Modelul gravitațional demografic (stânga) și economic (dreapta) pentru Regiunea Sud.....	30
Figură 7. Dezvoltarea zonelor periferice ale municipiului București	31
Figură 8. Modelul compact	32
Figură 9. Modelul de expansiune urbană	33
Figură 10. Modelul conceptual de dezvoltare spațială	34
Figură 11. Dimensiunea spațială a politicii integrate de regenerare urbană	68
Figură 12. Responsabilități privind implementarea strategiei.....	119

LISTA DE TABELE

Tabel 1. Poziția Bucureștiului în clasamentul celor 60 de orașe europene analizate de EDCi	10
Tabel 2. Poziția Bucureștiului în clasamentul celor 28 de orașe capitală din UE.....	10
Tabel 3. Provocările sectoriale identificate și Obiectivele strategice specifice ale POR BI 2021-2027	18
Tabel 4. Tipurile de acțiuni care vor beneficia de finanțare în cadrul POR BI 2021-2027	19
Tabel 5. Obiective strategice și obiective specifice.....	39
Tabel 6. Coordonarea obiectivelor specifice cu Obiectivele politicii de coeziune a UE și cu Agenda Urbană pentru UE	40
Tabel 7. Piramida nevoilor cetățenilor și sectorului privat.....	41
Tabel 8. Formularea politicilor și programelor de dezvoltare în conformitate cu problematica sectorială.....	54
Tabel 9. Influența posibilă a unei politici sectoriale asupra politicilor din celelalte obiective specifice	63
Tabel 10. Influența posibilă a unei politici sectoriale asupra politicilor din celelalte obiective specifice – concluzii.....	64
Tabel 11. Politica integrată de regenerare urbană.....	67
Tabel 12. Schema de alcătuire a programelor de regenerare urbană.....	69
Tabel 13. Tipuri de intervenții posibile pentru programele sectoriale de dezvoltare	80
Tabel 14. Bugetul de investiții pentru perioada 2021-2029	113
Tabel 15. Matricea de prioritizare a proiectelor	114
Tabel 16. Calendar orientativ al etapelor de implementare a strategiei.....	120
Tabel 17. Indicatori de rezultat la nivelul politicilor sectoriale.....	125

LISTA DE CASETE

Casetă 1. Bucureștiul în clasamente internaționale	6
Casetă 2. Nevoile pensionarilor	43
Casetă 3. Nevoile părinților cu copii minori.....	44
Casetă 4. Nevoile grupurilor vulnerabile	45
Casetă 5. Nevoile liceenilor.....	46
Casetă 6. Nevoile studenților	47
Casetă 7. Nevoile antreprenorilor (IMM)	48
Casetă 8. Angajați	49
Casetă 9. Navetiști	50
Casetă 10. Artiști și creatori	51
Casetă 11. Investitori	52
Casetă 12. Turiști.....	53

SECȚIUNEA 1. CONTEXTUL FORMULĂRII STRATEGIEI

1.1. București – o metropolă în competiția europeană și globală

Pentru poziționarea municipiului București în contextul competiției globale și regionale, au fost analizate documente/rapoarte de specialitate, barometre de ranking urban, date statistice la nivel local, regional și național.

Competitivitatea la nivel urban se definește, conform studiului de audit urban **EU Second State of European Report (2010)**, ca abilitatea orașelor de a genera niveluri relativ ridicate de venituri și ocupare, în timp ce sunt expuse la competiția externă. În cadrul raportului menționat, diferențierile de competitivitate între orașele Europei au la bază o tipologie a studiilor de audit urban care ia în considerare patru dimensiuni: mărimea, structura economică, performanța economică, factori cheie ai competitivității regionale (inovație, antreprenariat, resurse umane, conectivitate). Tipologia rezultată din evaluarea indicatorilor pe fiecare dimensiune grupează orașele în trei mari categorii: centre internaționale (A), poli specializați (B), poli regionali (C). Potrivit modelului de analiză a competitivității urbane, pentru seria de date 2010, Bucureștiul este o capitală re-inventată, alături de Budapesta, Sofia, Varșovia, Praga, Bratislava și de capitalele țărilor baltice, intrând în categoria A2: Capitale și zone metropolitane naționale.

În ultimii ani, dezvoltarea economică a orașului a cunoscut un accentuat trend ascendent. Municipiul București formează, împreună cu județul Ilfov, cea mai dezvoltată regiune din România, Regiunea București-Ilfov (NUTS 2), ce se clasează pe locul 25 între regiunile Uniunii Europene din punct de vedere a valorii PIB/capita (PPS), înregistrând 145% din media UE-28 în 2017 (ultimul an pentru care acest indicator a fost calculat). Comparativ cu alte regiuni-capitală (NUTS 2) din Europa Centrală și de Est, București-Ilfov este în mai bine poziționată în raport cu regiunile Budapesta (cu 141% din media UE-28), Berlin (119%), Attica - Atena (92%), Yugoapaden – Sofia (80%), Lituania – Vilnius (79%), Letonia – Riga (67%), Kontinentalna Hrvatska – Zagreb (64%), fiind depășită de Praga (189% din media UE-27), Bratislava (181%), Varșovia (154%) și Viena (152%).

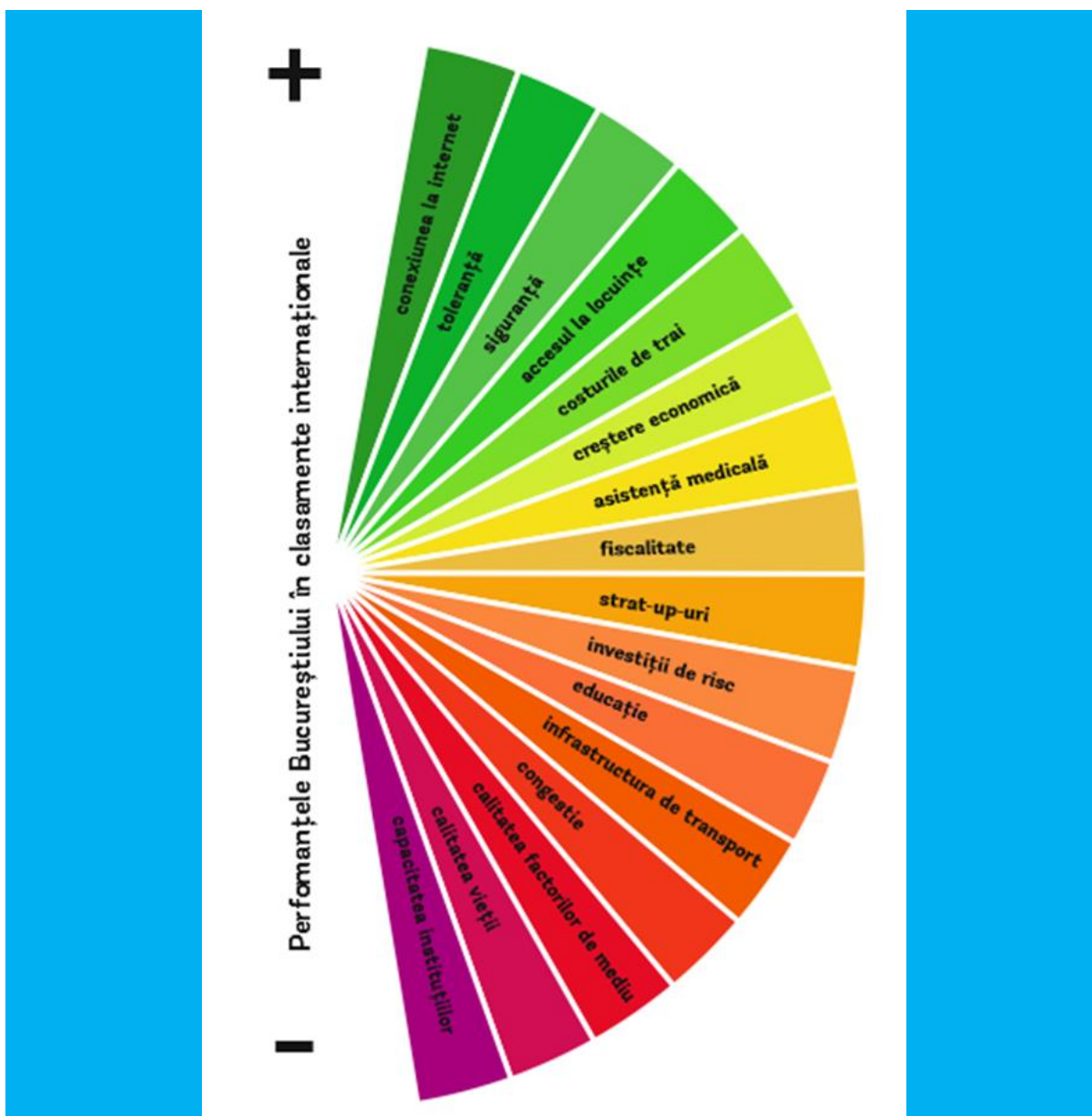
Analiza principalilor indicatori macroeconomici indică o dezvoltare accelerată a municipiului București în perioada post-criză, respectiv o creștere procentuală a PIB(PPS)/locuitor de peste 60%, în intervalul 2009-2017. În comparație cu alte capitale din regiune (la nivel NUTS 3), Bucureștiul a avut cel mai rapid ritm de creștere economică în ultimul deceniu, ajungând în prezent la valori apropiate de cele ale campionilor regionali (Varșovia și Praga). Dacă ritmurile de creștere din ultimii ani se mențin, Bucureștiul ar putea deveni curând, capitala central și est-europeană cu cel mai ridicat nivel al PIB(PPS)/locuitor.

În schimb, din punct de vedere al competitivității, municipiul București se situează pe poziții inferioare în diversele clasamente la nivel European, având o performanță slabă în ceea ce privește majoritatea dimensiunilor competitivității, față de restul regiunilor similare. Așa cum rezultă din caseta următoare, București se impune prin dimensiunea pieței, eficiența forței de muncă, costuri reduse și infrastructură TIC, dar alți factori, precum infrastructura de transport, calitatea vieții și capacitatea instituțiilor necesită o abordare prioritară.

În viitor însă, competiția urbană va cunoaște noi dimensiuni pe fondul schimbărilor resimțite la nivelul mobilității oamenilor, bunurilor și firmelor, generate de pandemia de COVID 19, modul în care orașele (în special orașele cu vocație internațională) vor răspunde la noile provocări fiind determinant pentru poziționarea competitivă a acestora.

Casetă 1. Bucureștiul în clasamente internaționale

Figură 1. Performanțele Bucureștiului în clasamente internaționale

Conform **Globalization and World Rankings Research Institute**¹, orașele sunt clasificate în trei categorii – Alpha, Beta, Gamma – în funcție de factori economici, dar și politici și culturali. Orașele Alpha sunt nodurile principale din rețeaua economică globală. Lista din 2018 include, în topul acestui clasament, Londra și New York (clasificate cu rangul Alpha++), urmate de Hong Kong, Beijing, Singapore, Sydney, Paris, Tokio și Dubai (clasificate cu rangul Alpha+). Bucureștiul intră la categoria Beta+, alături de orașe precum Copenhaga, Munchen, Atena, Atlanta, Boston și altele.

Global Urban Competitiveness Report 2017-2018² este un raport realizat de National Academy of Economic Strategy (NAES), Chinese Academy of Social Sciences (CASS) și UN-Habitat, ce evaluează 1000 de orașe pe baza abilității acestora de a atrage și folosi resurse pentru a genera dezvoltare.

¹ <https://www.spottedbylocals.com/blog/alpha-beta-and-gamma-cities/>

² <http://new.unhabitat.org/es/system/files/documents/urbangateway/gucr2017-2018-short-version.pdf>

http://www.gucp.org/News/Articles/Index_Competitiveness?id=1416

Orașele sunt evaluate pe baza a nouă indicatori, precum: venituri, creștere economică, inovare, locuri de muncă, prețuri și prezența firmelor multi-naționale. În ultimul Raport al Competitivității Urbane 2017-2018, Bucureștiul este pe locul 188 în clasamentul mondial, față de locul 172 în raportul precedent 2015-2016. În topul primelor cele mai competitive orașe ale lumii se află New York, Los Angeles, Singapore, Londra, San Francisco, Shenzhen, Tokyo, San Jose, Munchen și Dallas.

Mercer's 2019 Quality of Living³ evaluează condițiile de viață în peste 450 de orașe la nivel mondial, luând în considerare următorii factori: stabilitatea politică, infrastructuralitatea, aplicarea legii, servicii bancare, libertatea presei, limitări ale libertății individului, servicii medicale, boli infecțioase, canalizare, depozitarea deșeurilor, poluarea aerului, chiria locuinței, cheltuieli de întreținere, condiții climatice, riscuri naturale, etc. Viena deține locul întâi pentru al zecelea an consecutiv, urmată de Zurich (locul doi) și Auckland, Munich și Vancouver (locul trei). Bucureștiul ocupă locul 109, cu două poziții sub locul din 2018.

Emerging Europe Awards, 2020⁴, realizează un clasament al celor mai prietenoase orașe pentru business, pe baza evaluării a 75 de orașe din regiunea Europei emergente, care sunt capitale sau au o populație de peste 200.000 de locuitori. Categoriile de evaluare sunt: (1) brandul, (2) potențialul economic, (3) climatul de business, (4) bazinul de talente, (5) dezvoltarea orașului SMART, (6) infrastructura și conectivitatea, (7) calitatea vieții, (8) suportul autorității locale. Pe locul întâi s-a clasat Budapesta, urmată de Praga și Varșovia. Pe categorii, Bucureștiul a ocupat prima poziție la bazinul de talente.

Global Livability Ranking, 2018⁵ este realizat de Economist Intelligence Unit, ca parte a Global Livability Ranking (2018), pe baza a 140 de orașe, analizate din punct de vedere al stabilității, asistenței medicale, culturii, mediului, educației și calității infrastructurii. Primele 10 orașe sunt: Viena, Melbourne, Osaka, Calgary, Sydney, Vancouver, Tokyo, Toronto, Copenhaga și Adelaide. Bucureștiul este numărul 82, la fel ca Belgrad și Shenzhen, devansând Bangkok (98), Istanbul (108) și Kiev (118).

Conform clasificării **The Economist Intelligence Unit's (EIU) 2019 - Worldwide Cost of Living Survey**⁶, București este cel mai ieftin oraș din Europa, poziția 118 în lume, în baza costurilor de trai. În același domeniu: **Cost of living in cities around the world - Prices and Earnings 2018** evaluează 77 orașe, iar București se clasează pe locul 66 la nivelul de prețuri, 55 la nivelul de venituri și 67 la puterea de cumpărare.

Innovation Cities™ Index 2018: Europe⁷ este realizat pe baza a 162 de indicatori ce acoperă toate funcțiunile economice și sociale de bază ale unui oraș pentru a stimula inovarea. Bucureștiul ocupă locul 62 din 168 de orașe la nivel european și locul 157 la nivel global. La nivel regional, cele mai inovatoare capitale sunt Atena, Praga și Varșovia, iar capitala Greciei este singura care înregistrează creșteri în ceea ce privește indicatorul inovației. Cu scăderi accelerate ale celorlalte capitale din regiune, București prezintă potențialul de a deveni un lider regional în privința inovației pe termen mediu și lung.

Best European Cities to Visit⁸ clasează Bucureștiul pe locul 118 dintr-un total de 378 de orașe europene atractive din punct de vedere al turismului. Având la dispoziție o bază de date de peste 40 milioane de utilizatori, Ranker este o platformă unde membrii pot vota clasamente din diferite domenii de interes.

³ <https://www.romania-insider.com/mercer-bucharest-quality-living-2019>

⁴ <https://emerging-europe.com/news/budapest-named-emerging-europes-most-business-friendly-city-tbilisi-lodz-bucharest-sofia-tallinn-warsaw-and-prague-also-recognised/>

⁵ <https://www.romania-insider.com/bucharest-liveable-cities-world>

⁶ <https://www.romaniajournal.ro/society-people/most-expensive-cities-in-the-world-in-2019-bucharest-and-istanbul-the-cheapest-in-europe/>

⁷ <https://www.innovation-cities.com/europe-cities-ranking-2018-innovation-cities/13955/>

⁸ https://www.ranker.com/list/best-european-cities-to-visit/island-hopper-dan?ref=also_ranked&pos=1&a=0&l=638745<ype=n&g=2

The EU Regional Competitiveness Index (RCI)⁹ 2016 permite evaluarea comparativă a regiunilor europene după criterii economice și sociale. Scorul obținut prin aplicarea indicatorilor se grupează pe următoarele categorii: instituții, stabilitate economică, infrastructură, sănătate, educație de bază, educație superioară și continuă, eficiența pieței muncii, mărimea pieții, echipare tehnologică, sofisticarea afacerilor, inovare. Regiunea București-Ilfov are un index de -0.27 și ocupă poziția 161 din 263 de regiuni analizate.

The State of European Cities 2016, EC – UN Habitat¹⁰, elaborat de Comisia Europeană - Directoratul General pentru Politică Urbană și Regională și UN Habitat pentru a susține Agenda Urbană a UE și conferința UN Habitat III, analizează performanțele orașelor europene prin prisma temelor prioritare ale Agendei Urbane – locuri de muncă și aptitudini, sărăcie, schimbări climatice, energie, calitatea aerului, mobilitate, etc., precum și a Obiectivelor de Dezvoltare Urbană Durabilă 2030 ale ONU de a face orașele sigure, incluzive, rezistente și durabile. Datele prezentate (la nivelul anului 2015) poziționează municipiul București în raport cu restul orașelor europene, din punctul de vedere al unor factori relevanți pentru dezvoltarea acestuia, cum ar fi:

- schimbări în structura populației (scădere moderată a populației până la 2.5%),
- poziționarea în cadrul rețelei de localități (centru regional fără alte centre urbane aflate în vecinătate),
- PIB /cap de locuitor comparativ cu media națională (index peste 150)
- congestia în zona funcțională urbană (peste 20% din lungimea rețelelor).

Conform utilizatorilor **Teleport¹¹**, **Calitatea vieții în București** este apreciată cu scoruri bune la capitolele locuirii, costului vieții și siguranței. Poziția pe care o ocupă în clasamentul general, dintre 266 de orașe, este prezentată în figura următoare. Rezultă din grafic următoarele aspecte:

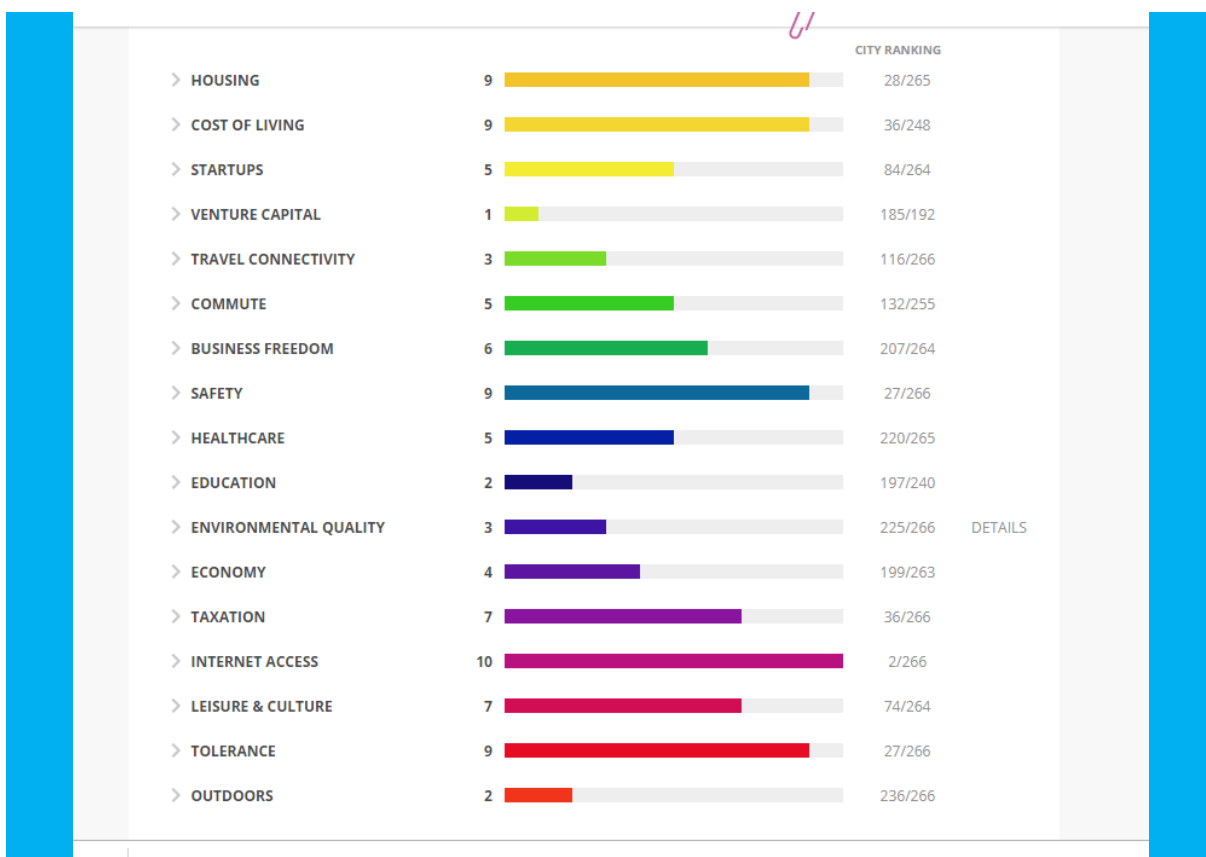
- Locuirea este apreciată pe baza prețurilor chiriilor pentru apartamente mari, medii și mici (respectiv 610\$, 490\$ și 370\$).
- Costul vieții include prețurile pentru 5 km parcurși cu taxiul (2.10\$), un cappuccino (2.5\$), transportul public pe lună (17\$), un bilet la cinema (6.6\$) etc.
- Siguranța reflectă indicatori legați de rata infracționalității (0.8), arme per 100 locuitori (1), victime ale armelor /100,000 locuitori/ an (0), etc.
- Bucureștiul are de asemeni un scor foarte bun (locul 2 din 266 orașe) la accesul la Internet, cu o viteză de download de 347.32 Mbps, precum și la toleranță (27 din 266), cu un index de egalitate LGBT de 77.95 și toleranță față de minorități de 0.94.
- Scorul slab în domeniul educației (197 din 240) este dat de nivelul de performanță în testele PISA (Program for International Student Assessment), și de poziția 801 a celei mai bune universități (Universitatea București).

⁹ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/maps/regional_competitiveness/

¹⁰ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2016/state-of-european-cities-report-2016

¹¹ <https://teleport.org/cities/bucharest/>

Figură 2. Poziția Bucureștiului în domeniile acoperite de utilizatorii Teleport

NUMBEO Quality of Life Index 2019 Mid-Year¹² permite analizarea unor informații comparative asupra calității vieții, pe baza unei formule empirice ce ia în considerare puterea de cumpărare, siguranța persoanelor, ocrotirea sănătății, costul vieții, prețul unei proprietăți raportat la venit, timpul necesar pentru deplasarea în trafic la locul de muncă, poluarea și clima. La jumătatea anului 2019, București ocupa poziția 60 din 75 în Europa și locul 17 din 26 la nivelul Europei de Est în ceea ce privește calitatea vieții.

EDCi European Digital City Index 2016¹³ conține indicatori compoziți ce descriu modul în care diverse orașe europene susțin antreprenoriatul digital. Acești indicatori examinează factori precum: disponibilitatea resurselor financiare, abilitățile forței de muncă în acest domeniu, calitatea rețelilor și infrastructurii suport, precum și factori ce țin de politicile economice, sociale și culturale. Bucureștiul ocupă poziția 52 din 60, clasamentul pe indicatori fiind detaliat în tabelul următor.

TomTom Traffic Index, 2018¹⁴ furnizează statistici și informații referitoare la nivelul congestiei de trafic în 403 orașe din 56 țări. Procentul nivelului de congestie reprezintă timpul suplimentar petrecut de șoferi în trafic într-un an, pornind de la un nivel de bază al timpului petrecut în perioade fără congestie pe fiecare segment de drum într-un oraș și comparându-l cu timpul efectiv petrecut în trafic pe toată perioada anului (24/7). În clasamentul general, Bucureștiul ocupă poziția 11 la nivel Mondial, cu un nivel al congestiei de 48%, fiind devansat de: (1) Mumbai, India; (2) Bogota, Columbia; (3) Lima, Peru; (4) New Delhi, India; (5) Moscova, Rusia; (6) Istanbul, Turcia; (7) Jakarta, Indonezia; (8) Bangkok, Tailandă; (9) Mexico City, Mexic; (10) Recife, Brazilia; și urmat de (12) Sankt Petersburg, Rusia; (13) Kiev, Ucraina; (14) Dublin, Irlanda; (15) Lodz, Polonia.

¹² https://www.numbeo.com/quality-of-life/region_rankings.jsp?title=2019-mid®ion=150.

¹³ <https://digitalcityindex.eu/city/7>

¹⁴ <https://www.tomtom.com/traffic-index/ranking>

Tabel 1. Poziția Bucureștiului în clasamentul celor 60 de orașe europene analizate de EDCi

Indicator	Locul
Accesul la capital (disponibilitatea finanțărilor)	52
Mediul de afaceri (costuri de business, spații de birouri, informații disponibile)	47
Infrastructura digital (viteza download/upload, costul broadband, viteza internet pe mobil, fibră internet)	1
Cultura antreprenorială (asumare riscului, diversitate culturală, colaborare online, densitatea firmelor noi, încredere, absenta percepției negative asupra antreprenoriatului, experiențe cu firme digitale de success)	50
Diseminarea cunoștințelor (calitatea instituțiilor de cercetare, cheltuieli R&D)	50
Stilul de viață (standard de viață, cultură și recreere)	59
Piața (mărimea pieței digitale, tranzacții locale online, cererea locală pentru servicii digitale, creșterea tranzacțiilor locale online)	60
Asistența managerială și de mentoring (evenimente de networking și mentoring, disponibilitatea asistenței în stadii preliminare, acces la acceleratori)	43
Infrastructura non-digitală (conectivitate aeroport, CF, rutieră)	32
Abilități (costuri cu forța de muncă, acces la absolvenți, la salariați ICT, la salariați suport, abilități de limba engleza, training pentru demarare business)	6

EC Flash Eurobarometer 419 – Calitatea vieții în orașe europene în 2015¹⁵ acoperă 79 de orașe, la care se adaugă 4 mega-orașe ("Greater Paris", "Greater Lisbon", "Greater Athens" și "Greater Manchester"). Studiul permite o analiză comparativă a rezultatelor obținute în capitalele europene, în care poziția Bucureștiului pe fiecare categorie de întrebări este sintetizată în tabelul următor:

Tabel 2. Poziția Bucureștiului în clasamentul celor 28 de orașe capitală din UE

	Intrebare: Sunteți de acord cu următoarele afirmații?	Răspuns	Procent din respondenți	Locul
1.	Sunt în general satisfăcut să trăiesc în orașul meu.	Total de acord	83%	26
2.	Sunt satisfăcut cu transportul public.	Total satisfăcut	48%	25
3.	Sunt satisfăcut cu serviciile de sănătate, doctori și spitale.	Total satisfăcut	40%	25
4.	Sunt satisfăcut cu facilitățile de sport.	Total satisfăcut	44%	24
5.	Sunt satisfăcut cu facilitățile culturale.	Total satisfăcut	70%	21
6.	Sunt satisfăcut cu școlile și facilitățile de educație.	Total satisfăcut	48%	27
7.	Sunt satisfăcut cu starea străzilor și clădirilor din cartierul meu	Total satisfăcut	42%	24
8.	Sunt satisfăcut cu spațiul public – piețe, squaruri, pietonale	Total satisfăcut	56%	24
9.	Sunt satisfăcut cu disponibilitatea magazinelor	Total satisfăcut	84%	21
10.	Este ușor să găsesc un loc de muncă în oraș	Total de acord	48%	10
11.	Este ușor să găsesc o locuință bună la un preț rezonabil	Total de acord	44%	5
12.	Prezența străinilor este bună pentru oraș	Total de acord	78%	13
13.	Străinii ce trăiesc în oraș sunt bine integrați	Total de acord	60%	7
14.	Mă simt în siguranță în oraș	Total dezacord	38%	5
15.	Mă simt în siguranță în cartierul meu.	Total de acord	76%	24
16.	La modul general, cei mai mulți oameni din oraș sunt de încredere	Total de acord	37%	25

¹⁵ https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S2070_419_ENG

	Intrebare: Sunteți de acord cu următoarele afirmații?	Răspuns	Procent din respondenți	Locul
17.	Serviciile administrative din oraș ajută oamenii în mod eficient	Total de acord	43%	19
18.	La modul general, administrația publică este de încredere	Total de acord	42%	24
19.	Sunt satisfăcut de calitatea aerului în oraș	Total satisfăcut	22%	28
20.	Sunt satisfăcut de nivelul de zgomot din oraș	Total satisfăcut	31%	28
21.	Sunt satisfăcut de curățenia orașului	Total satisfăcut	37%	23
22.	Sunt satisfăcut de spațiile verzi – parcuri și grădini	Total satisfăcut	62%	23
23.	Orașul este hotărât să lupte împotriva schimbărilor climatice	Total de acord	43%	20
24.	Sunt satisfăcut cu viața pe care o duc în oraș	Total satisfăcut	77%	25
25.	Sunt satisfăcut cu locul în care trăiesc în oraș	Total satisfăcut	81%	27
26.	Sunt satisfăcut cu situația mea financiară	Total satisfăcut	64%	20
27.	Sunt satisfăcut cu situația locului meu de muncă	Total satisfăcut	51%	26

1.2. Contextul strategic regional

Formularea strategiei de dezvoltare a Bucureștiului are loc într-un context global și european caracterizat printr-o serie de documente de referință.

Contextul internațional pentru dezvoltarea urbană este determinat de adoptarea de către ONU a *Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă*, un program de acțiune globală în domeniul dezvoltării cu un caracter universal și care promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile (economic, social și de mediu), vizând în egală măsură statele dezvoltate și cele aflate în curs de dezvoltare. Cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă stabilesc direcții de acțiune în vederea eradicării sărăciei extreme, combaterii inegalităților și a injustiției și protejării planetei până în 2030, după cum urmează:

1. Fără sărăcie – Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context;
2. Foamete „zero” – Eradicarea foametei, asigurarea securității alimentare, îmbunătățirea nutriției și promovarea unei agriculturi durabile;
3. Sănătate și bunăstare – Asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării tuturor la orice vârstă;
4. Educație de calitate – Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții pentru toți;
5. Egalitate de gen – Realizarea egalității de gen și împuternicirea tuturor femeilor și a fetelor;
6. Apă curată și sanitație – Asigurarea disponibilității și managementului durabil al apei și sanitație pentru toți;
7. Energie curată și la prețuri accesibile – Asigurarea accesului tuturor la energie la prețuri accesibile, într-un mod sigur, durabil și modern;
8. Muncă decentă și creștere economică – Promovarea unei creșteri economice susținute, deschise tuturor și durabile, a ocupării depline și productive a forței de muncă și a unei munci decente pentru toți;
9. Industrie, inovație și infrastructură – Construirea unor infrastructuri rezistente, promovarea industrializării durabile și încurajarea inovației;
10. Inegalități reduse – Reducerea inegalităților în interiorul țărilor și de la o țară la alta;
11. Orașe și comunități durabile – Dezvoltarea orașelor și a așezărilor umane pentru ca ele să fie deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile;

12. Consum și producție responsabile – Asigurarea unor tipare de consum și producție durabile;
13. Acțiune climatică – Luarea unor măsuri urgente de combatere a schimbărilor climatice și a impactului lor;
14. Viața acvatică – Conservarea și utilizarea durabilă a oceanelor, mărilor și a resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă;
15. Viața terestră – Protejarea, restaurarea și promovarea utilizării durabile a ecosistemelor terestre, gestionarea durabilă a pădurilor, combaterea deșertificării, stoparea și repararea degradării solului și stoparea pierderilor de biodiversitate;
16. Pace, justiție și instituții eficiente – Promovarea unor societăți pașnice și incluzive pentru o dezvoltare durabilă, a accesului la justiție pentru toți și crearea unor instituții eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile;
17. Parteneriate pentru realizarea obiectivelor - Consolidarea mijloacelor de implementare și revitalizarea parteneriatului global pentru dezvoltare durabilă.

Contextul european al dezvoltării urbane este conturat de faptul că Statele Membre au aprobat recent cel mai mare pachet de stimulente din istoria spațiului comunitar, scopul fiind de reconstrucția Europei după criza provocată de pandemia Covid-19 instalată în anul 2020. Acesta are un buget total de peste 1824 miliarde Euro, dintre care 1074 miliarde pentru Cadrul Financiar Multianual (CFM), iar 759 de miliarde pentru NextGenerationEU – instrument temporar conceput pentru a stimula redresarea.

Peste jumătate din totalul bugetului va fi dirijat către următoarele priorități:

- Cercetare și inovare, prin intermediul **Programului Orizont Europa**
- Tranziție climatică și digitală echitabilă, prin intermediul **Fondului pentru o Tranziție Justă și a Programului Europa Digitală**
- Pregătire, redresare și reziliență, prin intermediul **Mecanismului de Redresare și Reziliență, programelor rescUE și "UE pentru Sănătate"**

De asemenea, sumele includ suplimentarea cu 15 miliarde EUR a fondurilor pentru zece dintre programe (față de acordul din 21 iulie 2020). Este vorba despre următoarele programe: Orizont Europa, Erasmus+, „UE pentru sănătate”, Fondul de gestionare integrată a frontierelor, „Drepturi și valori”, Europa creativă, InvestEU, Agenția Europeană pentru Poliția de Frontieră și Garda de Coastă, „Ajutor umanitar.

Per ansamblu, 30% din bugetul UE va fi cheltuit pentru lupta împotriva schimbărilor climatice, iar 20% din bugetul instrumentului NextGenerationEU pentru transformarea digitală. Ponderea sumelor alocate Politicii de coeziune economice, sociale și teritoriale, respectiv Politicii Agricole Comune se reduce la aproximativ 30% fiecare.

Uniunea Europeană a decis să înființeze un instrument financiar temporar #NextGenerationEU, în valoare de 750 de miliarde euro, separat de bugetul pe termen lung al UE, Cadrul Financiar Multianual (CFM), pentru perioada 2021-2027. Scopul Mecanismului de Redresare și Reziliență este de a oferi sprijin pentru investiții și reforme esențiale în vederea redresării sustenabile și pentru ameliorarea rezilienței economice și sociale a statelor membre UE. La finalul perioadei de investiții, economiile și societățile europene vor fi mai bine pregătite pentru provocările și oportunitățile tranzițiilor verzi și digitale. Mecanismul de redresare și reziliență (MRR) este pilonul principal al #NextGenerationEU și are alocat un buget total de 672,5 miliarde Euro, dintre care 312,5 miliarde sub formă de granturi și 360 miliarde sub formă de împrumuturi.

Fiecare Stat Membru va trebui să întocmească un plan național de redresare și reziliență, prin care se stabilește un pachet de coerent de reforme și proiecte de investiții publice ce vor fi sprijinite. Aceste planuri vor trebui să răspundă la provocările identificate de Semestrul European, în mod special de

recomandările specifice de țară. Comisia Europeană încurajează Statele Membre să propună intervenții în următoarele domenii prioritare:

- Tehnologii curate și energii regenerabile
- Eficiența energetică a clădirilor
- Transport durabil și stații de încărcare
- Dezvoltarea de servicii rapide de broadband
- Digitalizarea administrației publice
- Capacități de data cloud
- Educație și formare pentru a sprijini competențele digitale

Regula stabilită prin propunerea de Regulament (aflată încă în negociere la nivel european) este ca 70% din granturi să fie angajate până la finalul anului 2022, termenul limită pentru accesarea diferenței de 30% din granturi fiind 31 decembrie 2023. În plus, plățile pentru proiectele care vor fi incluse în programele naționale de redresare și reziliență trebuie făcute până în decembrie 2026.

Cu privire la Politica de Coeziune, cele mai relevante documente întocmite de Comisia Europeană sunt:

- **Regulamentul privind prevederile comune (CPR)** - COM (2018) 375 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european plus, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, și de instituire a unor norme financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil și migrație, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului pentru managementul frontierelor și vize;
- **Regulamentul privind Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune (FC)** - COM (2018) 372 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul de Coeziune;
- **Regulamentul privind „Fondul social european plus” (FSE+)** - COM (2018) 382 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI privind Fondul Social European Plus (FSE+).

Conform Regulamentului FEDR, art. 23, abordarea integrată a dezvoltării urbane se va baza pe Strategiile de Dezvoltare Locală și Teritorială. Acestea trebuie să conțină următoarele elemente:

- a) Zona geografică vizată de strategie
- b) O analiză a necesităților de dezvoltare și a potențialului zonei
- c) O descriere a unei abordări integrate care răspunde necesităților de dezvoltare și potențialului identificat
- d) O descriere a implicării de parteneri, în conformitate cu Art. 6, în pregătirea și implementarea strategiei

Acestea pot să conțină, de asemenea, o listă a operațiunilor care urmează să fie sprijinite. Strategiile teritoriale se redactează sub responsabilitatea autorităților sau organismelor teritoriale competente, urbane, locale sau de alt nivel. Atunci când lista operațiunilor care urmează să fie sprijinite nu a fost inclusă în strategia teritorială, autoritățile sau organismele competente, urbane sau de alt nivel

selecționează sau sunt implicate în selecționarea operațiunilor, cu condiția ca operațiunile selectate să respecte strategia teritorială.

Deși la nivel național elaborarea documentelor strategice/planurilor de măsuri sectoriale post 2020 este în desfășurare, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, pe baza următoarelor cinci obiective de politică:

- **Europa mai inteligentă**, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii;
- **Europa mai verde**, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- **Europa conectată**, cu rețele strategice de transport și digitale;
- **Europa mai socială**, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- **Europa mai apropiată de cetățenii săi**, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

De asemenea, se au în vedere și două aspecte orizontale: Consolidarea capacității administrative și Cooperarea în afara zonei de program.

În decembrie 2020, Comisia Europeană a emis Comunicarea COM(2020)789 privind Strategia pentru o mobilitate sustenabilă și inteligentă – înscrierea transporturilor europene pe calea viitorului, strategie care include o serie de indicatori pentru reducerea poluării cu termen 2030, 2035 și 2050

Până în 2030:

- cel puțin 30 milioane de vehicule cu emisii zero vor fi în funcțiune pe drumurile europene,
- 100 de orașe europene vor fi neutre din punct de vedere climatic,
- traficul feroviar de mare viteză se va dubla,
- călătoriile colective programate cu o lungime de sub 500 de km vor trebui să fie neutre din punctul de vedere al carbonului în interiorul UE,
- mobilitatea automatizată va fi implementată la scară largă,
- navele cu emisii zero vor fi pregătite pentru lansarea pe piață.

Până în 2035:

- aeronavele de mare capacitate cu emisii zero vor fi pregătite pentru lansarea pe piață,

Până în 2050:

- aproape toate autoturismele, camionetele, autobuzele, precum și vehiculele grele noi vor avea emisii zero,
- traficul feroviar de marfă se va dubla,
- traficul feroviar de mare viteză se va tripla,
- rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) multimodală, echipată pentru un transport sustenabil și inteligent cu conectivitate de mare viteză, va fi operațională pentru rețeaua globală.

Contextul european pentru dezvoltarea urbană este determinat de propunerea pentru *Agenda Teritorială 2030*, de *Agenda Urbană pentru UE (Pactul de la Amsterdam, 2016)*, *Inițiativa Urbană Europeană (2021-2027)* și de *Programul URBACT (2021-2027)*.

*Agenda urbană pentru UE*¹⁶ se concentrează, în mod special, pe trei piloni ai elaborării și implementării politicilor UE:

1. *O reglementare mai bună*

- Se concentrează pe o implementare mai eficientă și mai coerentă a politicilor, legislației și instrumentelor existente ale UE. Legislația UE ar trebui să fie concepută astfel încât să atingă obiectivele la costuri minime, fără a impune sarcini legislative inutile.
- Nu va iniția o nouă reglementare, ci va fi considerată o contribuție informală la proiectarea viitoare și la revizuirea reglementărilor UE existente, pentru a reflecta mai bine nevoile, practicile și responsabilitățile urbane. Recunoaște necesitatea de a evita blocajele potențiale și de a minimiza sarcinile administrative pentru autoritățile urbane.

2. *O finanțare mai bună*

- Va contribui la identificarea, susținerea, integrarea și îmbunătățirea surselor tradiționale, inovatoare și ușor de utilizat pentru zonele urbane, la nivel instituțional relevant, inclusiv din fondurile europene structurale și de investiții (FESI) (în concordanță cu structurile juridice și instituționale deja existente) în vederea implementării eficiente a intervențiilor în zonele urbane.
- Nu va crea surse de finanțare noi sau majorate care să vizeze alocări mai mari pentru autoritățile urbane. Totuși, va transmite lecții învățate cu privire la modul de îmbunătățire a oportunităților de finanțare a autorităților urbane în toate politicile și instrumentele UE, inclusiv politica de coeziune.

3. *O cunoaștere mai bună*

- Va contribui la îmbunătățirea bazei de cunoștințe privind problemele urbane și la schimbul de bune practici și cunoștințe. Datele de încredere sunt importante pentru portretizarea diversității structurilor și sarcinilor autorităților urbane, pentru elaborarea de politici urbane bazate pe dovezi, precum și pentru furnizarea de soluții adaptate la provocările majore.
- Cunoașterea modului în care evoluează zonele urbane este fragmentată și experiențele de succes pot fi mai bine exploatate. Inițiativele luate în acest context vor fi în conformitate cu legislația UE relevantă privind protecția datelor, reutilizarea informațiilor din sectorul public și promovarea bazelor de date mari, conectate și deschise.

În cadrul Agendei Urbane pentru UE au fost identificate o serie de parteneriate tematice, fiecare dintre acestea elaborând planuri de acțiune care urmăresc îmbunătățirea legislației, instrumente de finanțare și împărtășirea cunoștințelor prin diferite acțiuni, pentru a contribui la obiectivele pe termen lung ale Uniunii de creștere durabilă și coeziune socială, economică și teritorială. Aceste parteneriate vizează următoarele domenii: (1) Calitatea aerului, (2) Locuirea, (3) Incluziunea migranților și refugiaților, (4) Sărăcia urbană, (5) Locurile de muncă și abilitățile în economia locală, (6) Economia circulară, (7) Tranziția digitală, (8) Mobilitatea urbană, (9) Adaptarea climatică (inclusiv soluții de infrastructură ecologică), (10) Tranziția energetică, (11) Achizițiile publice inovative și responsabile, (12) Utilizarea durabilă a terenului, (13) Spațiile publice sigure, (14) Cultura / Patrimoniul cultural.

¹⁶ <https://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda-eu/what-urban-agenda-eu>

Inițiativa Urbană Europeană este un nou instrument care furnizează sprijin pentru orașe urmărind să consolideze abordările integrate și participative pentru dezvoltarea urbană sustenabilă și să acorde o legătură mai puternică cu politicile relevante ale UE și investițiile politicii de coeziune prin următoarele trei linii de acțiune¹⁷:

- sprijin pentru consolidarea capacităților prin (a) îmbunătățirea capacităților orașelor în conceperea politicilor și practicilor urbane durabile într-un mod integrat și participativ și (b) îmbunătățirea proiectării și implementării strategiilor și planurilor de acțiune urbane durabile în orașe;
- sprijin pentru acțiunile inovatoare prin dezvoltarea de soluții inovatoare transferabile și scalabile la provocările urbane;
- sprijin pentru cunoaștere, elaborarea de politici și comunicare prin (a) dezvoltarea bazei de cunoștințe în sprijinul unei mai bune proiectări, implementări și integrări a politicilor urbane și (b) asigurarea accesului mai facil la cunoștințe tematice și împărtășirea cunoștințelor de dezvoltare urbană sustenabilă.

URBACT este un program dedicat cooperării urbane interregionale, singurul program de cooperare teritorială europeană care lucrează exclusiv pentru orașe în domeniul dezvoltării urbane participative integrate. Se va adresa în continuare tuturor orașelor din Europa lucrând îndeaproape cu practicieni, factori de decizie și actorii interesați de la nivel local¹⁸.

Viitorul program propune două obiective complementare, care se bazează pe elementele de program care se sprijină reciproc: consolidarea capacității, schimbul de experiență, învățarea și colectarea cunoștințelor.

1. *Consolidarea capacității orașelor din Europa privind dezvoltarea urbană integrată și participativă*
 - identificarea nevoilor în schimbare ale orașelor, pe fundalul schimbărilor care afectează zonele urbane din Europa;
 - completarea rețelelor de succes pe termen lung prin activități de colaborare pe termen scurt;
 - furnizarea unei oferte mai flexibile de consolidare a capacității, pentru a răspunde nevoilor orașelor;
 - extinderea activităților de succes privind consolidarea capacității și acoperirea unei arii mai largi în Europa;
 - țintirea specifică a orașelor cu capacități mai reduse;
 - diversificarea ofertei pentru a răspunde nevoilor anumitor actori urbani relevanți;
 - întărirea complementarităților între activitățile de consolidare a capacității de la nivelul UE și de nivel național.
2. *Îmbunătățirea cunoștințelor și know-how-ului pentru a sprijini orașele și pentru a susține schimbul de informații la nivelul Agendei Urbane pentru Europa și al oricărei viitoare platforme de politici urbane*

¹⁷ (https://ec.europa.eu/regional_policy/en/newsroom/news/2019/03/20-03-2019-european-urban-initiative-post-2020-the-commission-proposal, https://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/brochures/2019/explanatory-memo-european-urban-initiative-post-2020-article-104-5-cpr-proposal-and-article-10-erdf-cf-proposal)

¹⁸ (<https://urbact.eu/files/orientations-urbact-post-2020>)

- îmbunătățirea îmbinării cunoștințelor și know-how-ului care provin de la orașele implicate în URBACT cu cerințele generate de politici;
- colectarea și transferul mai flexibil al cunoștințelor, ca răspuns la provocările și dezbaterile urbane de la nivelul UE;
- sprijinirea Agendei Urbane pentru Europa și acțiunile pe mai multe nivele pe teme urbane;
- identificarea celor mai eficiente instrumente actuale și viitoare pentru dezvoltarea unei platforme de cunoaștere pentru orașele de la nivelul întregii UE.

1.3. Coordonarea cu strategiile naționale, regionale, județene și cu alte strategii locale

În contextul U.E. prezentat în subcapitolul anterior, propunerile MFE pentru următorul exercițiu financiar cuprind următoarele programe operaționale, care se află în faza de negociere cu Comisia Europeană:

1. Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD)
2. Programul Operațional Transport (POT)
3. Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF)
4. Programul Operațional Sănătate (POS)
5. Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO)
6. Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS)
7. Programul Operațional de Tranziție Justă (POTJ)
8. Programele Operaționale Regionale – implementate la nivel de regiune (8 POR)
9. Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT)

Din suma alocată Mecanismului de Redresare și Reziliență (MRR) la nivelul U.E., România poate beneficia de aproximativ 30,5 miliarde de euro, compuse din 13,8 miliarde de euro sub formă de granturi și 16,7 miliarde de euro sub formă de împrumuturi. Pentru utilizarea instrumentului de finanțare MRR fiecare stat membru al UE trebuie să elaboreze propriul **Plan de Redresare și Reziliență** (PNRR) – document aflat în curs de elaborare, prin care își stabilește domeniile prioritare de investiții în scopul ieșirii din criză, relansării economice și creșterii capacității de reziliență.

De asemenea, la nivel național au fost adoptate o serie de acte legislative relevante pentru realizarea de investiții publice, cu precădere din fonduri externe nerambursabile, precum:

- Ordonanța de Urgență nr. 57/2019 privind Codul Administrativ
- Ordonanța de Urgență nr. 122/2020 privind unele măsuri pentru asigurarea eficientizării procesului decizional al fondurilor externe nerambursabile destinate dezvoltării regionale în România
- Ordonanța de Urgență nr. 156/2020 privind unele măsuri pentru susținerea dezvoltării teritoriale a localităților urbane și rurale din România cu finanțare din fonduri externe nerambursabile

Programul Operațional Regional pentru regiunea București-Ilfov 2021-2027 (varianta de lucru din 31 iulie 2020) are ca obiectiv strategic general *creșterea competitivității economice regionale și îmbunătățirea condițiilor de viață ale comunităților locale din regiune prin sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri, a infrastructurii și a serviciilor publice, astfel încât acestea să fie capabile să gestioneze în mod eficient resursele, să valorifice potențialul de inovare și de asimilare a progresului tehnologic*. Provocările sectoriale identificate și obiectivele strategice specifice, dar și tipurile de acțiuni care vor beneficia de finanțare în cadrul POR BI 2021-2027 sunt detaliate în tabelele următoare:

Tabel 3. Provocările sectoriale identificate și Obiectivele strategice specifice ale POR BI 2021-2027

Provocări sectoriale identificate	Obiective strategice specifice
Valorificare sub-optimală a potențialului de inovare existent în regiune cu efect direct asupra gradului de absorbție a tehnologiei și inovării în IMM-uri.	OSS 1: Îmbunătățirea performanței în materie de cercetare și inovare în domeniile de specializare inteligentă
Nivel scăzut de integrare a tehnologiilor digitale în activitatea de zi cu zi a cetățenilor, a întreprinderilor și administrației publice.	OSS 2: Creșterea nivelului de digitalizare al economiei și societății în vederea eficientizării administrației publice, adoptării pe scară largă a conceptului de smart city și a transferului activităților din off-line în on-line atât în mediul public, cât și cel privat
Capacitate redusă de adaptare și rezistență a IMM-urilor, tradusă printr-o rată scăzută de supraviețuire pe piață și nivel scăzut de internaționalizare.	OSS 3: Consolidarea poziției IMM-urilor pe piețele interne și externe, cu efect direct asupra creșterii și competitivității acestora
Stadiu incipient de dezvoltare al mecanismului de descoperire antreprenorială la nivel regional.	OSS 4: Îmbunătățirea competențelor actorilor mecanismului de descoperire antreprenorială de la nivel regional cu privire la specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat
Sectorul clădirilor și sistemul de încălzire centralizat sunt mari consumatori de energie și contribuie major la emisiile de gaze cu efect de seră.	OSS 5: Îmbunătățirea eficienței operaționale și energetice a sistemului de producție, transport, distribuție și consum a energiei termice la nivel regional
Spații verzi insuficiente, inadecvate, degradate, vacante sau neutilizate corespunzător.	OSS 6: Promovarea dezvoltării regionale și locale sustenabile cu emisii scăzute de CO2 prin îmbunătățirea calității spațiilor și infrastructurii verzi
Disfuncționalități în transportul public și în asigurarea mobilității urbane regionale.	OSS 7: Creșterea mobilității și atractivității utilizării transportului public și nemotorizat
Conectivitate disfuncțională cauzată de volume de trafic ridicate și de o infrastructură inadecvată.	OSS 7: Îmbunătățirea conectivității regionale la coridoarele europene de transport prin creșterea accesului rețelei urbane și diversificarea modalităților de transport
Rețeaua de unități de învățământ este subdimensionată comparativ cu mărimea demografică a regiunii și se confruntă cu disfuncționalități privind nivelul de echipare și condițiile de siguranță și funcționare a spațiilor de învățare punând în evidență discrepanțe majore în plan intraregional.	OSS 8: Îmbunătățirea condițiilor infrastructurii educaționale și asigurarea premiselor materiale necesare pentru ocrotirea, educarea și instruirea copiilor de vârstă preșcolară, elevilor, studenților și adulților
Gradul redus de conservare a elementelor de patrimoniu cultural și natural și insuficiența valorificare a infrastructurilor culturale și turistice a condus la deteriorarea și scăderea atractivității acestora.	OSS 9: Susținerea protecției, conservării și valorificării durabile a obiectivelor de patrimoniu cultural și natural și stimularea dezvoltării zonelor turistice, de agrement și de petrecere a timpului liber
	OSS: Dezvoltarea capacității administrative pentru managementul eficient al Programului Operațional Regional pentru Regiunea București-Ilfov

Tabel 4. Tipurile de acțiuni care vor beneficia de finanțare în cadrul POR BI 2021-2027

Prioritatea PDR	Obiectivul specific aferent priorității	Tipuri de acțiuni finanțate
Prioritatea 1: O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice	OS.1.i Dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate	- Crearea și maturizarea start-up-urilor/ spin-off-urilor inovatoare în domeniile RIS3 BI; - Sprijinul inovării în domeniile RIS3 BI în IMM-uri (inclusiv investiții în infrastructuri proprii de cercetare/inovare ale IMM-urilor); - Sprijinul inovării în domeniile RIS3 BI prin investiții în infrastructurile proprii de cercetare ale organizațiilor de CDI inclusiv ale instituțiilor de învățământ superior, în interesul IMM-urilor; - Participarea (IMM-urilor și organizațiilor de CDI) la activitățile platformelor tematice de specializare inteligentă ale JRC (Platformele S3) și participarea la activități pregătitoare pentru depunere de proiecte în cadrul inițiativelor Institutului European pentru Inovare și Tehnologie (EIT) - Comunitățile pentru Inovare și Cunoastere (KICs), Rețeaua Europeană a Regiunilor pentru Inovare și Cercetare (ERRIN) - Sprijinirea transferului tehnologic aferent domeniilor RIS3 BI, în beneficiul IMM-urilor, prin construcția, modernizarea, extinderea și dotarea cu echipamente și software necesare a infrastructurilor de inovare și transfer tehnologic (inclusiv parcuri științifice și tehnologice) în scopul comercializării rezultatelor cercetării-dezvoltării (teste, prototipare, etc.); îmbunătățirea serviciilor de transfer tehnologic specifice existente; dezvoltarea unor noi tipuri de servicii de transfer tehnologic corelate cu nevoile mediului de afaceri; și investiții pentru implementarea unui rezultat al cercetării – inovării în parteneriat între IMM-uri și EITT. - Susținerea clusterelor în vederea creșterii competitivității și susținerea inovării întreprinderilor în domeniile RIS3
	OS.1.ii Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	- Sprijin pentru transformarea digitală a IMM-urilor: adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale în vederea inovării, facilitarea investițiilor tehnologice, tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă, hub-uri de inovare digitală etc.; - Digitizarea în mediul universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live streaming, echipamente și infrastructură de proiectie și video mapare.
	OS 1.iii Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor	- Investiții în active corporale și necorporale dedicate microîntreprinderilor în vederea creșterii rezilienței lor pe piață, pe termen mediu și lung, inclusiv sprijinirea acestora pentru a depăși efectele crizei COVID-19; - Sprijinul antreprenoriatului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor,

Prioritatea PDR	Obiectivul specific aferent priorității	Tipuri de acțiuni finanțate
		acceleratoarelor de afaceri și a parcurilor industriale cu impact la nivel regional; - Investiții în active corporale și necorporale dedicate IMM-urilor cu o vechime de minim 3 ani, inclusiv scale-up, suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri în vederea internaționalizării și sprijin pentru depășirea efectelor crizei COVID-19.
	OS 1.iv Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat	- Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor/ organizațiilor de CDI / entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială aferent RIS3 BI 2021-2027
Prioritatea 2: O regiune cu orașe Smart	OS 1.ii Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor	- Susținerea digitalizării serviciilor publice (intervenții de tip smart-city pentru siguranța publică, servicii și utilități publice, monitorizare energie, mediu, iluminat public, sisteme GIS etc.) inclusiv securitate cibernetică, interoperabilitate.
Prioritatea 3: O regiune cu orașe prietenoase cu mediu	OS 2. (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră	- Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale - Creșterea eficienței energetice în clădirile publice - Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate
	OS 2. (vii) Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluării	- Crearea / modernizarea / extinderea spațiilor verzi (parcuri, grădini, scuaruri, etc) - Crearea de infrastructuri verzi urbane: (acoperișuri verzi, pereți verzi, coridoare verzi ecologice, etc)
	OS 2. (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile	- Investiții destinate îmbunătățirii infrastructurii utilizate pentru prestarea serviciului de transport public urban curat (construirea/extinderea traseelor de transport public electric urban/suburban) - Investiții destinate îmbunătățirii infrastructurii utilizate pentru prestarea serviciului de transport public urban curat (modernizarea/reabilitarea traseelor de transport public electric urban/suburban) - Investiții destinate îmbunătățirii infrastructurii utilizate pentru prestarea serviciului de transport public urban curat (construirea/ modernizarea/ reabilitarea/ extinderea infrastructurii intermodale de tip park&ride, inclusiv infrastructura tehnica aferenta,etc) - Investiții destinate îmbunătățirii serviciului de transport public de călători prin achiziționarea mijloacelor de transport ecologice si cu emisii scazute de CO2 (material rulant tramvai si mijloace de transport urban curat (low-carbon) - Investiții destinate imbunatatirii infrastructurii transportului nemotorizat: construirea/ modernizarea/ reabilitarea/extinderea

Prioritatea PDR	Obiectivul specific aferent priorității	Tipuri de acțiuni finanțate
		pistelor/traseelor pentru biciclete, modernizarea/extinderea de zone și trasee pietonale și semi-pietonale, etc) - Investiții destinate digitalizării sistemelor de transport public urbane. Crearea /modernizarea/extinderea sistemelor de management al transportului public /traficului, inclusiv a sistemului de monitorizare video, precum și a altor sisteme de transport inteligente (STI) - Investiții destinate îmbunătățirii infrastructurii transportului electric alternativ (construirea/achiziționarea/ instalarea stațiilor de realimentare/ reîncărcare cu combustibili alternativi, etc)
Prioritatea 4: O regiune accesibilă	OS 3.iii Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere	- Dezvoltarea legăturilor secundare reabilite și/sau nou construite către rețeaua și nodurile TEN-T: Investiții destinate construirii/modernizării/ reabilitării/ extinderii infrastructurii (rutiere) care asigură conectivitatea, directă sau indirectă, la rețeaua și nodurile TEN-T rutiere existente/propuse, în vederea îmbunătățirii parametrilor relevanți (viteza, siguranță, portanță, nr. de utilizatori, decongestionare, fluidizare)) - Dezvoltarea intermodalității și a altor legături de transport reabilite și/sau nou construite: investiții destinate construirii/ modernizării/ reabilitării/ extinderii infrastructurii (rutiere) și intermodale de marfă, în vederea creării conectivității și/sau îmbunătățirii parametrilor relevanți (viteză, siguranță, portanță, nr. de utilizatori, decongestionare, fluidizare)
Prioritatea 5: O regiune educată	OS 4.ii Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii	- Construirea / reabilitarea / modernizarea / extinderea / echiparea infrastructurii educaționale pentru nivelul antepreșcolar și preșcolar, învățământul primar, gimnazial, liceal (non ÎPT) și învățământul special organizat în unități de învățământ speciale - Construirea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea/ echiparea infrastructurii educaționale pentru învățământul profesional și tehnic și învățarea pe tot parcursul vieții, inclusiv campusuri - Construirea /reabilitarea / modernizarea/ extinderea / echiparea infrastructurii educaționale universitare, inclusiv campusuri
Prioritatea 6: O regiune atractivă	OS 5.i Favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane	Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural, prin: - restaurarea, consolidarea și conservarea obiectivelor de patrimoniu cultural - creșterea securității elementelor de patrimoniu cultural, inclusiv prin dotarea cu sisteme antiefracție, sisteme de protecție împotriva incendiilor etc.

Prioritatea PDR	Obiectivul specific aferent priorității	Tipuri de acțiuni finanțate
		- implementarea tehnologiilor multimedia și a tehnicilor digitale pentru promovarea obiectivelor de patrimoniu cultural - Investițiile în infrastructura din domeniul cultural, prin: - reabilitare și consolidarea infrastructurilor culturale (dedicate teatrului, lecturii, artelor vizuale, spectacolelor, muzicii, operei, expozițiilor etc.) - creșterea securității infrastructurilor culturale, inclusiv prin dotarea cu sisteme antiefracție, sisteme de protecție împotriva incendiilor etc. - implementarea tehnologiilor multimedia și a tehnicilor digitale pentru promovarea infrastructurilor culturale - Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului natural, prin: - realizarea de amenajări în vederea conservării durabile a obiectivelor de patrimoniu natural, inclusiv crearea/reabilitarea infrastructurilor conexe obiectivelor de patrimoniu natural - implementarea de măsuri în vederea creșterii securității siturilor naturale - Îmbunătățirea mediului urban prin dezvoltarea zonelor turistice, de agrement și petrecere a timpului liber, prin: - crearea și modernizarea infrastructurilor turistice și de agrement, inclusiv a utilităților aferente acestora - crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate (ex. zone speciale pentru sport, locuri de joacă pentru copii etc.) - asigurarea securității spațiilor publice prin realizarea sistemului de iluminat și a sistemelor de supraveghere video

Strategia se coordonează la nivel de obiective și politici sectoriale cu principalele documente de planificare elaborate la nivel central și regional¹⁹:

- **Planul de Amenajare a Teritoriului Național** - secțiunile: (I) Rețele de transport, (II) Apă, (III) Zone protejate, (IV) Rețeaua de localități (2014), (V) Zone de risc natural, (VI) Zone turistice;
- **Strategia de Dezvoltare Teritorială a României, 2035;**
- **Strategii sectoriale**, ce acoperă sectoare cheie ale dezvoltării precum capitalul uman, infrastructura de conectivitate (Master Planul General de Transport), competitivitate economică, valorificarea resurselor naturale, capacitatea administrativă, etc.;
- **Planul de mobilitate urbană durabilă 2016-2030 – Regiunea București – Ilfov:** propune ca viziune de dezvoltare "realizarea unui sistem de transport eficient, integrat, durabil și sigur, care să promoveze dezvoltarea economică, socială și teritorială și care să asigure o calitate

¹⁹ Prezentarea acestor documente relevante pentru elaborarea SIDU București este detaliată în *Livrabilul 2 - Identificarea și analizarea documentelor strategice și programatice existente relevante*

bună a vieții”. Obiectivele sale strategice sunt: accesibilitatea, îmbunătățirea siguranței și securității, protecția mediului, eficiența economică, calitatea mediului urban;

- **Planul de Dezvoltare Regională** pentru următoarea perioadă de programare (în elaborare);
- **Strategia de Specializare Inteligentă a Regiunii București-Ilfov (RIS 3 BI)**, în cadrul căreia sunt definite domeniile de specializare inteligentă de la nivelul regiunii, după cum urmează: Tehnologia Informațiilor și Comunicații (TIC), Industрии culturale și creative, Sisteme și componente inteligente (electronică, optoelectronică, mecatronică, etc.), Materiale avansate și Noi alimente și siguranța alimentară.

De asemenea, procesul formulării strategiei se realizează în paralel cu o serie de alte documentații, cu caracter strategic sau statutar, precum **Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Ilfov**, **Planul Urbanistic General al Municipiului București**, **Strategia de Dezvoltare a Județului Ilfov 2020-2030**, ceea ce reprezintă o oportunitate de coordonare a datelor, de stimulare a participării actorilor de la nivel local, județean, regional și național, de validare a rezultatelor obținute în diverse etape ale procesului, crescând calitatea planificării.

La nivelul municipiului București, există un număr semnificativ de strategii sectoriale elaborate sau în curs de elaborare pe diverse orizonturi de timp. Documentele a căror valabilitate se (va) întinde după 2020 vor fi luate în considerare în formularea politicilor sectoriale. Cele mai importante sunt prezentate în *Partea A - Identificarea și analizarea documentelor strategice și programatice existente relevante și cuprind:*

2. Planul de acțiune pentru diminuarea zgomotului în Municipiul București – aprobat prin HCGMB nr. 183/2017, cu valabilitate până în anul 2030.
3. Planul Integrat de Calitate a Aerului pentru București 2018 – 2022 – aprobat prin HCGMB nr. 325/2018, cu valabilitate până în anul 2022
4. Strategia locală privind incluziunea socială și reducerea sărăciei în Municipiul București 2017 – 2021 – aprobată prin HCGMB nr. 496/2017, cu valabilitate până în anul 2021
5. Strategia de dezvoltare și funcționare pe termen mediu și lung a serviciului public de salubritate în Municipiul București (2014-2030) – aprobată prin HCGMB nr. 82/2015, cu valabilitate până în anul 2030
6. Strategia de alimentare cu energie termică în sistem centralizat a consumatorilor din Municipiul București (2018-2028-2038) -aprobată prin HCGMB nr. 260/2017, cu valabilitate până în anul 2038
7. Strategia pentru dezvoltarea unui oraș inteligent "Smart City București" 2018-2025 – document neaprobat de CGMB
8. Strategia pentru dezvoltare educațională - București - Capitala Educației – document neaprobat de CGMB
9. Strategia de realizare a unor săli multifuncționale (sportive/culturale) – aprobată prin HCGMB nr. 606/2018, cu valabilitate neprecizată
10. Strategia Culturală a Municipiului București 2016 – 2026 – aprobată prin HCGMB nr. 152/2016, cu valabilitate până în anul 2026
11. Programul „Promovarea Municipiului București ca destinație turistică și dezvoltarea turismului în București” (2018-2020) – aprobat prin HCGMB nr. 539/2018; în prezent se lucrează la documentația pentru programul multianual aferent perioadei 2021-2024, care va fi supus aprobării CGMB
12. Programul "Sănătate și Dezvoltare prin Sport" – aprobat prin HCGMB nr. 350/2018, cu valabilitate până în anul 2022

13. Master Planul pentru sistemul de management integrat al deșeurilor la nivelul Municipiului București – aprobat prin HCGMB nr. 455/2019, cu valabilitate până în anul 2046
14. Strategia de dezvoltare (conceptul strategic) București 2035 – document neaprobat de CGMB
15. Strategia de dezvoltare a infrastructurii de transport cu metroul în București – aprobată de METROREX S.A., cu valabilitate până în anul 2040
16. Programul multianual „Bucureștiul Digital” - Tehnologia Informației pentru servicii publice – aprobat prin HCGMB nr. 542/2018, cu valabilitate până în anul 2022
17. Master Planul serviciului de alimentare cu apă și canalizare pentru Municipiul București – aprobat prin HCGMB nr. 577/2019, cu valabilitate până în anul 2049

1.4. Procesul de consultare/implicare a factorilor interesați

Formularea strategiei de dezvoltare este rezultatul unui proces participativ, care implică factorii de decizie, oamenii de afaceri, populația, pentru stabilirea unui consens în ceea ce privește evoluția orașului și modul în care acesta răspunde, sau ar trebui să răspundă cererii grupurilor – țintă. Participarea grupurilor țintă s-a realizat sub egida unui demers de branding, construit pe următorii piloni:

- UNITATE – Adresăm diversitatea exprimată ca provocare prin transmiterea mesajului de unitate; folosim verbe la persoana 1 plural: *noi / împreună*;
- POZITIVITATE – Ne concentram pe viitor și soluții versus problemele cu care ne-am confruntat în trecutul orașului;
- IMPLICARE – Componentele de comunicare îi invită pe membrii comunității să contribuie cu feedback în partea de analiză (chestionare) și modelare soluții (consultări publice);
- TRANSPARENȚĂ - Adresăm contextul actual de neîncredere a populației prin transparentizarea întregului proces de dezvoltare a strategiei.

Rezultă astfel o abordare care folosește persoana a 2-a singular în nume: "Tu" EȘTI București și persoana I plural în slogan: "noi", Noi toți schimbăm orașul împreună. Bucureștiul nu este al unui singur tip de oameni, ci este al: cercetătorilor și inovatorilor; tinerilor și studenților; părinților; străinilor; navetiștilor, pensionarilor; persoanelor cu nevoi sociale; antreprenorilor și investitorilor; angajaților; turiștilor. Brandul transmite ideea că există un "tu" și există un "noi". Adică pe de o parte, viitorul Bucureștiului e al tău, al fiecăruia dintre milioanele de oameni care intră în cele 10 categorii de public, dar, pe de alta parte, există și un "noi", adică noi toți cei 3 milioane de oameni care compunem comunitatea Bucureștiului.

Figură 3. Propunere identitate verbală și slogan

Sursa: Ești București - Manual de branding

Implicarea populației și a factorilor urbani interesați în acest proces de formulare a strategiei s-a realizat prin intermediul următoarelor instrumente: (1) sondaje de opinie, (2) întâlniri de consultări și dezbateri sectoriale, (3) focus grupuri, (4) pagină de Facebook.

(1) Cercetarea sociologică desfășurată în perioada iunie-iulie 2019 a utilizat ancheta bazată pe chestionar ca metodă exclusivă de colectare a datelor. La nivelul Bucureștiului s-au realizat 7 sondaje de opinie independente, totalizând un volum de 10205 chestionare aplicate. În cadrul celor 7 sondaje de opinie desfășurate s-au aplicat 12 instrumente de colectare a datelor, respectiv 12 tipuri de chestionare care vizau problematici specifice la nivel de grupuri țintă.

La nivelul populației au fost aplicate 4005 chestionare în regim face to face, la domiciliul respondentului. Eșantionarea utilizată pentru acest sondaj a fost de tip aleatoriu, stadial, stratificat în funcție de circumscripția de recensare, gen și vârstă. În cadrul sondajului la nivelul populației, pentru diferite categorii de grupuri sociale speciale au fost aplicate instrumente de colectare a datelor specifice, astfel:

- 800 chestionare adresate pensionarilor,
- 800 chestionare adresate părinților,
- 800 chestionare adresate angajaților,
- 400 chestionare adresate persoanelor vulnerabile,
- 400 chestionare adresate studenților,
- 500 chestionare adresate întreprinzătorilor.

În plus, au mai fost aplicate chestionare următoarelor grupuri:

- 400 elevilor de liceu,
- 100 artiștilor și creatorilor,
- 400 navetiștilor cu mijloace de transport în comun,
- 400 turiștilor străini,
- 500 investitorilor.

(2) Întâlniri de consultări și dezbateri sectoriale au fost organizate în ultimul trimestru din 2019 și au avut ca obiectiv validarea unor ipoteze rezultate din analiza-diagnostic, pe domeniul respectiv,

identificarea problemelor și provocărilor din acel domeniu, precum și propunerea unor soluții viabile de rezolvare. Domeniile abordate au fost următoarele:

- Cultură
- Educație
- Energie
- Mediu
- Schimbări climatice
- Mobilitate
- Patrimoniu și locuire
- Sport
- Turism
- Mediu investițional/ de afaceri (prin întâlniri cu reprezentanți ai ambasadelor)

(3) Focus grupurile s-au adresat grupurilor țintă abordate în cadrul sondajelor de opinie – angajați (în sectorul de stat și în sectorul privat), antreprenori, reprezentanți ai asociațiilor patronale din turism și manageri din HORECA, reprezentanți ai organizațiilor care lucrează cu imigranți, persoane care trăiesc în sărăcie, persoane cu dizabilități, romi, pensionari, cadre didactice universitare cu funcții de management și coordonare, studenți, liceeni, părinți, navetiști, artiști/creatori, cercetători – și au vizat câteva dimensiuni tematice:

- Percepția evaluativă a grupului țintă asupra Bucureștiului; elemente de identitate generală a urbanului bucureștean;
- Percepția asupra diferitelor aspecte/tipuri de probleme la nivelul vieții urbane bucureștene (ex. transport, poluare, viață de cartier, petrecerea timpului liber, etc.);
- Identificarea principalelor tipuri de soluții la problemele identificate;
- Identificarea așteptărilor și tipurilor de intervenții urbane la nivelul Bucureștiului.

(4) Procesul de consultare pentru Strategia Integrată de Dezvoltare Urbană (SIDU) a municipiului București se desfășoară și în mediul online, prin intermediul unei platforme de socializare și anume o pagină de Facebook intitulată „Ești București”. Pagina a fost lansată oficial în octombrie 2019 împreună cu o primă serie de consultări fizice. Cu aproximativ 7000 de cetățeni care urmăresc pagina în prezent și o medie de trei postări pe săptămână care intră în contact (“reach”) cu mii de utilizatori Facebook și strâng mii de interacțiuni (“engagement”), pagina s-a dovedit a fi extrem de eficientă în acest proces. Astfel, sunt colectate săptămânal informații cheie, cum ar fi diverse provocări cu care se confruntă zi de zi cetățenii ce locuiesc și lucrează în București, precum și opinii și recomandări ale acestora pentru dezvoltarea orașului.

Figură 4. Informații cheie despre pagina de Facebook Ești București

Sursă: Vizualizare a datelor prelucrată de autori

Conținutul diseminat prin pagina de Facebook „Ești București” se împarte în șase categorii: fotografii (cu diverse întrebări inserate ca text fie pentru a afla detalii despre o anumită problemă, fie pentru a disemina rezultatele cheie ale analizei despre București în cadrul campaniilor de tip „Știați că”, sau sub formă de hărți), videoclipuri (incluzând îndemnuri la acțiune pentru a încuraja participarea la sondaje, precum și alte informații interesante pentru audiență, ca parte a campaniilor de tip „Știați că”), interviuri atât în română, cât și în engleză cu bucureșteni, postări live valabile 24 de ore (“stories”), infografice și sondaje valabile 7 zile (“polls”). Cele mai eficiente instrumente Facebook de colectare a informațiilor de până acum s-au dovedit a fi sondajele și fotografiile cu inserații de text sau de tip hartă, cele mai performante ajungând fiecare la peste 10.000 de cetățeni (“reach” organic) și însumând peste 2500 de interacțiuni (“engagement” organic) cu aceștia.

SECȚIUNEA 2. VIZIUNEA DE DEZVOLTARE, OBIECTIVE STRATEGICE ȘI OBIECTIVE SPECIFICE

2.1. Justificarea formulării viziunii

Formularea unei viziuni de dezvoltare pentru București reprezintă un demers cu responsabilitate partajată. Fiind o expresie sintetică a modului în care comunitatea înțelege sensul dezvoltării, viziunea reunește valori comune, dar și aspirații și interese proprii diferitelor grupuri țintă. În condițiile date, formularea acesteia trebuie să pornească de la un set de principii dezbătute și acceptate, care să asigure înțelegerea mecanismelor de organizare a procesului de planificare strategică, dar și de dezvoltare spațială a municipiului.

2.1.1. Principii ce guvernează procesul planificării

Complexitatea orașului – capitală, varietatea actorilor urbani și contextul competițional complicat fac ca procesul planificării strategice și, implicit, formularea viziunii să se bazeze pe următoarele principii:

1. **Principiul unei largi participări publice:** Viziunea recunoaște puterea implicării și contribuției comunităților, instituțiilor și autorităților publice, ONG-urilor, mediului de afaceri și tuturor persoanelor interesate în dezvoltarea viitoare a municipiului. De-a lungul procesului elaborării strategiei, au fost create oportunități (de ex. focus grup-uri, ateliere de lucru, sondaje telefonice și online) pentru actorii locali sus-menționați de a participa activ la dezbaterile problemelor și exprimarea opiniilor legate de aspectele ce privesc interesul individual și comunitar al diferitelor grupuri țintă: angajați, antreprenori, navetiști, pensionari, părinți, studenți, liceeni, grupuri vulnerabile, cercetători, artiști, turiști străini, etc.
2. **Principiul cooperării instituționale:** Dezvoltarea urbană este încorporată integral la nivel regional, contribuind astfel la coeziunea economică, socială și teritorială. De aceea, planificarea dezvoltării solicită coordonarea instituțiilor cu responsabilități în acest sens de la nivel municipal, județean, regional și național, dar și la nivelul sectoarelor capitalei, folosind instrumente și metode de informare, proceduri și grupuri de lucru. Efortul de planificare a demarat astfel cu colectarea și analiza tuturor strategiilor relevante de la nivel de sector, municipiu, regiune, de la nivel național și european.
3. **Principiul pragmatismului decizional:** Intregul demers de planificare pornește de la realitățile identificate în faza de analiză și se bazează pe capacitatea reală a municipiului de a susține dezvoltarea. Atât viziunea și obiectivele strategice, cât și pachetul de politici – programe – proiecte iau în considerare opțiuni realizabile și conduc la stabilirea unui portofoliu de proiecte asumat, fezabil, realist, care să permită focalizarea efortului pe un număr limitat de intervenții, cu valoare adăugată și, preferabil, cu atragerea de resurse externe.
4. **Principiul continuității în planificare:** Procesul planificării strategice se bazează pe o continuitate în timp a viziunii, cu repoziționări și articulări induse de schimbările din contextul internațional și european, dar și din cererea grupurilor țintă. Documentele de planificare elaborate anterior (PUG 2000, CSB 2035), sau aflate în desfășurare (actualizarea PUG) constituie un punct de pornire în acest demers.

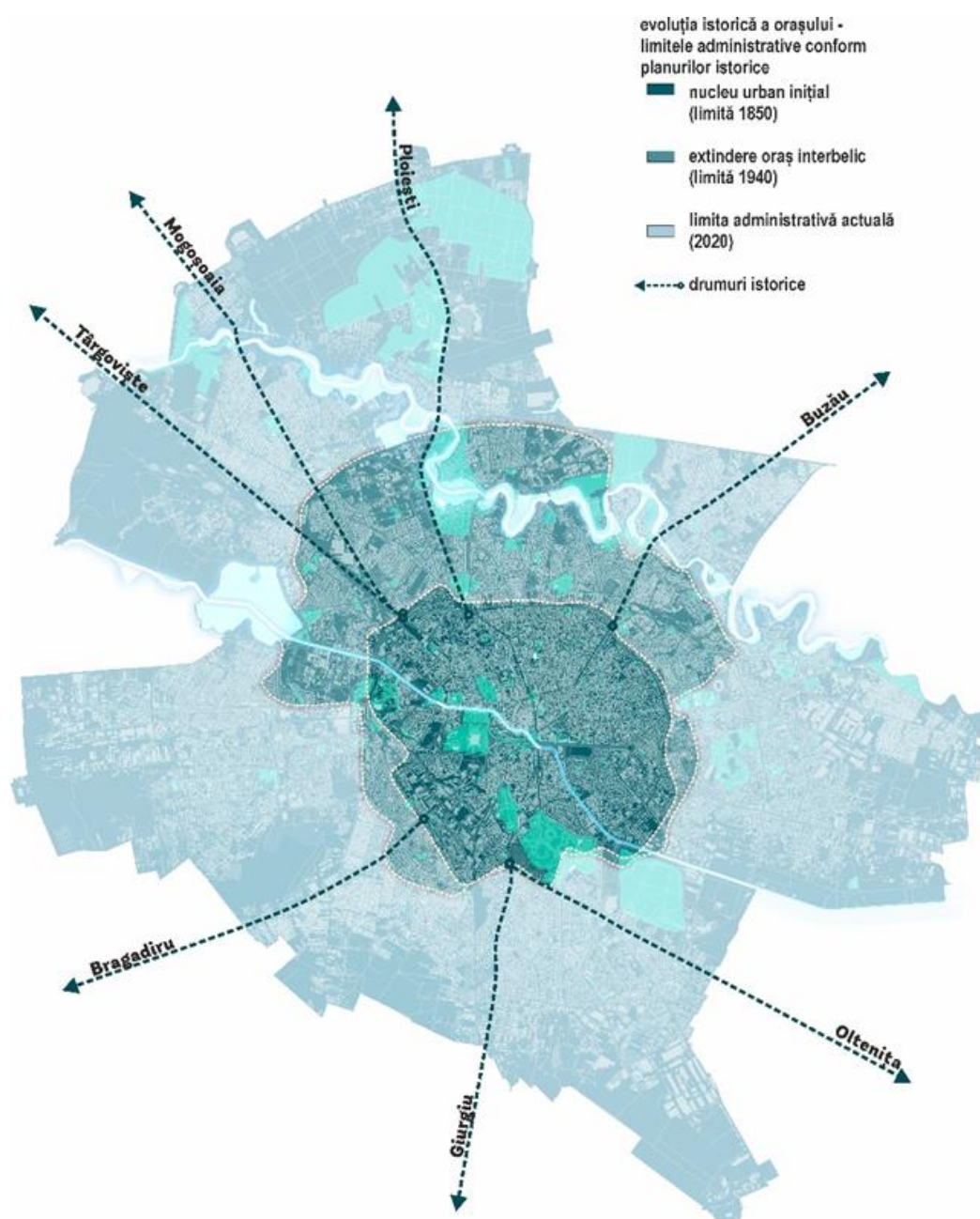
2.1.2. Modelul spațial de dezvoltare

Bucureștiul are un tipar spațial al dezvoltării sale legat de dimensiunea demografică și economică și bazat istoric pe relația cu orașele dunărene, puncte active în comerțul cu Imperiul Otoman și cu orașele Craiova, Târgoviște, Buzău și Oltenița conform figurii de mai jos. Direcțiile tradiționale către est și vest s-au consolidat prin investițiile în infrastructura rutieră realizată către Pitești și Constanța,

investiții cu efect multiplicator și în dezvoltarea spațială a localităților din județul Ilfov. Investițiile realizate în dezvoltarea rețelei de metrou din București au contribuit la apariția de dezvoltări comerciale în zone periferice și suburbane ale capitalei, cu precădere mall-uri și parcuri logistice.

Dezvoltarea către nord, traseul tradițional pentru deplasări la sfârșit de săptămână pentru recreere a bucureștenilor către zona montană a Văii Prahovei, s-a amplificat prin navetismul zilnic către București a unei populații venite din zona polului de creștere Ploiești și, secundar, pentru interese comerciale. Legătura cu rețeaua de porturi dunărene și cu punctul de frontieră cu Bulgaria, combinat cu dezvoltări rezidențiale, a condus la o dezvoltare a zonei urbane funcționale până la limita malului stâng al Dunării. Coridorul Dunării induce o dinamică a rețelei de localități riverane, sub capacitatea de generare a creșterii economice generată de coridoarele terestre de transport.

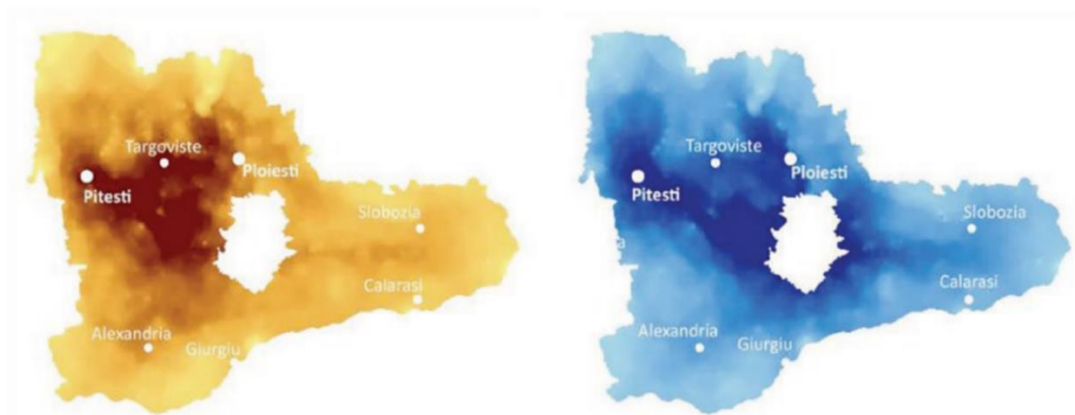
Figură 5. Dezvoltarea spațială a Bucureștiului și drumurile istorice de legătură

Sursa: Autorii

Astăzi, zona urbană funcțională a Bucureștiului se extinde dincolo de granițele sale administrative. Cele două hărți gravitaționale de mai jos arată concentrația populației și a activității economice în regiunea de sud, cu excepția întregii regiuni București-Ilfov, punând în evidență faptul că activitatea economică a regiunii capitalei a început să aibă impact cu mult dincolo de granițele județului Ilfov. Se observă concentrarea activităților economice de-a lungul autostrăzii A1 spre Pitești și DN1 la Ploiești, precum și densitatea mare a populației în zona delimitată de București, Ploiești, Târgoviște și Pitești, care este, de fapt, zona cu cea mai mare densitate a populației din România.

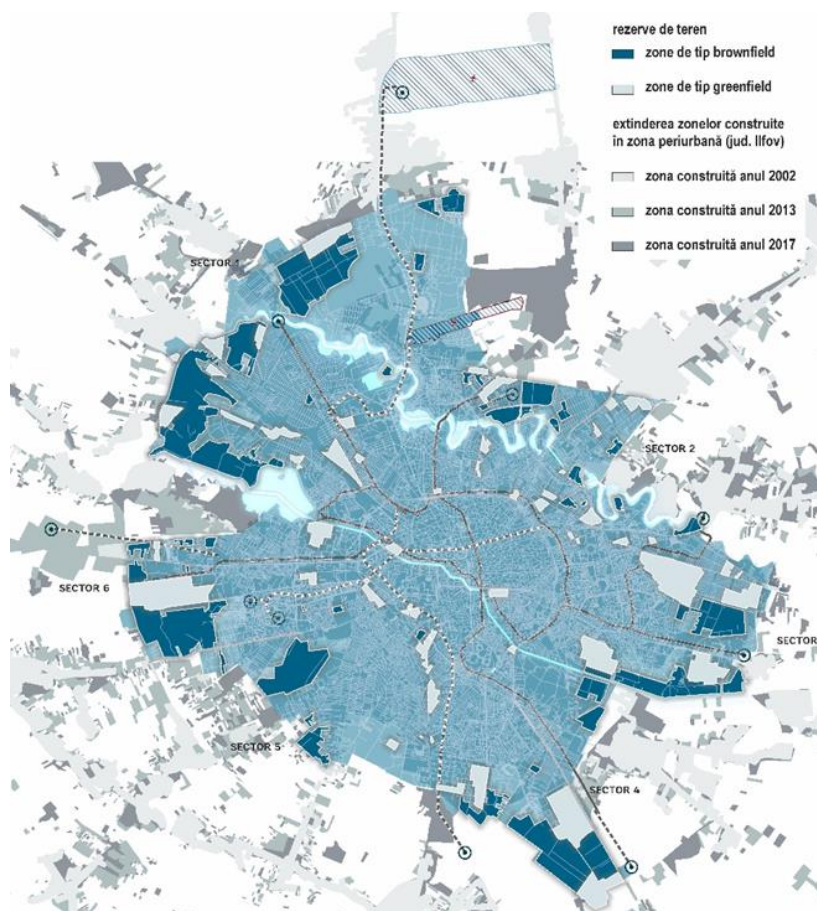
Figură 6. Modelul gravitațional demografic (stânga) și economic (dreapta) pentru Regiunea Sud

Sursa: ORASE-MAGNET-Migrație și navetism în România, Banca Mondială, 2017

În ultimii 25 de ani, Bucureștiul a cunoscut o dezvoltare necontrolată a zonelor periferice, în marea majoritate pe terenuri private libere, unde investițiile au fost realizate cu coeficienți de ocupare și utilizare a solului favorabili rentabilității afacerilor. Au apărut totodată problemele mari de trafic, mai ales în punctele de inflexiune, fiind concentrate pe intrările/ieșirile din municipiu și din județul Ilfov. Amplasamentul municipiului București chiar în centrul județului Ilfov reprezintă o provocare majoră, fiind necesare măsuri concrete pentru reducerea nevoilor de deplasare către/dinspre București – aceste nevoi fiind legate în principal de accesul la servicii (sănătate, educație), dar mai ales de accesul la un loc de muncă.

Figură 7. Dezvoltarea zonelor periferice ale municipiului București

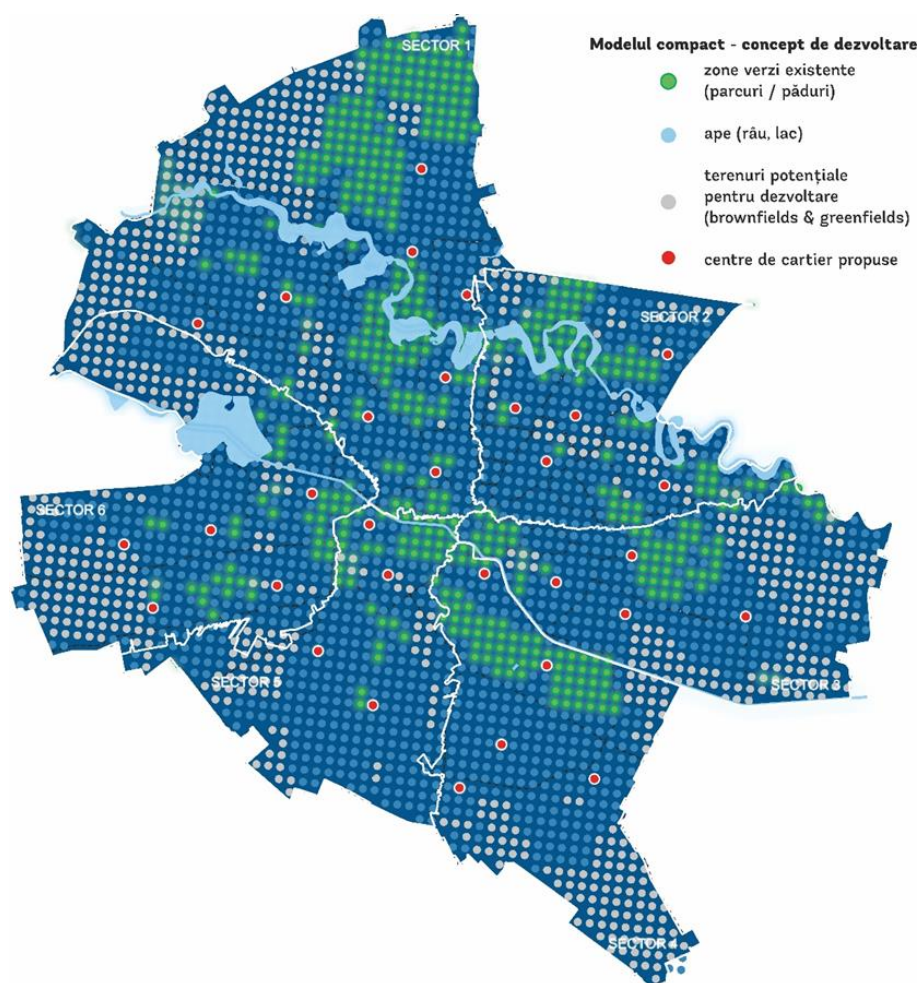
Sursa: Autorii

Modelul conceptual de dezvoltare spațială pornește de la configurația actuală a teritoriului și existența unor centre ce concentrează funcțiuni rezidențiale și logistice în zona centurii Bucureștiului. Două tipuri de abordări se aplică în acest sens:

- **Abordarea integrată a dezvoltării:** În timp ce se angajează în procesul complex al dezvoltării, Bucureștiul trebuie să își mențină și să își dezvolte statutul de capitală, identitatea istorică și să-și proiecteze perspectivele economice, demografice și sociale în contextul susținerii calității vieții propriilor locuitori și în concordanță cu utilizarea responsabilă a terenului și a resurselor naturale.
- **Dezvoltarea policentrică:** Policentrismul este privit ca un instrument operațional care răspunde concomitent celor două nevoi majore de organizare a teritoriului: (1) consolidarea orașului compact și (2) planificarea expansiunii urbane pentru asigurarea coeziunii și competitivității teritoriale pe un spațiu mai larg decât intravilanul municipiului. Ambele aspecte trebuie suprapuse în cadrul unui model spațial alcătuit astfel:

(1) Modelul compact susține dezvoltarea orașului în interiorul propriilor limite prin densificare și prin folosirea eficientă a resurselor de teren existente (platforme industriale subutilizate, terenuri abandonate, terenuri libere, etc.), expansiunea necontrolată dincolo de limitele administrative fiind rezultatul unei politici deficitare de folosire a terenurilor. Acest model presupune echiparea echilibrată a sectoarelor cu funcțiuni și dotări pentru a reduce cererea de mobilitate internă. Aceasta conduce la organizarea centrelor de cartier printr-o ofertă adecvată de spații și servicii ce răspund cererii populației din comunitățile respective.

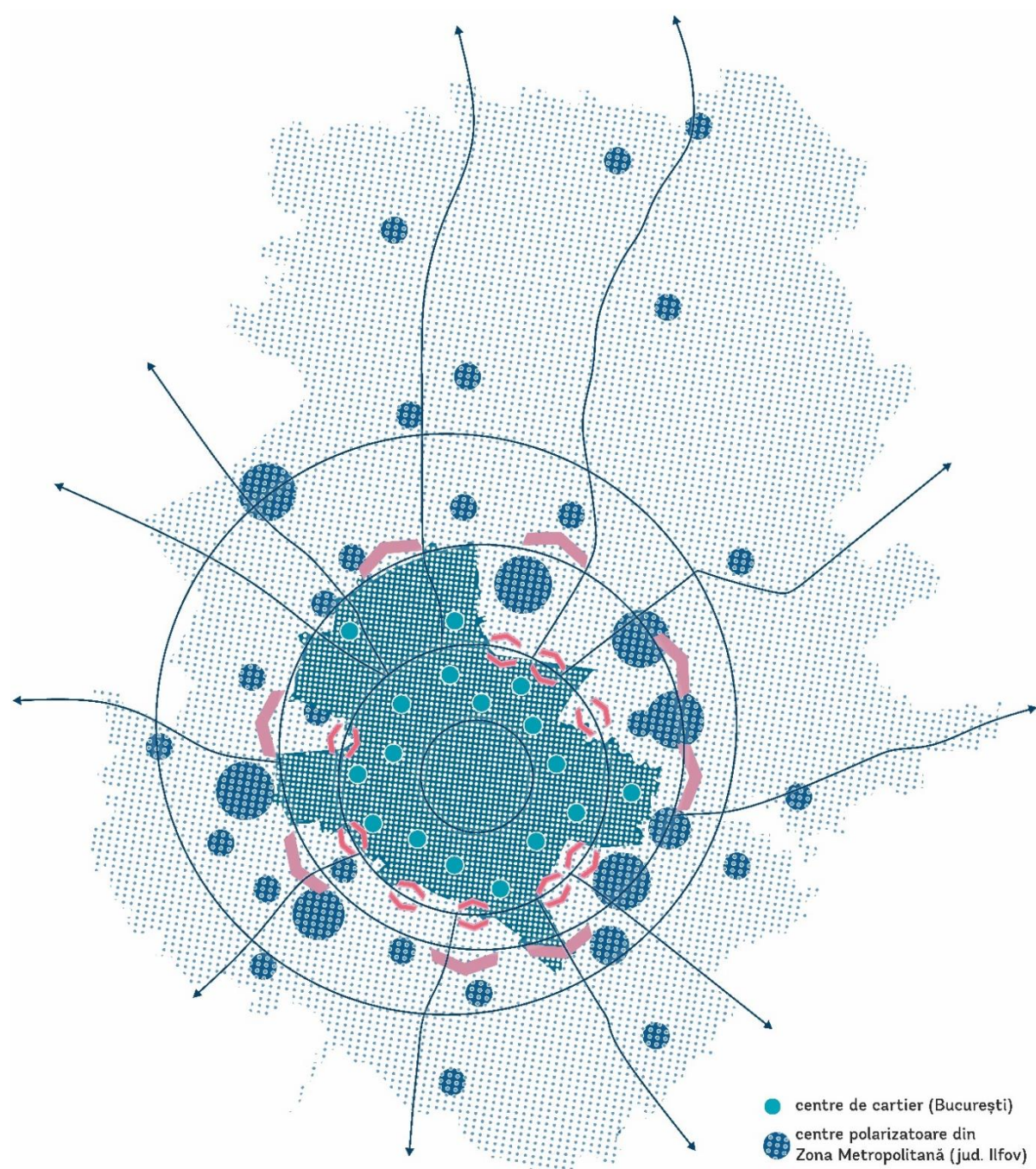
Figură 8. Modelul compact

Sursa: Autorii

(2) Modelul de expansiune urbană propune dezvoltarea unui set de centre secundare adiacente șoselei de centură existente și prelungite către centura metropolitană (spațiu bine delimitat de infrastructură și care va reprezenta amplasamentul de maxim interes pentru dezvoltările viitoare, ca urmare a conexiunilor nou create). Aceste noi centre vor avea un rol funcțional important în deservirea marilor cartiere rezidențiale dezvoltate în ultimii ani și vor sprijini dezvoltarea economică prin crearea oportunităților de amplasare pentru întreprinderi. Centrele nou propuse (identificate și în Strategia de Dezvoltare a județului Ilfov 2020-2030) consolidează zone de polarizare conturate, precum Măgurele, Mogoșoaia-Buftea, Moara Vlăsiei, Brănești-Cernica, Berceni-Popești-Leordeni.

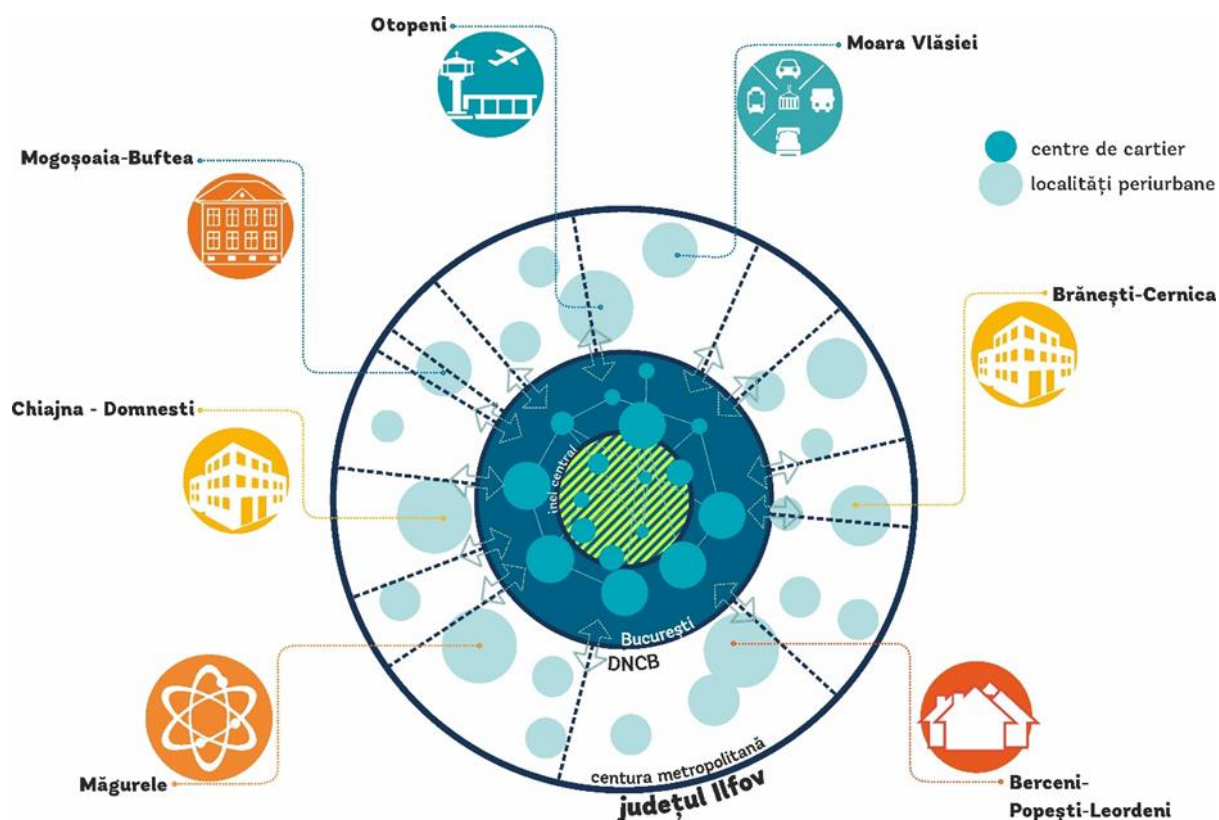
Figură 9. Modelul de expansiune urbană

Sursa: Autorii

Prin suprapunere, modelul conceptual de dezvoltare spațială se axează pe promovarea dezvoltării policentrice pentru dezvoltarea durabilă a Bucureștiului, care are nevoie de utilizarea eficientă a resurselor de teren existente, de consolidarea centrelor de cartier și de echilibrarea structurii urbane din zona sa de influență prin consolidarea altor centre urbane în cadrul zonei urban funcționale, pe teritoriul județului Ilfov.

Figură 10. Modelul conceptual de dezvoltare spațială

Sursa: Autorii

Atât abordarea integrată, cât și dezvoltarea policentrică susțin dimensiunea teritorială a dezvoltării municipiului București și necesitatea cooperării la scară metropolitană pentru întărirea rolului pe care orașul îl joacă în teritoriul său de influență. Soluțiile unor probleme care se extind dincolo de granițele administrative necesită forme specifice de cooperare. Autoritățile competente, ca parteneri egali, trebuie să elaboreze strategii comune de dezvoltare și decizii de investiții comune, implicând activ și alți parteneri. Pe lângă dialogul permanent, aceste parteneriate includ cooperarea în formularea de strategii de dezvoltare și în procesul de implementare și monitorizare a rezultatelor acestora.

2.2. Viziunea 2050

Conceptul Strategic București 2035, document elaborat de către un grup de specialiști în perioada 2011-2012, a identificat o serie de direcții de dezvoltare a capitalei din cinci perspective majore: orașul și teritoriul, orașul productiv, orașul funcțional, orașul durabil, managementul orașului. La momentul 2011, diagnosticul stării municipiului era sintetizat astfel:

„Bucureștiul anului 2011 este rezultatul unui proces de dezvoltare incoerentă și inegală, lipsită de o viziune clară pe termen lung și nesprrijinită de cooperare teritorială, nesustenabilă și generând dezechilibre sociale, dezvoltare care a folosit inadecvat resursele, nevalorificând competențele distinctive locale și care nu s-a concentrat suficient asupra creșterii calității vieții locuitorilor, calitate înțeleasă ca rezultat al concurenței mai multor factori de naturi diferite: de mediu natural și construit, economic-sociali, culturali, istorici.

În consecință, astăzi, nemulțumirea cetățenilor față de starea orașului este generalizată, performanțele capitalei de catalizator al economiei românești în ultimii 10 ani au fost mult sub așteptări, în timp ce competitivitatea scăzută în context european și global împreună cu reputația sa nefavorabilă plasează Bucureștiul pe ultimele locuri în clasamentele europene privind atractivitatea și calitatea vieții.”

În acest context, viziunea formulată în cadrul Conceptului Strategic pentru Bucureștiul anului 2035 era “... o metropolă influentă și integrată european prin durabilitate și caracter, reinventată inteligent și sensibil, o comunitate deschisă și evoluată, o capitală dinamică și creativă”, viziune susținută prin 12 obiective fundamentale: (1) Capitală de succes, oraș poartă, oraș punte; (2) Nucleu metropolitan puternic; (3) Structură echilibrată și dinamică de activități economice; (4) Racord la marile axe de transport și conectare la fluxuri informaționale globale; (5) Comunitate educată și adaptabilă; (6) Identitate urbană puternică; (7) Calitate ridicată a locuirii; (8) Servicii sociale performante; (9) Mediu de viață sănătos și sigur; (10) Gestionarea responsabilă și cu eficiență sporită a energiei, (11) Administrație publică performantă; (12) Dezvoltare urbană planificată, condusă, evaluată.

La aproape 10 ani de la acel moment, situația s-a îmbunătățit considerabil sub aspectul creșterii economice, rămânând însă o serie de probleme legate de competitivitate și de calitatea vieții, probleme puse în evidență în secțiunea privind diagnosticul teritorial la momentul de față.

În planificarea strategică, viziunea de dezvoltare a unui oraș răspunde într-o formă sintetică la întrebarea „Cum va fi orașul peste un număr de ani?” din perspectiva comunității. Formularea la momentul actual a unei viziuni de dezvoltare pune o serie de probleme, care trebuie considerate:

1. Prima problemă o reprezintă orizontul de timp și continuitatea demersului. Viziunea formulată în CSB 2035, deși nu a fost oficial asumată, s-ar afla azi în plin proces de implementare. Cu toate acestea, elaboratorii conceptului au indicat preferința pentru o viziune pe termen lung, care să fie ajustată la intervale de 8-10 ani, în funcție de evoluțiile din plan macroteritorial. Astfel, în contextul actual, se propune o revizuire a viziunii formulate în CSB 2035 și o restructurare a obiectivelor pe un orizont mare de timp (2050), în cadrul căruia pachetul de politici și programe vizează următorii 10 ani, existând astfel posibilitatea reluării demersului de verificare și ajustare.
2. Dată fiind complexitatea Bucureștiului indusă de caracterul său polivalent, înaintea răspunsului la întrebarea *CUM?* este necesar a fi înțeles *CINE este acest oraș?*. Considerarea la momentul actual a șanselor de dezvoltare ale Bucureștiului trebuie făcută din câteva unghiuri/puncte de vedere cu caracteristici distincte:

CINE ești, București?

- **Metropolă globală**, prin repoziționarea în competiția globală și afirmarea sa ca un pol de stabilitate și ca destinație investițională în regiunea Europei centrale și de est (putând deveni pe termen lung cel mai important centru financiar din regiune, hub de transport, centru economic, centru media etc.);
- **Capitală europeană**, prin afirmarea sa în rețeaua celorlalte capitale și atingerea unui standard de viață comparabil cu al acestora (prin caracterul său distinct, de punte între cultura occidentală și orientală, orașul se profilează ca o capitală aparte, dar care poate oferi avantaje competitive);
- **Zonă metropolitană funcțională**, prin cooperarea la nivel teritorial și înlăturarea barierelor de dezvoltare socio-economică induse de limite administrative pentru oferirea de oportunități egale de localizare pentru cetățeni și activități economice și pentru o folosire eficientă și sustenabilă a resurselor;
- **Oraș pentru oameni**, prin creșterea calității vieții și atragerea de capital uman de pretutindeni (forță de muncă, talente, expați, etc.), în buna tradiție a diversității și toleranței specifice locului;
- **Cartiere cu identitate**, prin susținerea și consolidarea specificului comunităților din cartierele istorice, sau prin promovarea diversității din cartierele noi, în care valorile identitare sunt în faza de articulare.

3. În același timp, coroborând problematica analizată cu abordarea integrată și modelul de dezvoltare policentrică, rezultă o serie de atribute ce conduc la o imagine legată de *CUM ar trebui să fie orașul*:

CUM ești, București?

- **Oraș conectat**, prin îmbunătățirea transportului public și a infrastructurii TIC la scară urbană și regională și prin asigurarea accesului acestuia la coridoarele TEN-T;
- **Oraș inovativ**, prin atragerea și realizarea de investiții concentrate în zone de revitalizare urbană și în proximitatea nodurilor multimodale, urmărind atingerea unui randament social, economic și de mediu pozitiv al investițiilor planificate, stimulând creșterea economică și crearea de locuri de muncă;
- **Oraș durabil**, adaptat la riscuri naturale și schimbările climatice, consolidând limita de dezvoltare urbană necesară protejării resurselor de biodiversitate și conservării infrastructurii verzi valoroase, dezvoltând echilibrat fondul construit într-un sistem de spații publice deschise și promovând energia regenerabilă;
- **Oraș incluziv**, ce asigură furnizarea echilibrată de servicii și oportunități pentru toți locuitorii prin diversificarea utilizării terenurilor și patrimoniului construit, precum și integrarea socială a grupurilor vulnerabile, comunităților etnice și migranților;
- **Oraș compact**, ce combină densitatea locuirii cu diversitatea, proximitatea serviciilor și a locurilor de muncă și a facilităților prin accesibilitate, care își conservă tradițiile și caracterul, valorifică patrimoniul cultural, păstrează și conferă identitate oamenilor și locurilor.

Pe această tramă de caracteristici țintă pentru Bucureștiul următoarelor decenii, viziunea de dezvoltare se conturează ca un mix de elemente interconectate privind inițiative urbane, valori și resurse, în care orașul se dezvoltă și interacționează cu teritoriul său de influență:

Peste 30 de ani, Bucureștiul va fi o capitală europeană competitivă, cu o reputație internațională de hub regional economic și financiar, cel mai atractiv oraș-punte între Occident și Orient, ce își promovează diversitatea și dinamismul într-un mediu curat, fără emisii de carbon.

Formularea viziunii încearcă să surprindă caracterul specific al orașului și să îl proiecteze într-un viitor așteptat. O serie de elemente ce îi definesc caracterul, elemente ce au stat și la baza construcției de brand, au rezultat din părerile celor ce au participat în procesul de consultare.

Bucureștiul este:

- un oraș al diversității, o comunitate eterogenă, ca mai toate orașele-capitală, dar parcă ceva mai mult decât media.
- un oraș mereu în schimbare, unde găsești și clădiri de birouri moderne, dar și mahalale cu case dărăpănate; clădiri istorice, dar și cartiere de blocuri tipizate, construite în perioada socialistă.
- un oraș locuit de oameni diferiți, de oameni bogați, de tineri super- calificați, vorbitori de limbi straine, dar și de mulți asistați sociali, pensionari și oameni ce trăiesc în sărăcie.
- un oraș al contrastelor, în care te simți liber să respecti regulile și să încalci regulile, deopotrivă; în care te simți în siguranță să îți testezi limitele și totodată ești amenințat de tot felul de pericole.
- un oraș al oportunităților de tot felul – afaceri, locuri de muncă, distracții, în care se întâmplă mereu ceva și în care nu te plictisești niciodată.
- un oraș optimist, în care ești încrezător că va fi bine, deși încrederea în autorități și în capacitatea lor de a rezolva problemele este la cote reduse.

În următorii ani, Bucureștiul își va construi o reputație internațională de destinație de afaceri într-un mediu stabil, curat și atractiv. Totodată va oferi locuitorilor săi actuali și nou veniți un mediu de viață cu un caracter distinct, cu o cultură vibrantă și cu o economie inteligentă. Calitatea vieții și a serviciilor publice va crește considerabil pentru toți cetățenii. Cartierele vor fi conectate prin rețele de transport public și de transport nemotorizat, iar consumurile de energie vor fi reduse semnificativ.

Grupurile țintă consultate în procesul de elaborare a strategiei vor primi răspunsuri la problemele semnalate, iar orașul va începe să devină un loc mai bun de viață, de muncă, de socializare și distracție, pentru locuitorii zonei metropolitane. Aceștia vor putea participa în procesul de planificare, se vor implica în luarea deciziilor, în implementarea și monitorizarea proiectelor, asigurând durabilitatea dezvoltării.

Viziunea prezintă o imagine a orașului de mâine în care problematica economică, socială și de mediu transferă noi sarcini către toți actorii urbani implicați în procesul de transformare a unui concept în realitate. Dezideratele dezvoltării vor fi susținute prin obiective strategice și consolidate prin proiecte ce vor oferi primăriei oportunitatea de a asigura Capitalei șansa unei dezvoltări integrate.

Orașul va rămâne în continuare un loc de confruntare a diverselor interese și priorități care solicită noi forme de dialog și de construire a unui consens, în care primăria asigură regulile și coordonarea inițiativelor, dar implică sectorul privat și comunitatea locală în transformarea Bucureștiului conform viziunii enunțate. O viziune ambițioasă solicită o administrație pregătită să abordeze dezvoltarea urbană dinamică într-un proces de pregătire, implementare și evaluare a deciziilor prin proceduri cu un grad de flexibilitate, optimizate și prin instrumente eficiente de lucru.

În același timp, aceasta oferă o șansă specială pentru o cooperare mai strânsă în cadrul aparatului administrației publice locale, cooperare bazată pe competențe individuale și colective, cu sarcini clare și rezultate măsurabile. Inovația și creativitatea, atribute proprii sectorului privat, prin care Bucureștiul își va asigura poziția de oraș-regiune în zona de est a Europei, trebuie să atingă și modul în care administrația lucrează, propunând noi forme de management al dezvoltării urbane și regionale.

2.3. Obiective strategice și obiective specifice

Viziunea propusă conduce la un set de obiective strategice și obiective specifice ce rezultă tocmai din modul în care aceasta a fost construită – din întrebările la care comunitatea trebuie să răspundă:

CINE? Bucureștiul a fost definit pe două paliere majore: cel extern – global, european, regional și național, pe care orașul trebuie să-și consolideze poziția și reputația și planul intern, acela al actorilor locali, participanți direcți la viața orașului, contribuabili la bugetul local și la proiectele de dezvoltare. Două obiective strategice se detașează direct din conținutul viziunii și ilustrează particularitatea /caracterul dual al Bucureștiului, care este un oraș al locuitorilor săi, pe de-o parte, și un oraș al unei națiuni europene, pe de altă parte. Astfel, cele două obiective strategice sunt:

- **Metropola-capitală:** Creșterea competitivității capitalei și poziționarea acesteia ca centru polarizator în bazinul est-european
- **Orașul bucureștenilor:** Creșterea calității vieții și și exportul de urbanitate în cadrul teritoriului metropolitan

CUM? Obiectivele specifice răspund la întrebarea *CUM va fi orașul peste 30 de ani?* preluând atributele identificate anterior. Astfel, fiecărui obiectiv strategic îi corespund o serie de obiective specifice, cu caracter sectorial, care se adresează domeniilor analizate și diagnosticate în etapa preliminară a formulării strategiei. Aceste obiective vor fi ulterior traduse prin pachete de politici – programe – proiecte, ce răspund nevoilor identificate în analiză și în cadrul consultărilor publice.

- **Orașul conectat:** Obiectiv specific 1. Promovarea mobilității urbane durabile și creșterea accesibilității la rețele de transport, energie, comunicații
- **Orașul inovativ:** Obiectiv specific 2. Susținerea tranziției la o economie inteligentă și competitivă în context global, bazată pe talente
- **Orașul durabil:** Obiectiv specific 3. Conservarea patrimoniului natural, reducerea poluării, a emisiilor de gaze cu efect de seră, și limitarea efectelor riscurilor (inclusiv ale celor asociate schimbărilor climatice)
- **Orașul incluziv:** Obiectiv specific 4. Promovarea incluziunii sociale și a diversității, asigurarea accesului nediscriminatoriu la infrastructură și servicii publice
- **Orașul atractiv:** Obiectiv specific 5. Utilizarea eficientă a terenurilor și a fondului construit, punerea în valoare a patrimoniului istoric și a peisajului urban

La aceste 5 obiective specifice se adaugă un obiectiv transversal, legat de capacitatea administrației publice locale de a susține dezvoltarea și a gestiona procesul de implementare a strategiei, prin pachetul integral de obiective – politici – programe – proiecte:

- **Orașul bine administrat:** Obiectiv transversal 6. Consolidarea capacității administrative pentru o dezvoltare integrată

Schema de coordonare a obiectivelor strategice și specifice este redată în tabelul 5. Coordonarea obiectivelor specifice cu prioritățile investiționale ale Comisiei Europene pentru modernizarea politicii de coeziune pentru perioada 2021-2027 și cu domeniile parteneriatelor tematice ale Agendei Urbane pentru UE este prezentată în tabelul 6.

Tabel 5. Obiective strategice și obiective specifice

VIZIUNE 2050				
București – o capitală europeană competitivă, cu o reputație internațională de hub regional economic și financiar, cel mai atractiv oraș-punte între Occident și Orient, ce își promovează diversitatea și dinamismul într-un mediu curat, fără emisii de carbon				
OBIECTIVE STRATEGICE:				
I. Metropola capitală: Creșterea competitivității capitalei și poziționarea acesteia ca centru polarizator în bazinul est-european		II. Orașul bucureștenilor: Creșterea calității vieții și și exportul de urbanitate în cadrul teritoriului metropolitan		
				
OBIECTIVE SPECIFICE:				
OS 1 Orașul conectat Promovarea mobilității urbane durabile și creșterea accesibilității la rețele de transport, energie, comunicații	OS 2 Orașul inovativ Susținerea tranziției la o economie inteligentă și competitivă în context global, bazată pe talente	OS 3 Orașul durabil Conservarea patrimoniului natural, reducerea poluării, a emisiilor de gaze cu efect de seră, și limitarea efectelor riscurilor	OS 4 Orașul incluziv Promovarea incluziunii sociale și a diversității, asigurarea accesului nediscriminatoriu la infrastructură și servicii publice	OS 5 Orașul atractiv Utilizarea eficientă a terenurilor și a fondului construit, punerea în valoare a patrimoniului istoric și a peisajului urban
OT 6. Orașul bine administrat: Consolidarea capacității administrative pentru o dezvoltare integrată				

Tabel 6. Coordonarea obiectivelor specifice cu Obiectivele politicii de coeziune a UE și cu Agenda Urbană pentru UE

Obiectiv specific	Obiectivele politicii de coeziune a UE pentru perioada 2021-2027	Domeniile tematice ale parteneriatelor Agendei Urbane pentru UE
OS 1. Promovarea mobilității urbane durabile și creșterea accesibilității la rețele de transport, energie, comunicații	OP 3. Europa conectată, cu rețele strategice de transport și digitale	(7) Tranziția digitală (8) Mobilitatea urbană
OS 2. Susținerea tranziției la o economie inteligentă și competitivă în context global, bazată pe talente	OP 1. Europa mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii	(5) Locurile de muncă și abilitățile în economia locală (7) Tranziția digitală
OS 3. Conservarea patrimoniului natural, reducerea poluării, a emisiilor de gaze cu efect de seră, și limitarea efectelor riscurilor	OP 2. Europa mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice	(1) Calitatea aerului (6) Economia circulară (9) Adaptarea climatică (10) Tranziția energetică
OS 4. Promovarea incluziunii sociale și a diversității, asigurarea accesului nediscriminatoriu la infrastructură și servicii publice	OP 4. Europa mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate	(3) Incluziunea migranților și refugiaților (4) Sărăcia urbană (14) Cultura / Patrimoniul cultural
OS 5. Utilizarea eficientă a terenurilor și a fondului construit, punerea în valoare a patrimoniului istoric și a peisajului urban	OP 5. Europa mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.	(2) Locuirea (12) Utilizarea durabilă a terenului (13) Spațiile publice sigure (14) Cultura / Patrimoniul cultural
OT 6. Consolidarea capacității administrative pentru o dezvoltare integrată	OP 5. Europa mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.	(7) Tranziția digitală (11) Achizițiile publice inovative și responsabile

SECȚIUNEA 3. FORMULAREA POLITICILOR ȘI PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE

3.1. Aspecte cheie în formularea politicilor și programelor

Formularea politicilor sectoriale se bazează pe nevoile identificate în etapele de consultare publică. Au fost avute în vedere o serie de grupuri țintă grupate în trei categorii distincte:

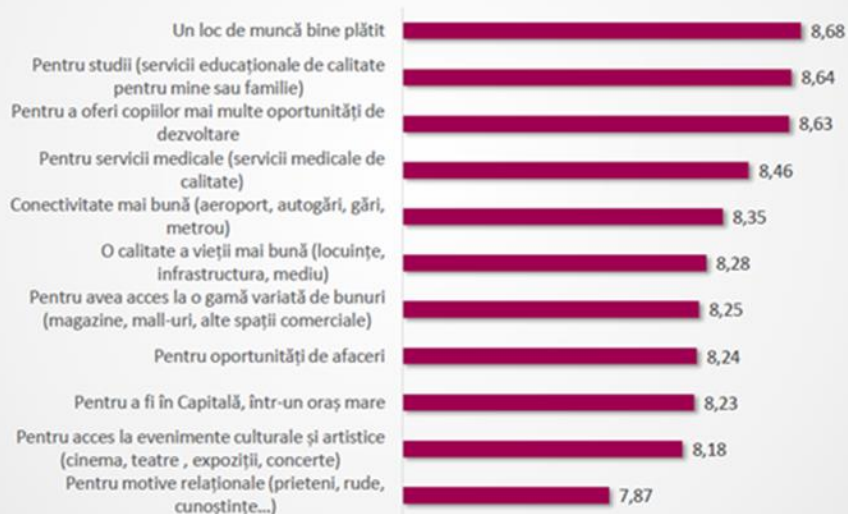
1. locuitori ai orașului (pensionari, părinți, grupuri vulnerabile, liceeni, studenți)
2. reprezentanți ai sectorului privat /ai activităților economice, atât rezidenți, cât și din afara Bucureștiului (angajați, antreprenori, navetiști, artiști și creatori, investitori)
3. turiști.

Pe modelul piramidei lui Abraham Maslow, nevoile specifice ale fiecărui grup sunt ierarhizate în continuare, fiind susținute de rezultatele chestionarului și de concluziile focus-grupurilor organizate în ultimul trimestru din 2019. Dacă la nivelul populației ca întreg, piramida nevoilor cetățenilor arată ca în tabelul de mai jos, casele ce urmează prezintă, defalcat pe grupuri, nevoi și aspirații specifice. La fel, nevoile generale ale sectorului privat vor fi nuanțate, atunci când sunt avute în vedere particularitățile diverselor grupuri considerate în această categorie.

Tabel 7. Piramida nevoilor cetățenilor și sectorului privat

Piramida nevoilor cetățenilor	Nevoile cetățenilor existenți, sau ale celor ce pot fi atrași sunt grupate în următoarele categorii:
	• Oportunități de locuri de muncă • Locuințe și infrastructură de bază (utilități publice), susținute de servicii de educație și sănătate de calitate, de servicii sociale • Conectivitate – accesibilitate și mobilitate în teritoriu pe căi și mijloace de transport diverse și căi de comunicație • Bună guvernare și o administrație eficientă și eficientă, care să ofere servicii publice de calitate, care să răspundă eficient nevoilor locale, să păstreze canale deschise de comunicare și să implice populația în decizia de interes public • Calitatea vieții – mediu curat, spații publice atractive, design urban de calitate, clădiri frumoase, o viață culturală înfloritoare, oportunități de divertisment, etc.

Care credeți că sunt avantajele de a fi locuitor al Capitalei? (notă de la 1-cel mai puțin important, la 10-cel mai important)

Piramida nevoilor sectorului privat

Nevoile oamenilor de afaceri/reprezentanți ai companiilor private și vizitatori pot fi grupate în următoarele categorii:

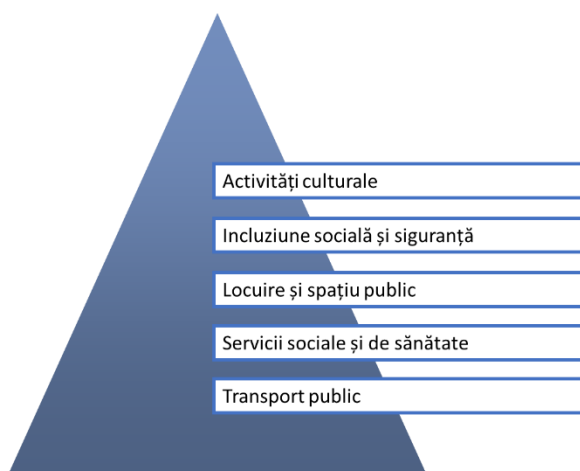
- Forță de muncă calificată – disponibilitatea resursei umane, nivelul de educație și de calificare a acesteia
- Terenuri, spații de birouri și infrastructură de bază, informații asupra pieței imobiliare, terenuri industriale dezafectate/terenuri neexploatare
- Conectivitate – infrastructură locală și regională bine dezvoltată pentru a facilita navetismul și accesul la piețe (rețea de autostrăzi modernizată, o infrastructură aeroportuară, feroviară și navală în bună stare, precum și disponibilitatea unei infrastructuri TIC
- Bună guvernare și o administrație eficientă și eficientă, care să ofere servicii publice de calitate, regulamente clare și autorizații de construcție eliberate în timp util, politici fiscale adecvate
- Calitatea vieții – mediu curat, spații publice atractive, design urban de calitate, clădiri frumoase, o viață culturală înfloritoare, oportunități de divertisment, etc.

Care este principalul motiv pentru care ați ales Bucureștiul ca sediu principal al activității companiei?

	MEDIA	Alte tipuri de firme	Firme valoare adăugată mare	STRĂINE	MIXTE	ROMÂNEȘTI
Domiciliul patronilor/ proprietarilor	35% ✓	47% ✓	33% ✓	12%	19%	42% ✓
Calitatea forței de muncă	15%	6%	17%	24% ✓	16%	14%
Accesul la piața de desfacere națională	15%	23%	14%	20%	21% ✓	13%
Accesul la piața de desfacere locală	12%	6%	13%	10%	10%	13%
Existența unor clienți sau furnizori în zonă	9%	3%	9%	14%	7%	8%
Accesul la piața europeană	4%	3%	4%	6%	3%	4%
Accesul la piața din țările învecinate	3%	5%	2%	4%	3%	2%
Taxe scăzute	2%	2%	2%	2%	12%	0%
Costul redus cu forța de muncă	1%	0%	2%	2%	7%	0%
Alt motiv	4%	5%	4%	6%	2%	4%

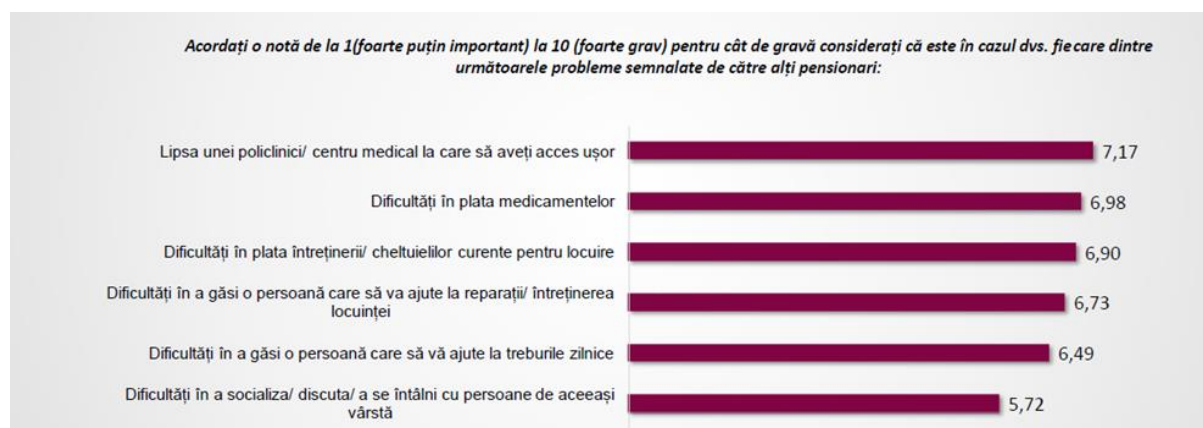
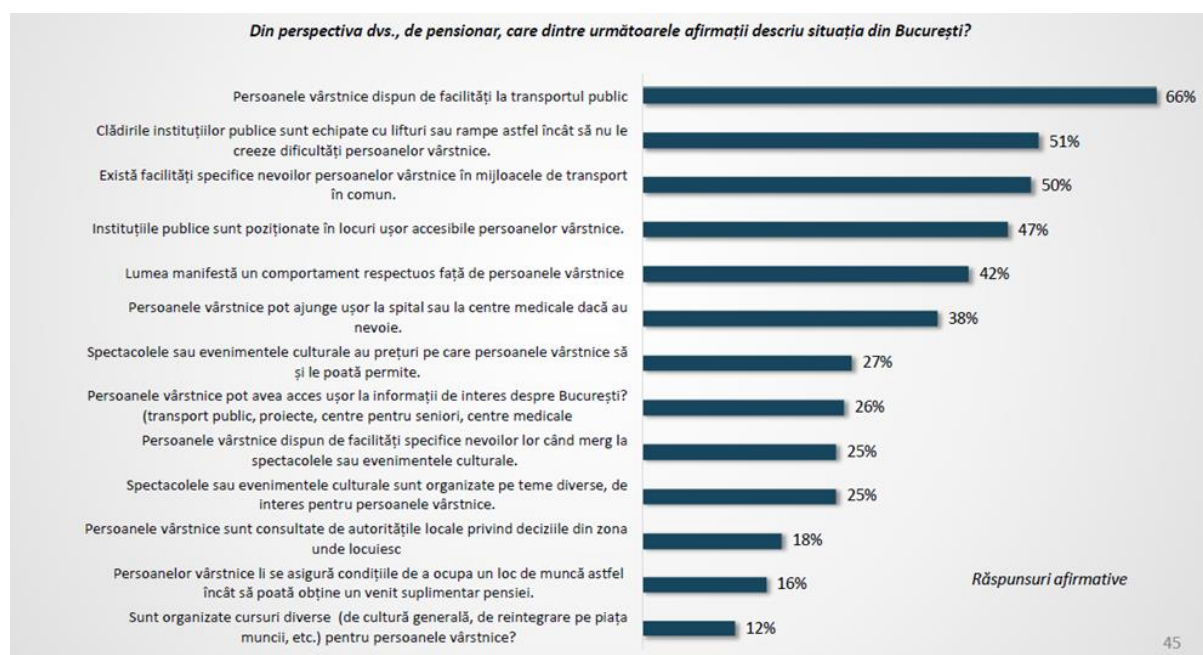
Casetă 2. Nevoile pensionarilor

Concluzie focus group:

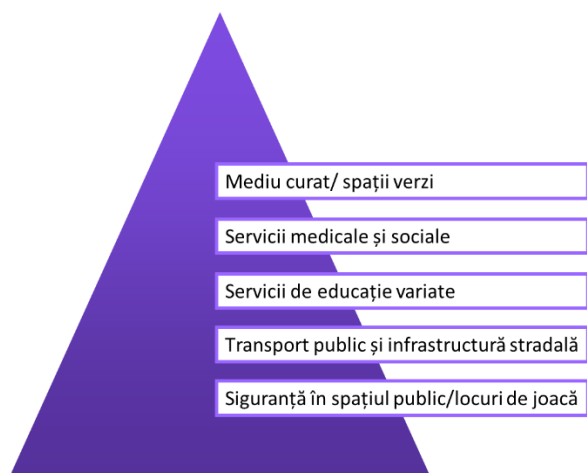
Percepția generală a pensionarilor este aceea a unui București plin de probleme. Dintre acestea tema singurătății s-a detașat ca fiind cea mai gravă, putând astfel fiind prioritară și pentru politicile ce urmează a fi formulate. Propunerile făcute (de exemplu crearea unui sistem de monitorizare a celor singuri, semi gratuitate pe metrou, mai multă transparență și dialog din partea Primăriei, proceduri clare pentru rezolvarea unor aspecte concrete /murdăria, etc.) arată disponibilitatea și capacitatea pensionarilor de a sugera soluții. O strategie de tip pro activ (anticipativ), o abordare a pensionarului ca resursă umană și nu ca victimă (împuternicirea lui), introducerea de facilități pentru cei care sprijină integrarea pensionarilor la viața orașului după pensionare sau operaționalizarea unor politici ale grijii și respectului sunt doar câteva ingrediente de luat în considerare.

Răspunsuri la chestionar:

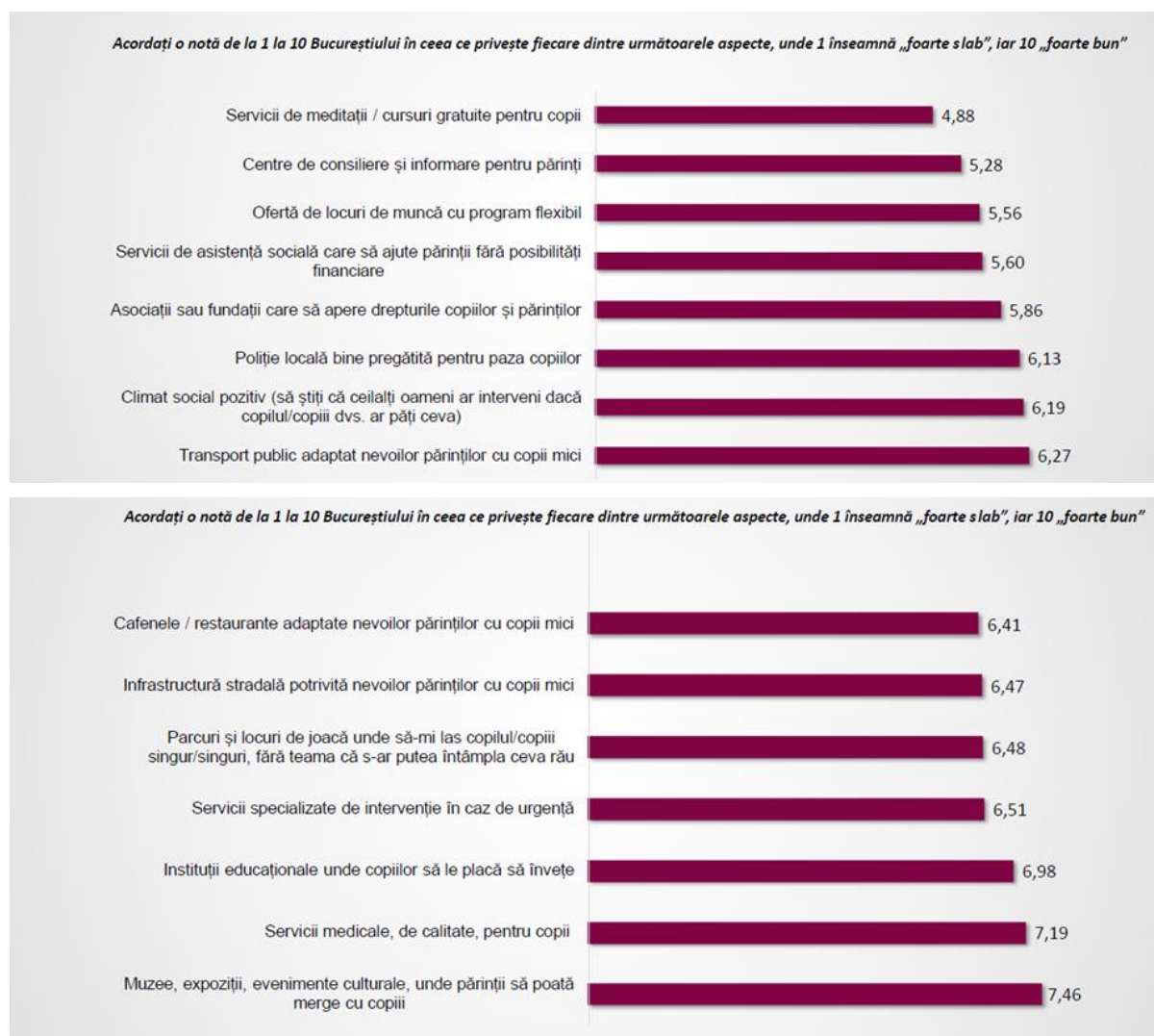
Casetă 3. Nevoile părinților cu copii minori

Concluzie focus group:

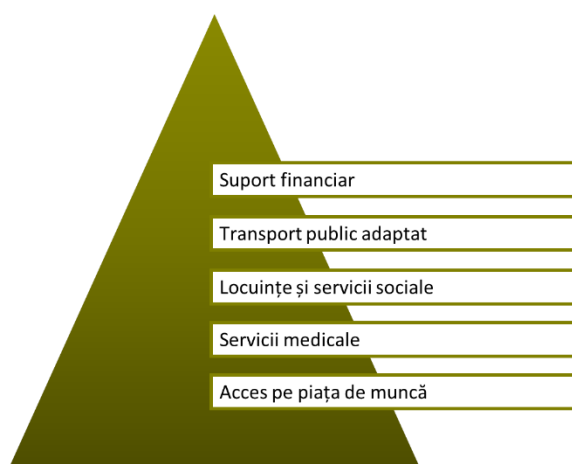
Temele care au apărut recurent în discuție sunt următoarele: (1) experiența maternității ca izolare socială, (2) problema congestionării traficului, (3) nevoia apartenenței la o comunitate locală de părinți, (4) dimensiunea mulfațetată a siguranței locale și (5) un oraș prietenos cu mediul ca perspectivă de viitor. De remarcat este atașamentul părinților față de orașul în care locuiesc și dorința de implicare în dezvoltarea acestuia, două ingrediente care ar putea fi valorificate prin invitarea unor reprezentanți ai părinților să ia parte la deciziile locale și prin atribuirea unei voci mai puternice grupurilor de părinți în gestionarea resurselor publice. Părinții menționează că își doresc un viitor în București (atât pentru ei înșiși, cât și pentru copii lor) în măsura în care orașul se va dezvolta pentru a asigura un mediu de viață sănătos.

Răspunsuri la chestionar:

Casetă 4. Nevoile grupurilor vulnerabile

Concluzie focus group:

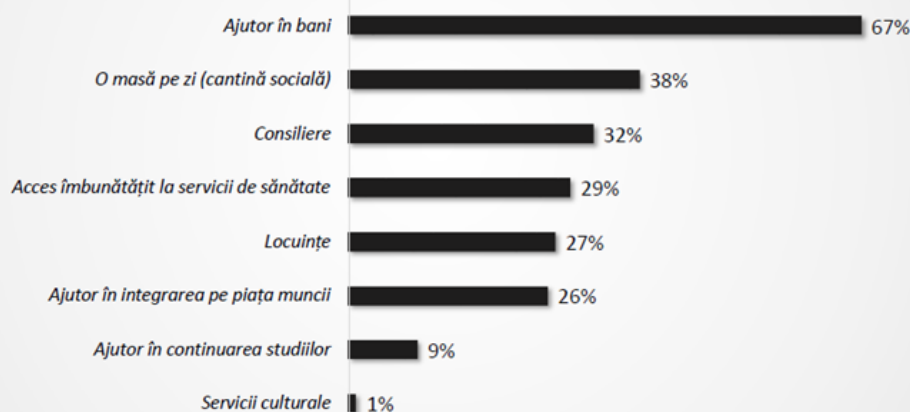
Reprezentanții acestui grup fac parte din medii diferite și au caracteristici și nevoi diferențiate. Cu toate acestea, în general au prezentat ca fiind problematice în principal lipsa de locuințe sociale și calitatea locuirii, calitatea serviciilor de sănătate și de educație, accesibilitatea pe piața de muncă, dar și accesul fizic dificil în clădiri și în mijloace de transport public (pentru persoanele cu dizabilități), lipsa resurselor financiare pentru un trai decent, lipsa protecției împotriva discriminării și comportamentului abuziv.

Ei privesc primăria ca fiind instituția care îi poate ajuta în multe probleme pe care le au. În același timp reclamă o atitudine neprietenosă din partea funcționarilor publici. Sunt afectați la fel de mult de calitatea carosabilului, de poluare sau traficul aglomerat, iar domeniul unde ar dori cel mai mult ca primăria să intervină este cel legat de îmbunătățirea condițiilor de locuire.

Răspunsuri la chestionar:

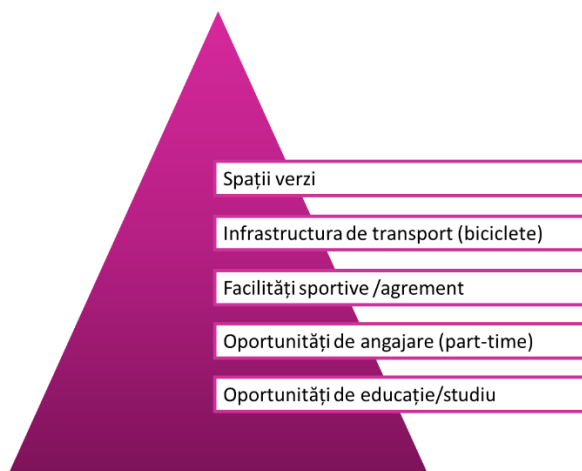
	Apartineți grupului ...	În cartierul Dvs. sunt....	Credeți că sunt un grup vulnerabil?
Mame singure	5%	77%	72%
Tineri care au părăsit centrele de plasament	1%	60%	64%
Persoane fără loc de muncă	59%	85%	71%
Persoane cu dizabilități	10%	66%	73%
Copii aflați în grija statului		54%	60%
Victime ale violenței în familie	3%	64%	64%
Persoane aflate în sărăcie	28%	78%	74%
Persoane fără adăpost	1%	67%	70%
Imigranți		34%	47%
Rromi	48%	90%	83%
Persoane care locuiesc în condiții inadecvate	20%	61%	62%
Persoane dependente de alcool, droguri		55%	59%
Mame minore		50%	55%
Persoane care au ieșit din penitenciar	1%	50%	56%
Copii aflați în dificultate (copii separați de părinți, copii părăsiți în unități sanitare, copii abuzați, neglijanți sau supuși exploatării, copii delincvenți, copii cu tulburări de comportament).		55%	57%
Tineri aflați în situații de risc (tinerii care părăsesc sistemul de protecție socială, tinerii beneficiari ai unei măsuri de protecție socială)	1%	49%	57%
Persoane adulte în situații de vulnerabilitate (victime ale traficului de ființe umane. Persoane infectate/ bolnave HIV/SIDA, șomerii, refugiați/ azilanți)	1%	44%	62%
Persoane vârstnice neinstituționalizate, fără grade de dependență, fără îngrijitori tradiționali, singuri	5%	57%	65%

De ce tipuri de ajutor credeți că au nevoie persoanele care aparțin unui grup vulnerabil?

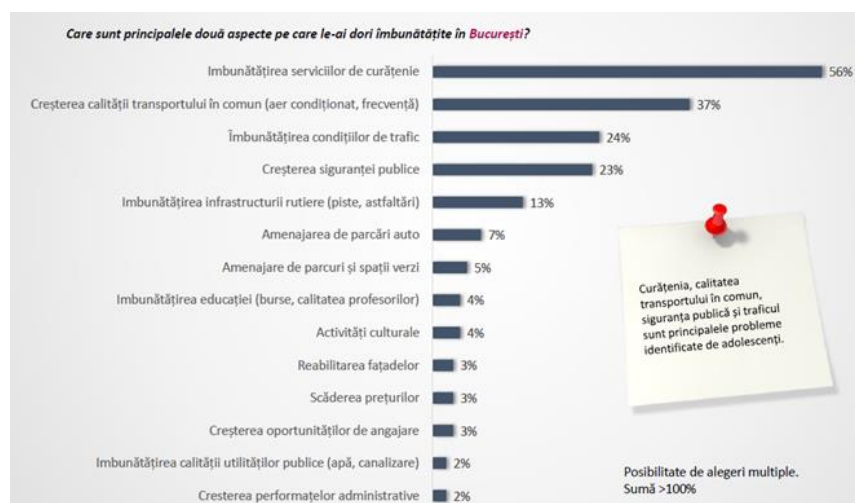
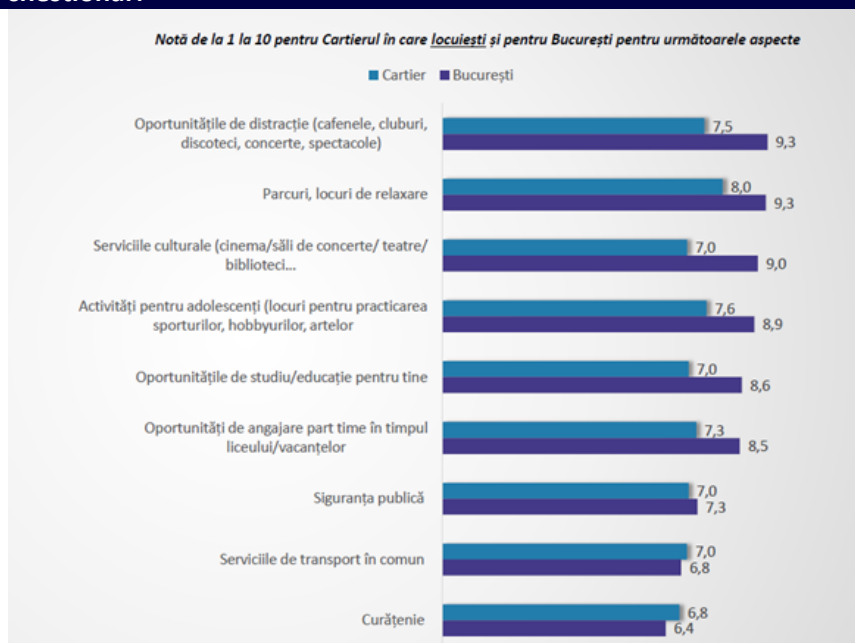
Casetă 5. Nevoile liceenilor

Concluzie focus group:

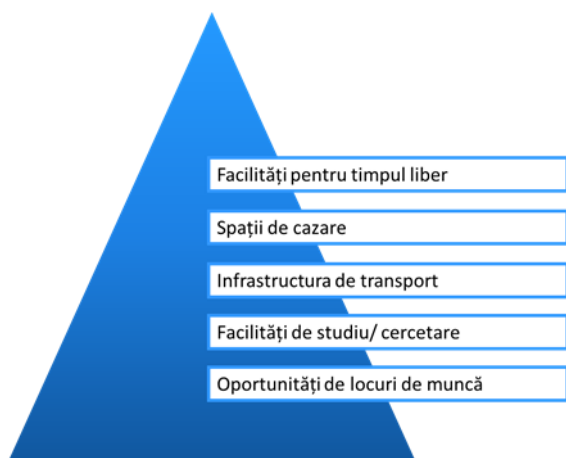
Principalele probleme ale Bucureștiului, în percepția elevilor, sunt: poluarea, siguranța publică, transportul în comun, lipsa spațiilor verzi, curățenia și starea de degradare avansată a multor clădiri vechi. Cele mai importante surse ale disconfortului sunt: anumite comportamente în spațiul public (aruncarea de gunoaie pe stradă, insistența și agresivitatea unora dintre cerșetori, pe stradă și în mijloacele de transport), modul în care este asigurată siguranța și liniștea publică (lipsa de intervenție promptă în situații care reclamă intervenția poliției comunitare), timpul îndelungat de așteptare în stațiile de autobuz, practicile de distrugere a obiectelor de mobilier urban, nepăsarea și lipsa de implicare a cetățenilor în îngrijirea și igienizarea orașului, caracterul monoton al peisajului bucureștean dat de aspectul majorității fațadelor clădirilor.

Răspunsuri la chestionar:

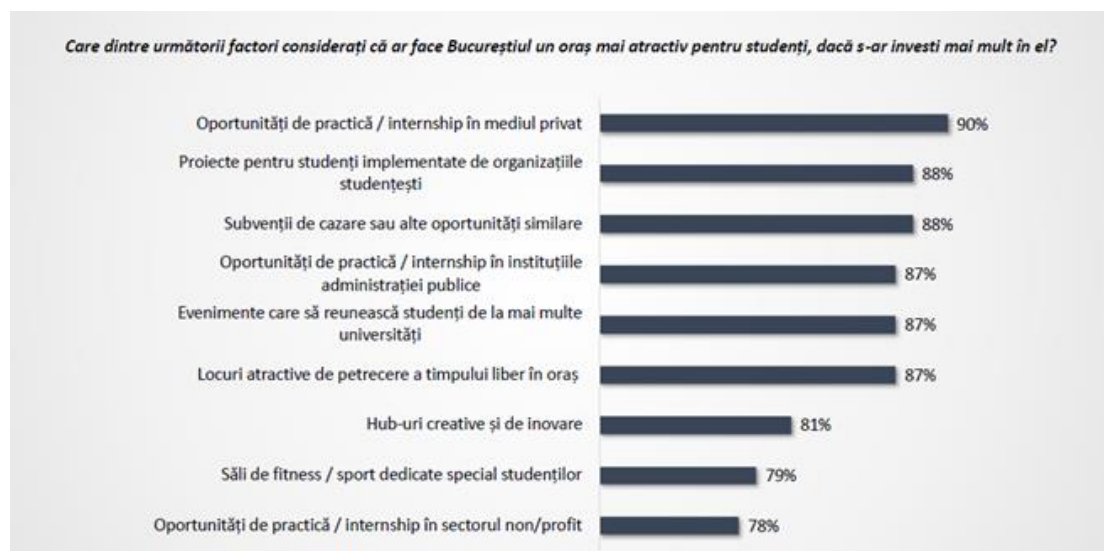
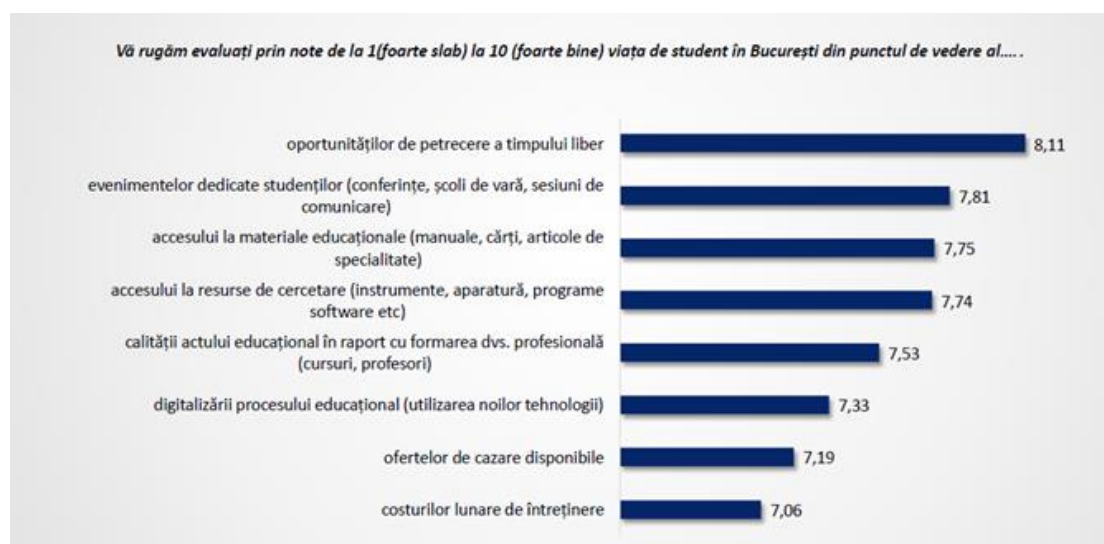
Casetă 6. Nevoile studenților

Concluzie focus group:

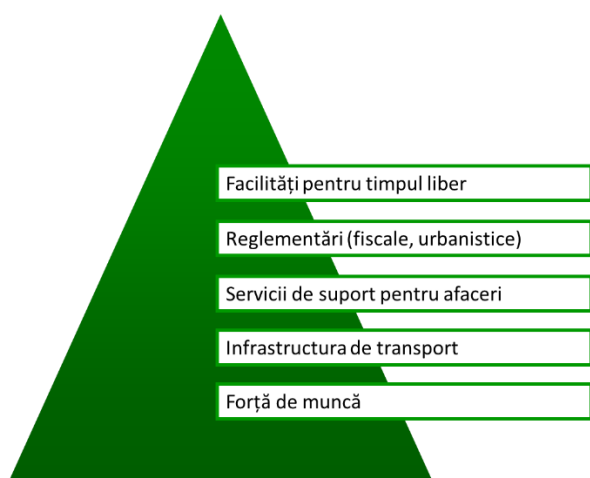
Temele care au focalizat atenția dezbaterii sunt următoarele: (1) insecuritatea ocupațională ce derivă dintr-o slabă aliniere a ofertei educaționale la cerințele pieței forței de muncă, (2) absența unor spații destinate studenților pentru învățare și lucrul în echipă, (3) enclavizarea mediului universitar și slaba colaborare intra-universitară și inter-universitară în implementarea unor programe studentești și (4) slaba implicare a studenților în luarea deciziilor. În acest context, măsurile pe care municipalitatea le-ar putea lua vizează organizarea de activități care să susțină într-un mod activ și dirijat consolidarea unor comunități de practică formate din studenți de la universități și facultăți diferite. Dinamismul ce ar deriva din activitatea acestor comunități ar putea fi folosit ca reper identitar și ar aduce valoare adăugată orașului București înțeles ca centru universitar.

Răspunsuri la chestionar:

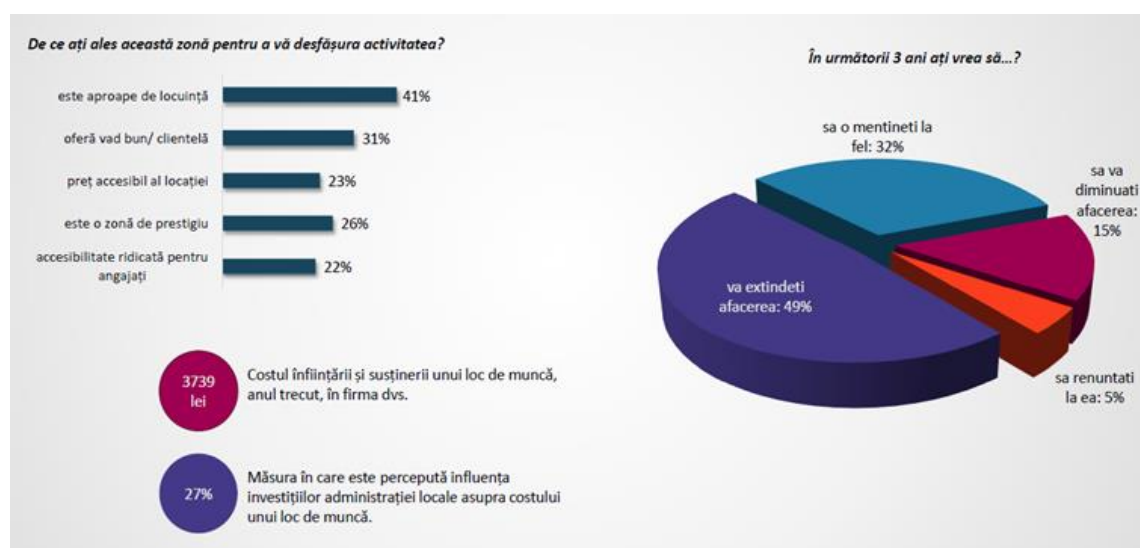
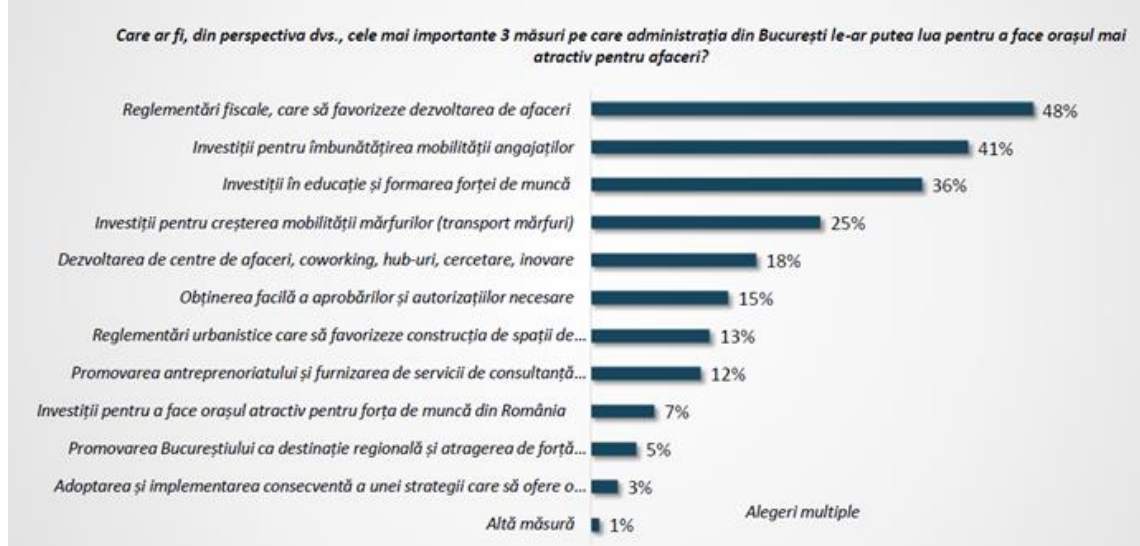
Casetă 7. Nevoile antreprenorilor (IMM)

Concluzie focus group:

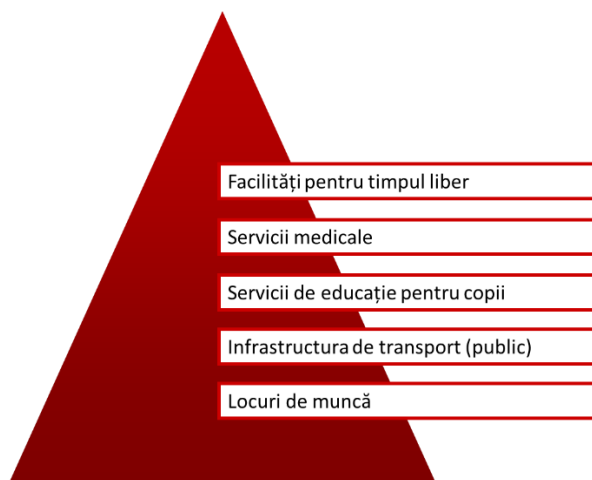
Aproximativ 700 000 de persoane lucrează în întreprinderile mici și mijlocii (IMM) din București. Deschiderea de noi afaceri sau dezvoltarea lor este îngreunată de birocrație, costul ridicat al creditelor bancare, taxe ridicate. Lipsa forței de muncă și a unei infrastructuri dezvoltate contribuie la o medie de viață scăzută, de aproximativ 5 ani, în cazul IMM-urilor. Primăria se implică insuficient în susținerea și stimularea antreprenoriatului, sub aspectul comunicării și interacțiunii, iar în unele cazuri incapacitatea instituțională a acestora dă ocazia apariției unor rețele paralele ilegale (sau la limita legalității) care să suplinească lipsa serviciilor proprii. În aceste condiții, micii investitori care se aventurează într-un asemenea mediu, văd în acțiunea antreprenorială mai mult o "luptă de gherilă" și tind să valorizeze mai mult capitalul social decât pe cel financiar.

Răspunsuri la chestionar:

Casetă 8. Angajații

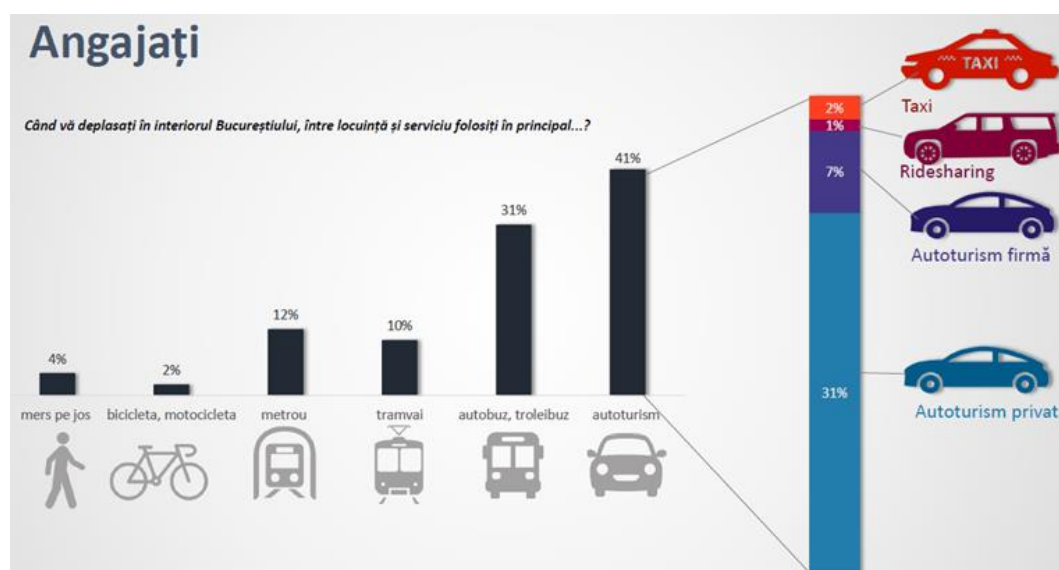
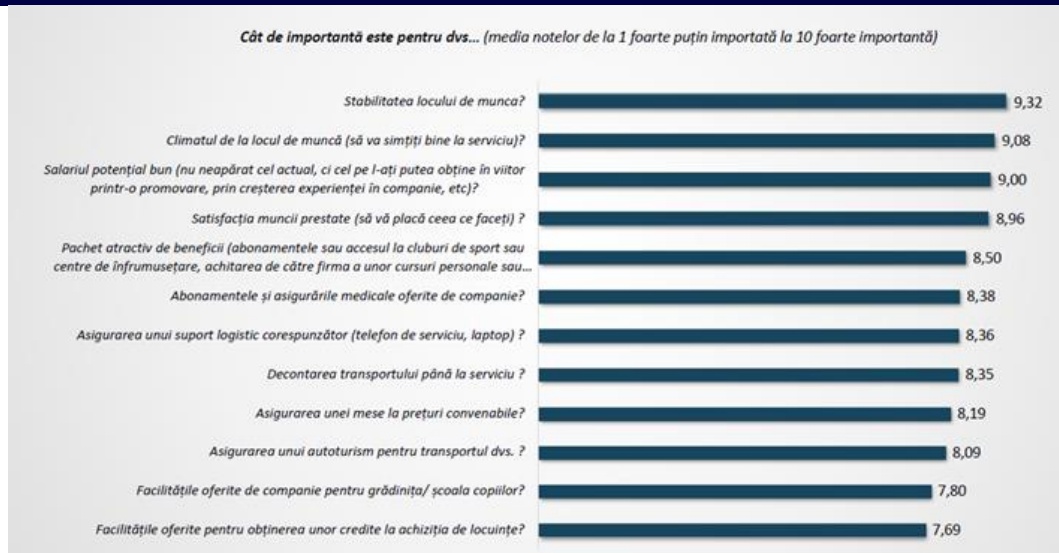
Concluzie focus group:

Pentru angajații din sectorul de stat, principalele preocupări cotidiene vizează: "calitatea zilei de mâine", "locul de muncă", "condiții la locul de muncă", "sănătate", "traficul", "învățământul". Pentru cei din mediul privat acestea sunt: problema traficului, aspectul străzilor, spațiile verzi, problema parcarilor, curățenia stradală și siguranța publică în spațiul urban bucureștean.

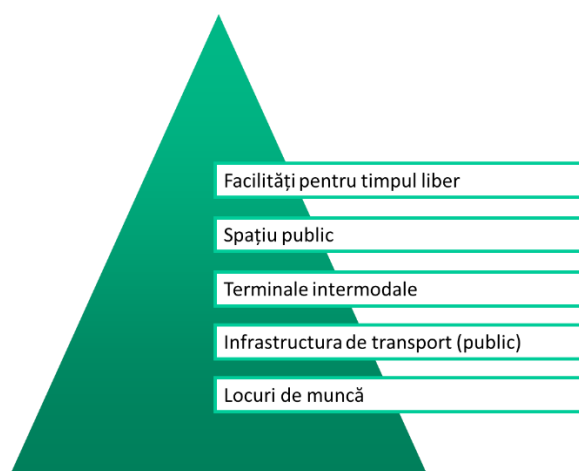
Elementele evaluate pozitiv la nivel de București sunt următoarele: numărul mare al muzeelor, parcurile, școlile bune, lacurile, fântânile de la Piața Unirii. Aspectele/ experiențele neplăcute sunt legate de: mizeria din oraș, capacitatea redusă a spitalelor de urgență, starea deteriorată a străzilor, întârzierea cu care sunt finalizate lucrările publice în oraș, aglomerația din mijloacele de transport în comun, problema clădirilor vechi și neconsolidate, poluarea.

Răspunsuri la chestionar:

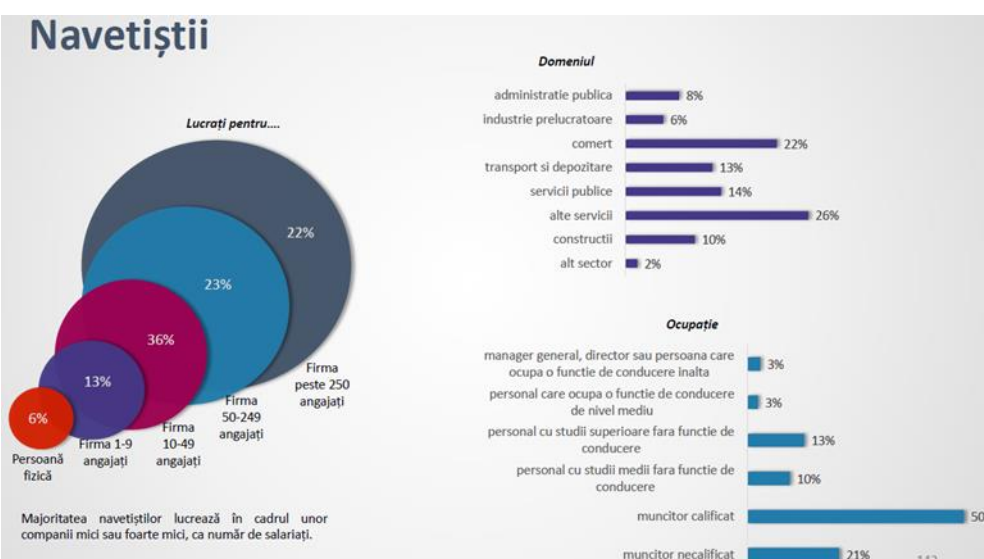
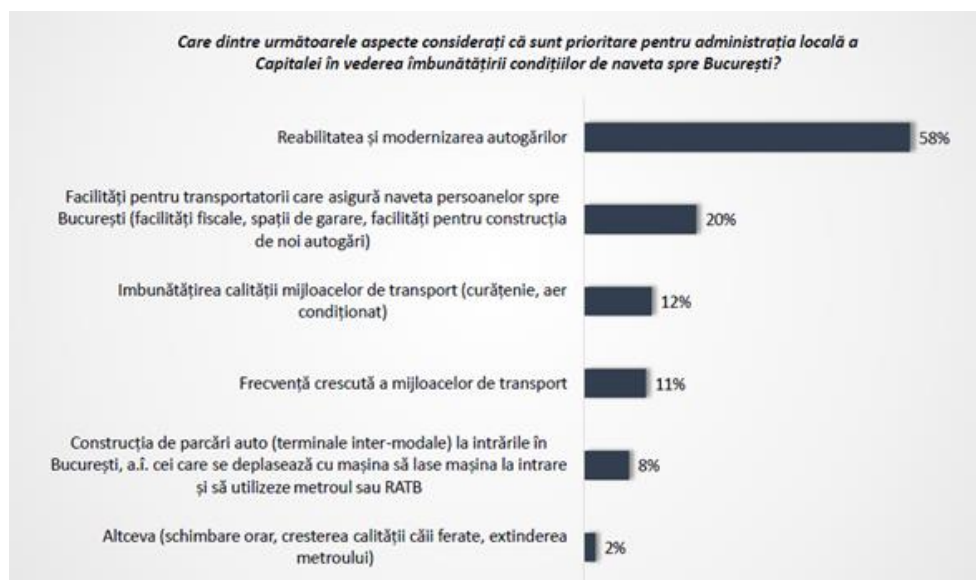

Casetă 9. Navetiști

Concluzie focus group:

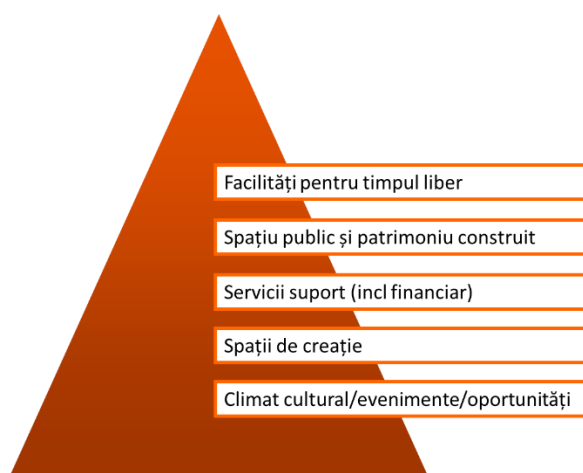

Principala problemă a navetiștilor este timpul petrecut în trafic. Aceștia ar prefera să folosească mijloacele de transport, dar acest lucru nu este avantajos din cauza intervalului mare de timp dintre autobuze și a traficului la fel de aglomerat, autobuzele neavând o bandă specială. Principalele soluții propuse au fost introducerea mai multor autobuze în paralel cu fluidizarea traficului, construirea de parcuri la intrarea în oraș și promovarea folosirii bicicletelor și trotinetelor. Chiar dacă aceste soluții ar da rezultate în ceea ce privește timpul petrecut în trafic, o parte dintre navetiști nu ar renunța la folosirea mașinii din mai multe motive (comoditate, educație, nevoia de a transporta copiii la unitățile de învățământ, altele). Cu toate acestea, folosirea mijloacelor de transport în comun este avantajoasă din motive financiare (un abonament costă 85 lei/lună) și de eliminare a oboselii zilnice a șoferului.

Casetă 10. Artiști și creatori

Concluzie focus group:

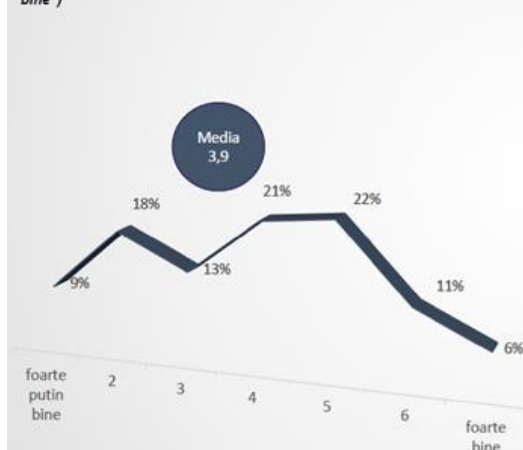
Bucureștiul are un potențial cultural sub valorificat. Artistul, cel care este în măsură să producă cultură în București se simte marginalizat, nu este sprijinit în producția artistică. Resursele financiare pentru cultură sunt foarte reduse, nu există transparența utilizării celor existente. Infrastructura culturală, bugetarea dar mai ales lipsa de viziune sunt hibe principale identificate de participanții la focus grup, artiști și manageri culturali din capitală. Programe de reconversie a spațiilor primăriei în hub-uri culturale, o bugetare echitabilă a domeniilor artistice cu un accent mai mare pe sprijinirea sectoarelor creatoare, cu o strategie de promovare și de achiziții de artă contemporană, făcută de echipe competente și integre, creșterea capacității culturale a orașului de a face față diversității dar și de a oferi diversitate culturală sunt câteva dintre sugestiile făcute.

Răspunsuri la chestionar:

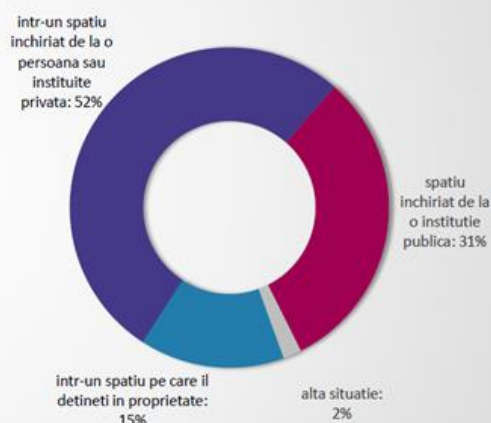
În ce măsură considerați că, într-un oraș ca Bucureștiul, activitatea artistică/creativă este încurajată prin următorul set de factori?

	În foarte mică măsură	În mică măsură	Nici în mică, nici în mare măsură	În mare măsură	În foarte mare măsură
Accesul la fonduri în domeniu	21%	22%	16%	26%	15%
Schimburi de experiență cu artiști din alte țări	17%	22%	26%	13%	22%
Organizarea spațială a resurselor culturale	20%	16%	20%	18%	26%
Existența unei comunități de artiști care se sprijină reciproc	9%	24%	22%	23%	22%
Spații de creație puse la dispoziție de autoritățile locale	18%	23%	19%	23%	17%
Alte facilități puse la dispoziție de autoritățile locale (locuințe convenabile, facilități fiscale)	23%	18%	27%	14%	18%
O scenă culturală incitantă, vie, dinamică	21%	23%	15%	23%	17%
Accesul la locuri de muncă în domeniu	24%	14%	23%	20%	19%
Remunerarea corespunzătoare a muncii artistice/creative	28%	15%	23%	16%	18%
Oportunități de dezvoltare profesională	19%	25%	31%	9%	15%
Relația bună cu autoritățile locale	20%	17%	26%	20%	17%
Un public receptiv la artă (care participă, consumă artă)	16%	14%	22%	29%	19%
Existența unor programe de incluziune prin cultură, a grupurilor defavorizate	24%	16%	23%	19%	18%

În general, cât de bine vă simțiți ca artist/creator într-un oraș ca Bucureștiul? Vă rugăm, acordați o notă de la 1 la 7 (unde 1 înseamnă „foarte puțin bine” și 7 înseamnă „foarte bine”)

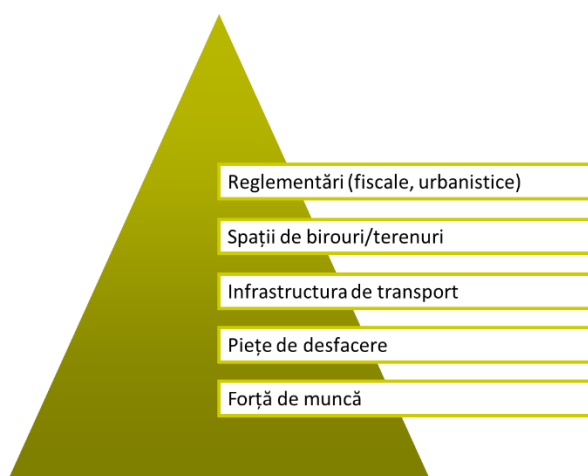

În ce fel de spațiu creăți?

Casetă 11. Investitori

Concluzie focus group:

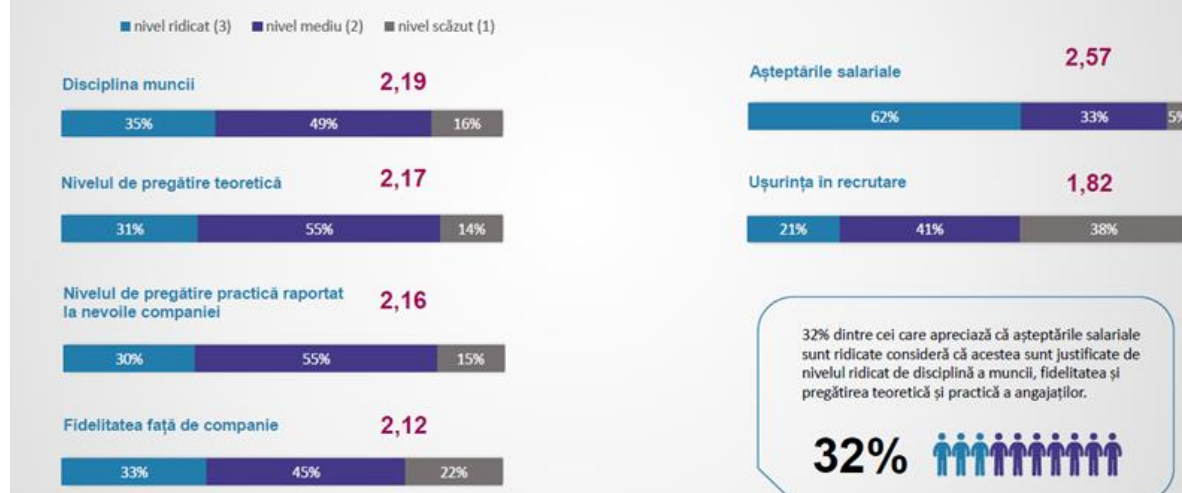

Bucureștiul este unul dintre orașele cu traficul cel mai congestionat din București, ceea ce îi afectează atractivitatea pentru noi investiții private și pentru atragerea de talente. Angajații români și străini ai firmelor cu capital străin din București pun o presiune majoră pe infrastructura de transport a Capitalei, inclusiv din cauza alternativelor reduse de deplasare (de ex. piste de biciclete, transport în comun eficient). Multe companii private reclamă birocrația ridicată legată de obținerea unor autorizații, avize, acorduri etc. din partea administrației locale pentru realizarea de investiții noi. Interacțiunea mediului de afaceri cu capital străin cu autoritățile locale este limitată, mai ales în ceea ce privește procesul decizional (găsirea unor soluții care le afectează acestora activitatea – de la forța de muncă, la transportul public, birocrație etc).

Răspunsuri la chestionar:

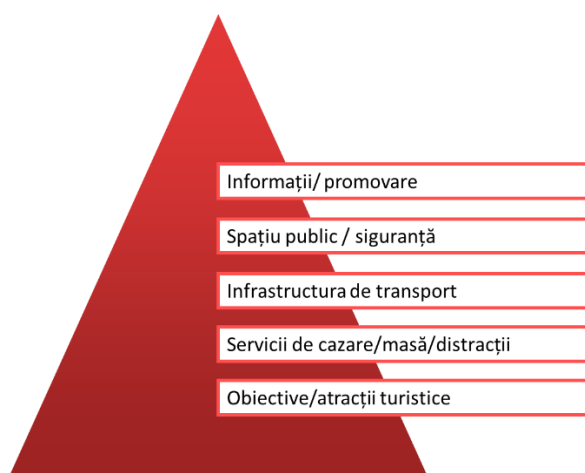
Care ar fi cele mai importante trei măsuri pe care administrația din București le-ar putea lua pentru a face orașul mai atractiv pentru afaceri?	MEDIA	AT	VAM	STRĂINE	MIXTE	ROMÂNEȘTI
Investiții în educație și formarea forței de muncă	48% ①	67% ①	45% ①	50% ①	42% ①	48% ①
Reglementări fiscale care să favorizeze dezvoltarea de afaceri și inovare	40% ②	43% ②	39% ②	35% ③	30% ②	42% ②
Investiții în infrastructură și servicii publice de calitate pentru a face orașul atractiv pentru forța de muncă din România	34% ③	36% ③	34% ③	43% ②	26% ③	34% ③
Obținerea facilă a aprobărilor și autorizațiilor necesare	30%	33%	29%	30%	30% ②	30%
Reglementări urbanistice care să favorizeze dezvoltarea infrastructurii de afaceri și inovare	26%	30%	26%	35% ③	17%	27%
Promovarea Bucureștiului ca destinație regională și chiar globală de investiții și atragerea de forță de muncă din străinătate	22%	22%	23%	9%	30% ②	23%
Investiții pentru creșterea mobilității bunurilor	21%	21%	21%	20%	23%	20%
Investiții pentru îmbunătățirea mobilității angajaților	19%	18%	19%	35% ③	21%	16%
Promovarea antreprenoriatului și furnizarea de servicii de consultanță pentru întreprinzătorii locali	19%	23%	18%	19%	23%	18%
Adoptarea și implementarea consecventă a unei strategii de specializare inteligentă care să ofere o viziune de dezvoltare orașului.	15%	21%	14%	9%	9%	15%
Altă măsură	1%	1%	1%		1%	1%

Cum apreciați forța de muncă din București prin raportare la următoarele caracteristici?

Casetă 12. Turişti

Concluzie focus group:

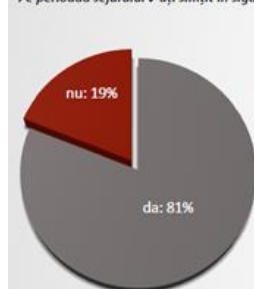

Turismul din București este un turism preponderent de business care produce profituri mai scăzute decât alte tipuri de turism. Analiza tipurilor de turiști a evidențiat lipsa unor categorii importante de turism: cultural, educațional, de sănătate, balnear etc. Cutoate acestea, turismul este un sector în dezvoltare, numărul turiștilor fiind în creștere. Se construiesc hoteluri, se dezvoltă turistic zone care nu promiteau nimic în acest sens în urmă cu câțiva ani, se îmbunătățesc și diversifică serviciile și atracțiile turistice. Totuși, aceste îmbunătățiri sunt de mică amploare, mai ales când sunt raportate la potențialul turistic de care dispune capitala. România în general este puțin promovată turistic, iar informațiile sărace despre România influențează negativ și turismul de la nivelul capitalei. Nu există campanii de promovare internațională, nu există promovare a orașului în zonele de tranzit (aeroporturi, mijloace de transport, stradal etc.).

Răspunsuri la chestionar:

Pe perioada sejurului v-ați simțit în siguranță?

Vă rog să evaluați calitatea serviciilor pe care le-ați primit pe parcursul vacanței?

	Foarte proaste	Proaste	Desul de bune	Bune	Foarte bune	media
Cazare		19%	27%	28%	26%	3,61
Transport în interiorul orașului		24%	27%	29%	19%	3,43
Restaurante		26%	17%	22%	34%	3,64
Cluburi / baruri		23%	25%	23%	28%	3,57
Servicii culturale (teatru, operă, galerii de artă etc.)		24%	24%	19%	33%	3,61
Interacțiune cu localnicii		13%	21%	22%	44%	3,96

3.2. Lista politicilor și programelor de dezvoltare

3.2.1. Politici și programe sectoriale

Coroborând rezultatele obținute în urma consultărilor publice cu concluziile analizelor diagnostic sectoriale, se creionează o imagine complexă a problematicei fiecărui sector al dezvoltării și a direcțiilor de acțiune necesare atingerii obiectivului specific formulat anterior. Aceste direcții de acțiune reprezintă pachetul de politici și programe sectoriale ce vor ghida dezvoltare pe un orizont de timp de 10-15 ani.

Tabel 8. Formularea politicilor și programelor de dezvoltare în conformitate cu problematica sectorială

Probleme și provocări rezultate din analiza diagnostic și din procesul de consultare	Politici și programe sectoriale
OS 1 Orașul conectat: Promovarea mobilității urbane durabile și creșterea accesibilității la rețele de transport, energie, comunicații	
- Rețeaua de circulație rutieră a Bucureștiului este încă incompletă, mai ales în ceea ce privește legăturile circulare. - Centura Bucureștiului este suprasolicitată și face ca o parte considerabilă din traficul de tranzit să străbată orașul, în timp ce inelul median este incomplet îngreunând legăturile între cartierele din sudul și vestul Capitalei.	1.1. CRESTEREA ACCESIBILITATII RUTIERE - Dezvoltarea rețelei de variante de ocolire și noi legături rutiere, penetrații și coridoare majore. - Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente. - Reconfigurarea/ consolidarea circulației rutiere în zonele de expansiune. - Modernizarea podurilor și pasajelor.
- Inelul feroviar este neoperațional pentru traficul de pasageri și se află într-o stare avansată de degradare. Se mai păstrează segmente din căile ferate din sud care duceau la gările Filaret, Progresul și Cotroceni. - Legăturile cu Aeroportul Internațional Henri Coandă se limitează doar la linii de transport public către centrul istoric sau către Gara de Nord. Pentru orice alte zone este nevoie de schimbarea liniei de transport public.	1.2. CRESTEREA ACCESIBILITATII FERROVIARE ȘI AERIANE - Modernizarea gărilor existente și transformarea lor în noduri intermodale. - Revitalizarea transportului feroviar regional și metropolitan. - Creșterea capacității de operare a aeroporturilor Capitalei. - Îmbunătățirea conexiunilor între Capitală și Aeroportul Internațional "Henri Coandă".
- Există în continuare zone rezidențiale în curs de dezvoltare nedeservite de transportul public. - Rețeaua de tramvai este subdimensionată și neadaptată la noile dezvoltări rezidențiale la periferie, iar 33% din liniile de tramvai sunt degradate și au probleme mai ales la macazuri. - Rețeaua de transport subteran este suprasolicitată, nu deservește încă zone dens populate (Rahova / Progresu – SF, Berceni și Casa Presei / Aeroport), ceea ce pune o presiune importantă pe transportul de suprafață.	1.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA TRANSPORTULUI PUBLIC - Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de metrou și a parcului de material rulant. - Extinderea și reabilitarea rețelei de transport public electric (tramvai, troleibuz). - Extinderea și modernizarea flotei de transport public. - Modernizarea stațiilor de transport public și a depourilor.

Probleme și provocări rezultate din analiza diagnostic și din procesul de consultare	Politici și programe sectoriale
• Rețeaua de piste de biciclete și dotările aferente a municipiului București este în continuare subdezvoltată, deși numărul bicicliștilor a crescut, mai ales odată cu introducerea unor servicii de curierat velo și a trotinetelor. • Rețeaua de stații de încărcare vehicule electrice face față cu greu cererii în creștere a numărului de vehicule electrice înmatriculate.	1.4. PROMOVAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE • Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale. • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate. • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasarea cu vehicule electrice.
• La nivelul Capitalei nu există încă o politică de multimodalitate bine conturată, nivelul de integrare între transportul subteran, de suprafață, rețeaua de parcuri de transfer și serviciile private de mobilitate fiind încă deficitar. • Locuitorii Capitalei nu au acces facil la informații suficiente despre serviciile de mobilitate, iar conceptul de ride-sharing se află într-un stadiu de implementare incipient. • Imposibilitatea de a satisface nevoia de parcuri rezidențiale face ca parcare pe trotuar, pe terenuri virane sau chiar și pe spațiul verde să fie deja ceva obișnuit în cartierele de locuințe colective din București.	1.5. ÎMBUNĂTĂȚIREA MANAGEMENTULUI DE TRAFIC • Dezvoltarea rețelei de centre / noduri intermodale și de parcuri de transfer • Îmbunătățirea sistemului de parcare • Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană • Creșterea siguranței în trafic • Integrarea tarifară a serviciilor de transport public și operaționalizarea sistemului de monitorizare GPS a flotei și de e-ticketing • Îmbunătățirea cadrului de reglementare și de planificare în domeniul infrastructurii și a serviciilor de transport
• Majoritatea elementelor de rețea au o vechime mai mare de 35 de ani, ceea ce generează deprecierea tehnică a materialelor, în condiții standard sau la sfârșitul duratei de viață a activelor din rețelele electrice. O mică parte din totalul capacităților energetice a fost reabilitată sau modernizată. • Există încă zone / cartiere nedeservite de rețeaua subterană de telecomunicații (cabluri fibră optică) a municipiului București.	1.6. EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE ENERGIE ELECTRICA SI ASIGURAREA ACCESULUI LA TELECOMUNICAȚII • Asigurarea aprovizionării din SEN cu necesarul de energie electrică a Capitalei și a zonei sale urbane funcționale • Îmbunătățirea sistemului de distribuție a energiei electrice la consumatori • Dezvoltarea infrastructurii de internet în bandă largă
OS 2 Orașul inovativ: Susținerea tranziției la o economie inteligentă și competitivă în context global, bazată pe talente	
• Raportul in-out sau efervescența din mediul privat versus companiile cu capital străin care și-au stopat activitatea este mai ridicat pentru anul 2018 – 1.43%. • Există foarte multe radieri de societăți cu participare străină, ceea ce poate să însemne că aceste firme nu au reușit să crească pe piața națională și și-au încetat activitatea.	2.1. ATRAGEREA DE INVESTIȚII ÎN DOMENII DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ • Dezvoltarea de noi poli de afaceri la nivel local și metropolitan • Promovarea imaginii Capitalei și a zonei sale urbane funcționale ca hub economic de importanță europeană

Probleme și provocări rezultate din analiza diagnostic și din procesul de consultare	Politici și programe sectoriale
- Majoritatea antreprenorilor se confruntă cu probleme de finanțare și întâmpină obstacole în procesul de internaționalizare: lipsa cunoștințelor, conexiunilor sau a informațiilor despre piața țintă. - Infrastructura și serviciile suport pentru IMM-uri trebuie diversificată și îmbunătățită.	2.2. ÎNCURAJAREA ANTREPRENORIATULUI ȘI SPRIJINIREA IMM-URILOR ACTIVE - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor suport pentru antreprenori - Stimularea antreprenoriatului prin măsuri locale - Sprijinirea financiară a IMM-urilor în vederea dezvoltării și internaționalizării, precum și a depășirii efectelor crizei provocate de Covid 19 - Digitalizarea sectorului IMM în vederea alinierii la trendurile globale
- Lipsa personalului cu competențe de management de produs este un obstacol în calea dezvoltării și atragerii investițiilor tech. - Insuficiența forței de muncă specializată, în special în ceea ce privește personalul STEM (știință, tehnologie, inginerie, matematică), este una dintre principalele probleme raportate de către investitori, și în special de către investitorii străini.	2.3. ASIGURAREA NECESARULUI DE COMPETENTE PE PIATA MUNCII - Încurajarea atragerii de forță de muncă calificată din țară și din străinătate - Adaptarea ofertei de educație și de formare continuă la noile dinamici ale pieței muncii
- Deși municipiul București este principalul pol de competitivitate națională în domeniul cercetare-dezvoltare-inovare, ecosistemul local de CDI este destul de slab dezvoltat, prezentând un grad redus de colaborare și de intensitate a CDI, precum și o calitate modestă a instituțiilor de cercetare. - Cooperarea între actorii din sfera inovării (ideal cvadruplu helix – autorități publice, mediul universitar, mediul de afaceri și societatea civilă) este relativ redusă, organizațiile/ instituțiile desfășurându-și propriile proiecte.	2.4. SUSȚINEREA DEZVOLTĂRII SECTORULUI CDI, A TRANSFERULUI DE KNOW-HOW ȘI TEHNOLOGIE AVANSATĂ - Sprijinirea creării și dezvoltării infrastructurii publice și private de CDI - Sprijinirea transferului tehnologic, în scopul comercializării rezultatelor activității de CDI - Sprijinirea funcționării și a dezvoltării clusterelor din domeniile de specializare inteligentă
Lipsește o cooperare activă și susținută între mediul de afaceri și administrația locală, pentru realizarea de proiecte comune de dezvoltare, sau în parteneriat public-privat.	2.5. CONSOLIDAREA COOPERĂRII DINTRE MEDIUL DE AFACERI ȘI ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ - Intărirea dialogului dintre mediul de afaceri și administrația locală - Încurajarea activităților de responsabilitate socială corporativă ale companiilor locale
OS 3 Orașul durabil: Conservarea patrimoniului natural, reducerea poluării, a emisiilor de gaze cu efect de seră, și limitarea efectelor riscurilor	

Probleme și provocări rezultate din analiza diagnostic și din procesul de consultare	Politici și programe sectoriale
• In contextul reglementărilor UE privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și reducerea consumurilor de energie, eficientizarea energetică a clădirilor (publice și private) reprezintă o măsură prioritară.	3.1. ÎMBUNĂTĂȚIREA PERFORMANȚEI ENERGETICE A CLĂDIRILOR PUBLICE ȘI PRIVATE • Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale • Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice
• Sistemul centralizat de încălzire din București este supradimensionat, uzat fizic și moral, majoritatea capacităților de producție și rețelelor fiind din perioada 1960-1989, cu pierderi pe rețele de circa 30%, atât în cazul căldurii, cât și a apei. Cele 4 CET-uri publice de mari dimensiuni care deservește Capitala funcționează pe baza unor derogări cu termene-limită 2020 și 2023, condiționate de investiții de conformare la cerințele de mediu.	3.2. REABILITAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI CENTRALIZAT DE ENERGIE TERMICA • Dezvoltarea capacităților de producție a energiei termice prin cogenerare sau trigenerare de înaltă eficiență și/sau pe bază de combustibili alternativi • Modernizarea / retehnologizarea centralelor termo-electrice existente în vederea conformării la cerințele de mediu și asigurării vârfurilor de consum • Reorganizarea modului de administrare a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică
• Regulamentul UE 943 - Clean Energy Package impune energie verde la nivel european pentru ca impactul poluării energiei electrice să fie cât mai mic. Companiile trebuie să ia măsuri pentru ca ponderea de CO2 emisă să se reducă. Până în 2030, 50% trebuie să fie energie verde. • În prezent doar aproximativ 15% din totalul corpurilor de iluminat public utilizează tehnologia LED având puteri de la 5W la 225W.	3.3. MODERNIZAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC • Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului • Extinderea și modernizarea infrastructurii de iluminat arhitectural
• In condițiile în care o mare parte din componentele sistemului de management al deșeurilor (depozite, stații de sortare) ce deservește municipiul București sunt localizate pe teritoriul administrativ al județului Ilfov, lipsește o planificare integrată la nivelul municipiului București și județului Ilfov. • Infrastructura de colectare separată a deșeurilor este slab dezvoltată și puțin utilizată de către generatorii de deșeuri (rezidenți).	3.4. ASIGURAREA UNEI GESTIONĂRI EFICIENTE A DEȘEURILOR ȘI PROMOVAREA TRANZIȚIEI LA O ECONOMIE CIRCULARĂ • Îmbunătățirea pregătirii pentru reutilizarea și reciclarea deșeurilor municipale colectate • Dezvoltarea capacităților de tratare a deșeurilor municipale • Îmbunătățirea serviciilor publice de salubritate

Probleme și provocări rezultate din analiza diagnostic și din procesul de consultare	Politici și programe sectoriale
• Rețeaua de monitorizare a factorilor de mediu nu furnizează date de calitate, care să permită o evaluare corectă a calității factorilor de mediu, în special pentru componenta aer îndreptată nu numai spre o acoperire spațială mai bună, dar și spre considerarea mai multor substanțe relevante, multe dintre ele emergente. • Aproximativ 34 % din rețeaua de distribuție a apei potabile este alcătuită din conducte de peste 50 de ani vechime, ce ar trebui să intre într-un program de reabilitare. • Aproape 93 % din rețeaua de canalizare a nivelului municipiului București funcționează în regim unitar. • Peste 50 % din rețeaua de canalizare are o stare de degradare avansată, fiind necesare intervenții frecvente pentru remedierea problemelor locale.	3.5. REDUCEREA POLUĂRII, ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI, APELOR ȘI SOLULUI • Îmbunătățirea calității aerului, inclusiv în spațiile interioare, prin actualizarea și implementarea planurilor de îmbunătățire și menținere a calității aerului. • Îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane. • Prevenirea și reducerea poluării fonice, prin actualizarea și implementarea Planului de Acțiune pentru prevenirea și reducerea zgomotului ambiental. • Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și tratare a apelor uzate.
• Deși interesantă ca dinamică și cu statut declarat de zonă protejată urbană de către Guvernul României, zona Văcărești este puțin atractivă pentru locuitorii municipiului București, valoarea sa ecologică este redusă, iar administrația sa este incertă. • Analiza conectivității infrastructurii verde-albastră evidențiază nivelul redus de conectivitate, multifuncționalitate și gestiune socială al spațiilor verzi și acvatice din municipiului București, atât în interiorul orașului, cât și cu componentele din exterior. • Cu toată atractivitatea spațiilor verzi pentru locuitori, capacitatea acestora de a genera servicii ecosistemice adaptate comunităților umane este redusă.	3.6. CONSERVAREA PATRIMONIULUI NATURAL ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII VERZI • Protecția și valorificarea durabilă a ariilor naturale protejate și a ecosistemelor degradate. • Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate.
• Procesul de elaborare a Planurilor de Analiză și Acoperire a Riscurilor – de la nivel municipal și de sector – nu implică un proces participativ eficient, care să reunească și alți actori (de ex. ONG-urile, asociațiile de proprietari, grupurile de inițiativă civică etc.). • Se înregistrează deficiențe la nivelul infrastructurii de înștiințare, avertizare, alarmare a populației în cazul unor situații de urgență, mai ales din prisma numărului, tipului, stării de funcționare și a distribuției geografice. • Principalii actori implicați în gestionarea situațiilor de urgență (ISU B-IF, SABIF) se confruntă cu o dotare precară și o stare avansată de uzură a unor echipamente/ mijloace de intervenție.	3.7. ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII DE ADAPTARE A CAPITALEI LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE, DE PREVENȚIE A RISCURILOR ȘI DE GESTIONARE A SITUAȚIILOR DE URGENTĂ • Creșterea rezilienței la fenomenele meteo extreme asociate schimbărilor climatice. • Prevenirea riscului de inundații. • Îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență.
OS 4 Orașul incluziv: Promovarea incluziunii sociale și a diversității, asigurarea accesului nediscriminatoriu la infrastructură și servicii publice	

Probleme și provocări rezultate din analiza diagnostic și din procesul de consultare	Politici și programe sectoriale
• În ciuda programelor de reabilitare, există clădiri de învățământ care nu au autorizații ISU, autorizații sanitare sau care mai necesită reabilitare. • Învățământul special nu este suficient dezvoltat din punctul de vedere al infrastructurii și personalului calificat pentru terapii asistive și consiliere. • Numărul elevilor din învățământul tehnic a suferit un declin considerabil în perioada 2012 – 2018, iar majoritatea liceelor tehnice au o promovabilitate foarte redusă, de la sub 50% până la 4%, astfel încât nu reprezintă o alternativă viabilă la învățământul teoretic. • Infrastructura fizică a universităților prezintă o serie de probleme cum ar fi existența clădirilor cu risc seismic sau a clădirilor care necesită reabilitare și dotare, insuficiența clădirilor care să permită desfășurarea cursurilor în condiții moderne, lipsa tehnologiilor avansate de care studenții ar trebui să beneficieze, lipsa materialelor și a tehnicilor moderne de lucru.	4.1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR DE EDUCAȚIE • Îmbunătățirea sistemului de educație timpurie • Îmbunătățirea sistemului de învățământ primar și secundar/liceal • Consolidarea învățământului profesional și tehnic • Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor educaționale pentru copii / tineri cu dizabilități și / sau cu cerințe educaționale speciale (CES) • Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale • Creșterea participării adulților (peste 25 de ani) la programe de formare și învățare pe tot parcursul vieții • Consolidarea Capitalei ca centru universitar de importanță europeană, cu rol esențial în menținerea atractivității orașului pentru noi talente
• Infrastructura și serviciile sociale pentru diverse categorii de grupuri vulnerabile (copii în familie, copii separați, sau la risc de separare de părinți, persoane adulte cu dizabilități, persoane vârstnice) sunt deficitare. • Incluziunea socială se referă la respectarea statutului și drepturilor tuturor oamenilor, care trebuie să aibă oportunitatea de a participa în mod relevant la viața orașului și de a se bucura de un tratament egal cu ceilalți. Aceasta înseamnă un tratament corect și fără prejudecăți, dar și crearea de condiții care să încurajeze, să aprecieze diversitatea și să promoveze demnitatea în mediul de lucru și în societate.	4.2. PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE A GRUPURILOR DEFAVORIZATE, ȘI A PERSOANELOR EXPUSE RISCULUI DE SĂRĂCIE • Îmbunătățirea accesului nediscriminator pe piața muncii pentru locuitorii Capitalei și navetiștii atrași de oraș • Promovarea incluziunii sociale a copiilor și a tinerilor • Promovarea incluziunii sociale a vârstnicilor • Promovarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități • Promovarea incluziunii sociale a altor grupuri defavorizate, inclusiv migranți
• Infrastructură sanitară este învechită, cu circuite intraspitalicești fragmentate, iar o parte din clădiri nu au expertiza seismică (din cele 19 spitale în subordinea PMB, conform informațiilor transmise de ASSMB, 15 au nevoie de lucrări de modernizare, 12 necesită lucrări de extindere și 8 de consolidare). • Capacitate insuficientă a ambulatoriilor (și existența unui număr însemnat de persoane fără asigurare medicală) conduce la un număr mare de prezentări ale pacienților la camerele de gardă.	4.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA INFRASTRUCTURĂ SANITARĂ MODERNĂ ȘI SERVICII MEDICALE DE CALITATE • Dezvoltarea infrastructurii spitalicești cu rol de deservire națională, regională și metropolitană • Îmbunătățirea serviciilor de prevenție, screening, asistență medicală primară, comunitară și în regim ambulatoriu

Probleme și provocări rezultate din analiza diagnostic și din procesul de consultare	Politici și programe sectoriale
	• Îmbunătățirea serviciilor de reabilitare, paliativă și îngrijire pe termen lung • Dezvoltarea cercetării în domeniul medical, cu accent pe metode moderne de investigare, intervenție și tratament • Informatizarea sistemului medical și digitalizarea serviciilor medicale
• Multe dintre echipamentele culturale din oraș se confruntă cu o serie de provocări comune precum distribuția spațială și capacitatea de deservire a locuitorilor (concentrarea vieții culturale cu precădere în centrul orașului), atractivitatea și vizibilitatea dotărilor sau starea, nivelul de echipare și provocările de finanțare. • Sprijinul disponibil pentru actorii culturali este insuficient, iar colaborarea între actorii culturali din Municipiul București, pentru diversificarea și sporirea valorii adăugate a ofertei culturale, este limitată.	4.4. ÎMBUNĂTĂȚIREA OFERTEI CULTURALE ȘI A OPORTUNITĂȚILOR DE CREAȚIE ARTISTICĂ • Îmbunătățirea infrastructurii, echipamentelor și dotărilor pentru producție și consum cultural • Dezvoltarea unei ofertei culturale identitare pe scena europeană și asigurarea accesului echitabil al locuitorilor Capitalei la aceasta • Dezvoltarea sectorului de industrii culturale și creative ca element central al specializării inteligente a economiei Capitalei
• Pe lângă lipsa unei evidențe clare a infrastructurii sportive din oraș, Bucureștiul se confruntă și cu lipsa unor echipamente majore cum ar fi o bază sportivă majoră care să permită organizarea de evenimente indoor și outdoor, dedicate mai multor ramuri sportive, o sală polivalentă cu o capacitate de minimum 10.000 de persoane, un stadion cu pistă de atletism sau un bazin olimpic de înot, o bază sportivă dedicată tenisului de masă de performanță.	4.5. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR SPORTIVE ȘI DE TINERET • Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și activităților pentru tineri • Promovarea sportului de masă și a celui de performanță
OS 5 Orașul atractiv: Utilizarea eficientă a terenurilor și a fondului construit, punerea în valoare a patrimoniului istoric și a peisajului urban	
• Lipsa unui rol clar de coordonare cu o abordare strategică asupra rezilienței seismice, precum și coordonarea și comunicarea limitate dintre diferite autorități și departamente, la diferite niveluri conduc la un management defectuos al riscului seismic.	5.1. CREȘTEREA REZILIENȚEI FONDULUI CONSTRUIT LA HAZARDE • Reducerea riscului seismic al clădirilor • Reabilitarea clădirilor publice și a infrastructurii aflate în risc seismic • Reabilitarea seismică a locuințelor

Probleme și provocări rezultate din analiza diagnostic și din procesul de consultare	Politici și programe sectoriale
• Dată fiind ponderea stocului de locuințe dezvoltate în perioada socialistă din totalul numărului de locuințe disponibile, suprafața medie locuibilă pe persoană este mult sub media altor capitale europene. • Gradul de asigurare cu dotări urbane corespunzătoare, raportate la densitățile ridicate ale populației din marile ansambluri de locuințe este nesatisfăcător. • Stocul de locuințe sociale disponibile spre închiriere este total insuficient pentru a acoperi nevoile existente. Distribuția responsabilităților între primăria generală și primăriile sectoarelor este neclară în privința stocului și managementului sectorului de locuire socială.	5.2. ÎMBUNĂTĂȚIREA FONDULUI LOCATIV ȘI A CALITĂȚII LOCUIRII • Îmbunătățirea calității locuirii în vechile ansambluri de locuințe colective și de locuințe individuale • Îmbunătățirea calității locuirii în noile zone rezidențiale • Dezvoltarea sectorului de locuire socială și de necesitate de la nivelul Capitalei • Asigurarea unei dezvoltări sustenabile a pieței de locuințe
• Starea accentuată de degradare a patrimoniului construit se manifestă pe fondul abandonului clădirilor istorice, al intervențiilor eronate de reabilitare a clădirilor monument istoric, precum și al nerespectării caracterului zonelor cu valoare istorică ridicată. • Resursele financiare și instrumentele disponibile pentru restaurarea și consolidarea Monumentelor Istorice din București sunt insuficiente.	5.3. CONSERVAREA, PROTEJAREA ȘI VALORIFICAREA DURABILĂ A PATRIMONIULUI CULTURAL • Conservarea monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora • Conservarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial
• În general, rețeaua de spații publice nu cuprinde piețe sau zone pietonale ample care să susțină evenimente de interes pentru comunitate și vizitatori • Multe din spațiile de mici dimensiuni beneficiază doar de mobilier urban minimal și de iluminat public limitat, ele nefiind atractive pentru locuitorii din zonă. • Terenurile abandonate din interiorul și exteriorul municipiului București, precum și terenurile din lungul căilor de comunicație (în special căi ferate), reprezintă areale cu probabilitate ridicată de apariție a speciilor care generează predominant deservicii.	5.4. FOLOSIREA EFICIENTĂ A TERENULUI URBAN • Regenerarea și extinderea spațiilor publice • Reducerea expansiunii urbane necontrolate
OT 6. Orașul bine administrat: Consolidarea capacității administrative pentru o dezvoltare integrată	
• În lipsa unui plan urbanistic general actual, dezvoltările private tind să preia conducerea în dezvoltarea spațială a municipiului producând externalități negative prin (1). densități funcționale și demografice necoordonate ca distribuție spațială, (2). congestie de trafic, (3). presiune asupra capacităților existente de servicii și utilități publice și (4). reducerea calității și siguranței vieții comunității.	6.1. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII DE PLANIFICARE ȘI CONTROL AL DEZVOLTĂRII URBANE • Îmbunătățirea cadrului de planificare spațială • Întărirea cadrului de planificare strategică la nivelul domeniilor gestionate de administrația locală • Creșterea gradului de implicare al cetățenilor, a mediului de afaceri și a

Probleme și provocări rezultate din analiza diagnostic și din procesul de consultare	Politici și programe sectoriale
	celui neguvernamental în procesul de co-decizie și de co-implementare
- Modul de colaborare și de partajare a competențelor între primăria generală și primăriile de sector conduce la (1). implementarea unor inițiative de dezvoltare ad-hoc atât tematic cât și spațial, necoordonate, cu suprapuneri de competențelor privind furnizarea unor servicii publice (ex. domeniul public), precum și (2). la alocarea și folosirea ineficientă a resurselor. - Zona urbană funcțională București nu poate fi gestionată durabil și nici nu poate contribui la atingerea unei coeziuni teritoriale în contextul organizării actuale a municipiului București. Dispersarea fondurilor publice, în special europene, nu contribuie la atingerea obiectivelor dezvoltării. - Agenda cooperării internaționale a primăriei nu este proactivă în realizarea unor contacte ce se pot materializa prin proiecte în favoarea municipiului București. Cooperarea internațională a primăriei este predominant protocolară.	6.2. ÎNTĂRIREA COOPERĂRII TERITORIALE LA NIVEL LOCAL, METROPOLITAN, EUROPEAN ȘI GLOBAL - Îmbunătățirea coordonării și cooperării între PMB și Primăriile de Sector - Dezvoltarea cooperării teritoriale la nivel metropolitan / al zonei urbane funcționale - Îmbunătățirea cooperării teritoriale la nivel european și global
- Aproape toate compartimentele PMB înregistrează posturi vacante. Situația este critică Direcția generală achiziții publice (65% posturi vacante), Direcția de mediu (53% posturi vacante), Direcția generală infrastructură (46% posturi vacante), Direcția generală investiții (29% posturi vacante) și Direcția generală management proiecte cu finanțare externă (27% posturi vacante). - Situația echipamentelor de lucru suport (imprimante, copiatoare, scannere) este problematică, cu majoritatea echipamentelor (65%) cu o vechime între 5 și 10 ani, 33 % cu o vechime de peste 10 ani, și doar 2% cu o vechime sub 5 ani. - Sistemul electronic de gestiune a documentelor funcționează parțial în PMB și nu este utilizat la potențialul maxim de către structurile organizaționale, iar documentele circula preponderent în format fizic. Sistemul ERP instalat în prezent este utilizat parțial.	6.3. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE IMPLEMENTARE A PROGRAMELOR DE INVESTIȚII ȘI DE FURNIZARE A SERVICIILOR PUBLICE, INCLUSIV ÎN MEDIUL DIGITAL - Dezvoltarea competențelor și managementul eficient al resurselor umane din administrația locală - Informatizarea administrației publice locale, digitizarea serviciilor publice și implementarea conceptului de Smart City - Îmbunătățirea calității serviciilor publice, inclusiv în ceea ce privește etica, integritatea și transparența - Dezvoltarea bazei logistice pentru furnizarea de servicii publice - Asigurarea necesarului de resurse financiare pentru implementarea politicilor de investiții

3.2.2. O politică integrată

Fiecare politică urbană identificată se află într-o relație de interdependență cu alte politici, setul de programe din cadrul fiecărei politici influențând direct sau indirect o serie de programe de la nivelul unor politici complementare. O analiză preliminară asupra impactului potențial al unei politici sectoriale asupra celorlalte sectoare ale dezvoltării pune în evidență faptul că unele din politici își păstrează caracterul pur sectorial (impactul lor se focalizează asupra domeniului cărui îi aparțin), în timp ce altele au o influență majoră asupra altor obiective specifice. Analiza nu-și propune să prioritizeze politicile (nu susține faptul că unele politici sunt mai importante decât altele), ci

argumentează formularea unei politici integrate, care acoperă mai multe sectoare ale dezvoltării, atacând probleme multi-sectoriale ale oraşului, localizate spaţial în zone identificabile.

Tabelele următoare ilustrează acest demers. Tabelul 9 evaluează „la ochi” influenţa unei politici sectoriale asupra politicilor din celelalte obiective specifice, pe două nivele: importantă (+) şi foarte importantă (++) , iar tabelul 10 concluzionează sumar această evaluare.

Tabel 9. Influenţa posibilă a unei politici sectoriale asupra politicilor din celelalte obiective specifice

POLITICI	OS1. Oraşul conectat	OS2. Oraşul inovativ	OS3. Oraşul durabil	OS4. Oraşul incluziv	OS5. Oraşul atractiv
1.1. CRESTEREA ACCESIBILITATII RUTIERE		++	++	+	+
1.2. CRESTEREA ACCESIBILITATII FEROVIARE ŞI AERIANE		++	+		
1.3. IMBUNATATIREA TRANSPORTULUI PUBLIC		++	++	++	
1.4. PROMOVAREA MOBILITĂŢII URBANE DURABILE		+	++	+	+
1.5. IMBUNATATIREA MANAGEMENTULUI DE TRAFIC		+	+	+	
1.6. EXTINDEREA ŞI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE ENERGIE ELECTRICA SI ASIGURAREA ACCESULUI LA TELECOMUNICAŢII		++	++	+	+
2.1. ATRAGEREA DE INVESTIŢII ÎN DOMENII DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ	+		+	++	++
2.2. ÎNCURAJAREA ANTREPRENORIALITĂŢII ŞI SPRIJINIREA IMM-URILOR ACTIVE	++		++	+	+
2.3. ASIGURAREA NECESARULUI DE COMPETENTE PE PIATA DE MUNCĂ				++	
2.4. SUSŢINEREA DEZVOLTĂRII SECTORULUI CDI, A TRANSFERULUI DE KNOW-HOW ŞI TEHNOLOGIE AVANSATĂ	++		++	++	+
2.5. CONSOLIDAREA COOPERĂRII DINTRE MEDIUL DE AFACERI ŞI ADMINISTRAŢIA PUBLICĂ LOCALĂ	+		+	+	+
3.1. ÎMBUNĂŢĂŢIREA PERFORMANŢEI ENERGETICE A CLĂDIRILOR PUBLICE ŞI PRIVATE	+	+		+	+
3.2. REABILITAREA ŞI CREŞTEREA EFICIENŢEI ENERGETICE A SISTEMULUI CENTRALIZAT DE ENERGIE TERMICA	+	+		+	++
3.3. MODERNIZAREA ŞI CREŞTEREA EFICIENŢEI ENERGETICE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC	++	+		+	++
3.4. ASIGURAREA UNEI GESTIONĂRI EFICIENTE A DEŞEURILOR ŞI PROMOVAREA TRANZIŢIEI LA O ECONOMIE CIRCULARĂ		+		++	
3.5. REDUCEREA POLUĂRII, ŞI ÎMBUNĂŢĂŢIREA CALITĂŢII AERULUI, APELOR ŞI SOLULUI	++	+		+	+
3.6. CONSERVAREA PATRIMONIULUI NATURAL ŞI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII VERZI		+		+	++

POLITICI	OS1. Orașul conectat	OS2. Orașul inovativ	OS3. Orașul durabil	OS4. Orașul incluziv	OS5. Orașul atractiv
3.7. ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII DE ADAPTARE A CAPITALII LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE, DE PREVENȚIE A RISCURILOR ȘI DE GESTIONARE A SITUAȚIILOR DE URGENTĂ				+	+
4.1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR DE EDUCAȚIE		++	+		
4.2. PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE A GRUPURILOR DEFAVORIZATE, ȘI A PERSOANELOR EXPUSE RISCULUI DE SĂRĂCIE	+	+	+		+
4.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA INFRASTRUCTURĂ SANITARĂ MODERNĂ ȘI SERVICII MEDICALE DE CALITATE		++	+		
4.4. ÎMBUNĂTĂȚIREA OFERTEI CULTURALE ȘI A OPORTUNITĂȚILOR DE CREAȚIE ARTISTICĂ		++	+		
4.5. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR SPORTIVE ȘI DE TINERET		+	++		
5.1. CREȘTEREA REZILIENȚEI FONDULUI CONSTRUIT LA HAZARDE		+	+	+	
5.2. ÎMBUNĂTĂȚIREA FONDULUI LOCATIV ȘI A CALITĂȚII LOCUIRII	+	++	++	+	
5.3. CONSERVAREA, PROTEJAREA ȘI VALORIFICAREA DURABILĂ A PATRIMONIULUI CULTURAL	+	+	++	++	
5.4. FOLOSIREA EFICIENTĂ A TERENULUI URBAN	+	++	++	+	

Tabel 10. Influența posibilă a unei politici sectoriale asupra politicilor din celelalte obiective specifice – concluzii

POLITICI	OS1. Orașul conectat	OS2. Orașul inovativ	OS3. Orașul durabil	OS4. Orașul incluziv	OS5. Orașul atractiv
1.1. CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII RUTIERE	Creșterea accesibilității rutiere influențează major dezvoltarea economică (localizarea afacerilor, mobilitatea forței de muncă, turismul), având totodată impact asupra calității mediului (prin reducerea timpului din trafic, reducerea poluării și a emisiilor de CO2). Impactul asupra accesului la servicii este de asemenea important, iar modul de dezvoltare al tramei stradale influențează de asemenea dezvoltarea cu prioritate a unor terenuri din interiorul municipiului.				
1.2. CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII FEROVIARE ȘI AERIANE	Creșterea accesibilității feroviare și rutiere influențează major dezvoltarea economică (localizarea afacerilor, turismul și mobilitatea forței de muncă), având totodată impact asupra calității mediului (prin oferta unei alternative de mobilitate – mai puțin poluante, și în relație cu teritoriul zonei urbane funcționale).				
1.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA TRANSPORTULUI PUBLIC	Îmbunătățirea transportului public influențează major asupra mobilității forței de muncă, calității mediului (descurajarea				

POLITICI	OS1. Orașul conectat	OS2. Orașul inovativ	OS3. Orașul durabil	OS4. Orașul incluziv	OS5. Orașul atractiv
	autoturismelor personale și reducerea poluării), și accesibilității serviciilor.				
1.4. PROMOVAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE	Transportul ecologic contribuie decisiv la calitatea mediului - reducerea poluării și a emisiilor de CO2 și favorizează accesibilitatea locurilor de muncă, a serviciilor și a spațiului public și patrimoniului cultural.				
1.5. ÎMBUNĂȚĂȚIREA MANAGEMENTULUI DE TRAFIC	Dezvoltarea sistemului de tarificare integrată, dezvoltarea intermodalității și gestiunea parcarilor favorizează mobilitatea forței de muncă, folosirea transportului public (și implicit reducerea poluării) și accesibilitatea serviciilor.				
1.6. EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE ENERGIE ELECTRICA SI ASIGURAREA ACCESULUI LA TELECOMUNICAȚII	Politica de energie și comunicații afectează toate domeniile, fiind foarte importantă pentru dezvoltarea economică și reducerea emisiilor de CO2.				
2.1. ATRAGEREA DE INVESTITII ÎN DOMENII DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ	Atragerea de investiții și dezvoltarea sectorului antreprenorial/IMM va influența cererea de trafic și factorii de mediu (în funcție de caracterul specific al investiției), dar va avea impact major asupra serviciilor de educație, reconversie profesională a forței de muncă, precum și asupra folosirii patrimoniului imobiliar (terenuri și clădiri).				
2.2. ÎNCURAJAREA ANTREPRENORIATULUI ȘI SPRIJINIREA IMM-URILOR ACTIVE					
2.3. ASIGURAREA NECESARULUI DE COMPETENTE PE PIAȚA DE MUNCĂ	Asigurarea necesarului de competențe pe piața de muncă va influența infrastructura și serviciile de educație, dar poate avea impact și asupra politicii de combatere a discriminării grupurilor vulnerabile.				
2.4. SUSȚINEREA DEZVOLTĂRII SECTORULUI CDI, A TRANSFERULUI DE KNOW-HOW ȘI TEHNOLOGIE AVANSATĂ	Dezvoltarea sectorului CDI va influența cererea de trafic și factorii de mediu (în funcție de caracterul specific al investiției), dar va avea și un impact major asupra serviciilor de educație universitară.				
2.5. CONSOLIDAREA COOPERĂRII DINTRE MEDIUL DE AFACERI ȘI ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	Cooperarea dintre administrația locală și mediul de afaceri influențează toate sectoarele dezvoltării în care pot fi realizate proiecte în parteneriat.				
3.1. ÎMBUNĂȚĂȚIREA PERFORMANȚEI ENERGETICE A CLĂDIRILOR PUBLICE ȘI PRIVATE	Politicile de eficientizare energetică vizează reducerea emisiilor de CO2 și valorificarea resurselor de energie regenerabilă, având impact asupra tuturor domeniilor.				
3.2. REABILITAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI CENTRALIZAT DE ENERGIE TERMICA					
3.3. MODERNIZAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC					
3.4. ASIGURAREA UNEI GESTIONĂRI EFICIENTE A DEȘEURILOR ȘI PROMOVAREA TRANZIȚIEI LA O ECONOMIE CIRCULARĂ	Reducerea poluării influențează pozitiv creșterea atractivității pentru turiști, locuitori și pentru sectorul privat, precum și scăderea noxelor ce afectează fondul construit și biodiversitatea.				

POLITICI	OS1. Orașul conectat	OS2. Orașul inovativ	OS3. Orașul durabil	OS4. Orașul inclusiv	OS5. Orașul atractiv
3.5. REDUCEREA POLUĂRII, ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI, APELOR ȘI SOLULUI					
3.6. CONSERVAREA PATRIMONIULUI NATURAL ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII VERZI	Prin contribuția la calitatea mediului, capitalul natural conduce la creșterea atractivității pentru turiști, locuitori și pentru sectorul privat, precum și la dezvoltarea activităților de recreere/agrement.				
3.7. ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII DE ADAPTARE A CAPITALEI LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE, DE PREVENȚIE A RISCURILOR ȘI DE GESTIONARE A SITUAȚIILOR DE URGENTĂ	Managementul riscurilor și al situațiilor de urgență influențează cu precădere politicile legate de resursa de teren și fondul construit (cu și fără valoare de patrimoniu), dar și serviciile de sănătate (în caz de dezastre).				
4.1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR DE EDUCAȚIE	Intreg pachetul de politici ce vizează oferta de servicii publice va avea impact asupra activităților economice și asupra reducerii emisiilor de CO2 și valorificării resurselor de energie regenerabilă. Operațiunile de reabilitare/ modernizare/ dotare/ construcție vor genera locuri de muncă și se vor conforma obiectivelor legate de eficientizarea energetică. În plus, politica de combatere a discriminării grupurilor vulnerabile vizează și domeniul conectivității (transportului și comunicațiilor), căci va trebui să asigure accesibilitatea anumitor categorii de persoane cu dizabilități la servicii publice, facilități de agrement, în spațiul public etc.				
4.2. PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE A GRUPURILOR DEFAVORIZATE, ȘI A PERSOANELOR EXPUSE RISCULUI DE SĂRĂCIE					
4.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA INFRASTRUCTURĂ SANITARĂ MODERNĂ ȘI SERVICII MEDICALE DE CALITATE					
4.4. ÎMBUNĂTĂȚIREA OFERTEI CULTURALE ȘI A OPORTUNITĂȚILOR DE CREAȚIE ARTISTICĂ					
4.5. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR SPORTIVE ȘI DE TINERET					
5.1. CREȘTEREA REZILIENȚEI FONDULUI CONSTRUIT LA HAZARDE	Reabilitarea fondului construit, prin îmbunătățirea calității locuirii și reabilitarea clădirilor și infrastructurii aflate în risc seismic, va influența sectorul economic /de construcții, calitatea mediului/ eficientizarea energetică și grupurile vulnerabile /accesibilitate.				
5.2. ÎMBUNĂTĂȚIREA FONDULUI LOCATIV ȘI A CALITĂȚII LOCUIRII					
5.3. CONSERVAREA, PROTEJAREA ȘI VALORIFICAREA DURABILĂ A PATRIMONIULUI CULTURAL	Atât valorificarea patrimoniului construit, cât și reconversia funcțională a terenurilor și clădirilor influențează toate celelalte sectoare, cu precădere politicile de atragere de investiții (prin creșterea ofertei de spații de localizare) și de reducere a poluării solului (prin curățarea terenurilor și introducerea lor în circuit economic).				
5.4. FOLOSIREA EFICIENTĂ A TERENULUI URBAN					

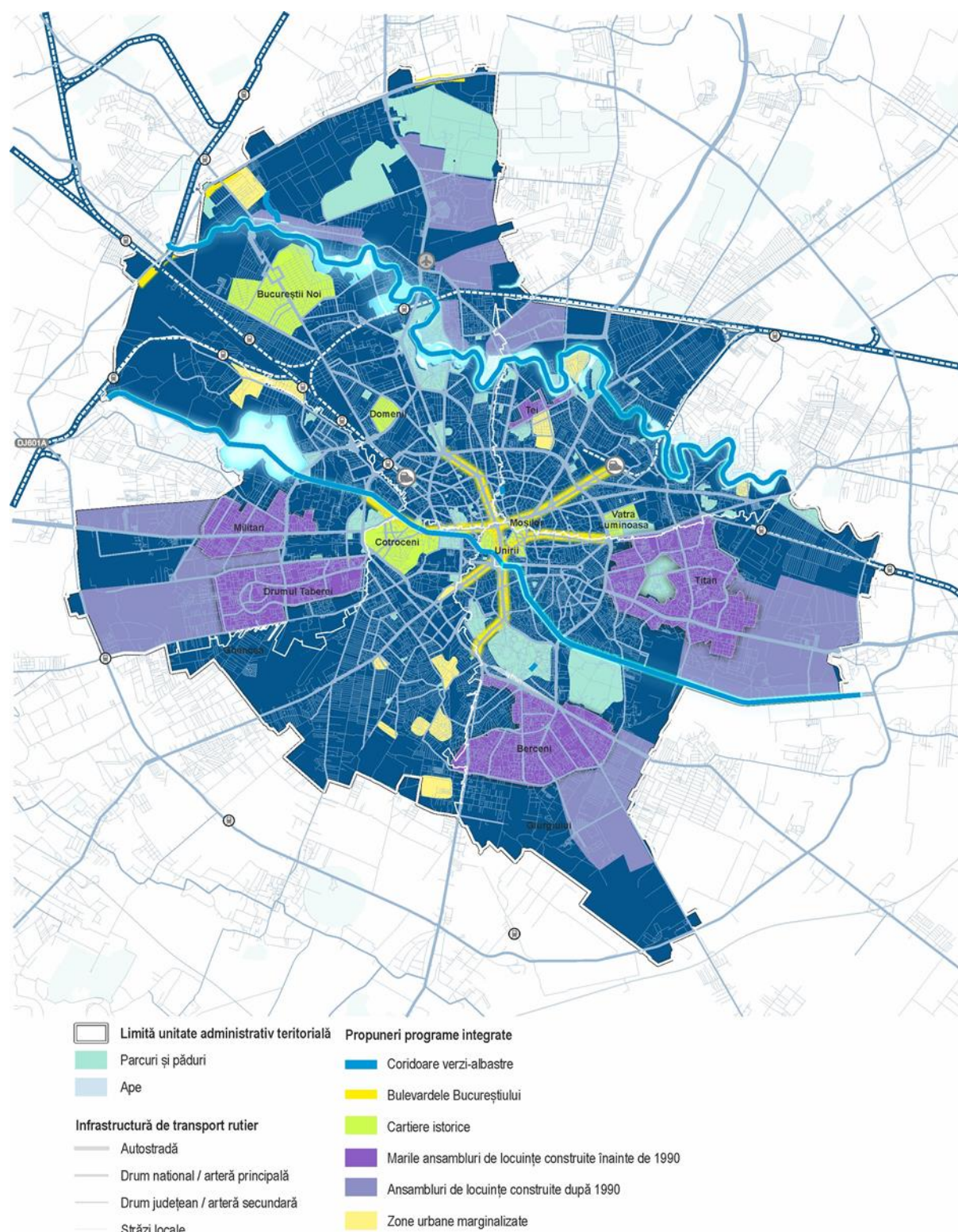
Din analiza impactului potențial și suprapunerea acesteia peste problematica teritorială identificată în etapa de diagnostic rezultă oportunitatea formulării unei politici integrate de regenerare urbană la nivelul capitalei, susținută de un set de programe cu caracter spațial, ce integrează la rândul lor o serie de programe sectoriale identificate în tabelul 5. Astfel o politică integrată de regenerare urbană va fi alcătuită dintr-o serie de programe, a căror propunere de spațializare – localizarea tentativă a programelor pe teritoriul municipiului – este reprezentată schematic în figura 11.

Tabel 11. Politica integrată de regenerare urbană

PROGRAME INTEGRATE	PROPUNERE DE LOCALIZARE
Coridoare verzi-albastre	• Zona Lacul Morii • Cursul îndiguit al râului Dâmbovița • Parcul Natural Văcărești • Salbă de lacuri de pe râul Colentina
Bulevardele Bucureștiului	• Bd. Profesor Dr Gheorghe Marinescu” – Bd. Eroilor Sanitari și Bd Eroilor • Bd. Mihail Kogălniceanu – Bd. Regina Elisabeta • Piața Universității – Bd. Carol I – Bd. Ferdinand I - Gara Obor • Bd. George Coșbuc – Calea Rahovei – Șos. Alexandriei • Șos. Colentina – Calea Moșilor – Bd. Carol • Piața Alba-Iulia – Calea Dudești - Bd. Camil Ressu – Bd. Nicolae Grigorescu • Piața Unirii – Bd. Dimitrie Cantemir – Parcul Tineretului – Calea Șerban Vodă – Șos. Giurgiului • Splaiul Unirii – str. Lacul Morii • Calea 13 Septembrie • Calea Văcărești • Calea Griviței (Gara de Nord – Calea Victoriei) • Str. Liniei – Str. Anghel Mihai – Str. Progresului – Str. Înclinată – Str. Cladova – Str. Brăniștari – Str. Șinei
Cartiere istorice	• Zona Sfântul Gheorghe – Moșilor Vechi, Grădina Icoanei / Parcul Ioanid • IC Brătianu, C.Coposu, Carol I și Traian • Extinderea Centrului Vechi spre ansamblul Domnița Bălașa și ulterior spre Mănăstirea Antim (inclusiv poduri pietonale peste Dâmbovița) • Zona Construită Protejată „Bulevardul Brătianu” (ZCP 04); • Zona Construită Protejată „Bulevardul Regina Elisabeta și Bulevardul Mihail Kogălniceanu” (ZCP 06) • Zona Construită Protejată „Bulevardul Lascăr Catargiu” (ZCP 12); • Zona Construită Protejată „Calea Victoriei” (ZCP 16); • Zona Construită Protejată „Bulevardul Carol” (ZCP 05).
Marile ansambluri de locuințe construite înainte de 1990	• Zona Obor (Colentina, Mihai Bravu, Chiristigiilor, Ziduri Moși) • Cartierele Rahova, Drumul Taberei, Militari, Giulești, Balta Albă, Berceni, Titan etc.
Ansambluri de locuințe construite după 1990	• Metalurgiei - IMGB • Prelungirea Ghencea • Titan Est (Nicolae Teclu – Anghel Saligny) • Pipera
Zone urbane marginalizate	• Giulești-16 Februarie • Aleea Pantelimon • Aleea Lunca Florilor • Plumbuita-Tei-Toboc • Ferentari (Iacob Andrei, Aleea Livezilor, Zăbrăuți etc.) • Giulești-Sârbi

Fiecare program la rândul său va fi o combinație de programe sectoriale, relaționând factori de decizie aparținând sectorului public, privat, sau nonguvernamental, și coordonând intervenții din domenii diferite. Tabelul 12 detaliază schema de alcătuire a programelor integrate.

Figură 11. Dimensiunea spațială a politicii integrate de regenerare urbană

Sursa: Autorii

Tabel 12. Schema de alcătuire a programelor de regenerare urbană

PROGRAME INTEGRATE	Programe sectoriale ce pot fi combinate în cadrul unui program integrat
Coridoare verzi-albastre	• Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente • Modernizarea podurilor și pasajelor • Extinderea și reabilitarea rețelei de transport public electric (tramvai, troleibuz) • Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate • Îmbunătățirea sistemului de parcare • Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană • Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului • Îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane • Protecția și valorificarea durabilă a ariilor naturale protejate și a ecosistemelor degradate • Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate • Prevenția riscului de inundații • Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și activităților pentru tineri • Promovarea sportului de masă și a celui de performanță • Regenerarea și extinderea spațiilor publice
Bulevardele Bucureștiului	• Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente • Modernizarea podurilor și pasajelor • Extinderea și reabilitarea rețelei de transport public electric (tramvai, troleibuz) • Modernizarea stațiilor de transport public și a depourilor • Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate • Îmbunătățirea sistemului de parcare • Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană • Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului • Extinderea și modernizarea infrastructurii de iluminat arhitectural • Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate • Conservarea monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora • Regenerarea și extinderea spațiilor publice
Cartiere istorice	• Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente • Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate

PROGRAME INTEGRATE	Programe sectoriale ce pot fi combinate în cadrul unui program integrat
	• Îmbunătățirea sistemului de parcare • Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană • Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului • Extinderea și modernizarea infrastructurii de iluminat arhitectural • Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate • Reabilitarea clădirilor publice și a infrastructurii aflate în risc seismic • Reabilitarea seismică a locuințelor • Conservarea monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora • Conservarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial • Regenerarea și extinderea spațiilor publice
Marile ansambluri de locuințe construite înainte de 1990	• Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente • Extinderea și reabilitarea rețelei de transport public electric (tramvai, troleibuz) • Extinderea și modernizarea flotei de transport public • Modernizarea stațiilor de transport public și a depourilor • Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasarea cu vehicule electrice • Îmbunătățirea sistemului de parcare • Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană • Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului • Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale • Îmbunătățirea serviciilor publice de salubritate Îmbunătățirea calității aerului, inclusiv în spațiile interioare • Prevenirea și reducerea poluării fonice, prin actualizarea și implementarea Planului de Acțiune pentru prevenirea și reducerea zgomotului ambiental • Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate • Promovarea incluziunii sociale a grupurilor defavorizate, și a persoanelor expuse riscului de sărăcie • Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și activităților pentru tineri • Îmbunătățirea calității locuirii în vechile ansambluri de locuințe colective și de locuințe individuale • Regenerarea și extinderea spațiilor publice
Ansambluri de locuințe construite după 1990	• Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente • Extinderea și reabilitarea rețelei de transport public electric (tramvai, troleibuz) • Extinderea și modernizarea flotei de transport public • Modernizarea stațiilor de transport public și a depourilor

PROGRAME INTEGRATE	Programe sectoriale ce pot fi combinate în cadrul unui program integrat
	• Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasarea cu vehicule electrice • Îmbunătățirea sistemului de parcare • Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană • Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului Îmbunătățirea serviciilor publice de salubritate • Îmbunătățirea calității aerului, inclusiv în spațiile interioare, prin actualizarea și implementarea planurilor de îmbunătățire și menținere a calității aerului • Prevenirea și reducerea poluării fonice, prin actualizarea și implementarea Planului de Acțiune pentru prevenirea și reducerea zgomotului ambiental • Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate • Îmbunătățirea sistemului de educație timpurie • Îmbunătățirea sistemului de învățământ primar și secundar • Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și activităților pentru tineri • Îmbunătățirea calității locuirii în noile zone rezidențiale • Regenerarea și extinderea spațiilor publice
Zone urbane marginalizate	• Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente • Extinderea și reabilitarea rețelei de transport public electric (tramvai, troleibuz) • Extinderea și modernizarea flotei de transport public • Modernizarea stațiilor de transport public și a depourilor • Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale • Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate • Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană • Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului • Îmbunătățirea serviciilor publice de salubritate • Îmbunătățirea calității aerului, inclusiv în spațiile interioare, prin actualizarea și implementarea planurilor de îmbunătățire și menținere a calității aerului • Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și tratare a apelor uzate • Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate • Îmbunătățirea sistemului de educație timpurie • Îmbunătățirea sistemului de învățământ primar și secundar • Îmbunătățirea sistemului de educație timpurie • Îmbunătățirea sistemului de învățământ primar și secundar • Promovarea incluziunii sociale a grupurilor defavorizate, și a persoanelor expuse riscului de sărăcie

PROGRAME INTEGRATE	Programe sectoriale ce pot fi combinate în cadrul unui program integrat
	• Îmbunătățirea serviciilor de prevenție, screening, asistență medicală primară, comunitară și în regim ambulatoriu • Dezvoltarea sectorului de locuire socială și de necesitate de la nivelul Capitalei, inclusiv prin îmbunătățirea și exploatarea eficientă a fondului imobiliar public existent • Regenerarea și extinderea spațiilor publice

3.3. Matricea coordonării politicilor și programelor cu obiectivele specifice de dezvoltare

OBIECTIVE SPECIFICE	POLITICI SECTORIALE	PROGRAME SECTORIALE				
OS 1 Orașul conectat: Promovarea mobilității urbane durabile și creșterea accesibilității la rețele de transport, energie, comunicații	1.1. CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII RUTIERE	- Dezvoltarea rețelei de variante de ocolire și noi legături rutiere, penetrații și coridoare majore - Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente - Reconfigurarea/ consolidarea circulației rutiere în zonele de expansiune - Modernizarea podurilor și pasajelor		PROGRAME INTEGRATE: Coridoare verzi-albastre Bulevardele Bucureștiului Cartiere istorice Marile ansambluri de locuințe construite înainte de 1990 Ansambluri de locuințe construite după 1990 Zone urbane marginalizate		POLITICA INTEGRATĂ DE REGENERARE URBANĂ
	1.2. CREȘTEREA ACCESIBILITĂȚII FERROVIARE ȘI AERIANE	- Modernizarea gărilor existente și transformarea lor în noduri intermodale - Revitalizarea transportului feroviar regional și metropolitan - Creșterea capacității de operare a aeroporturilor Capitalei - Îmbunătățirea conexiunilor între Capitală și Aeroportul Internațional "Henri Coandă"				
	1.3. ÎMBUNĂȚĂȚIREA TRANSPORTULUI PUBLIC	- Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de metrou și a parcului de material rulant - Extinderea și reabilitarea rețelei de transport public electric (tramvai, troleibuz) - Extinderea și modernizarea flotei de transport public - Modernizarea stațiilor de transport public și a depourilor				
	1.4. PROMOVAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE	- Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasarea cu vehicule electrice				

OS 2 Orașul inovativ: Sustinerea tranziției la o economie inteligentă și competitivă în context global, bazată pe talente	1.5. ÎMBUNĂTĂȚIREA MANAGEMENTULUI DE TRAFIC	- Dezvoltarea rețelei de centre / noduri intermodale și de parări de transfer - Îmbunătățirea sistemului de parcare - Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană - Creșterea siguranței în trafic - Integrarea tarifară a serviciilor de transport public și operaționalizarea sistemului de monitorizare GPS a flotei și de e-ticketing - Îmbunătățirea cadrului de reglementare și de planificare în domeniul infrastructurii și a serviciilor de transpor
	1.6. EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE ENERGIE ELECTRICA SI ASIGURAREA ACCESULUI LA TELECOMUNICAȚII	- Asigurarea aprovizionării din SEN cu necesarul de energie electrică a Capitalei și a zonei sale urbane funcționale - Îmbunătățirea sistemului de distribuție a energiei electrice la consumatori - Dezvoltarea infrastructurii de internet în bandă largă
	2.1. ATRAGEREA DE INVESTIȚII ÎN DOMENII DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ	- Dezvoltarea de noi poli de afaceri la nivel local și metropolitan - Promovarea imaginii Capitalei și a zonei sale urbane funcționale ca hub economic de importanță european
	2.2. ÎNCURAJAREA ANTREPRENORIALITĂȚII ȘI SPRIJINIREA IMM-URILOR ACTIVE	- Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor suport pentru antreprenori - Stimularea antreprenoriatului prin măsuri locale - Sprijinirea financiară a IMM-urilor în vederea dezvoltării și internaționalizării, precum și a depășirii efectelor crizei provocate de Covid 19 - Digitalizarea sectorului IMM în vederea alinierii la trendurile globale
	2.3. ASIGURAREA NECESAR DE COMPETENTE PE PIATA DE MUNCĂ	- Încurajarea atragerii de forță de muncă calificată din țară și din străinătate - Adaptarea ofertei de educație și de formare continuă la noile dinamici ale pieței de muncă

PROGRAME INTEGRATE:

Coridoare verzi-albastre

Bulevardele Bucureștiului

Cartiere istorice

Marile ansambluri de locuințe construite înainte de 1990

OS 3 Orașul durabil: Conservarea patrimoniului natural, reducerea poluării, a emisiilor de gaze cu efect de seră, și limitarea efectelor riscurilor	2.4. SUSȚINEREA DEZVOLTĂRII SECTORULUI CDI, A TRANSFERULUI DE KNOW-HOW ȘI TEHNOLOGIE AVANSATĂ	• Sprijinirea creării și dezvoltării infrastructurii publice și private de CDI • Sprijinirea transferului tehnologic, în scopul comercializării rezultatelor activității de CDI • Sprijinirea funcționării și a dezvoltării clusterelor din domeniile de specializare inteligentă
	2.5. CONSOLIDAREA COOPERĂRII DINTRE MEDIUL DE AFACERI ȘI ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	• Întărirea dialogului dintre mediul de afaceri și administrația locală • Încurajarea activităților de responsabilitate socială corporativă ale companiilor locale
	3.1. ÎMBUNĂTĂȚIREA PERFORMANȚEI ENERGETICE A CLĂDIRILOR PUBLICE ȘI PRIVATE	• Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale • Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice
	3.2. REABILITAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI CENTRALIZAT DE ENERGIE TERMICA	• Dezvoltarea capacităților de producție a energiei termice prin cogenerare sau trigenerare de înaltă eficiență și/sau pe bază de combustibili alternativi • Modernizarea / re tehnologizarea centralelor termoelectrice existente în vederea conformării la cerințele de mediu și asigurării vârfurilor de consum • Reorganizarea modului de administrare a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică
	3.3. MODERNIZAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC	• Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului • Extinderea și modernizarea infrastructurii de iluminat arhitectural
	3.4. ASIGURAREA UNEI GESTIONĂRI EFICIENTE A DEȘEURILOR ȘI PROMOVAREA TRANZIȚIEI LA O ECONOMIE CIRCULARĂ	• Îmbunătățirea pregătirii pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale colectate • Dezvoltarea capacităților de tratare a deșeurilor municipale • Îmbunătățirea serviciilor publice de salubritate

Ansambluri de locuințe construite după 1990

Zone urbane marginalizate

PROGRAME INTEGRATE:

Coridoare verzi-albastre

	3.5. REDUCEREA POLUĂRII, ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI, APELOR ȘI SOLULUI	• Îmbunătățirea calității aerului, inclusiv în spațiile interioare, prin actualizarea și implementarea planurilor de îmbunătățire și menținere a calității aerului • Îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane • Prevenirea și reducerea poluării fonice, prin actualizarea și implementarea Planului de Acțiune pentru prevenirea și reducerea zgomotului ambiental • Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și tratare a apelor uzate
	3.6. CONSERVAREA PATRIMONIULUI NATURAL ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII VERZI	• Protecția și valorificarea durabilă a ariilor naturale protejate și a ecosistemelor degradate • Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate
	3.7. ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII DE ADAPTARE A CAPITALEI LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE, DE PREVENȚIE A RISCURILOR ȘI DE GESTIONARE A SITUAȚIILOR DE URGENTĂ	• Creșterea rezilienței la fenomenele meteo extreme asociate schimbărilor climatice • Prevenția riscului de inundații • Îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență
OS 4 Orașul incluziv: Promovarea incluziunii sociale și a diversității, asigurarea accesului nediscriminatoriu	4.1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR DE EDUCAȚIE	• Îmbunătățirea sistemului de educație timpurie • Îmbunătățirea sistemului de învățământ primar și secundar/liceal • Consolidarea învățământului profesional și tehnic • Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor educaționale pentru copii / tineri cu dizabilități și / sau cu cerințe educaționale speciale (CES) • Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale

Bulevardele Bucureștiului	
Cartiere istorice	
Marile ansambluri de locuințe construite înainte de 1990	
Ansambluri de locuințe construite după 1990	
Zone urbane marginalizate	

la infrastructură și servicii publice		• Creșterea participării adulților (peste 25 de ani) la programe de formare și învățare pe tot parcursul vieții • Consolidarea Capitalei ca centru universitar de importanță europeană, cu rol esențial în menținerea atractivității orașului pentru noi talente
	4.2. PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE A GRUPURILOR DEFAVORIZATE, ȘI A PERSOANELOR EXPUSE RISCULUI DE SĂRĂCIE	• Îmbunătățirea accesului nediscriminator pe piața muncii pentru locuitorii Capitalei și navetiștii atrași de oraș • Promovarea incluziunii sociale a copiilor și a tinerilor • Promovarea incluziunii sociale a vârstnicilor • Promovarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități • Promovarea incluziunii sociale a altor grupuri defavorizate, inclusiv migranți
	4.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA INFRASTRUCTURĂ SANITARĂ MODERNĂ ȘI SERVICII MEDICALE DE CALITATE	• Dezvoltarea infrastructurii spitalicești cu rol de deservire națională, regională și metropolitană • Îmbunătățirea serviciilor de prevenție, screening, asistență medicală primară, comunitară și în regim ambulatoriu • Îmbunătățirea serviciilor de reabilitare, paliativă și îngrijire pe termen lung • Dezvoltarea cercetării în domeniul medical, cu accent pe metode moderne de investigare, intervenție și tratament • Informatizarea sistemului medical și digitalizarea serviciilor medicale
	4.4. ÎMBUNĂTĂȚIREA OFERTEI CULTURALE ȘI A OPORTUNITĂȚILOR DE CREAȚIE ARTISTICĂ	• Îmbunătățirea infrastructurii, echipamentelor și dotărilor pentru producție și consum cultural • Dezvoltarea unei oferte culturale identitare pe scena europeană și asigurarea accesului echitabil al locuitorilor Capitalei la aceasta • Dezvoltarea sectorului de industrii culturale și creative ca element central al specializării inteligente a economiei Capitalei

**PROGRAME
INTEGRATE:**

Coridoare verzi-
albaste

Bulevardele
Bucureștiului

Cartiere istorice

Marile ansambluri de
locuințe construite
înainte de 1990

Ansambluri de locuințe
construite după 1990

Zone urbane
marginalizate

OS 5 Orașul atractiv: Utilizarea eficientă a terenurilor și a fondului construit, punerea în valoare a patrimoniului istoric și a peisajului urban	4.5. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR SPORTIVE ȘI DE TINERET	- Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și activităților pentru tineri - Promovarea sportului de masă și a celui de performanță
	5.1. CREȘTEREA REZILIENȚEI FONDULUI CONSTRUIT LA HAZARDE	- Reducerea riscului seismic al clădirilor - Reabilitarea clădirilor publice și a infrastructurii aflate în risc seismic - Reabilitarea seismică a locuințelor
	5.2. ÎMBUNĂTĂȚIREA FONDULUI LOCATIV ȘI A CALITĂȚII LOCUIRII	- Îmbunătățirea calității locuirii în vechile ansambluri de locuințe colective și de locuințe individuale - Îmbunătățirea calității locuirii în noile zone rezidențiale - Dezvoltarea sectorului de locuire socială și de necesitate de la nivelul Capitalei, inclusiv prin îmbunătățirea și exploatarea eficientă a fondului imobiliar public existent - Asigurarea unei dezvoltări sustenabile a pieței de locuințe
	5.3. CONSERVAREA, PROTEJAREA ȘI VALORIFICAREA DURABILĂ A PATRIMONIULUI CULTURAL	- Conservarea monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora - Conservarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial
	5.4. FOLOSIREA EFICIENTĂ A TERENULUI URBAN	- Regenerarea și extinderea spațiilor publice - Reducerea expansiunii urbane necontrolate

PROGRAME INTEGRATE:

Coridoare verzi-albastre

Bulevardele Bucureștiului

Cartiere istorice

Marile ansambluri de locuințe construite înainte de 1990

			Ansambluri de locuințe construite după 1990 Zone urbane marginalizate	
OT 6. Orașul bine administrat: Consolidarea capacității administrative pentru o dezvoltare integrată	6.1. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII DE PLANIFICARE ȘI CONTROL AL DEZVOLTĂRII URBANE	• Îmbunătățirea cadrului de planificare spațială • Întărirea cadrului de planificare strategică la nivelul domeniilor gestionate de administrația locală • Creșterea gradului de implicare al cetățenilor, a mediului de afaceri și a celui neguvernamental în procesul de co-decizie și co-implementare		
	6.2. ÎNTĂRIREA COOPERĂRII TERITORIALE LA NIVEL LOCAL, METROPOLITAN, EUROPEAN ȘI GLOBAL	• Îmbunătățirea coordonării și cooperării între PMB și Primăriile de Sector • Dezvoltarea cooperării teritoriale la nivel metropolitan / al zonei urbane funcționale • Îmbunătățirea cooperării teritoriale la nivel european și global		
	6.3. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE IMPLEMENTARE A PROGRAMELOR DE INVESTIȚII ȘI DE FURNIZARE A SERVICIILOR PUBLICE, INCLUSIV ÎN MEDIUL DIGITAL	• Dezvoltarea competențelor și managementul eficient al resurselor umane din administrația locală • Informatizarea administrației publice locale, digitizarea serviciilor publice și implementarea conceptului de Smart City • Îmbunătățirea calității serviciilor publice/ etica, integritatea și transparența • Dezvoltarea bazei logistice pentru furnizarea de servicii publice • Asigurarea necesarului de resurse financiare pentru implementarea politicilor de investiții		

SECȚIUNEA 4. PORTOFOLIUL DE PROIECTE

4.1. Lista lungă de proiecte

Selectarea unei liste de proiecte care să conducă la implementarea politicilor și programelor sectoriale de dezvoltare formulate anterior și care să răspundă nevoilor grupurilor țintă consultate pornește de la o serie de intervenții posibil a fi realizate pentru fiecare program în parte. Aceste intervenții au fost identificate atât în cadrul procesului de consultare publică, cât și în propunerile specialiștilor ce au studiat problematica sectorială a capitalei în faza de analiză a situației existente. Tabelul următor sintetizează tipurile de intervenții recomandate pentru toate programele sectoriale de dezvoltare.

Proiectele ce vor fi propuse vor tria și/sau vor combina o serie din aceste intervenții, rezultând astfel o listă lungă de proiecte pentru București ce acoperă întregul spectru al problematicii orașului și al responsabilităților de implementare. Această listă lungă cuprinde propuneri de proiecte pentru toate politicile și programele sectoriale, ce revin ca responsabilitate atât PMB și primăriilor de sector, cât și sectorului privat și non-guvernamental, altor instituții publice ale administrației centrale, etc.²⁰ (vezi Partea D Lista lungă de proiecte.xls).

Tabel 13. Tipuri de intervenții posibile pentru programele sectoriale de dezvoltare

Programe	Tipuri de intervenții
POLITICA 1.1. CRESTEREA ACCESIBILITATII RUTIERE	
1.1.1. Dezvoltarea rețelei de variante de ocolire și noi legături rutiere, penetrații și coridoare majore	• Lucrări de proiectare și execuție pentru realizarea de noi artere rutiere de ocolire, penetrație, coridoare majore, inclusiv construcția de pasaje rutiere, străpungeri și supralărgiri (ex. Modernizarea DNCB și extinderea la 4 benzi - sud, inclusiv construcția de pasaje – Domnești, Berceni, Popești Leordeni, Cernica, Mogoșoaia; Podul rutier Petricani; Închidere inel medial – nod rutier Andronache; Penetrație Bd. Timișoara – extindere până la intersecția cu DJ 602; etc.)
1.1.2. Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente	• Lucrări de reconfigurare, reabilitare și modernizare a rețelei de străzi existente (ex. Modernizarea Bd. Dimitrie Pompei; Modernizarea Bd. Basarabia; Modernizarea Str. Barbu Văcărescu, etc.)
1.1.3. Reconfigurarea/consolidarea circulației rutiere în zonele de expansiune	• Planuri multianuale de completare a rețelei stradale în zonele de expansiune din fiecare sector (străzi de categoria I,II și III) bazate pe PUZ-urile de sector și/sau PUZ-uri și/sau direct studii de fezabilitate, cu intervenții prioritare în zonele parțial dezvoltate
1.1.4. Modernizarea podurilor și pasajelor	• Lucrări de reabilitare și consolidare a podurilor Opera, Timpuri Noi, Eroilor, Ciurel, Fundeni, de reabilitare a pasajului și planșeului Unirii etc.
POLITICA 1.2. CRESTEREA ACCESIBILITATII FERROVIARE ȘI AERIANE	
1.2.1. Modernizarea gărilor existente și transformarea lor în noduri intermodale	• Modernizarea / consolidarea / reabilitarea Gării de Nord – nod feroviar de importanță europeană și principal hub intermodal al Capitalei • Modernizarea Gării Obor (inclusiv creșterea frecvenței de trenuri metropolitane) – nod intermodal cu autogară, gară CF, bike sharing, car sharing, scooter sharing, transport public. • Reconstruirea Gării Progresul sub forma unui nod intermodal cu P&R (autogară, stație transport public local – inclusiv extindere tramvai, stație transport public regional, etc.) • Revitalizarea Gării Titan – transformare nod intermodal cu P&R

²⁰ Pentru programele integrate, tipurile de intervenții posibile reprezintă suma intervențiilor specifice programelor sectoriale ce participă în cadrul fiecărui program integrat, în conformitate cu tabelul 12.

Programe	Tipuri de intervenții
	Optimizarea legăturilor transportului public local cu gările Obor, Titan și Progresul.
1.2.2. Revitalizarea transportului feroviar regional și metropolitan	- Modernizarea liniei CF București Nord – Giurgiu Nord, inclusiv amenajarea de noi stații (Domnești, IFA-Laser Măgurele, Măgurele, Jilava, Autostrada A1, Bragadiru și Chiajna) și link către stația Progresul - Modernizarea centurii CF (partea de vest) și amenajarea de stații intermodale / gări locale - Modernizarea liniei CF 901 București Nord - Pitești și valorificarea acesteia pentru transport metropolitan (Săbăreni – Ciocănești – Bâldana – Răcari – Ghergani – Titu). - Valorificarea magistralei 800 pentru transport metropolitan, prin amenajarea de noi stații pe traseul Gara de Nord – Gara Basarab – Gara Aurel Vlaicu – Gara Pipera – Dragonul Roșu – Dobroești Pantelimon – Brănești – Fundulea (stații noi la Pipera – nod intermodal, Aurel Vlaicu, Dragonul Roșu, Dobroești și Pantelimon).
1.2.3. Creșterea capacității de operare a aeroporturilor Capitalei	- Extinderea Aeroportului "Henri Coandă" (terminal nou de pasageri, platformă multimodală pentru cargo, parcare multietajată, parc tehnologic și zonă comercială) – conform Programului Strategic de Dezvoltare AIHC - Repunerea în funcțiune a Aeroportului Băneasa (potențial pentru curse naționale)
1.2.4. Îmbunătățirea conexiunilor între Capitală și Aeroportul Internațional "Henri Coandă"	- Legătură CF Gara de Nord – Aeroport Otopeni (în lucru) - Linie dedicată de transport public de suprafață pe DN1 – Piața Presei libere – Aviatorilor - Drum Expres Aeroportul Internațional Henri Coandă – A3
POLITICA 1.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA TRANSPORTULUI PUBLIC	
1.3.1. Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de metrou și a parcului de material rulant	- Construcție M6 Gara de Nord – Aeroportul Internațional Henri Coandă - Construcție M4 Gara de Nord – Gara Progresul - Completare M5 Eroilor – Universitate – Piața Iancului - Extindere M2 spre DNCB (Berceni), inclusiv terminal intermodal - Extindere M2 spre Petricani, M3 spre DNCB, inclusiv terminal intermodal - Extindere M4 spre Mogoșoaia - Extindere M1 către A1, inclusiv terminal intermodal - Realizare linie metrou M8 Bragadiru – Voluntari - Modernizare stații, îmbunătățirea serviciilor de transport public de călători cu metroul
1.3.2. Extinderea și reabilitarea rețelei de transport public electric (tramvai, troleibuz)	- Modernizare și extinderi (inclusiv repunere în funcțiune) de linii de tramvai - Reconfigurarea Pieței Unirii pentru a conecta liniile de tramvai pe ruta Colentina – Rahova - Includerea liniilor de tramvai în proiectele de completare a inelului median (mai ales pe traseul Str. Doamna Ghica – Bd. Chișinău – Bd. Nicolae Grigorescu – Str. Iuliu Hațieganu). - Completarea rețelei de troleibuz pe tronsoanele: Str. Sibiu-Bd. 1 Mai-Drumul Taberei-Valea Argeșului; Bd. Regina Elisabeta-Bd. M. Kogălniceanu
1.3.3. Extinderea și modernizarea flotei de transport public	- Modernizarea și reconversia flotei de autobuze vechi în vehicule de transport electric sau cu emisii reduse (de ex. troleibuze, CNG) - Modernizare și transformare autobuze în troleibuze (100 autobuze Euro 3)

Programe	Tipuri de intervenții
	Achiziția de autobuze electrice / CNG mici (8-9m / 10-20 locuri) pentru zonele de expansiune și rutele mai puțin utilizate din Ilfov – se poate corela cu un serviciu de DRT (Demand Responsive Transit).
1.3.4. Modernizarea stațiilor de transport public și a depourilor	- Modernizarea depourilor Dudești, Colentina, Titan, Berceni, Bujoreni, Bucureștii Noi - Modernizarea stațiilor de transport public în vederea transformării lor în noduri / puncte intermodale (stație acoperită, spațiu de stat jos, afișaj digital sosire mijloace tp / hartă digitală, punct comercial, parcare biciclete / trotinete etc.)
POLITICA 1.4. PROMOVAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE	
1.4.1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale	- Reabilitarea și extinderea zonei pietonale din centrul istoric - Amenajarea de noi zone pietonale / centre de cartier în marile ansambluri de locuințe - Dezvoltarea unor coridoare noi de mobilitate pietonală (de ex. Calea Griviței între Gara de Nord și Calea Victoriei) - Amenajarea de pasarele pietonale în intersecții dificile (Șos. Mihai Bravu, Șos. Alexandriei, Calea Griviței, Bd. Doamna Ghica, Șos. Pipera, Str. Liviu Rebreanu, Bd. Iuliu Maniu, stație tramvai Laborator pe Șos. Mihai Bravu, Fântâna Miorița, Politehnică – Complex Regie etc.)
1.4.2. Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate	- Amenajare piste de biciclete pe traseele deja proiectate - Amenajarea pistelor de bicicletă (inclusiv parcuri securizate, stații de tip self-care, dispozitive de numărare etc.) pe radialele care asigură legătura între centru și cartierele de locuințe colective - Amenajarea de piste de biciclete în cadrul proiectelor de reconfigurare a unor străzi în coridoare de mobilitate durabilă (de ex. Str. Șinei, Str. Liniei) - Dezvoltarea sistemului de bike-sharing (în PPP, după finalizarea lucrărilor la rețeaua de piste) - Instalarea de rastele pentru biciclete, în lungul pistelor pentru biciclete și în vecinătatea sau curtea instituțiilor publice (mai ales licee). - Amenajarea de parcuri sigure pentru biciclete („bicycle lockers”) în gări și la capetele liniilor de metrou (corelat cu proiectele de nod intermodal / P&R). - Amenajarea de legături secundare pentru bicicliști, la nivelul străzilor administrate de Primăriile de Sector, prin implementarea de măsuri de calmarea traficului și folosirea semnelor de „sharrows” – trasee sugerate pentru biciclete - Program de amenajare garaje pentru biciclete în zonele de locuire colectivă (pot fi cuplate cu parcuri rezidențiale multi-etajate) - Campanii de informare despre beneficiile utilizării mijloacelor alternative de transport
1.4.3. Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasarea cu vehicule electrice	- Dezvoltarea rețelei de stații de încărcare vehicule electrice corelat cu cele deja instalate de mediul privat. Montare stații de încărcare vehicule electrice în zonele de locuințe colective (mai ales în cartierele dormitor – Drumul Taberei, Titan, Militari etc.) - Suținerea tranziției către vehicule electrice prin vouchere pentru achiziția de vehicule electrice
POLITICA 1.5. ÎMBUNĂTĂȚIREA MANAGEMENTULUI DE TRAFIC	
1.5.1. Dezvoltarea rețelei de centre / noduri intermodale și de parcuri de transfer	- Amenajare Park&Ride în corelare cu extinderea liniilor de tramvai și a liniilor de metrou - Modernizare, extindere și optimizare autogări - Reconfigurarea intersecțiilor cu fluxuri pietonale ample și multiple mijloace de transport (ex. Victoriei, Eroii Revoluției etc.).

Programe	Tipuri de intervenții
1.5.2. Îmbunătățirea sistemului de parcare	• Extinderea rețelei de locuri de parcare tarificate • Reconfigurarea parcărilor pentru încurajarea mijloacelor de transport cu emisii reduse: delimitarea de locuri de parcare rezervate pentru vehicule electrice, parcări (cu plată) rezervate pentru servicii de car sharing, parcări gratuite / rezervate pentru persoane cu dizabilități și parcări pentru biciclete. • Revizuirea tarifelor de parcare și reglementarea clară a modului de gestiune a parcărilor la nivelul Capitalei • Dezvoltarea aplicației de parcare (ulterior integrare în aplicația unică de mobilitate) prin includerea tuturor parcărilor private accesibile publicului
1.5.3. Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană	• Accesibilizarea stațiilor de transport public pentru persoane cu dizabilități • Accesibilizarea stațiilor de metrou pentru persoanele cu deficiențe de vedere • Aplicarea tehnologiei wifi beaconing pentru direcționarea nevăzătorilor prin bluetooth către stațiile de transport public • Serviciu DRT (Demand Responsive Transit) pentru persoane cu dizabilități • Eliberare autorizații pentru taxiuri accesibilizate pentru transportul de persoane cu dizabilități (mai ales spațiu pentru scaun rulant și câine pentru nevăzători)
1.5.4. Creșterea siguranței în trafic	• Reconfigurarea circulațiilor în cartierele de locuințe colective: sensuri unice, calmarea traficului -intersecții denivelate, vegetație de aliniament, trotuare lărgite) • Sistem de treceri de pietoni inteligente (cu reglarea pe timp de noapte a luminii la trecerea pietonilor; semafoare cu buton pentru pietoni pe arterele majore de trafic, etc.) • Reamenajarea și monitorizarea principalelor intersecții periculoase (puncte negre) • Campanii de educație rutieră
1.5.5. Integrarea tarifară a serviciilor de transport public și operaționalizarea sistemului de monitorizare GPS a flotei și de e-ticketing	• Dezvoltare sistem de e-ticketing corelat STB-Metrorex și pe termen lung CFR (pentru transportul metropolitan). • Dezvoltarea sistemului de tarificare integrată la nivelul Bucureștiului (Metrorex + STB) și al județului Ilfov (inclusiv CFR regional) • Echiparea flotei cu instrumente de numărare a pasagerilor (camere, senzori sau tarificare în funcție de lungimea cursei) și funcționalizarea acestora
1.5.6. Îmbunătățirea cadrului de reglementare și de planificare în domeniul infrastructurii și a serviciilor de transport	• Elaborare, aprobare și implementare ghid proiectare a străzilor la nivelul Capitalei (PMB și Primăriei de Sector) • Actualizare și implementare studii pentru optimizarea modului de utilizare a tramei stradale • Strategie de logistică pentru eficientizarea sistemului de alimentare a capitalei • Planuri de mobilitate / studii de mobilitate pentru noile dezvoltări de peste 250 locuri de muncă / locuințe amplasate în zonele cu o capacitate limitată a infrastructurii (ex. Calea Floreasca, Inelul Central, etc.) • Implementare sensuri unice (de ex. Barbu Văcărescu – Calea Floreasca: nevoie completări legături est-vest; Bulevardul Tudor Vladimirescu – Strada Progresul: nevoie legături suplimentare nord – sud) • Amenajarea benzilor dedicate pentru transportul public, pe marile bulevarde, dar și pe străzile secundare • Reconfigurarea străzilor de la 2 benzi pe sens la 1 bandă pe sens + piste pentru biciclete + 1 bandă pentru virajul la stânga (proiecte-pilot Șos. Antiaeriană și Șos. Andronache) • Colectarea, analiza și publicarea de statistici de mobilitate anuale (fișa / buletinul de mobilitate a Bucureștiului)

Programe	Tipuri de intervenții
	- Extinderea sistemului de management al traficului (achiziție camere noi, semafoare cu buton pentru pietoni, senzori și aparatură pentru măsurarea fluxurilor, automate de dirijare a circulației etc.), inclusiv prioritizarea transportului public la semafor. - Dezvoltarea unei aplicații de tip „Mobilitate ca un Serviciu” (inclusiv prin dezvoltarea aplicațiilor existente la nivelul STB) pentru a integra toate serviciile de mobilitate la nivelul București-Ilfov
POLITICA 1.6. EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE ENERGIE ELECTRICA SI ASIGURAREA ACCESULUI LA TELECOMUNICAȚII	
1.6.1. Asigurarea aprovizionării din SEN cu necesarul de energie electrică a Capitalei și a zonei sale urbane funcționale	- Flexibilizarea stației 220/110 kV Fundeni și instalarea unui nou AT 220/110 kV 200 MVA, instalarea unui nou transformator 400/110 kV 250 MVA în Stația București Sud - Realizarea de noi stații electrice de 400 kV sau de 220 kV și construirea de linii electrice aeriene/subterane de 400 kV
1.6.2. Îmbunătățirea sistemului de distribuție a energiei electrice la consumatori	- Înlocuire LES 110 kV cu cabluri de capacitate mărită (ca de exemplu traseul București Nord-Centru, Militari-Răzoare, Militari-Grozăvești, Răzoare-Grozăvești etc.) - Lucrări de mentenanță preventivă și investiții în elemente de rețea pentru scăderea numărului de întreruperi și modernizarea instalațiilor
1.6.3. Dezvoltarea infrastructurii de internet în bandă largă	- Amenajarea de puncte de acces gratuit la Wi-fi în spații publice - Dezvoltarea rețelei metropolitane subterane de fibră optică a municipiului București (NetCity) - Sprijinirea investițiilor private pentru extinderea infrastructurii 5G
POLITICA 2.1. ATRAGEREA DE INVESTIȚII ÎN DOMENII DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ	
2.1.1. Dezvoltarea de noi poli de afaceri la nivel local și metropolitan	- Reglementarea urbanistică corespunzătoare (PUG, PUZ-uri) și asigurarea infrastructurii-suport (infrastructură de acces, transport public, utilități etc.) pentru noi zone de afaceri (clădiri de birouri, proiecte mixte, spații logistice, comerciale și industriale, spații de coworking etc.) – de ex. zona Rocar, zona Trafic Greu, zona IMGB, Chimopar-Policolor, Titan-Faur-Republica, Promenada, Gara Obor, Romexpo, Timișoara-Preciziei etc. - Colaborarea cu CJ Ilfov și cu UAT-urile din județul Ilfov în vederea dezvoltării de noi poli economici în zona complementară din jurul Capitalei (de ex. Măgurele, Moara Vlăsiei, Brănești etc.) - Supraimpozitarea terenurilor virane/abandonate în vederea includerii lor în circuitul economic
2.1.2. Promovarea imaginii Capitalei și a zonei sale urbane funcționale ca hub economic de importanță europeană	- Încheierea de parteneriate de promovare cu organizații-catalizator cu rol de atragere și sprijinire a investitorilor (de ex. camera de comerț bilaterale, ambasade și consulate, organizații patronale etc.) - Participarea cu stand propriu sau dezvoltat în parteneriat cu CJ Ilfov/ADR BI și companii private la marile târguri de investiții din Europa (Munchen, Cannes etc.) și din lume - Dezvoltarea unui portal WEB destinat atragerii de investitori Crearea unei rețele de ”ambasadori economici” ai Capitalei (oameni de afaceri de succes, manageri, sportivi de performanță, tineri cu performanțe educaționale deosebite etc.)
POLITICA 2.2. ÎNCURAJAREA ANTREPRENORIATULUI ȘI SPRIJINIREA IMM-URILOR ACTIVE	
2.2.1. Dezvoltarea infrastructurii și a	- Crearea / dezvoltarea incubatoarelor / acceleratoarelor de afaceri - Crearea / dezvoltarea parcurilor industriale și logistice pentru IMM-uri

Programe	Tipuri de intervenții
serviciilor suport pentru antreprenori	- Susținerea activității și a programelor derulate de entitățile care oferă sprijin antreprenorilor (de tip business hub, fablab, makerspace, spațiu de coworking etc.) - Crearea / extinderea de noi facilități expoziționale și de testare a produselor și serviciilor
2.2.2. Stimularea antreprenoriatului prin măsuri locale	- Adoptarea unor scheme de minimis care să prevadă facilități fiscale pentru antreprenori - Modernizarea piețelor agroalimentare în vederea extinderii și îmbunătățirii spațiilor de expunere ale micilor comercianți - Organizarea de piețe volante în spații publice pentru comercializarea produselor locale - Dezvoltarea unei platforme online de comercializarea a produselor realizate în București - Implementarea unui brand local (de tipul "Made in Bucharest" / "Produs în București") și aplicarea logo-ului pe produsele realizate la nivel local
2.2.3. Sprijinirea financiară a IMM-urilor în vederea dezvoltării și internaționalizării, precum și a depășirii efectelor crizei provocate de Covid 19	- Finanțarea investițiilor în activele corporale și necorporale ale microîntreprinderilor - Finanțarea implementării de noi modele de afaceri în vederea internaționalizării întreprinderilor - Sprijinirea tranziției de la start-up la scale-up a întreprinderilor - Acordarea de granturi și alte instrumente financiare pentru depășirea efectelor crizei Covid 19
2.2.4. Digitalizarea sectorului IMM în vederea alinierii la trendurile globale	- Implementarea de tehnologii, instrumente, soluții pentru automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare, IoT etc. la nivelul IMM-urilor din Capitală - Înființarea / dezvoltarea de hub-uri de inovare digital
POLITICA 2.3. ASIGURAREA NECESARULUI DE COMPETENTE PE PIATA DE MUNCĂ	
2.3.1. Încurajarea atragerii de forță de muncă calificată din țară și din străinătate	- Organizarea de cursuri de integrare profesională pentru forța de muncă din țară și din străinătate - Susținerea rețelei de școli internaționale, cu predare în diferite limbi străine, în vederea creșterii atractivității Capitalei pentru forța de muncă din străinătate - Dezvoltarea infrastructurii de informare (de ex. în sistemul de transport public, în administrația locală etc.) în limbi de circulație internațională (minim engleză) pentru forța de muncă străină
2.3.2. Adaptarea ofertei de educație și de formare continuă la noile dinamici ale pieței de muncă	- Dezvoltarea infrastructurii învățământului profesional, cu precădere în sistem dual, în parteneriat cu agenții economici - Dotarea corespunzătoare a laboratoarelor și atelierelor școlare din Capitală în vederea încurajării pregătirii practice a elevilor, cu precădere în domeniul STEM (știință, tehnologie, inginerie și matematică) - Dezvoltarea de noi facilități și tabere pentru educația non-formală a copiilor în sistem STEM (după modelul Științescu HUB Sibiu) - Încurajarea inițiativelor de formare continuă formală și informală (de ex. în domeniul IT) a adulților, în vederea adaptării acestora la noile tendințe globale, mai ales în ceea ce privește automatizarea / robotizarea / digitalizarea / inteligența artificială
POLITICA 2.4. SUSȚINEREA DEZVOLTĂRII SECTORULUI CDI, A TRANSFERULUI DE KNOW-HOW ȘI TEHNOLOGIE AVANSATĂ	
2.4.1. Sprijinirea creării și dezvoltării	Crearea / dezvoltarea infrastructurii de CDI de la nivelul institutelor / centrelor de cercetare, inclusiv a celor din cadrul universităților

Programe	Tipuri de intervenții
infrastructurii publice și private de CDI	- Crearea / dezvoltarea infrastructurii proprii de CDI a IMM-urilor - Sprijin pentru înființarea start-up-urilor și spin-off-urilor inovative - Sprijin pentru participarea entităților de CDI publice și private locale la rețele și proiecte europene
2.4.2. Sprijinirea transferului tehnologic, în scopul comercializării rezultatelor activității de CDI	- Crearea / dezvoltarea infrastructurii de inovare și transfer tehnologic (de ex. parcuri științifice și tehnologice) - Sprijinirea parteneriatelor între entitățile de inovare și transfer tehnologic și IMM-uri pentru implementarea rezultatelor cercetării applicative
2.4.3. Sprijinirea funcționării și a dezvoltării clusterelor din domeniile de specializare inteligentă	- Sprijin pentru măsuri de animare, infrastructură și servicii de CDI, internaționale, consolidare a capacității - Sprijin pentru instruirea și dezvoltarea competențelor ale actorilor din sistemul cvadruplu helix regional de inovare (universități, entități de CDI, transfer tehnologic, organizații-catalizator, administrație, firme).
POLITICA 2.5. CONSOLIDAREA COOPERĂRII DINTRE MEDIUL DE AFACERI ȘI ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ	
2.5.1. Întărirea dialogului dintre mediul de afaceri și administrația locală	- Înființarea unui Consiliu Consultativ pentru dezvoltare economică și dialog cu mediul privat la nivelul PMB - Înființarea unui birou pentru relația cu mediul de afaceri în cadrul PMB și a fiecărei primării de de sector - Organizarea unei ceremonii anuale de premiere a celor mai contribuabili persoane juridice la bugetul PMB / al sectorului
2.5.2. Încurajarea activităților de responsabilitate socială corporativă ale companiilor locale	Adoptarea de către companiile bucureștene a unor spații publice (de ex. scuaruri, sensuri giratorii, locuri de joacă, mini-spații verzi etc.) și mentenanța acestora în schimbul promovării imaginii acestora prin mini-totem-uri personalizate (pe modelul altor orașe din țară)
POLITICA 3.1. ÎMBUNĂȚĂȚIREA PERFORMANȚEI ENERGETICE A CLĂDIRILOR PUBLICE ȘI PRIVATE	
3.1.1. Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale	Intervenții la clădirile rezidențiale (blocuri de locuințe) ce vizează: - elementele ce alcătuiesc anvelopa clădirii; - instalația de distribuție a agentului termic și a sistemului de încălzire din condominiu; - instalația de iluminat integrată clădirii; - sisteme inteligente pentru managementul și gestionarea consumului de energie electrică - instalația de încălzire a spațiului și de alimentare cu apă caldă menajeră - instalația de climatizare / condiționare a aerului - instalația de ventilare mecanică și / sau ventilare naturală - sisteme solare active / pasive și alte sisteme de încălzire și / sau răcire, inclusiv electrice, bazate pe surse de energie regenerabilă - măsuri de consolidare, în funcție de riscurile identificate - centrale termice de încălzire - alte activități / măsuri care conduc la eficiența energetică sau care sunt impuse prin legislația specifică în domeniul eficienței energetice
3.1.2. Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice	Intervenții la clădirile publice (unități de învățământ, sanitare, sociale, administrative, culturale etc.) ce vizează: - elementele ce alcătuiesc anvelopa clădirii; - instalația de distribuție a agentului termic și a sistemului de încălzire din condominiu;

Programe	Tipuri de intervenții
	- instalația de iluminat integrată clădirii; - sisteme inteligente pentru managementul și gestionarea consumului de energie electrică - instalația de încălzire a spațiului și de alimentare cu apă caldă menajeră - instalația de climatizare / condiționare a aerului - instalația de ventilare mecanică și / sau ventilare naturală - sisteme solare active / pasive și alte sisteme de încălzire și / sau răcire, inclusiv electrice, bazate pe surse de energie regenerabilă - măsuri de consolidare, funcție de riscurile identificate - centrale termice de încălzire - alte activități / măsuri care conduc la eficiența energetică sau care sunt impuse prin legislația specifică în domeniul eficienței energetice - instalarea de puncte de reîncărcare pentru vehiculele electrice și tubulatura încastrată pentru cablurile electrice la clădirile cu mai mult de 10 locuri de parcare.
POLITICA 3.2. REABILITAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI CENTRALIZAT DE ENERGIE TERMICA	
3.2.1. Dezvoltarea capacităților de producție a energiei termice prin cogenerare sau trigenerare de înaltă eficiență și/sau pe bază de combustibili alternativi	- Înființarea / modernizarea centralelor termice de încălzire / răcire la nivel de zonă / cartier / cvartal sau de bloc / condominiu (de ex. Băneasa, Pipera, Titan, Militari, Casa Presei) - Consolidarea seismică a activelor aferente sistemului centralizat de termoficare - Reabilitarea / modernizarea rețelei primare și secundare de transport și distribuție a energiei termice, inclusiv a infrastructurii tehnice aferente - Realizarea unor unități de cogenerare
3.2.2. Modernizarea / re tehnologizarea centralelor termo-electrice existente în vederea conformării la cerințele de mediu și asigurării vârfurilor de consum	Retehnologizarea / implementarea unor capacități de producere a energiei termice în regim de vârf de cca. 100-200 Gcal/ în CTE existente
3.2.3. Reorganizarea modului de administrare a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică	- Stingerea treptată a datoriilor operatorului de distribuție / PMB față de principalul producător - ELCEN (fie de comun acord, fie în urma unui demers în justiție), astfel încât acesta din urmă să-și onoreze la rândul lui obligațiile restante de plată către furnizori, creditori etc. - Luarea unei decizii cu privire la modul de administrare a sistemului, mai ales în contextul aprobării planului de restructurare al ELCEN, care prevede faptul că până la sfârșitul anului 2020 se va realiza transferul activelor producătorului, fie de către municipalitate, fie de către Ministerul Economiei sub forma unei noi entități, fie către orice investitor privat.
POLITICA 3.3. MODERNIZAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC	
3.3.1. Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului	- Înlocuirea tuturor corpurilor de iluminat existente de tipul sodiu sau halogenură cu tehnologia LED, prin care se va obține o creștere a eficienței energetice. - Implementarea soluțiilor de dimming pe timpul nopții în zonele cu trafic scăzut pe anumite intervale de timp - Utilizarea sistemelor de iluminat fotovoltaice în parcuri și parcuri, care ar conduce la scăderea consumului de energie electrică totală a sistemului de iluminat public al municipiului București

Programe	Tipuri de intervenții
3.3.2. Extinderea și modernizarea infrastructurii de iluminat arhitectural	• Inventarierea clădirilor și spațiilor publice ce ar putea beneficia de iluminat arhitectural • Elaborarea schemelor de parteneriat între proprietari și administrația publică locală și a proiectelor de iluminat • Instalarea sistemelor de iluminat cu tehnologie LED
POLITICA 3.4. ASIGURAREA UNEI GESTIONĂRI EFICIENTE A DEȘEURILOR ȘI PROMOVAREA TRANZIȚIEI LA O ECONOMIE CIRCULARĂ	
3.4.1. Îmbunătățirea pregătirii pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale colectate	• Elaborarea Planului Municipal pentru Gestionarea Deșeurilor (în corelare cu Planul Județean de Gestiune a Deșeurilor Ilfov) • Dezvoltarea sistemului de colectare separată a deșeurilor reciclabile, biodeșeurilor, deșeurilor textile și a celor periculoase menajere (echipamente mobile de colectare, mașini de colectare separată, infrastructură-suport pentru colectare, transport și stocare temporară, centre de colectare etc.) • Extinderea la nivelul întregii Capitale a sistemului de pubele îngropate pentru a evita poluarea olfactivă și chiar riscul îmbolnăvirii populației în sezonul cald. • Realizarea de instalații de sortare a deșeurilor, de tratare a bio-deșeurilor colectate separate, de digestie anaerobă și de compostare a deșeurilor • Dezvoltarea capacităților de sortare și concasare a deșeurilor din construcții
3.4.2. Dezvoltarea capacităților de tratare a deșeurilor municipale	• Dezvoltarea de instalații de tratare mecano-biologică a deșeurilor • Înființarea unor unități de incinerare a deșeurilor cu valorificare energetică • Extinderea capacităților de depozitare a deșeurilor • Închiderea depozitelor de deșeuri neconforme
3.4.3. Îmbunătățirea serviciilor publice de salubritate	• Măturarea de două ori pe zi a zonelor aglomerate, zilnică a zonei centrale și a arterelor principale, o dată la 2-3 zile pentru restul străzilor • Spălarea zilnică a arterelor / zonelor aglomerate/ piețelor / târgurilor din zona centrală și de 1-3 ori pe săptămână a restului străzilor • Înlocuirea periilor / măturilor utilizate cu echipamente de aspirație • Modernizarea și dotarea cu sisteme GPS a parcului de vehicule de salubritate • Implementarea conceptului "Plătești cât arunci" în ceea ce privește frecvența colectării și tipul recipienților folosiți • Implementarea colectării pe 5 fracții (sau pe 2 fracții + sortare ulterioară) a deșeurilor: deșeuri biodegradabile, deșeuri de hârtie/carton, mase plastice, deșeuri de sticlă/metal și deșeuri reziduale • Încheierea de contracte de transport a deșeurilor din construcții / demolări / renovări / modernizări de către toate persoanele fizice și juridice care realizează astfel de lucrări • Compostarea deșeurilor vegetale din parcuri, curți și grădini • Colectarea lunară (și suplimentar la cerere) a deșeurilor voluminoase • Colectarea minim trimestrială a DEEE • Interzicerea abandonării deșeurilor pe domeniul public și privat
POLITICA 3.5. REDUCEREA POLUĂRII, ȘI ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI, APELOR ȘI SOLULUI	
3.5.1. Îmbunătățirea calității aerului, inclusiv în spațiile interioare	• Actualizarea și implementarea Planului Integrat de Calitate a Aerului, respectiv a Planului de Menținere a Calității Aerului în Municipiul București • Controlul traficului rutier în zonele în care sunt depășite concentrațiile maxime admise la precursorii ozonului (inclusiv considerarea unor zone cu excluderea traficului). • Introducerea unui sistem de alertare care să permită promovarea de măsuri în timp real în condițiile apariției de probleme la nivelul concentrațiilor ozonului. • Descurajarea utilizării materialelor închise la culoare și pe bază de asfalt/bitum pentru reducerea incidenței insulei de căldură și a compușilor organici volatili

Programe	Tipuri de intervenții
	• Îmbunătățirea calității spațiilor verzi prin reconsiderarea introducerii stratului ierbaceu și arbustiv, inclusiv în zona aliniamentelor stradale și a grădinilor de bloc • Controlul utilizării combustibililor la spațiile rezidențiale care nu sunt conectate la rețeaua centralizată de furnizare a agentului termic, mai ales în timpul iernii. • Controlul evacuărilor de gaze de descompunere din casetele colectoare ale municipiului București • Controlul respectării condițiilor de mediu impuse pentru șantier • Îmbunătățirea controlului de mediu la agenții economici care dețin autorizație de mediu, pentru îmbunătățirea gradului de conformare la cerințele legislației de mediu • Organizarea sistemului de monitorizare a calității mediului intern al populației. • Implementarea măsurilor din regulamentul de organizare și funcționare a serviciilor de salubritate (măturare, aspirare, spălare străzi, spații publice) • Reconfigurarea și extinderea rețelei de monitorizare a calității mediului din municipiul București prin considerarea de noi puncte de măsurare și a noi substanțe relevante (de ex. benzenul pentru aerul urban) • Diminuarea parcului auto non Euro, Euro1 și Euro 2, prin introducerea de prevederi legislative și fiscale adecvate
3.5.2. Îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane	• Asigurarea debitelor de primenire și / sau combatere a eutrofizării pe cursul Colentinei și a Dâmboviței • Acoperirea totală cu servicii de alimentare cu apă și canalizare a municipiului București • Finalizarea extinderii stației de epurare a municipiului București. • Reconfigurarea și extinderea rețelei de monitorizare a calității mediului din municipiul București prin considerarea de noi puncte de măsurare și a noi substanțe relevante (pesticidele, biocidele și medicamentele pentru apele uzate)
3.5.3. Prevenirea și reducerea poluării fonice	• Actualizarea hărților strategice de zgomot și implementarea măsurilor din Planul de acțiune pentru prevenirea și reducerea zgomotului ambiental la nivelul Capitalei, a aeroporturilor Otopeni și Băneasa și a rețelei CFR • Implementarea de bariere fonice prin supraînălțarea spațiilor verzi și montarea de bariere verzi cu vegetație • Anveloparea fațadelor cu izolație special • Montarea geamurilor cu izolație specială • Instalarea de panouri fonoabsorbante de-a lungul liniilor CF • Reducerea timpului de utilizare a echipamentelor industriale generatoare de zgomot și înlocuirea lor treptată cu echipamente silențioase
3.5.4. Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și tratare a apelor uzate	• Implementarea Master Planului Serviciului de Alimentare cu Apă și Canalizare pentru Municipiul București, mai exact a investițiilor prevăzute în Programul de Investiții Obligatorii (PIO) asumat prin contractul de concesiune de către operatorul privat de profil pentru perioada 2020-2031 • Finalizare lucrări de extindere și reabilitare a infrastructurii de apă și apă uzată în zonele Ghidigeni, Olteniței, Cheile Turzii și Henri Coandă • Finalizare lucrări de extindere a Stației de Epurare Ape Uzate Glina (capacitate 2,5 mil. locuitori echivalenți și epurare biologică 8,3 mc/s), inclusiv Incinerator de nămol • Finalizare lucrări de reabilitare a colectoarelor principale și a canalului colector Dâmbovița (Caseta) – Etapa II • Adaptarea sistemului de canalizare la o frecvență de calcul, în cazul ploilor, de 1:10. • Construirea de bazine de retenție și amenajarea unor zone verzi pentru a permite stocarea apelor pluviale

Programe	Tipuri de intervenții
	- Reabilitarea și modernizarea instalațiilor de evacuare ape uzate pluviale din pasajele subterane Mărășești, Lujerului, Jiului, Victoriei și Unirii - Extinderea rețelei de colectare separată a apelor pluviale, cu direcționarea acestora direct către emisari după pre-epurare acolo unde acest lucru este posibil (de exemplu, de-a lungul văii Colentinei). - Asigurarea unor surse alternative de alimentare cu energie electrică pentru toate stațiile de pompare a apelor uzate - Redimensionarea rețelei de canalizare în zonele Cotroceni, Regina Maria, Tineretului, zona străzii Slobozia - Extinderea rețelei de canalizare în zonele aflate la limita administrativă a municipiului, precum și în zonele Luncilor, Gurilor, Dealurilor, Giulești-Sârbi sau Lacul Morii - Finalizarea Acumulării Ogrezeni și a casetelor de transport a apei brute până la stația de tratare Crivina. - Extinderea rețelei de canalizare pluvială și menajeră și creșterea capacității de transport a rețelei existente în caz de evenimente pluviometrice extreme - Redimensionarea sistemului de distribuție a apei potabile
POLITICA 3.6. CONSERVAREA PATRIMONIULUI NATURAL ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII VERZI	
3.6.1. Protecția și valorificarea durabilă a ariilor naturale protejate și a ecosistemelor degradate	- Realizarea de amenajări pentru managementul vizitatorilor, dar și al biodiversității în zona Parcului Natural Văcărești, pentru creșterea atractivității acestui spațiu și orientarea lui mai mult spre valorificare socială concomitent cu conservare a naturii; - Păstrarea integrității structurale și funcționale a Pădurii Băneasa și dezvoltarea de infrastructuri minimale pentru vizitatori (infrastructuri pentru sport, piste de biciclete, alei, spații pentru activități creative)
3.6.2. Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate	- Reabilitarea parcurilor, atât prin înlocuirea treptată a vegetației îmbătrânite sau afectate de diferite infrastructuri, dar și prin reabilitarea infrastructurilor depășite sau insuficiente - Operațiuni de refacere a modului de delimitare a vegetației ierbacee și a arborilor din grădinile de bloc - Extinderea suprafețelor verzi funcționale, în zona incintelor inundabile - Dezvoltarea de spații verzi publice în zonele rezidențiale cu accesibilitate redusă la astfel de funcțiuni (inclusiv prin intermediul exproprierilor sau al reglementărilor urbanistice) - Asigurarea unui management minimal temporar al spațiilor abandonate, care să includă și eliminarea speciilor invazive (oțetar, ambrozie, etc.), dar și a acelor care se constituie în risc pentru sănătatea populației (șobolani, căpușe). - Păstrarea diversității fondului de arbori din municipiului București, prin introducerea unor specii cu prioritate autohtone, mai ales în parcuri (de exemplu, frasin, tei, stejar, ulm) și a unor specii alohtone care și-au dovedit viabilitatea în timp (de exemplu, stejar roșu american, arțar american)
POLITICA 3.7. ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII DE ADAPTARE A CAPITALEI LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE, DE PREVENȚIE A RISCURILOR ȘI DE GESTIONARE A SITUAȚIILOR DE URGENTĂ	
3.7.1. Creșterea rezilienței la fenomenele meteo extreme asociate schimbărilor climatice	- Înființarea, la nivel metropolitan (București și Ilfov) a unui comitet consultativ/grup de lucru permanent pe tema schimbărilor climatice, respectiv elaborarea, cu ajutorul acestuia, implementarea și monitorizarea unui Plan de Acțiune Regional pentru Adaptarea la Schimbările Climatice. - Implementarea, cu ajutorul ANM și a altor entități din domeniul situațiilor de urgență, a unor coduri de avertizare și alertă adaptate extremelor termice și pluviometrice din mediul urban

Programe	Tipuri de intervenții
	• Includerea, cu prilejul adoptării noului PUG, a unor regulamente urbanistice care să stipuleze cerințe clare pentru dezvoltatori cu privire la combaterea insulei de căldură urbană și adaptarea la schimbările climatice. • Implementarea de măsuri de conștientizare și educație a populației privind impactul orașului asupra extremelor termice și necesitatea adaptării stilului de viață. • Utilizarea combinată a imaginilor satelitare și a datelor de la suprafață, pentru analiza de detaliu, la scară intr-urbană (cartier, circumscripție etc.) și pentru a putea surprinde toată complexitatea fenomenului de insulă de căldură urbană (zi-noapte, cer senin-cer acoperit etc.), în vederea prioritizării unor intervenții publice (de ex. spații verzi, zone pietonale umbrite, cișmele stradale, parcuri înierbate etc.) • Realizarea și transmiterea de prognoze meteorologice personalizate, conform caracteristicilor diferitelor cvartale, cartiere sau unități de recensământ • Amenajarea unor puncte de prim ajutor permanente, în fiecare cartier din Capitală. Sprijinirea funcționării centrelor de permanență medicală • Plantarea de copaci pentru asigurarea de trasee pietonale umbrite • Monitorizarea detaliată a parametrilor meteorologici pentru a putea surprinde în timp util impactul local al evoluției climei, prin instalarea de mini-stații meteo / senzori (eventual integrați cu cei care măsoară nivelul poluării) în cât mai multe zone din Capitală și racordarea acestora la un centru de monitorizare. • Informarea mai eficientă a populației cu privire la prognozele de producere a unor hazarde meteo (de ex. pe modelul Ro-Alert). • Extinderea rețelei de cișmele și fântâni stradale • Amenajarea unor bazine de retenție a apei pluviale pentru irigarea mai frecventă a spațiilor plantate, stropirea străzilor etc. Implementarea de sisteme automatizate de irigații a spațiilor verzi, bazate pe senzori de umiditate.
3.7.2. Prevenția riscului de inundații	• Realizarea unui studiu bazinal (Argeș, Dâmbovița, Colentina) actualizat prin care să se releve acțiunile necesare pentru protecția împotriva inundațiilor, incluzând analiza instituțională amănunțită privitoare la regimul terenurilor și obiectivelor, exproprieri necesare, reabilitări etc • Amenajarea sistemelor de desecare aflate sub administrarea ANIF pentru evacuarea apelor prin pompare din polderul Giulești și realizarea lucrărilor care să evacueze natural / gravitațional apele în exces – se va initia un studiu de solutie(Nota Conceptuala) urmat de Studiu de (Pre)Fezabilitate • Evaluarea stării de functionare si siguranta a drenului aferent amenajării Lacul Morii și reabilitarea pentru un drenaj corespunzător a apelor infiltrate în digurile laterale • Utilizarea râului Dâmbovița ca receptor pentru apele pluviale în sistem separativ și a celor provenite din rețeaua de canalizare cu asigurarea unui grad de diluției, astfel încât să se încadreze în limitele prevăzute în reglementările în vigoare • Reamenajarea pentru adaptarea la procesul dinamic al albiei Dâmboviței, prin realizarea zonelor de recreere comunitară fiind utilizate și ca zone inundabile în perioadele de ape mari • Utilizarea văii Colentina și a salbei de lacuri aferente ca receptor pentru apele pluviale în sistem separativ și a celor provenite din rețeaua de canalizare cu asigurarea unui grad de diluției, astfel încât să se încadreze în limitele prevăzute în reglementările în vigoare • Lucrări pentru mărirea capacității evacuatorilor pentru barajele de pe Colentina în aval de amenajarea Buftea, în concordanta cu normativele în vigoare, corelate cu expertizele tehnice de funcționare în siguranță și cu regulamentele de exploatare

Programe	Tipuri de intervenții
	• Modificarea secțiunii de curgere pe timp uscat a colectoarelor principale de ape menajere și pluviale • Devierea debitelor pe timp uscat pentru creșterea vitezelor de curgere și prevenirea formării depozitelor • Limitarea efectelor negative asupra calității apei în emisar prin realizarea unei acumulări laterale (Polder) aval de SEAU Glina, în zona Bălăceanca, pentru preluarea vârfurilor de viitură și reținerea sedimentelor (proces controlat de epurare naturală / decantare). • Utilizarea Lacului Văcărești pentru preluarea exclusivă a apelor pluviale și descărcarea acestora prin respectarea legislației în vigoare • Amenajarea pentru preluarea apelor pluviale din zona metropolitană a râurilor Dâmbovița, Mangu, Cânic, Ciorogârla, văii Pasărea, Lacurilor Mogoșoaia și Cernica, precum și reabilitarea canalelor ANIF • Operaționalizarea Acumulării Ogzezeni (de pe râul Argeș), inclusiv cu rol de asigurare a rezervei de apă a Capitalei
3.7.3. Îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență	• Transformarea elaborării Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor într-un proces de planificare participativă și supunerea documentului pentru dezbatere publică (cel puțin on-line, dar și prin organizarea unor întâlniri și cu alți stakeholderi locali – de ex. ONG-uri, grupuri de inițiativă civică la nivel de sector, asociații de proprietari, companii private etc.) • Introducerea în Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor a zonelor celor mai afectate de riscurile climatice, mai ales insule de căldură urbană în perioadele caniculare. • Actualizarea analizei benzilor de inundabilitate pentru cele două cursuri de apă (Dâmbovița și Colentina), în Planul de Analiză și Acoperire a Riscurilor fiind prezentate unele studii care sunt vechi de 28-33 de ani. • Actualizarea listei spațiilor de cazare și hrană pentru potențialii sinistrați, astfel încât să se asigure o abordare unitară la nivelul tuturor sectoarelor, în prezent existând diferențe foarte mari între metodologia folosită pentru cartarea acestora • Realizarea unor studii amănunțite cu privire la resursele (umane, tehnice, materiale, financiare, informaționale etc.) de intervenție în situații de urgență de care dispun toate organizațiile care sunt membre ale Comitetelor Municipal și Locale pentru Situații de Urgență (de ex. SVSU, Poliție Locală, diverși operatori de utilități, administrații și companii municipale etc.) • Maparea resurselor puse la dispoziție de către diferite ONG-uri care ar putea să fie implicate în rezolvarea unor situații de urgență. • Continuarea procesului de extindere a numărului sirenelor, dar și de modernizare a acestora, prin înlocuirea celor electrice cu unele electronice, capabile să emită sunete particularizate funcție de riscul manifestat și cu grad de audiabilitate ridicat, legate la mai multe centrale electronice de alarmare și la mai multe puncte de comandă mobile, cu cel puțin dublă comandă (fir / radio / GSM / Internet), prin elaborarea unui studiu de fezabilitate care să indice soluțiile și locațiile cele mai potrivite • Continuarea investițiilor derulate de IGSU și Ministerul Sănătății pentru dotarea completă a ISU "Dealul Spirii", SMURD și a Serviciului de Ambulanță București-Ilfov cu mijloace, tehnică și dotări complete, conform cu necesarul întocmit de aceste instituții • Continuarea și popularizarea campaniilor de donații publice pentru colectarea de fonduri necesare dotării SMURD • Înființarea de noi detașamente de pompieri / puncte de lucru SMURD și substații de salvare în zonele cu timpi de intervenție ridicați, în parteneriat între ISU / SABIF, PMB și primăriile de sector

Programe	Tipuri de intervenții
	- Reconstrucția, reabilitarea, modernizarea, dotarea clădirilor în care funcționează detașamentele de pompieri și substațiile de ambulanță în vederea asigurării unor condiții de muncă - Extinderea implementării sistemului de management al traficului la nivelul intersecțiilor încă neamenajate pentru a asigura prioritate în traficul vehiculelor de intervenție. - Continuarea demersurilor pentru înființarea Spitalului Metropolitan, care este planificat să dispună de unitate de primire a urgențelor, heliport, 1.000 de paturi etc. - Investiții pentru extinderea, modernizarea și dotarea tuturor unităților de primire a urgențelor de la spitalele bucureștene (atât din subordinea PMB, cât și a Ministerului Sănătății)
POLITICA 4.1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII SI SERVICIILOR DE EDUCAȚIE	
4.1.1. Îmbunătățirea sistemului de educație timpurie	- Elaborarea unui plan unitar de dezvoltare a infrastructurii educaționale prin identificarea de spații disponibile pentru înființarea de noi unități școlare, identificarea zonelor unde este nevoie de grădinițe/creșe, identificarea noilor zone rezidențiale (sau zonele rezidențiale viitoare) și asigurarea infrastructurii școlare - Construirea de noi creșe și extinderea / consolidarea / modernizarea / reabilitarea / dotarea celor existente, cu precădere în cazul clădirilor expertizate cu risc seismic - Construirea de noi grădinițe și extinderea / consolidarea / modernizarea / reabilitarea / dotarea celor existente, cu precădere în cazul clădirilor expertizate cu risc seismic - Reamenajarea interioară a grădinițelor existente, inclusiv prin concursuri de soluții, pentru a le adapta la noile trenduri din domeniul educației (de ex. grădinițele circulare) - Amenajarea locurilor de joacă, a ludotecilor și a spațiilor pentru activități în aer liber aferente grădinițelor - Adoptarea de reglementări urbanistice care să impună construcția de creșe / grădinițe în noile ansambluri rezidențiale și/sau mixte autorizate, inclusiv potențialul transfer al acestora către administrațiile locale în vederea operaționalizării
4.1.2. Îmbunătățirea sistemului de învățământ primar și secundar/liceal	- Crearea de construcții modulare la unitățile deja existente în care se învață în 2-3 schimburi și identificarea unor clădiri aflate în patrimoniul administrației publice care pot fi transformate în unități de învățământ, pe termen mediu - Construirea de noi școli gimnaziale și extinderea / consolidarea / modernizarea / dotarea celor existente, cu precădere în cazul unităților cu predare în 2-3 schimburi și a clădirilor expertizate cu risc seismic - Reamenajarea și dotarea, inclusiv prin concursuri de soluții arhitecturale, a spațiilor interioare ale unităților de învățământ pentru a încuraja învățarea, interacțiunea, mobilitatea, satisfacerea nevoilor individuale ale elevilor etc. - Construirea de noi săli de sport școlare și modernizarea / reabilitarea / dotarea celor existente - Amenajarea de noi terenuri de sport în curțile școlilor / liceelor, modernizarea / reabilitarea / dotarea celor existente - Construcția de noi bazine de înot didactice - Amenajarea și dotarea laboratoarelor școlare, în vederea consolidării învățământului STEM - Amenajarea și dotarea bibliotecilor școlare și a centrelor de informare / documentare pentru elevi

Programe	Tipuri de intervenții
	• Sprijinirea investițiilor private în școli / licee, cu precădere în cele cu predare în limbi străine • Extinderea și dotarea sistemului de transport școlar al elevilor • Extinderea sistemelor de supraveghere video în vederea prevenirii violenței în unitățile de învățământ și conectarea acestora la dispeceratele de poliție • Asigurarea condițiilor minime de igienă la nivelul tuturor școlilor din Capitală și monitorizarea continuării implementării acestora. • Dezvoltarea infrastructurii și a sistemelor pentru învățarea digitală (e-learning); digitizarea sălilor de curs, dincolo de prezența unor “table smart” și a unor calculatoare la nivel de clasă, și a procesului educațional, prin crearea de sisteme cu un grad mare de interactivitate care să permită schimbarea paradigmei în furnizarea de servicii de educație către un mediu inteligent, centrat pe elev. • Asigurarea infrastructurii pentru petrecerea timpului liber astfel încât elevii să poată folosi spațiul școlar și după terminarea orelor de curs • Elaborare a unei oferte complexe de programe de voluntariat unde elevii și profesorii să se poată implica • Înființarea unor structuri asociative de tipul unor Centre de Cartier sau a unor Centre Comunitare de Învățare Permanentă pe modelul cvadruplu-helix, care pe lângă activitatea de desfășurare activități sociale, culturale și educative la nivelul comunității, să funcționeze totodată ca platforme de dezbateri “la firul ierbii” și lobby pentru îmbunătățiri sau schimbări în procesul educativ din comunitatea respectivă • Adoptarea de către București a conceptului de Learning City , alăturându-se unei rețele globale de orașe care au ca scop “asigurarea educației de calitate, inclusivă și echitabilă și promovarea oportunităților de învățare pe tot parcursul vieții pentru toți” . • Digitizarea unor aspecte legate de administrarea unităților de învățământ (școlile să semnaleze online problemele acestora printr-o platformă digitală ce este conectată cu administrația publică și operatorii de rețele) • Dezvoltarea, revizuirea și adaptarea curriculumului la decizia școlii și a programelor școlare • Dezvoltarea, pilotarea și implementarea unor strategii, metode și tehnici de predare inovatoare, cu precădere în clustere, care să fie focalizate pe adaptarea la cerințele și nevoile noilor generații, educație incluzivă etc. • Dezvoltarea sistemului de formare inițială și continuă pentru personalul didactic, inclusiv mentorat didactic, cu precădere în domenii precum abilitățile digitale, dezvoltarea personală, abilitățile socio-emoționale, prevenirea și combaterea segregării, lucrul cu copii / elevii cu CES / dizabilități, drepturile copilului / elevilor, mecanisme de lucru online, democrație participativă, incluziune, egalitate de șanse, comunicare, vorbit în public etc. • Înființarea și dezvoltarea centrelor de excelență pentru copii supradotați • Sprijinirea mobilității internaționale a cadrelor didactice, personalului managerial și elevilor • Dezvoltarea și operaționalizarea sistemelor de evaluare a competențelor-cheie ale elevilor (de ex. antreprenoriale, digitale etc.)
4.1.3. Consolidarea învățământului profesional și tehnic	• Reabilitarea / modernizarea / dotarea internatelor și a cantinelor de la liceele cu profil tehnologic • Înființarea de noi campusuri pentru învățământul tehnic și profesional, inclusiv prin reconversia unor clădiri existente subutilizate • Transformarea liceelor care nu au un număr mare de elevi în Centre intensive de învățământ profesional / dual (de exemplu: Liceul Tehnologic Dacia). • Reabilitarea / modernizarea și dotarea laboratoarelor și a atelierelor școlare de la nivelul liceelor cu profil tehnologic, inclusiv în PPP cu companiile partenere

Programe	Tipuri de intervenții
	• Sprijinirea agenților economici pentru a pune la dispoziție spații, echipamente și personal calificat pentru activități de învățare la locul de muncă • Dezvoltarea de mecanisme de asigurare și monitorizare a calității învățării la locul de muncă (de ex. monitori de calitate) • Derularea de stagii de practică în întreprinderi ale elevilor • Formarea personalului didactic din domeniu, cu precădere în domeniul competențelor digitale și antreprenoriale • Formarea personalului de management, cu precădere în domeniul marketing-ului instituțional, comunicarea cu agenții economici și partenerii sociali, atragerea de resurse externe, planificare strategică instituțională etc. • Organizarea de vizite de studiu și stagii de practică productivă în sistem dual pentru familiarizarea elevilor și a familiilor cu activitatea din companii • Implicarea companiilor și a ONG-urilor în activitățile de consiliere și orientare profesională a elevilor • Dezvoltarea de soft-uri educaționale și resurse educaționale deschise în format digital, în parteneriat cu mediul economic și partenerii sociali • Organizarea de concursuri antreprenoriale pentru elevi, bazate pe aplicații practice, împreună cu agenții economici
4.1.4. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor educaționale pentru copii / tineri cu dizabilități și / sau cu cerințe educaționale speciale (CES)	• Construirea de noi școli / licee speciale și extinderea / consolidarea / modernizarea / dotarea celor existente cu echipamente adaptate tipului și gradului de handicap • Dotarea unităților de învățământ cu infrastructură specifică copiilor și tinerilor cu dizabilități • Formarea personalului didactic și a celui suport care se ocupă de educația copiilor / tinerilor cu dizabilități / CES • Formarea personalului de management al unităților de învățământ în domeniul educației incluzive • Adaptarea tehnicilor de predare – învățare – evaluare la nevoile specifice ale copiilor / tinerilor cu dizabilități / CES • Dezvoltarea / achiziția de materiale suport, soft-uri, echipamente, tehnici asistive, diferite mijloace de învățare adaptate categoriilor de dizabilitate / nevoi ale copiilor / tinerilor • Dezvoltarea atelierelor protejate pentru elevi / tineri cu dizabilități / CES.
4.1.5. Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale	• Implementarea de măsuri de tip "Masă caldă", inclusiv cu beneficii asupra nutriției și sănătății elevilor • Extinderea programului "Școală după Școală" la un număr cât mai mare de unități școlare, inclusiv pentru copii proveniți din familii cu posibilități materiale reduse • Derularea de activități recreative și de socializare pentru elevi • Dezvoltarea serviciilor de consiliere, dezvoltare personală și a competențelor socio-educaționale, de coaching etc. • Implementarea unei abordări centrate pe elev, în cazul tinerilor expuși riscului de abandon (consiliere și orientare școlară și profesională, sprijin individualizat pentru tranziția de la gimnaziu la liceu / școală profesională, asigurare costuri cu internat, transport, burse, rechizite etc.) • Dezvoltarea serviciilor de consiliere și orientare profesională pentru elevii aflați în situații de risc (de ex. familii cu venituri reduse, monoparentale, părinți plecați în străinătate etc.) • Formarea continuă a cadrelor didactice în vederea gestionării riscului de abandon, cu precădere în cazul elevilor vulnerabili, dar și pentru implementarea programelor remediale

Programe	Tipuri de intervenții
	- Derularea de programe de informare / formare a părinților (educație parentală) și a actorilor din comunitate în vederea prevenirii abandonului - Dezvoltarea rețelei de mediatori școlari de la nivelul comunităților marginalizate / defavorizate - Dezvoltarea și extinderea programelor de tip "A doua șansă", prin informare, consiliere și orientare potențiali beneficiari, înscriere și participare la programe flexibile, servicii personalizate de sprijin, consiliere și orientare școlară și profesională - Sprijinirea școlilor cu performanțe reduse ale elevilor pentru a implementa măsuri de îmbunătățire a serviciilor de suport pentru aceștia - Sprijinirea elevilor cu performanțe școlare reduse prin programe integrate de pregătire suplimentară (suport educațional, consiliere și activități recreative, socializare etc.) - Implementarea de peer-learning și peer-mentoring între unitățile de învățământ etc., precum și dezvoltarea de comunități de învățare tematice - Dezvoltarea de materiale suport pentru dezvoltarea competențelor elevilor, inclusiv a celor digitale
4.1.6. Creșterea participării adulților (peste 25 de ani) la programe de formare și învățare pe tot parcursul vieții	- Dezvoltarea și consolidarea unor sisteme eficace de anticipare a competențelor necesare în viitor și adaptarea ofertei de formare la acestea - Dezvoltarea de servicii de orientare pe tot parcursul vieții, în sprijinul tranziției profesionale - Adaptarea programelor post-universitare de formare, dezvoltare profesională continuă și perfecționare la nevoile societății și ale pieței muncii - Formarea continuă a formatorilor, instructorilor, coordonatorilor de ucenicie, inclusiv prin efectuarea de stagii la angajatori - Evaluarea și recunoașterea competențelor dobândite de adulți pe căi non-formale și informale - Sprijinirea financiară a participării adulților la programe de învățare pe tot parcursul vieții - Derularea de programe de tip „A doua șansă” flexibile, inclusiv cu module de pregătire profesională, sprijinirea personalizată a cursanților pentru prevenirea abandonului, inclusiv prin informare, consiliere și orientare profesională - Înființarea de centre comunitare de învățare continuă - Dezvoltarea de parteneriate între licee / universități și companii pentru derularea de programe de formare continuă, de evaluare și certificare a competențelor dobândite non-formal și informal - Sprijinirea mobilității internaționale pentru educația adulților - Derularea de activități de dobândire a competențelor digitale
4.1.7. Consolidarea Capitalei ca centru universitar de importanță europeană, cu rol esențial în menținerea atractivității orașului pentru noi talente	- Realizarea unei asocieri între instituțiile de învățământ superior, Primăria Municipiului București și alte instituții și companii private, într-un model de tip helix cvadruplu, cu scopul promovării comune a Bucureștiului ca centru universitar european și de implementare a unei strategii commune în acest sens - Construcția de noi campusuri universitare (de ex. de tip Smart City), consolidarea / extinderea / reabilitarea / modernizarea celor existente (Politehnică, Tei) - Construcția de noi cămine studențești, consolidarea / extinderea / reabilitarea / modernizarea celor existente - Dezvoltarea / reabilitarea / modernizarea infrastructurii sportive pentru studenți - Dezvoltarea / reabilitarea / modernizarea bibliotecilor universitare - Crearea de parteneriate cu marii angajatori pentru dotarea universităților cu aparatură modernă care să permită desfășurarea de activități inovatoare - Implicarea studenților și a mediului universitar în propunerea sau crearea de spații publice și dotări specifice vieții culturale a acestora în zonele de campus.

Programe	Tipuri de intervenții
	• Acordarea de sprijin pentru studenții cu venituri reduse și risc de abandon (burse, facilitarea accesării unui loc de muncă cu timp parțial etc.) • Dezvoltarea și operaționalizarea unor centre de monitorizare a nevoilor studenților, consiliere și orientare profesională adaptată acestora, precum și alte activități (sesiuni, tabere, training-uri, workshop-uri etc.) • Dezvoltarea serviciilor de tutorat și mentorat pentru studenții din anul I, inclusiv prin intermediul organizațiilor de studenți voluntari • Derularea de acțiuni specifice pentru atragerea elevilor din zone și grupuri defavorizate în învățământul superior (de ex. caravane în licee, cursuri demonstrative, materiale și campanii de informare și promovare etc.) • Dezvoltarea de parteneriate între universități și licee pentru furnizarea de servicii educaționale (de ex. consiliere, pregătire suplimentară) pentru elevii aflați în situații de risc de necontinuare a studiilor • Susținerea excelenței în domeniul universitar, prin acordarea de burse doctorale și postdoctorale • Susținerea mobilității internaționale a studenților • Sprijinirea atragerii de studenți din străinătate (dezvoltarea platformei Study in Romania, prezența la târguri internaționale de profil, film unic de prezentare a centrului universitar etc.) • Cooperarea cu mediul privat în vederea extinderii curriculei universitare, creării de oportunități de practică și tranziție a studenților către piața muncii • Proiectarea unor cursuri care să folosească tehnologia ca infrastructură pentru predarea inovativă și să stimuleze accesul la surse diverse pentru informare, susținând astfel inventivitatea în cercetare. • Creșterea numărului de programe de studiu în limbile engleză și franceză • Debirocratizarea înscrierilor la instituțiile universitare • Introducerea de programe de studiu în limba chineză (datorită fluxului mare de studenți chinezi), rusă și germană (datorită cerinței pieței pentru aceste două limbi dar și datorită creșterii popularității acestora în ultimii ani • Operaționalizarea creditelor de studii • Realizarea de parteneriate pentru oferirea de burse studenților străini • Comasarea și digitizarea facilităților pentru studenți, astfel încât să existe servicii unice dedicate la nivel de Capitală (de exemplu: introducerea unui singur card de acces la toate bibliotecile din Capitală, existența unui “student card” unic cu reduceri la activități de petrecere a timpului liber, etc.) • Crearea de parteneriate pentru accesul gratuit al studenților la dezbaterile și conferințele de interes din municipiu. • Crearea mai multor oportunități de voluntariat pentru studenți (de exemplu, voluntari la IGSU, SMURD, ONG-uri sociale etc.) care pot, până la un punct, suplini o nevoie de personal în diferite domenii și prin care studenții pot lua contact direct cu problemele orașului • Dezvoltarea de programe de masterat aplicat / masterat didactic / doctorat profesional • Dezvoltarea de programe de formare a studenților în parteneriat cu agenți economici, entități de CDI • Dezvoltarea de programe de formare continuă pentru competențe lingvistice, digitale, antreprenoriale ale cadrelor universitare • Implicarea rețelelor de tip alumni în procesul de monitorizare a inserției absolvenților • Dezvoltarea competențelor antreprenoriale ale studenților (de ex. întreprinderi simulate, concursuri de idei de afaceri, mentorat, cursuri de formare) • Implementarea unor scheme de antreprenoriat pentru studenți (de ex. finanțare planuri de afaceri, start-up-uri)

Programe	Tipuri de intervenții
	• Încheierea de parteneriate între agenți economici și universități pentru stagii de practică, programe de internship, de învățare la locul de muncă etc.) • Dezvoltarea de resurse educaționale deschise pentru studenți (platformă de E-learning unică la nivel municipal, care să stimuleze competitivitatea în mediul universitar și să faciliteze interdisciplinaritatea între universități și domenii de studii, digitizarea cursurilor universitare și deschiderea acestora către un volum mai mare de studenți) • Crearea unui HUB de cercetare care poate servi ca bună practică și care poate fi apoi transferat ca metodă de lucru către mai multe universități (exemplu: Living Labs). • Crearea unui cadru comun de monitorizare a satisfacției studenților (printr-o platformă unică online) cu privire la programele universitare și la facilitățile pentru aceștia precum și monitorizarea parcursului acestora în carieră pentru a determina utilitatea programelor de studii și a parteneriatelor cu mediul de afaceri.
POLITICA 4.2. PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE A GRUPURILOR DEFAVORIZATE, ȘI A PERSOANELOR EXPUSE RISCULUI DE SĂRĂCIE	
4.2.1. Îmbunătățirea accesului nediscriminator pe piața muncii pentru locuitorii Capitalei și navetiștii atrași de oraș	• Furnizarea de servicii personalizate de informare, consiliere și orientare pentru persoanele care provin din grupuri defavorizate pe piața muncii (persoane inactive, tineri, șomeri pe termen lung, persoane cu dizabilități, persoane din comunități marginalizate, persoane eliberate din detenție, tineri care au părăsit sistemul de protecție, romi etc.) • Furnizarea de servicii de sprijin pentru găsirea unui loc de muncă, de mediere, de integrare și de activare pe piața muncii pentru persoanele defavorizate • Derularea de programe de alfabetizare, "A doua șansă", formare, ucenicie la locul de muncă, stagii pentru persoanele provenind din grupuri defavorizate • Furnizarea de servicii de acompaniere socio-profesională, complementare celor de ocupare • Derularea de programe de încurajare a antreprenoriatului în cadrul persoanelor provenite din grupuri defavorizate (formare pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale, tutorat / mentorat specializat, asistență și consiliere, sprijin financiar pentru înființarea de start-up-uri, asistență post-înființare, inclusiv pentru digitalizare, pregătire managerială) • Organizarea de evenimente pentru promovarea economiei sociale • Dezvoltarea de centre de resurse pentru economia socială, rețele, consorții, inclusiv de studii de specialitate cu privire la potențialul, impactul sectorului • Sprijinirea unităților de economie socială pentru inserția angajaților • Furnizarea de pachete pentru stimularea navetismului, inclusiv a relocării în Capitală • Realizarea de studii detaliate privind deficitul de forță de muncă din Capitală și dezvoltarea unor servicii suport pentru remigrație, în parteneriat cu mediul privat, partenerii sociali, diaspora etc. • Sprijinirea amenajării de către angajatori de spații pentru creșe, în vederea asigurării unui echilibru între viața profesională și cea de familie pentru mame • Dezvoltarea mecanismelor de monitorizare a pieței muncii, de anticipare a nevoii de competențe • Consolidarea parteneriatelor și a dialogului cu partenerii sociali pentru ocupare • Încurajarea și sprijinirea formelor flexibile de ocupare • Accesibilizarea locurilor de muncă și a condițiilor oferite de angajatori pentru persoanele cu dizabilități • Sprijinirea îmbătrânirii active prin implicarea lucrătorilor de peste 60 de ani în activități de tutela, mentorat, tutoriat etc. pentru lucrătorii tineri

Programe	Tipuri de intervenții
4.2.2. Promovarea incluziunii sociale a copiilor și a tinerilor	• Dezvoltarea de servicii / centre de zi și asigurarea accesului gratuit pentru copii în situații dificile, cu risc de separare de familie (îngrijire a copiilor pe durata zilei, consiliere, îndrumare, sprijin pentru părinți) • Dezvoltarea de servicii / centre de zi specializate pentru copii și tinerii cu tulburări de comportament (violență) • Dezvoltare de servicii de îngrijire / recuperare/ reabilitare sau de îngrijiri paliative în regim de zi • Dezvoltare de servicii de terapie psihologică, logopedie, terapie psihopedagogică, stimulare senzorială, kinetoterapie, sport adaptat sau de consiliere și educație parentală pentru dezvoltarea abilităților specifice • Dezvoltarea de servicii de reabilitare la domiciliu (în comunitate), prin intermediul unei echipe mobile, pentru copii cu dizabilități nedeplasabili • Dezvoltarea de servicii de intervenție psihologică și consiliere emoțională individuală și de grup (stimulare cognitivă, ludoterapie, art terapie), activități de educație nonformală corelate cu programa preșcolară, activități de recreere și socializare, precum și de comunicare, interacțiune socială și abilități de grup, deprinderi de autonomie/autoservire personală, motricitate grosieră și fină etc. pentru copii cu afecțiuni psihice • Dezvoltarea generală a serviciilor dedicate copiilor cu dizabilități și familiilor acestora, în special în zona centrelor de tip respiro, a centrelor de zi, de criză și de recuperare • Dezvoltarea serviciilor de tip familial sau încheierea de parteneriate cu alte județe unde aceste servicii de tip familial sunt dezvoltate • Dezvoltarea de servicii integrate de sprijin în comunitate pentru tinerii care au părăsit / urmează să părăsească sistemul de protecție (consiliere, orientare în carieră, dezvoltare personală, dezvoltarea de abilități de viață independentă, vouchere pentru plata chiriei pe o perioadă determinată de timp, monitorizare post-intervenție etc.) • Organizarea de tabere de creație / sport pentru copii școlari proveniți din familii cu venituri reduse
4.2.3. Promovarea incluziunii sociale a vârstnicilor	• Dezvoltarea de centre rezidențiale de îngrijire și asistență pentru persoane vârstnice (CIA) • Reglementarea și monitorizarea firmelor care oferă servicii cu cazare pentru vârstnici • Extinderea rețelei de centre de zi, centre de seniori sau de pensionari și a serviciilor de îngrijire la domiciliu • Pilotarea și evaluarea modelelor de intervenție integrată privind serviciile de îngrijire la domiciliu, ca posibile modele de intervenție la nivel național • Măsuri pentru promovarea îmbătrânirii active ce încurajează participarea socială (voluntariat, schimburi între generații), menținerea stării de sănătate (sport adaptat, tratamente stomatologice etc.) și traiul independent
4.2.4. Promovarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități	• Dezvoltare de servicii de zi de recuperare și de respiro pentru persoanele cu dizabilități neinstituționalizate, • Continuarea dezinstituționalizării persoanelor cu dizabilități și construcția / reabilitarea / modernizarea / dotarea de locuințe protejate pentru acestea • Dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale pentru persoanele cu handicap pentru nevoile specifice ale diferitelor tipuri și grade de handicap. • Dezvoltarea intervențiilor de accesibilizare cu rampe a intrărilor la scările de blocuri și a programelor de sprijin a persoanelor cu dizabilități pentru accesibilizarea casei, mașinii, precum și cu echipamente și tehnologii asistive • Dezvoltarea unei strategii de dezvoltare a unei rețele de asistenți personali profesioniști, inclusiv prin finanțarea cursurilor derulate de aceștia

Programe	Tipuri de intervenții
	• Pachete integrate pentru încadrarea pe piața muncii a persoanelor cu dizabilități (evaluarea abilităților profesionale și sociale, măsuri de acompaniere pre și post angajare, identificare potențiali angajatori și organizarea de burse de locuri de muncă, derularea de campanii media etc.) • Încurajarea de afaceri sociale sustenabile (de ex. ateliere protejate) pentru persoanele cu dizabilități • Dezvoltarea de echipe mobile care să furnizeze servicii de asistență a persoanelor cu capacitate de exercițiu restrânsă sau cu măsură de punere sub interdicție
4.2.5. Promovarea incluziunii sociale a altor grupuri defavorizate, inclusiv migranți	• Restructurarea sistemului instituțional de abordare a grupurilor defavorizate (ajustarea criteriilor de acces la servicii/beneficii sociale, relația dintre DGASMB și DGASPC-urile de sector, privatizarea unor servicii, colectarea, prelucrarea și raportarea datelor statistice, monitorizarea și analiza impactului) • Dezvoltarea infrastructurii și serviciilor de sănătate pentru recuperarea veteranilor de război • Dezvoltarea infrastructurii pentru protejarea memoriei victimelor Holocaustului • Dezvoltarea unui pachet de servicii integrate pentru incluziunea imigranților și solicitanților de azil (acces la servicii medicale, consiliere psihologică și îndrumare, cursuri de limba română, orientare și asistență, consiliere și orientare în carieră, certificare competențe, servicii educaționale pentru copii etc.) • Reabilitarea / modernizarea / dotarea spațiilor de cazare temporară a imigranților și a centrelor de integrare pentru aceștia • Dezvoltarea serviciilor pentru incluziunea victimelor traficului de persoane și ale violenței domestice (centre de cazare temporară pentru victime și copii acestora; vouchere pentru chirie; consiliere psihologică, profesională, juridică; sprijin material etc.) • Construcția de locuințe protejate pentru victimele violenței domestice • Dezvoltarea serviciilor pentru incluziunea persoanelor care suferă de adicții de alcool și droguri (servicii de consiliere, prevenire a recidivelor, terapii specifice în regim de zi) • Dezvoltarea serviciilor pentru incluziunea persoanelor care se eliberează din detenție (asistență socială, consiliere, suport etc.) • Dezvoltarea serviciilor pentru incluziunea persoanelor fără adăpost (consiliere, asistență socială, medicală, suport în stradă, consiliere și mediere pentru ocupare etc.)
POLITICA 4.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA INFRASTRUCTURĂ SANITARĂ MODERNĂ ȘI SERVICII MEDICALE DE CALITATE	
4.3.1. Dezvoltarea infrastructurii spitalicești cu rol de deservire națională, regională și metropolitană	• Realizarea de investiții în unitățile spitalicești în conformitate cu prevederile Strategiei pentru sănătate a Municipiului București pentru perioada 2018-2020. • Corelarea liniilor de dezvoltare a infrastructurii de sănătate la nivelul ASSMB, cu cele planificate la nivel regional (dar și la nivelul județelor limitrofe) și cu finanțare adecvată (din toate sursele de finanțări), cu respectarea principiului unui management financiar eficient și eficace • Extinderea, modernizarea, reabilitarea și dotarea structurilor din cadrul spitalelor care se ocupă de preluarea și îngrijirea pacienților critici, inclusiv copii (de ex. unități de tratare pacienți cu accident vascular cerebral, infarct miocardic, arsuri grave, politraume, nașteri premature, blocuri operatorii, ATI, stații de oxigen, laboratoare de analize medicale, de imagistică medicală, sistem de transport / transfer, circuite de preluare etc.) • Extinderea, modernizarea, reabilitarea și dotarea structurilor din cadrul spitalelor care se ocupă de îngrijirea pacienților cu afecțiuni genetice și anomalii congenitale, retinopatie precocă, boli rare, afecțiuni neurologice pediatrice examinări și expertizări medico-legale etc.

Programe	Tipuri de intervenții
	• Extinderea, modernizarea, reabilitarea și dotarea laboratoarelor de microbiologie din cadrul spitalelor • Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea centrelor de transfuzie sanguine • Dotarea, extinderea, reabilitarea, modernizarea unităților sanitare de transplant, inclusiv de țesuturi și cellule, și a celor de terapii celulare în hematologie • Dezvoltarea infrastructurii centrelor de excelență în depistarea, diagnosticarea și tratamentul pacienților oncologici • Dotarea cu aparatură medical modernă, mobilier, instrumentar etc. a secțiilor din spitale • Înființarea de centre de excelență în domeniul diagnosticului și tratamentului pacientului critic prenatal / neonatal / postneonatal • Formarea personalului din unitățile spitalicești și din administrația locală cu atribuții în domeniul sănătății • Implementarea de măsuri pentru controlul infecțiilor intraspitalicești (protocoale, instruire, planuri, informatizare, • Remodelarea circuitelor de deșeuri medicale din unitățile spitalicești • Monitorizarea periodică a satisfacției pacienților (cel puțin pentru spitalele administrate în rețeaua ASSMB). • Sprijinirea spitalelor pentru implementarea managementului calității în sănătate (cel puțin pentru spitalele administrate în rețeaua ASSMB). • Elaborarea unei analize a răspunsului unităților sanitare la criza Covid-19 din anul 2020 și identificarea unor modalități de dezvoltare a rezilienței pentru următoarele apariții de focare.
4.3.2. Îmbunătățirea serviciilor de prevenție, screening, asistență medicală primară, comunitară și în regim ambulatoriu	• Dotare / extindere / modernizare / reabilitare cabinete pentru medicina de familie • Construcția de noi cabinete de medicină de familie în zonele deficitare (de ex. zonele marginalizate) • Dotare / extindere / modernizare / reabilitare centre de asistență medicală comunitară / centre comunitare integrate • Dezvoltarea consolidării îngrijirii la nivel comunitar (asistenți medicali comunitari și mediatorii sanitari) în corelație cu nevoile identificate riguros în zonele urbane marginalizate din București. • Amenajarea / dotarea / extinderea / modernizarea / reabilitarea cabinetelor de medicină școlară / studențească și stomatologice • Înființare și dotare unități mobile de acordare a asistenței medicale primare • Înființare și dotare centre de permanență medicală • Dotare / extindere / modernizare / reabilitare ambulatorii integrate spitalelor • Înființarea și dotarea de centre de screening (de ex. pentru afecțiuni oncologice) • Extinderea / reabilitarea / modernizarea / dotarea unor secții spitalicești pentru pacienți acuti în vederea reconversiei în spații cu paturi pentru spitalizarea de zi • Dezvoltarea serviciilor de diagnostic, monitorizare și tratament a pacientului cronic în comunitate • Formarea continuă a personalului implicat în furnizarea de servicii de medicină primară, inclusiv dezvoltare de curriculum • Dezvoltarea serviciilor preventive pentru persoanele vulnerabile (asistați sociali, copii ai părinților neasigurați, romi, persoane fără adăpost, persoane vârstnice dependente etc.) • Implementarea de programe de screening, diagnosticare în stadii incipiente și tratament al stadiilor incipiente ale bolilor la nivelul grupurilor vulnerabile (cancer, hepatite, HIV/SIDA, boli metabolice, TBC etc.) • Derularea de măsuri de informare și conștientizare a populației cu privire la importanța unui stil de viață sănătos, a depistării precoce a bolilor etc.

Programe	Tipuri de intervenții
	- Implementarea unor programe de nutriție supravegheate de specialiști în unitățile de învățământ - Înființarea de centre publice de recuperare a copiilor cu tulburare de spectru autist
4.3.3. Îmbunătățirea serviciilor de reabilitare, paliativ și îngrijire pe termen lung	- Realizarea de studii pentru inventarierea furnizorilor publici și privați de servicii de medicină fizică și recuperare, respectiv de estimare a nevoilor viitoare de astfel de servicii - Dotarea / extinderea / modernizarea / reabilitarea unităților sanitare care asigură servicii de reabilitare / recuperare, inclusiv centre de recuperare medicală, neurologică și post-traumatică - Dotarea / extinderea / modernizarea / reabilitarea unităților sanitare care furnizează servicii de paliativ și îngrijiri medicale pe termen lung - Extinderea / reabilitarea / modernizarea / dotarea unor secții spitalicești pentru pacienți acuti în vederea reconversiei în spații cu paturi pentru îngrijiri paliative și pe termen lung - Dotarea / extinderea / modernizarea / reabilitarea unităților medico-sociale - Formarea personalului din domeniul serviciilor de reabilitare, paliativ și îngrijire pe termen lung
4.3.4. Dezvoltarea cercetării în domeniul medical, cu accent pe metode moderne de investigare, intervenție și tratament	- Dezvoltarea infrastructurii și susținerea financiară a unor programe de cercetare în domenii precum producția de plasmă, vaccinuri, noi produse farmaceutice, combaterea cancerului, genomică etc. - Atragerea de personal specializat în domeniul cercetării medicale din străinătate - Dezvoltarea de clustere și rețele de cercetare și transfer tehnologic a rezultatelor din domeniul medical - Pilotarea / testarea rezultatelor cercetării în domeniul medical - Colaborarea între unitățile sanitare și universități pentru perfecționarea personalului medical, promovarea proiectelor comune de cercetare, derularea de stagii de pregătire în țară și străinătate
4.3.5. Informatizarea sistemului medical și digitalizarea serviciilor medicale	Implementarea de măsuri de digitizare / informatizare a unităților sanitare, inclusiv de telemedicină
POLITICA 4.4. ÎMBUNĂTĂȚIREA OFERTEI CULTURALE ȘI A OPORTUNITĂȚILOR DE CREAȚIE ARTISTICĂ	
4.4.1. Îmbunătățirea infrastructurii, echipamentelor și dotărilor pentru producție și consum cultural	- Implementarea de operațiuni de expertizare seismică, consolidare, extindere, reabilitare, modernizare și dotare a instituțiilor publice de cultură (teatre, muzee, biblioteci etc.) astfel încât să ofere siguranță, să permită accesul persoanelor cu dificultăți de deplasare în incinta acestora, să fie mai atractive, mai interactive, mai accesibile - Valorificarea spațiilor abandonate sau a spațiilor în stare avansată de degradare din oraș pentru transformarea lor în echipamente socio-culturale care să deservească atât zona centrală, dar mai ales cartierele de locuințe - Actualizarea și promovarea permanentă a catalogului privind spațiile abandonate cu potențial de valorificare din Municipiul București - Dezvoltarea unor noi facilități socio-culturale în cadrul cartierelor de locuințe cu rol de centre comunitare în cadrul cărora să fie dezvoltate activități alese în urma consultării comunității locale - Stabilirea unor zone majore de interes cultural și sprijinirea dezvoltării identității acestora – spre exemplu, Cartierul Creativ, camera de ambianță, zone dedicate unor hub-uri și spații de creație, precum și noi dotări, cum ar fi zone de agrement

Programe	Tipuri de intervenții
	sau un nou cartier cultural al muzeelor în relație cu râul Dâmbovița și cu salba de lacuri a râului Colentina • Amenajarea a 6 cluburi teatrale în cele 6 Sectoare ale Capitalei care să adăpostească teatre de stagiatură / de proiecte pentru debutanți, precum și rezidențe artistice. • Realizarea unui ghid de amenajare și privind serviciile oferite în cadrul bibliotecilor și muzeelor astfel încât acestea să fie mai atractive și să se alinieze la standardele internaționale de expunere a materialelor și a informațiilor • Dezvoltarea unui sistem de signalistică la nivelul orașului prin intermediul căruia să fie promovate activitățile culturale din oraș într-o manieră atractivă și unitară • Dezvoltarea unei rețele de spații de lucru pentru actorii din sectoarele culturale și creative, ce pot primi și funcțiuni de centre comunitare, spații de expoziție sau dotări pentru cercetare și inovare în domeniu. • Dezvoltarea unei platforme online care să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda culturală a Capitalei pe parcursul unui an
4.4.2. Dezvoltarea unei ofertei culturale identitare pe scena europeană și asigurarea accesului echitabil al locuitorilor Capitalei la aceasta	• Organizarea de evenimente și acțiuni culturale la nivelul cartierelor bucureștene care să contribuie la consolidarea spiritului comunitar și facilitarea accesului la o ofertă culturală diversificată. • Desfășurarea permanentă a unor inițiative precum strategii de marketing și/sau barometrul consumului cultural pentru a identifica tendințele, motivațiile și așteptările locuitorilor Municipiului București cu privire la accesul la activitățile culturale din oraș • Organizarea activităților muzeelor și altor instituții de cultură pentru a atrage mai mulți utilizatori (program de vizitare, tarife adaptate, etc.) • Organizarea de spectacole itinerante și de activități educaționale (de exemplu workshopuri) în sălile de spectacole / de sport din școli pentru descentralizarea ofertei culturale la nivelul zonelor de locuit • Organizarea de noi evenimente în spațiul public – spre exemplu, performance în stațiile de metrou. • Sprijinirea instituțiilor culturale în organizarea unor evenimente majore / internaționale de mare anvergură
4.4.3. Dezvoltarea sectorului de industrii culturale și creative ca element central al specializării inteligente a economiei Capitalei	• Sprijinirea și dezvoltarea de hub-uri și programe de accelerare în domeniul sectoarelor culturale și creative care să încurajeze dezvoltarea sectorului privat în aceste domenii • Facilitarea comunicării între instituțiile culturale astfel încât o serie de spații tradiționale (spre exemplu, muzee, biblioteci etc.) să poată fi activate prin acțiuni socio-culturale conexe • Corelarea și coordonarea activității unor instituții precum Creart, Arcub și Expo Arte • Sprijinirea și facilitarea încheierii de parteneriate cu mediul privat pentru dezvoltarea ofertei educaționale, atât în ceea ce privește formarea managerilor culturali, cât și promovarea inovării și interdisciplinarității. • Încurajarea formării profesionale și dezvoltării de proiecte interdisciplinare care să contribuie la digitalizarea ofertei culturale și introducerea new media în modalitățile de prezentare ale acesteia • Organizarea de schimburi de experiență între specialiștii în domeniul cultural din Capitală și personal implicat în exemple de succes din Europa (atât prin mobilitatea personalului din București, cât și prin dezvoltarea de rezidențe artistice) pentru dezvoltarea și implementarea de noi practici în managementul cultural și în diversificarea ofertei culturale

Programe	Tipuri de intervenții
	• Elaborarea și implementarea unei strategii de dezvoltare și marketing turistic care să promoveze turismul cultural în cadrul unei identități integrate a Municipiului București. • Dezvoltarea de noi instrumente financiare pentru sprijinirea acțiunilor de mare amploare / multi-anuale și pentru proiecte culturale pentru sectorul independent pe baza unui buget multi-anual de finanțare al autorităților publice • Acordarea de facilități fiscale pentru dezvoltarea sectorului antreprenorial în domeniul culturii, în special în zonele de interes la nivelul orașului. • Implementarea unor programe de burse și rezidențe artistice. • Realizarea de achiziție de artă și distribuire a acesteia în galerii.
POLITICA 4.5. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR SPORTIVE ȘI DE TINERET	
4.5.1. Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și activităților pentru tineri	• Implementarea unor măsuri țintite la nivelul cartierelor cu o pondere ridicată a populației tinere - de ex. investiții în infrastructura de educație (creșe, grădinițe), locuri de joacă pentru copii , facilități sportive, accesibilizarea trotuarelor pentru cărucioare etc. • Dezvoltarea de servicii sociale pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție, mamele singure și cuplul mamă-copil, tinerii fără loc de muncă și cei care au părăsit timpuriu școala • Înființarea / dezvoltarea de centre / cluburi de tineret la nivel comunitar, preferabil în PPP, care să ofere activități de consiliere, ateliere de lucru și de creativitate, măsuri pentru dezvoltarea competențelor antreprenoriale și de antreprenariat social, dezvoltarea competențelor sociale, civice, digitale, servicii de informare, mediere a relației cu diferite instituții etc. • Dezvoltarea unei rețele de lucrători de tineret • Implementarea de programe de stimulare a antreprenoriatului în rândul tinerilor (formare, tutorat, mentorat, asistență, consiliere, role models, granturi pentru start-up-uri, consultanță post-înființare) • Sprijinirea întreprinderilor sociale de inserție a tinerilor NEET (care nici nu lucrează, nici nu studiază), prin calificare la locul de muncă, consiliere și orientare profesională, acompaniere socio-profesională, subvenționare locuri de muncă etc. • Sprijinirea programelor de voluntariat în rândul tinerilor pentru acomodarea acestora cu rigorile unui loc de muncă, dezvoltarea de noi competențe profesionale și transversale, obținerea de experiență, dar și rezolvarea unor probleme ale comunității.
4.5.2. Promovarea sportului de masă și a celui de performanță	• Realizarea și actualizarea permanentă a unei evidențe a infrastructurii sportive din Municipiul București (atât în funcțiune, cât și în stare avansată de degradare) care să cuprindă informații despre tipologia echipamentelor, starea, capacitatea și gradul de dotare a acestora • Operațiuni de modernizare a infrastructurii sportive care necesită lucrări de reabilitare/extindere/dotare – spre exemplu prin dezvoltarea de noi dotări în jurul celor 6 Cluburi Sportive Școlare (cum ar fi săli polivalente de scară mai redusă pentru mai multe discipline sportive), noi dotări pentru practicarea tenisului de masă de performanță, prin achiziționare de noi echipamente sportive, prin îmbunătățirea dotărilor conexe din sălile de sport (cum ar fi, dușurile, vestiarele etc.) etc. • Realizarea unor dotări sportive majore care să asigure spațiile necesare practicării sporturilor de performanță, dar și organizării de evenimente și competiții de interes la nivel municipal, național și internațional (spre exemplu, sală polivalentă, stadion cu pistă de atletism etc.). • Dezvoltarea de instrumente financiare care să sprijine realizarea de programe sportive dedicate locuitorilor Municipiului București,

Programe	Tipuri de intervenții
	• Deschiderea sălilor și terenurilor de sport din cadrul unităților de învățământ pentru a fi închiriate în afara orelor de curs • Implementarea unui program de actualizare a zonificării parcurilor pentru a diferenția zonele de agrement de zonele dedicate sportului / mișcării • Suplimentarea clinicilor medicale sportive și modernizarea și dotarea clinicii existente • Organizarea de activități sportive și recreative în aer liber – spre exemplu, prin blocarea accesului auto pe anumite străzi din cartierele de locuit săptămânal / lunar • Diversificarea infrastructurii sportive în acord cu interesele pe grupe de vârstă – spre exemplu locuri de joacă pentru grupa 0-3 ani, pereți de escaladă și camere virtuale care permit activități motrice etc. pentru grupele mai mari de vârstă • Amenajarea de structuri metalice în jurul terenurilor de sport din instituțiile de învățământ care să permită închiderea acestora în funcție de starea vremii • Dezvoltarea unui institut de cercetare în domeniul sportiv • Organizarea de evenimente sportive majore – spre exemplu, campionatul mondial de semi-maraton sau turnee internaționale de fotbal pentru copii • Dezvoltarea unor strategii de marketing pentru diverse ramuri sportive / tipologii de activități sportive, care să identifice publicul țintă pentru oferta sportivă din Capitală și modalitățile adecvate de adresare a acestuia. • Dezvoltarea unei platforme online care să reunească și să promoveze toate activitățile din agenda sportivă a Capitalei pe parcursul unui an • Încurajarea și sprijinirea angajatorilor să dezvolte acțiuni sau să ofere sprijin angajaților pentru practicarea sportului de întreținere • Utilizarea spațiilor publicitare din mijloacele de transport în comun pentru promovarea sportului • Promovarea sportului către comunitate prin campanii de activare, precum simulatoare sportive sau evenimente în centrele comerciale sau în spațiul public (spre exemplu, competiții sportive în centrele comerciale, canotaj pe râul Dâmbovița, podiumuri în spațiul public pentru exerciții de gimnastică etc.). • Sprijinirea parteneriatelor cu mediul academic pentru promovarea sportului atât către elevi, cât și către părinți (spre exemplu în cadrul ședințelor cu părinții de la începutul de an școlar)
POLITICA 5.1. CREȘTEREA REZILIENȚEI FONDULUI CONSTRUIT LA HAZARDE	
5.1.1. Reducerea riscului seismic al clădirilor	• Determinarea răspunsului seismic așteptat al terenului din municipiul București în vederea realizării microzonării seismice • Dezvoltarea unei baze de date cu elementele expuse la risc (clădiri rezidențiale și publice, infrastructură de transport, rețele de utilități) ce conține metadatele importante pentru analiza de risc seismic (de exemplu, pentru clădiri: poziție, an construcție, material de construcție, structura de rezistență, regim de înălțime, destinație) • Efectuarea analizei de risc seismic pentru municipiul București, pentru fundamentarea deciziilor de intervenție și prioritizarea lucrărilor de consolidare în funcție de resursele disponibile. • Prioritizarea și etapizarea colectării datelor pentru a determina vulnerabilitatea fondului construit, respectiv necesitatea elaborării expertizelor și proiectelor tehnice și prioritizarea lucrărilor de intervenție în vederea reducerii riscului seismic al clădirilor • Folosirea co-beneficiilor, pentru a combina investițiile seismice cu cele de adaptare la schimbările climatice. • Crearea cadrului tehnic și legal pentru introducerea și operaționalizarea conceptului de reziliență seismică a fondului construit

Programe	Tipuri de intervenții
	• Prioritizarea intervențiilor de reducere a riscului (consolidare, reconstrucție/demolare): • Îmbunătățirea schimbului de informații despre hazard, expunere, vulnerabilitate și risc între actorii instituționali și dezvoltarea unui sistem de date care să permită stocarea, colectarea, analiza și diseminarea datelor, atât pentru activele publice, cât și pentru cele private. • Îmbunătățirea coordonării inter-sectoriale privind conștientizarea publicului, realizarea periodică a unor campanii de conștientizare și a unor exerciții de simulare. • Realizarea de evaluări pentru a înțelege mai bine dimensiunea potențială a impactului asupra Bucureștiului, precum și riscurile financiare la care ar putea fi expusă primăria, în baza obligațiilor reglementate, și îmbunătățirea oportunităților de a preîntâmpina acest lucru prin instrumente și activități specifice. • Consolidarea coordonării instituționale și analiza capacității și aranjamentelor tehnice la nivel local, în raport cu obligațiile stipulate prin lege.
5.1.2. Reabilitarea clădirilor publice și a infrastructurii aflate în risc seismic	• Lucrări de punere în siguranță și intervenții de urgență, pentru clădirile publice încadrate în clasa de risc I (unități sanitare, de educație, unități culturale, administrative, etc.) • Lucrări de expertizare a clădirilor (relevarea stării sistemului structural și diagnosticarea acestuia; analiza și estimarea stării materialelor utilizate; investigația experimentală nedistructivă sau distructivă; analiza experimentală a sistemului reabilitat pentru determinarea eficienței soluției alese) • Stabilirea măsurilor de intervenție și proiectarea lor; Elaborarea documentațiilor tehnice pentru a intra în procesul de consolidare • Lucrări de reabilitare structurală realizate prin: (i) modificarea funcțională a unei clădiri și/sau (ii) înlocuirea sau modificarea parțială a construcției, (iii) refacerea structurală locală, (iv) modificarea structurală —introducerea unor elemente constructive adiacente care împreună cu structura formează un alt sistem structural; schimbarea conceptului structural prin alte procedee care pot conduce la creșterea siguranței în exploatare. • Investigarea experimentală a sistemului reabilitat.
5.1.3. Reabilitarea seismică a locuințelor	• Lucrări de punere în siguranță și intervenții de urgență, pentru clădirile rezidențiale încadrate în clasa de risc I • Lucrări de expertizare a clădirilor • Elaborarea documentațiilor tehnice pentru a intra în procesul de consolidare • Lucrări de reabilitare structurală, finisaje și instalații • Elaborarea de mecanisme financiare de susținere a proprietarilor de locuințe • Operațiuni de relocare a locatarilor pe perioada lucrărilor de consolidare
POLITICA 5.2. ÎMBUNĂTĂȚIREA FONDULUI LOCATIV ȘI A CALITĂȚII LOCUIRII	
5.2.1. Îmbunătățirea calității locuirii în vechile ansambluri de locuințe colective și de locuințe individuale	• Realizarea unui profil demografic, social și economic al cartierelor prin spațializarea pe cartiere a informațiilor despre clădirile de locuit, corelate cu cele despre locuitorii acestora. • Lucrări de intervenție privind: folosirea teraselor blocurilor de locuințe pentru activități comune, în aer liber, pentru amenajare de grădini, renovarea fațadelor, înlesnirea circulațiilor verticale pentru persoanele cu dificultăți de deplasare, etc. • Măsuri cu caracter punitiv pentru proprietarii care nu își îngrijesc proprietățile și care, astfel, contribuie la deteriorarea imaginii urbane a unui cartier / scăderea atractivității acestuia.

Programe	Tipuri de intervenții
	Măsuri de stimulare pentru asociațiile de proprietari / proprietari, care contribuie la îmbunătățirea imaginii urbane din cartierul sau zona lor
5.2.2. Îmbunătățirea calității locuirii în noile zone rezidențiale	- Reevaluarea zonelor nou construite, deficitare din punct de vedere al utilităților și dotărilor, în vederea identificării unor soluții privind creșterea calității locuirii și pentru dezvoltarea dotărilor / facilităților conexe necesare – în zone precum Militari, Ghencea sau Berceni. - Identificarea nevoilor locuitorilor, mai ales în zonele densificate; previzionări ale necesarului dotări și servicii publice în dezvoltări viitoare - Măsuri de stimulare pentru dezvoltatorii care contribuie la crearea unor spații publice de calitate, spații verzi etc., care pot intra în circuitul comunităților, în zonele noi de dezvoltare.
5.2.3. Dezvoltarea sectorului de locuire socială și de necesitate de la nivelul Capitalei, inclusiv prin îmbunătățirea și exploatarea eficientă a fondului imobiliar public existent	- Realizarea unui audit al calității locuințelor publice existente, în baza căruia să elaboreze un plan multianual realist de consolidare, renovare, reabilitare, inclusiv cu măsuri de asigurare a independenței energetice a clădirilor în vederea reducerii costurilor cu întreținerea suportate de chiriași. - Transparentizarea informațiilor esențiale despre caracteristicile fondului de locuințe - Sistem online centralizat pentru informații referitoare la stocuri/ alocări - Clarificarea situației imobilelor al căror statut juridic este neclar și care pot fi dobândite prin revendicare, precum și a statutului juridic al terenurilor din proprietatea municipității care pot fi edificate cu locuințe publice - Dezvoltarea stocului de locuințe sociale prin construirea, reabilitarea sau achiziționarea de imobile pentru a servi drept locuințe sociale și de necesitate, inclusiv pentru persoanele care locuiesc abuziv în clădiri ale municipității, pentru a preveni situația ajungerii în stradă - Îmbunătățirea colaborării între DGASPC-urile de sector și departamentele de Spațiu Locativ din cadrul primăriilor cu privire la alocarea și monitorizarea locuințelor sociale - Elaborarea unei proceduri clare cu privire la obligația de a comunica și colabora între DGASPC-urile de sector și departamentele/ compartimentele de Spațiu Locativ din cadrul primăriilor în cazurile de evacuări, în vederea unei asigurări imediate a cazării temporare de urgență - Implementarea conceptului de „locuințe comune” pentru persoanele cu venituri reduse
5.2.4. Asigurarea unei dezvoltări sustenabile a pieței de locuințe	- Crearea unei baze de date metropolitane, cu privire la piața imobiliară, care să poată fi pusă la dispoziția investitorilor, dar și a cumpărătorilor / chiriașilor sau a altor categorii de utilizatori interesați. - Identificarea cererii pentru locuințe accesibile ca preț și crearea de mecanisme specifice care să sprijine categoriile de cetățeni sau nou-veniți cu venituri sub medie în procesul de achiziționare/ închiriere a unei locuințe. - Implementarea de măsuri subsumate conceptului de locuințe accesibile / „affordable housing”, adresate categoriilor vulnerabile (introducerea de chirii subvenționate sau controlul chiriilor, de exemplu). - Negocierea indicatorilor urbanistici pentru locuințele nou construite în vederea cedării unui număr de locuințe cu preț redus, pentru a încuraja mixitatea socială. - Identificarea unor posibile amplasamente, cu precădere în zona de sud, dar și de est sau vest (de ex. Rahova, Berceni etc.) în care ar trebui încurajată construcția de locuințe noi – crearea unor parteneriate strategice cu investitorii privați strategici care s-au dovedit a fi actori principali în

Programe	Tipuri de intervenții
	dezvoltarea zonelor de atractivitate (fie că sunt zone de birouri, comerciale sau rezidențiale).
POLITICA 5.3. CONSERVAREA, PROTEJAREA ȘI VALORIFICAREA DURABILĂ A PATRIMONIULUI CULTURAL	
5.3.1. Conservarea monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora	- Realizarea unei baze de date dedicate patrimoniului construit din București cu informațiile suplimentare disponibile: planuri, fotografii, scanări tridimensionale și fotogrammetrice, bibliografii deschise etc.; - Revizuirea și actualizarea LMI B 2015, astfel încât să reflecte situația actuală din teren, în special în cazul Monumentelor de Arhitectură aflate în stare de colaps. Acolo unde este nevoie, trebuie începută procedura pentru declararea Monumentelor; - Realizarea unei analize tipologice a Monumentelor de Arhitectură înscrise în LMI B 2015 și corelarea ei cu LIE 2020; - Selecția unui eșantion reprezentativ de Monumente de Arhitectură din analiza tipologică făcută la punctul anterior, ce vor deveni subiect de proiecte pilot de reabilitare - Construcția sau actualizarea parteneriatelor Primăriei Municipiului București și ale Institutului Național al Patrimoniului cu universitățile care oferă programe de formare în domeniul patrimoniului - Crearea unui grup de informare privind cultura urbană și semnificația patrimoniului în structura administrativă a Primăriei Municipiului București sau asocierea cu alte organizații cu experiență în domeniu - Formarea unui centru de consultanță pentru locuitorii Municipiului București, menit să ofere soluții tehnice potrivite pentru toate tipurile de intervenții pe clădiri și în zonele istorice; - Realizarea unor ghiduri și a unor metodologii de intervenție corecte din punct de vedere tehnic și estetic sau adoptarea și îmbunătățirea ghidurilor existente - Măsuri de stimulare pentru proprietarii de imobile înscrise în LMI B 2015 în vederea implementării de operațiuni de reabilitare
5.3.2. Conservarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial	- Realizarea unor colecții de povești și legende locale care să promoveze istoria Bucureștiului prin intermediul unor cărți de povești, a unor panouri informative, a unor materiale video sau a unor reprezentații artistice - Sprijinirea și facilitarea încheierii de parteneriate pentru organizarea de târguri pentru obiecte de meșteșug local - Realizarea unei strategii de dezvoltare și promovare a gastronomiei locale
POLITICA 5.4. FOLOSIREA EFICIENTĂ A TERENULUI URBAN	
5.4.1. Regenerarea și extinderea spațiilor publice	- Elaborarea unui catalog de soluții tehnice și detalii de execuție, pentru intervențiile în spațiile publice. - Cartarea și evaluarea detaliată a spațiilor cu acces public care se întind pe mai puțin de 3 hectare (spațiile punctuale); - Organizarea de anchete sociologice în câteva comunități pilot, menite să identifice activitățile principale care se desfășoară în spațiile publice - Reglementarea activităților de publicitate stradală și crearea unei baze de date comprehensive la nivelul Primăriei, cu situația la zi a elementelor de publicitate stradală; - Realizarea unui ghid de estetică pentru formele de publicitate stradală și alte tipuri de prezentări comerciale pentru centrul istoric al orașului; - Înființarea unui serviciu dedicat la nivelul Primăriei, care să ofere consultanță operatorilor economici privind forma, dimensiunea și estetica publicitară

Programe	Tipuri de intervenții
	- Realizarea unei structuri de finanțare publică a artei urbane (similar cu modelul european „procent pentru artă”) și utilizarea ocazională a spațiului urban pentru expunerea lucrărilor de artă contemporană; - Realizarea de concursuri naționale și internaționale pentru artiști, pentru amplasamente bine fundamentate din centrul istoric și din cartiere, care pot contribui la creșterea imaginii urbane. - Proiectarea și testarea unui instrument bugetar, dedicat exclusiv proiectelor de artă, care au ca scop conștientizarea problemelor legate de funcționarea spațiului public. - Realizarea unui regulament de funcționare diferențiat pentru centrul istoric și zonele secundare de agrement care să încurajeze dezvoltarea activităților de divertisment sau mixitatea funcțională între spațiile de loisir, de locuire și de lucru.
5.4.2. Reducerea expansiunii urbane necontrolate	- Definitivarea unui mecanism de planificare pentru zona metropolitană a Bucureștiului, care să definească zonele de intervenție strategică, prin intermediul unui Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal Interjudețean (PATZ-IJ) sau unui Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal Regional (PATZ-R); - Încurajarea dezvoltării de noi zone de birouri și activități economice în afara zonei centrale și de nord, cu precădere în partea de sud și sud-vest a municipiului, dintre acestea zona Antiaeriană (Sectorul 5) prezentând un potențial unic în momentul de față la nivel regional și având posibilitatea de a echilibra în oarecare măsură dezvoltarea polarizată nord-sud a Capitalei. - Creșterea capacității și dezvoltarea rețelei de utilități – planificarea dezvoltării urbane, cu limitarea expansiunii urbane necontrolate, utilizarea spațiilor nefolosite și revitalizarea acestora cu noi funcțiuni. - Întărirea parteneriatelor public – private, în care administrația locală, prin mijloace de stimulare fiscală a investitorilor, să contribuie la dezvoltarea zonelor de interes economic sau social pentru aceasta, prin crearea unor zone atractive din punct de vedere al calității construcțiilor, a imaginii urbane și prin prezervarea interesului public (mai ales în noile zone de dezvoltare imobiliară precum Pipera, Theodor Pallady sau Militari) - Identificarea loturilor / spațiilor nefolosite și revitalizarea acestora prin inserția unor noi funcțiuni mixte. Supraimpozitarea de către primăriile de sector a terenurilor abandonate de către proprietari și a celor de tip brownfield, în vederea stimulării introducerii acestora în circuitul imobiliar (vânzare, dezvoltare etc.) - Adoptarea unor instrumente de densificare și înverzire, ca mod de a combate expansiunea urbană necontrolată și pentru o utilizare judicioasă a resurselor de teren.
POLITICA 6.1. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII DE PLANIFICARE ȘI CONTROL AL DEZVOLTĂRII URBANE	
6.1.1. Îmbunătățirea cadrului de planificare spațială	- Elaborare Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal Interjudețean (PATZ-IJ) / Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal Regional (PATZ-R) - Organizarea de concursuri de soluții, în parteneriat cu OAR, pentru regenerarea / amenajarea unor spații publice / spații verzi / noi cartiere etc. - Elaborarea de către primării a unor planuri urbanistice zonale pentru suprafețele mari de teren ce se pretează pentru investiții - Negocierea unor indicatori urbanistici favorabili unei dezvoltări urbane sustenabile (mix funcțional, spații verzi și publice de calitate) și dezvoltării stocului de locuințe publice - Elaborarea și implementarea unor regulamente urbanistice care să stipuleze cerințe clare pentru dezvoltatori cu privire la combaterea insulei de căldură urbană și adaptarea la schimbările climatice

Programe	Tipuri de intervenții
	Finalizarea procesului de înregistrare a imobilelor în sistemul de cadastru și publicitate imobiliară
6.1.2. Întărirea cadrului de planificare strategică la nivelul domeniilor gestionate de administrația locală	- Elaborarea Strategiei de Locuire București-Ilfov - Actualizarea Strategiei de dezvoltare și modernizare a sistemului de asistență socială a Municipiului București - Actualizarea Strategiei pentru Sănătate a Municipiului București - Actualizarea Planului de Mobilitate Urbană Durabilă București-Ilfov - Realizarea Strategiei de Dezvoltare Durabilă a municipiului București - Actualizarea Planului de Analiză și Acoperire a Riscurilor - Actualizarea și implementarea Planului Integrat de Calitatea a Aerului, respectiv a Planului de Menținere a Calității Aerului - Elaborarea Planului de Acțiune Regional pentru Adaptarea la Schimbările Climatice - Actualizarea Registrului Spațiilor Verzi
6.1.3. Creșterea gradului de implicare al cetățenilor, a mediului de afaceri și a celui neguvernamental în procesul de co-decizie și de co-implementare	- Dezvoltarea unei metodologii structurate și coerente de comunicare cu publicul, inclusiv instituirea unor instrumente de bugetare participativă sau de consultare a comunității (de tip Consiliu Civic Consultativ/platfomă civică online, grupuri de lucru consultative formate din reprezentanți ai mediului de afaceri, asociativ, academic) în legătură cu utilizarea resurselor financiare sau de altă natură pentru realizarea de investiții sau politici publice locale - Reglementarea activității de voluntariat la nivelul PMB și a instituțiilor din subordinea CGMB - Promovarea conceptului de Responsabilitate Socială Corporativă în rândul companiilor din București
POLITICA 6.2. ÎNTĂRIREA COOPERĂRII TERITORIALE LA NIVEL LOCAL, METROPOLITAN, EUROPEAN ȘI GLOBAL	
6.2.1. Îmbunătățirea coordonării și cooperării între PMB și Primăriile de Sector	Elaborarea Legii Capitalei care să permită reglementarea: (1) unei noi configurații teritoriale pentru sectoarele municipiului (calibrarea suprafeței acestora pe baza unor indicatori precum caracteristicile patrimoniului construit public și privat, a tipologiei spațiale, echipare edilitară, veniturilor generate, etc) și (2) a competențelor însoțite de resurse financiare și a veniturilor/cheltuielilor între primăria municipiului București și primăriile de sector.
6.2.2. Dezvoltarea cooperării teritoriale la nivel metropolitan / al zonei urbane funcționale	- Elaborarea Legii Capitalei care să permită definirea zonei metropolitane și reglementarea mecanismelor de cooperare la nivel metropolitan - Înființarea și operaționalizarea de ADI sectoriale (de ex. în domeniul managementului integrat al deșeurilor) - Încheierea de parteneriate pentru dezvoltarea, finanțarea și implementarea unor proiecte de interes comun (de ex. Parcul Științific și Tehnologic, drumuri noi de legătură între București și Ilfov)
6.2.3. Îmbunătățirea cooperării teritoriale la nivel european și global	- Realizarea de înfrățiri / parteneriate de colaborare cu alte orașe-capitală din lume, cu precădere cu cele care dețin expertiză relevantă pentru implementarea politicilor SIDU - Aderarea și prezența activă a Capitalei în rețelele europene și globale de orașe (de ex. Convenția Primarilor privind clima și energia)
POLITICA 6.3. DEZVOLTAREA CAPACITĂȚII DE IMPLEMENTARE A PROGRAMELOR DE INVESTIȚII ȘI DE FURNIZARE A SERVICIILOR PUBLICE, INCLUSIV ÎN MEDIUL DIGITAL	
6.3.1. Dezvoltarea competențelor și managementul eficient	Implementarea de programe de formare și proceduri care să stimuleze performanța profesională în corespondență cu nivelul motivării financiare

Programe	Tipuri de intervenții
al resurselor umane din administrația locală	• Înnoirea forței de muncă din administrația locală, prin măsuri de promovare a proceselor de recrutare pe rețele sociale și în media digitală. • Elaborarea unui plan de ocupare a posturilor vacante pe baza unui mecanism de prioritizare a posturilor critice pentru activitatea PMB
6.3.2. Informatizarea administrației publice locale, digitizarea serviciilor publice și implementarea conceptului de Smart City	• Extinderea utilizării sistemului ERP actual de toate compartimentele Primăriei, fără excepții, sau achiziționarea unui sistem mai complet, care să corespundă nivelurilor actuale ale direcțiilor. • Realizarea unei analize a structurii și nevoilor de digitalizare a proceselor de lucru și dezvoltarea unor sisteme dedicate care să corespundă mai bine acestor nevoi • Achiziția unor echipamente electronice auxiliare cu un nivel mai ridicat de performanță ce ar reduce timpul de lucru pentru rezolvarea unor sarcini și ar contribui la procesul de digitalizare a proceselor de lucru în ansamblu • Dezvoltarea unui Portal al PMB, care să înroleze toate cele 49 de instituții în subordine, dar și a tuturor companiilor și structurilor, operaționalizarea unei Platforme open-data – unde, pe lângă furnizarea tuturor informațiilor legate de activitatea PMB și organizațiilor subordonate, va fi implementat și un mecanism de colectare a datelor și contribuțiilor/sugestiilor utilizatorilor și publicului.
6.3.3. Îmbunătățirea calității serviciilor publice, inclusiv în ceea ce privește etica, integritatea și transparența	• Realizarea unor activități de auditare a performanței serviciilor publice care consumă cele mai multe resurse pentru identificarea punctelor critice care afectează performanța. • Coordonarea competențelor direcțiilor implicate în dezvoltarea economică a municipiului • Introducerea conceptului de Planul de Investiții de Capital al Bucureștiului, ce asigură proiectarea bugetului multianual, pregătirea surselor de finanțare și competențele fiecărei componente a mecanismului operațional al primăriei, de la serviciile de achiziție publică până la recepția lucrărilor • Formarea personalului din administrația locală în domeniul prevenirii corupției • Elaborarea unui manual cadru care să cuprindă un set de proceduri și instrumente suport în materie de etică și integritate (proceduri în domeniul eticii și integrității, coduri etice și de integritate, ghiduri pentru conflicte de interese și incompatibilități etc.) • Realizarea de planuri de integritate la nivelul PMB și a entităților din subordine
6.3.4. Dezvoltarea bazei logistice pentru furnizarea de servicii publice	• Realizarea de exproprieri pentru cauze de utilitate publică (de ex. supralărgiri de căi de acces, amenajare de zone verzi etc.) • Achiziționarea de noi imobile pentru găzduirea unor servicii publice (de ex. grădinițe, școli etc.) • Finalizarea inventarierii exacte a patrimoniului imobiliar al Capitalei, inclusiv stare, mod de administrare, grad de utilizare etc. • Consolidarea, extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea clădirilor din patrimoniul municipiului • Continuarea dotării diferitelor entități din subordinea PMB (de ex. administrații, companii municipale) cu mijloace tehnice necesare activității curente și de investiții
6.3.5. Asigurarea necesarului de resurse financiare pentru implementarea politicilor de investiții	• Prioritizarea proiectelor de investiții critice, cu impact previzionat mare. • Analiza performanței financiare a companiilor municipale și perspectivele de creștere a activității acestora sau randamentul financiar al investițiilor PMB în aceste companii • Dezvoltarea unor planuri de investiții care să vizeze infrastructura și modul de operare a acestora și a serviciilor publice aferente, care să reducă gradual nivelul subvențiilor

Programe	Tipuri de intervenții
	• Intensificarea procesului de dezvoltare de proiecte finanțate și fructificarea tuturor oportunităților oferite de programele cu finanțare nerambursabilă, atât pentru obiective de investiții, cât și pentru dezvoltarea serviciilor publice și a capacității instituționale a PMB • Dezvoltarea și aplicarea unui sistem de prioritizare a resurselor alocate în domeniul asistenței sociale în funcție de amploarea impactului produs în comunitate sau urgența intervențiilor • Elaborarea și implementarea unui sistem de co-finanțare a proiectelor culturale, recreative și religioase în parteneriat cu operatori privați sau organizații neguvernamentale, eventual prin promovarea unei inițiative de bugetare participativă, lăsând comunitatea să decidă prioritățile de finanțare în domeniu. • Reforma sistemului de impozitare a imobilelor, astfel încât să se asigure corelarea acestora cu valoarea reală de piață

4.2. Prioritizarea proiectelor

Tinând cont de numărul mare de proiecte identificate, procesul de prioritizare a proiectelor are ca scop obținerea unui portofoliu de proiecte prioritare, implementabile în perioada 2021-2030 și sustenabile din punct de vedere financiar. Aceasta înseamnă o listă de proiecte prioritare, a căror valoare estimată ar trebui să fie aproximativ egală cu bugetul de investiții al municipiului București și al celor 6 sectoare ale acestuia. Estimarea bugetului total de investiții pentru perioada 2021-2029 s-a realizat de Banca Mondială, pe baza unei metodologii ce ia în calcul bugetele operaționale anuale din perioada 2008-2020 și prognozele bugetare pentru perioada 2021-2029 și este prezentat în tabelul următor.

Tabel 14. Bugetul de investiții pentru perioada 2021-2029

București	€ 3,028,769,156.04
Sector 1	€ 792,305,392.56
Sector 2	€ 462,733,982.67
Sector 3	€ 465,486,609.05
Sector 4	€ 320,136,904.86
Sector 5	€ 287,284,649.80
Sector 6	€ 445,670,016.82

Metodologia de prioritizare cuprinde două etape:

- Etapa 1 – pregătirea unei liste scurte ce ar trebui să includă proiecte cu o valoare estimată de cel puțin dublul bugetului de investiții
- Etapa 2 – selectarea proiectelor prioritare cu o valoare aproximativ egală cu cea a bugetului de investiții.

Etapa 1 reprezintă un prim exercițiu de prioritizare realizat prin consultarea populației (împărțite pe categorii/grupuri țintă) asupra obiectivelor dezvoltării și asupra unor pachete sectoriale de proiecte/tipuri de intervenții specifice fiecărui grup țintă. Tipurile de intervenții considerate prioritare vor conduce la o listă scurtă de proiecte.

Etapa 2 prezintă o abordare cantitativă a prioritizării proiectelor din lista scurtă, pe baza unor criterii ponderate în funcție de importanța acordată fiecărui criteriu. În acest sens, o echipă formată din experți - consultanți și reprezentanți ai administrației publice locale, aplică o serie de criterii, conform matricei din tabelul de mai jos. Scorul se alocă de la 1 la 10 în funcție de răspunsul fiecărui proiect la aplicarea criteriului respectiv, iar ponderea este stabilită de fiecare membru al echipei. Criteriile propuse, precum și filtrele suplimentare aplicate ulterior pot fi modificate, sau extinse, în funcție de decizia administrației publice locale.

Tabel 15. Matricea de prioritizare a proiectelor

Titlul proiectului:			
Criteriul	Scor 1-10	Pondere 1-100%	Total (scor x pondere)
1. Proiectul răspunde nevoilor cetățenilor.			
2. Proiectul răspunde nevoilor sectorului privat și vizitatorilor.			
3. Componentele proiectului ating aspecte legate de schimbările climatice.			
4. Componentele proiectului ating aspecte de incluziune socială.			
5. Proiectul este sustenabil financiar (criteriu obligatoriu).			
6. Proiectul face parte dintr-un program cu caracter integrat (are efect multiplicator asupra altor proiecte).			
Scor total pe proiect:			

Rezultă astfel un clasament al proiectelor, pe baza scorului agregat al tuturor participanților la prioritizare. Acest clasament este supus în continuare unor filtre suplimentare, de natură tehnică și financiară, după cum urmează:

- Este inițiatorul proiectului (aplicantul) proprietar asupra terenului/clădirii subiect al proiectului? (da/nu)
- Îndeplinește proiectul condițiile legale de încadrare în documentațiile de urbanism/ amenajare a teritoriului existente? (da/nu)
- Care este disponibilitatea finanțărilor (vor avea prioritate proiectele finanțabile în special din Fondurile Europene Structurale și de Investiții 2021-2027).
- Care este gradul de maturitate a proiectului? (vor avea prioritate proiectele a căror maturitate poate fi dovedită prin documentații de urbanism și/sau SF/PT, față de cele ce se află în stadiul de idee de proiect)

În urma prioritizării a rezultat o clasificare a proiectelor, care se regăsesc în partea D a documentației Strategiei Integrate de Dezvoltare a Municipiului București :

LISTA LUNGĂ DE PROIECTE

LISTA SCURTĂ

LISTĂ DE PROIECTE PRIORITARE

LISTĂ DE PROIECTE METROPOLITANE

SECȚIUNEA 5. IMPLEMENTAREA, MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA STRATEGIEI

3.1. Cadrul instituțional de implementare

Pregătirea și adoptarea SIDU a municipiului București pe perioada 2021-2030 au fost coordonate de către Primăria Municipiului București și CGMB, însă responsabilitatea implementării acestora va fi împărțită între PMB și primăriile de sector, dar și cu alți actori publici și privați implicați în punerea în practică a proiectelor. Această structura administrativă atipică a Capitalei față de alte orașe mari din țară presupune nevoia stringentă a unei cooperări în interiorul PMB (inclusiv entitățile din subordinea municipalității), dar și între PMB, primăriile de sector, asociațiile de dezvoltare intercomunitară și chiar CJ Ilfov.

Spre deosebire de restul polilor de creștere din țară, pentru care accesarea de fonduri europene a fost condiționată încă de perioada de programare 2007-2013 de înființarea unor ADI metropolitane și a unor strategii integrate de dezvoltare urbană la acest nivel, Bucureștiul nu a dispus în ultimii 30 de ani de un document strategic integrat adoptat oficial (demersul de elaborare și adoptare al Conceptului Strategic București 2035 premergător actualizării PUG nu a fost finalizat oficial, PUG fiind încă în curs de actualizare). Așadar, nu putem vorbi de o abordare strategică integrată a dezvoltării Capitalei nici la nivel teritorial nici la nivel sectorial. La nivel teritorial, fiecare sector are propria strategie de dezvoltare, iar în ceea ce privește relația București - județul Ilfov (zona sa metropolitană de facto), acesta din urmă dispune de o strategie proprie de dezvoltare, recent aprobată. Au fost adoptate de către CGMB, ca și de către primăriile de sector, diferite strategii și planuri sectoriale, dar niciodată o strategie cu caracter integrat, inter-sectorial. Excepție face doar Planul de Dezvoltare Regională București-Ilfov, elaborat de Agenția de Dezvoltare Regională pentru exercițiile 2007-2013 și 2014-2020, dar care se concentrează pe intervențiile eligibile din Programul Operațional Regional. Astfel, adoptarea și implementarea SIDU 2021-2030 va reprezenta o provocare complet nouă pentru administrația locală în procesul de planificare a investițiilor.

În ceea ce privește implementarea proiectelor de investiții, situația este una similară cu cea privitoare la planificarea strategică. Primăria Municipiului București aprobă și implementează proiectele de investiții, din diferite surse (buget local, buget de stat, împrumuturi, fonduri nerambursabile) care vizează infrastructura și serviciile gestionate direct de către aceasta și instituțiile din subordinea sa și a CGMB, în timp ce primăriile de sector aprobă și implementează, prin aparatul propriu de specialitate, proiectele pentru infrastructura și serviciile gestionate de acestea, chiar dacă nu dispun de patrimoniu propriu. Corelarea strategică și chiar operațională dintre aceste două paliere administrative a fost până în prezent deficitară, existând cazuri de nearmonizare a investițiilor PMB cu cele ale primăriilor de sector chiar și pe aceeași stradă.

La nivelul PMB, principalele entități cu rol în pregătirea și implementarea proiectelor de investiții sunt:

- **Direcția Generală Investiții (DGI):** aceasta gestionează activitățile de planificare, pregătire, contractare, urmărire a lucrărilor de investiții, a lucrărilor de modernizare a rețelei stradale, poduri și pasaje rutiere denivelate și a unor mari proiecte privind obiective strategice. Analizând bugetul aprobat pentru anul 2021 putem observa că în portofoliul de investiții propuse și gestionate de DGI regăsim: unități de învățământ, unități sanitare, facilități sportive, spații verzi, spații publice, piste de biciclete, zone pietonale, poduri, noduri rutiere și intermodale, bulevarde, parcaje, construcția, achiziția sau consolidarea de imobile pentru

diferite funcțiuni publice. Aceste investiții sunt, în general, realizate cu fonduri de la bugetul propriu al Capitalei.

- **Direcția Generală Managementul Proiectelor cu Finanțare Externă (DGMPFE):** asigură pregătirea și managementul proiectelor PMB finanțate din fonduri externe nerambursabile și rambursabile, implementarea propriu-zisă a acestora fiind însă realizată prin Unități de Implementare a Proiectelor (UIP), din care fac parte reprezentanți ai diferitelor direcții ale primăriei, funcție de competențe necesare (tehnice, financiare, de comunicare, achiziții publice etc.). În portofoliul de proiecte gestionat de DGMPFE regăsim intervenții realizate/potențial realizabile cu fonduri europene în domenii precum: infrastructura și flota de transport public, rețele de canalizare, parcaje, inele rutiere, modernizări de străzi etc.
- **Direcția Generală Servicii Publice:** pregătește și coordonează proiectele (din diferite surse de finanțare) de rețele de apă-canal, termoficare, management al deșeurilor, iluminat public, cișmele publice.
- **Administrația Municipală pentru Consolidarea Clădirilor cu Risc Seismic (AMCCRS):** deși nu este o direcție, ci un serviciu public de interes local, cu personalitate juridică și cu finanțare de la bugetul local al Capitalei, pregătește și gestionează proiectele din domeniul expertizării, proiectării și consolidării clădirilor (publice și private).
- **Administrația Străzilor (AS):** este tot un serviciu public cu personalitate juridică proprie care se ocupă, în principal, de proiectele de reabilitare și întreținere a străzilor, podurilor și pasajelor.
- **Administrația Lacuri, Parcuri și Agrement București (ALPAB):** serviciu public de interes local care se ocupă de investițiile în spații verzi, ștranduri și băi publice, lacuri și canale, insule, sere.
- **Administrația Spitalelor și Serviciilor Medicale București (ASSMB):** este serviciul public care gestionează investițiile în spitale, ambulatorii, centre de sănătate, clinici etc.

Restul direcțiilor din structura Primăriei (Poliție Locală și Control, Arhitectură Peisagistică și Monumente de For Public, Mediu, Logistică, Urbanism etc.), la fel ca și diferitele instituții din subordine (muzee, spitale, centre culturale, operă, școală de artă, bibliotecă, circ, Direcția Generală de Asistență Socială, Administrația Cimitirelor și Crematoriilor, a Fondului Imobiliar, a Grădinii Zoologice etc.) propun și asigură managementul unor proiecte, însă cu o anvelopă bugetară mai redusă.

Proiectele de investiții propuse printr-o notă de fundamentare de către direcții, administrații și instituții din subordinea municipalității, trec prin filtrul unic al Consiliului Tehnico-Economic, care se pronunță prin avize cu precădere asupra aspectelor tehnice și financiare, respectiv prin cel al Primarului (care promovează proiectul de hotărâre în CGMB) și, în final, al consilierilor generali (atât la momentul aprobării bugetului PMB și al administrațiilor/instituțiilor din subordine).

Un model instituțional similar se înregistrează și în cazul fiecărei primării de sector, cu mențiunea că arhitectura instituțională a acestora este mai puțin complexă și că unele investiții sunt condiționate de acordul CGMB, care trebuie să transfere în administrarea acestor subdiviziuni administrative patrimoniul vizat de intervenții.

Având în vedere volumul mare de investiții vizat de SIDU și configurația actuală a organigramei Primăriei, înființarea unei singure direcții generale care să integreze activitatea de pregătire și implementare derulată de toate direcțiile din PMB nu este fezabilă, până în anul 2030. În schimb, obiectivul SIDU de îmbunătățire a corelării/integrării externe a proiectelor de investiții (cu primăriile de sector, ADI-urile și CJ Ilfov) și interne (între direcțiile / administrațiile și instituțiile din subordinea municipalității) se poate realiza, prin impunerea condiției de corelare a respectivei investiții cu

viziunea, obiectivele, prioritățile și proiectele cuprinse în SIDU, iar, după finalizarea actualizării lor, și cu ale PMUD și PUG/PUZ-uri de sector (suplimentar la activitatea Consiliului Tehnico-Economic (CTE) al Primăriei).

Responsabilitatea managementului proiectelor cu finanțare externă din SIDU va reveni, ca și în prezent, în principal, DGMPFE, prin intermediul managerilor de proiect din cadrul structurii. În schimb, implementarea proiectelor se va putea realiza într-o schemă de cooperare complexă cu alte direcții, prin intermediul UIP. Componenta UIP va varia de la un proiect la altul, funcție de specificul acestuia și de necesarul de competențe solicitat (de ex. un proiect din domeniul infrastructurii de transport sau digitalizării va necesita preponderent experți cu profil tehnic, în timp ce unul de informare și conștientizare a publicului larg va implica mai degrabă competențe non-tehnice).

În ceea ce privește implementarea proiectelor cu finanțare de la bugetul local, aceasta se va realiza, în principal, prin intermediul Direcției Generale Investiții, chiar dacă propunerea de investiții vine de la o altă direcție de specialitate din PMB. Și în acest caz va fi necesară colaborarea cu alte direcții din aparatul de specialitate (de ex. achiziții publice, patrimoniu, economic etc.). Chiar dacă nu este o pre-condiție ca în cazul finanțărilor nerambursabile, și în cazul proiectelor majore din SIDU (de ex. peste 10 mil. Euro) finanțate de municipalitate din fonduri proprii (inclusiv împrumuturi), sau din bugetul de stat, se va utiliza instrumentul UIP, cu o componentă stabilită prin dispoziție a Primarului, cu un manager de proiect nominalizat. Acest lucru va aduce un plus de trasabilitate și responsabilizare, similar cu cel specific proiectelor cu finanțare europeană.

În prezent, monitorizarea implementării proiectelor strategice la nivelul administrației locale din București nu se face de o manieră coordonată și centralizată, ci, în general, de către fiecare primărie (generală, respectiv de sector) sau chiar de către fiecare direcție care propune respectiva intervenție spre finanțare și, ulterior, implementare. În vederea centralizării acestei activități și a întăririi importanței sale, inclusiv pentru a avea un tablou de ansamblu al stadiului investițiilor prioritare identificate prin SIDU, propunem ca Serviciul Strategie din cadrul Direcției Statistici și Strategii să gestioneze o Bază de Date care să cuprindă informații referitoare la documentele strategice elaborate la nivelul municipalității și a stadiului implementării acestora.

Având în vedere eficiența cu care a coordonat activitatea de comunicare cu restul direcțiilor din PMB, dar și cu alți actori externi pe parcursul elaborării SIDU, Direcția Statistici și Strategii va rămâne în structura și forma existentă (Direcția Generală Situații de Urgență, Statistici și Strategii). Aceasta va realiza centralizarea propunerilor de proiecte, programe, intervenții și avizarea acestora din punct de vedere al adecvării acestora cu obiectivele strategice și monitorizarea implementării SIDU, indiferent de sursa de finanțare, direcția / administrația, instituția din subordine care le gestionează de facto, precum și cele derulate de sectoare, asociațiile de dezvoltare intercomunitară din care face parte municipiul, ADR București-Ilfov și alte instituții. Aceasta va întocmi rapoarte periodice și la cerere cu privire la stadiul implementării SIDU către conducerea Primăriei și Consiliului General.

Atribuțiile DSS vor viza, în principal, atingerea celor două obiective majore de îmbunătățire a capacității de livrare a proiectelor de investiții ale SIDU, mai exact asigurarea corelării strategice, și temporale, respectiv consolidarea activității de monitorizare și remediere rapidă a blocajelor în calea implementării proiectelor. Concret, aceste atribuții vor fi:

- coordonarea procesului de pregătire/actualizare a SIDU și a altor documente strategice integrate subsecvente acesteia, cu precădere a celor solicitate pentru accesarea de finanțări externe rambursabile și nerambursabile;
- coordonarea strategică dintre SIDU, alte documente de planificare elaborate la nivelul PMB (PUG, PMUD, strategii și planuri sectoriale etc.) realizate de către celelalte structuri din cadrul PMB sau din subordinea CGMB, respectiv documente strategice pregătite de primăriile de sector, asociațiile de dezvoltare comunitară din care face parte municipiul, CJ Ilfov, ADR București-Ilfov și alte instituții;
- urmărirea implementării proiectelor prioritare cuprinse în SIDU și evaluarea rezultatelor/impactul acestora, întocmind anual raportări în acest sens către Administratorul Public / Primar, respectiv rapoarte de monitorizare în conformitate cu calendarul propus prin SIDU;
- convocarea, coordonarea și asigurarea secretariatului tehnic al Comitetului Local de Monitorizare a Implementării SIDU, cu întocmirea unui raport al întâlnirilor către Primar și Administratorul Public;
- coordonarea activității consultantului care se va ocupa de evaluarea finală a implementării SIDU;
- asigurarea legăturii cu celelalte structuri din cadrul PMB sau din subordinea CGMB în vederea îndeplinirii sarcinilor menționate mai sus.

Legat de ultima atribuție menționată mai sus, prioritară va fi comunicarea permanentă cu alte structuri interne care joacă un rol vital în procesul de planificare, respectiv de implementare a măsurilor și proiectelor de dezvoltare din SIDU: Direcția Fonduri Nerambursabile și Biroul Accesări Fonduri Rambursabile din cadrul DGMPFE, Direcția de Planificare Investiții din cadrul DGI, cu Serviciul Proiecte Urbane din cadrul Direcției Urbanism, Direcția Servicii Publice și serviciile publice de interes local (AMCCRS, ASSMB, ALPAB etc.).

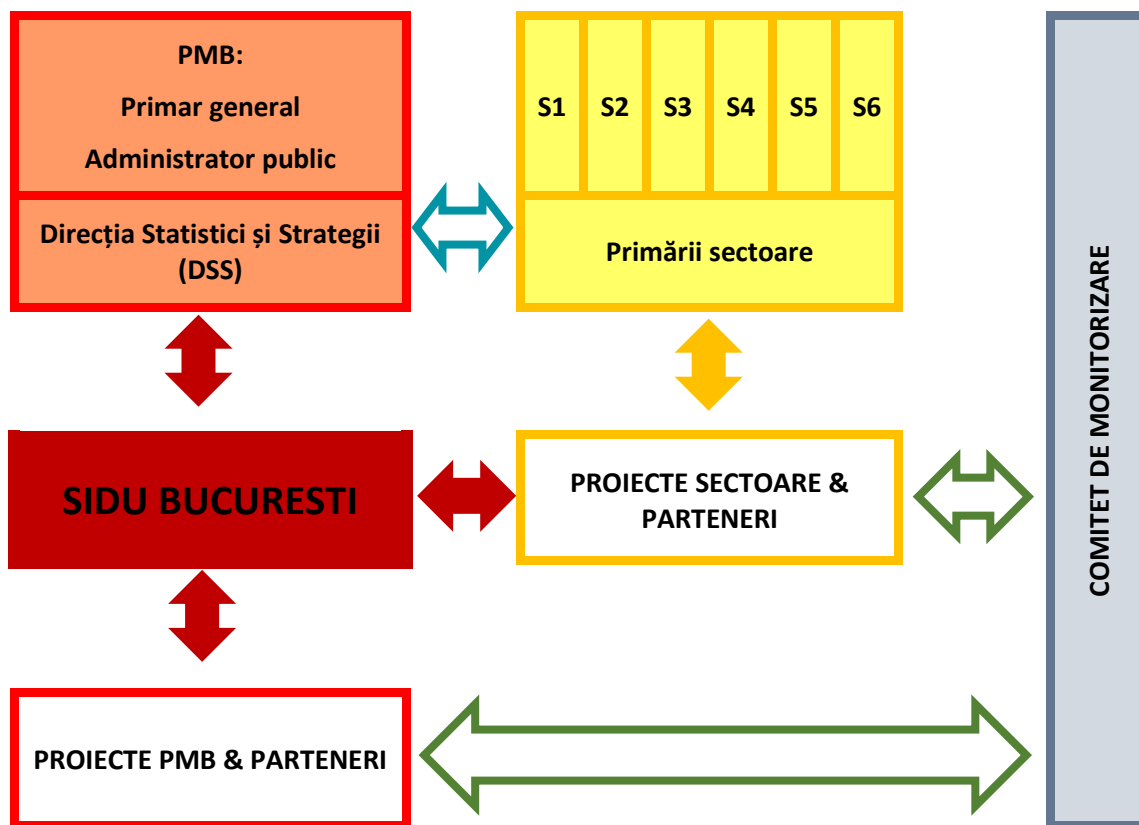
Unul dintre obiectivele instituționale ale SIDU este și cel de implicare a cetățenilor/societății civile, sectorului ONG, mediului universitar și a celui de afaceri nu doar în pregătirea SIDU, ci și în monitorizarea implementării strategiei. Participanții la grupurile de lucru sectoriale din etapa de elaborare a SIDU, ca și reprezentanți ai entităților care au transmis propuneri de proiecte pentru includerea în SIDU, vor fi invitați formal, prin DSS, să facă parte din Comitetul de Monitorizare a Implementării SIDU (CMIS). Acest Comitet se va reuni obligatoriu la momentul întocmirii celor două rapoarte de monitorizare (realizate de către DSS), respectiv a raportului de evaluare finală (realizat de către un consultant extern), pentru a dezbate aceste documente. În acest scop, DSS va întocmi, transmite (cu cel puțin o lună înainte de întâlnire) și prezenta membrilor Comitetului variantele draft ale celor două rapoarte de monitorizare, iar evaluatorul extern varianta de lucru a raportului de evaluare externă. În baza acestor documente, Comitetul va formula propuneri concrete de depășire a eventualelor blocaje, de îmbunătățire a implementării SIDU și chiar de actualizare a acesteia (dacă va fi necesar).

Comitetul va fi structurat pe 6 grupuri (comisii), câte una pentru fiecare obiectiv specific/transversal al SIDU, respectiv:

- Mobilitate urbană și conectivitate (energie, telecomunicații)
- Inovarea, competitivitate și forță de muncă
- Dezvoltare durabilă și riscuri
- Incluziune și acces echitabil la servicii publice (educație și tineret, sănătate, servicii sociale)
- Urbanism, patrimoniu construit și peisaj urban
- Guvernanță locală și metropolitană

Cei invitați vor putea opta pentru grupurile din care vor să facă parte.

Figură 12. Responsabilități privind implementarea strategiei

Procesul de implementare a strategiei pentru perioada 2021-2030 este structurat pe trei mari etape (chiar dacă acestea se pot suprapune într-o oarecare măsură pe parcurs): (1) Finalizarea și aprobarea SIDU și pregătirea proiectelor; (2) Realizarea contractelor de finanțare și a contractelor pentru lucrări și servicii; (2) Execuția și finalizarea lucrărilor și serviciilor (vezi tabel 16).

Tabel 16. Calendar orientativ al etapelor de implementare a strategiei

2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Pregătire proiecte / cereri finanțare fonduri UE 2021-2027 + PNRR									
Pregătire proiecte / cereri de finanțare (buget local)									
	Semnare contracte finanțare PNRR								
		Semnare contracte finanțare fonduri UE 2021-2027							
		Achiziții publice pentru executare lucrări și servicii PNRR							
		Achiziții publice pentru executare lucrări și servicii fonduri UE 2021-2027							
	Achiziții publice (buget local)								
		Execuție lucrări / servicii PNRR							
		Execuție lucrări / servicii fonduri UE 2021-2027							
	Execuție lucrări / servicii (buget local)								
		Raport de monitorizare nr. 1			Raport de monitorizare nr. 2				Raport de evaluare finală

Etapa 1. Pregătirea proiectelor

Etapa 1 demarează cu activitățile ce cuprind organizarea procesului de aprobare a documentului final, de coordonare cu alte documente de planificare aflate în curs de elaborare/actualizare (PMUD, PUG, PUZ-uri de sector, strategii sectoriale) și de monitorizare a implementării proiectelor aferente perioadei de programare 2014-2020 (cu termen de finalizare până în 2023, în cazul proiectelor cu finanțare europeană) și finalizarea /recepționarea acestora.

Etapa 1 se referă, în esență, la activități necesare maturizării propunerilor de proiecte (de ex. identificarea exactă a locațiilor și clarificarea regimului juridic al imobilelor, elaborarea/actualizarea unor documentații tehnice, încheierea de acorduri de parteneriat etc.) și identificării/validării sursei de finanțare (care depinde de aprobarea/modificarea unor programe de către administrația centrală). În cazul tuturor proiectelor, indiferent de sursă, acest lucru presupune, după cum am descris anterior,

întocmirea unor note de fundamentare/conceptuale pentru proiecte de investiții de către diferitele structuri interne ale PMB, includerea acestora în programul de investiții asociat bugetului local, pregătirea temelor de proiectare, elaborarea de caiete de sarcini, studii de piață și alte documentații pregătitoare pentru procedurile de achiziție a proiectării, organizarea procedurii propriu-zise de achiziție și derularea etapelor proiectării (inclusiv obținere certificate de urbanism, avize și acorduri, verificare de proiect), pregătirea și derularea procedurii de avizare în CTE, aprobarea documentațiilor și a indicatorilor tehnico-economici de către CGMB, respectiv nominalizarea prin dispoziție a Primarului a UIP pentru fiecare proiect în parte (indiferent de sursa de finanțare). Tot în această etapă se vor realiza și eventualele achiziții de imobile sau exproprieri, ca și acorduri de parteneriat, în cazul în care acestea vor fi necesare pentru implementarea proiectelor. În cazul proiectelor finanțate din fonduri guvernamentale și/sau europene aferente perioadei de programare 2021-2027, acest lucru presupune, suplimentar, pregătirea cererilor de finanțare. Instrucțiunile privind conținutul și procedura de depunere, evaluare, contractare, monitorizare, vor fi aplicate în conformitate cu normele/ghidul solicitantului din cadrul fiecărui program de finanțare. Cererile de finanțare vor fi, după caz, întocmite de personalul propriu din cadrul DGMPFE, sau prin consultanți experți selectați în prealabil, prin procedură de achiziție publică, de către PMB. Proiectele cu documentații astfel aprobate vor fi incluse în programul de investiții al PMB în vederea demarării procedurilor de achiziție a execuției, consultanței pentru implementare, supervizării lucrărilor etc.

În cadrul proiectelor de tip "soft", care nu implică executarea de lucrări de construcții, pașii sus-menționați vor fi, în mod evident, simplificați în ceea ce privește componenta de proiectare, ceea ce va scurta timpul de pregătire.

Pentru o monitorizare sistemică a pregătirii proiectelor din lista prioritară a SIDU, se recomandă ca începând cu anul 2022 să se realizeze un plan de lucru anual, conținând lista sarcinilor de îndeplinit și a livrărilor, cu termene și responsabilități clare, pentru fiecare UIP în parte, implicit și pentru fiecare structură internă a PMB. Acest plan de lucru poate fi utilizat în format electronic (de ex. sub forma unei aplicații de tip "tabloul de bord"/dashboard), accesibil tuturor celor implicați în implementarea SIDU, inclusiv partenerilor pentru fiecare proiect în parte. Astfel, toate direcțiile implicate vor cunoaște cu exactitate care sunt investițiile în pregătire și vor putea să-și planifice mai bine timpul de lucru.

Cea mai mare parte a acestei etape se va petrece în orizontul de timp 2022-2023 și conține:

- Înființarea Unității de Implementare a Proiectului (UIP) pentru fiecare proiect prioritar în parte și stabilirea atribuțiilor exacte legate de pregătirea și implementarea acestuia;
- Stabilirea planului de lucru anual privind tipul activităților, responsabilități conform listei de proiecte prioritare din SIDU, cu menționarea exactă a sarcinilor și termenelor intermediare și finale pentru fiecare UIP;
- Derularea pașilor pentru pregătirea investițiilor, conform procedurilor interne menționate mai sus, pentru fiecare proiect în parte, până la momentul includerii documentațiilor tehnico-economice aprobate de CGMB în programul de investiții al PMB în vederea lansării procedurilor de achiziție pentru execuție;
- Urmărirea stadiului procesului de depunere și evaluare a cererilor de finanțare (inclusiv răspunsuri la clarificări, eventuale actualizări ale indicatorilor tehnico-economici sau ale cererilor de finanțare) pentru proiectele finanțate prin fonduri externe;
- Achiziții de terenuri, exproprieri (după caz);
- Realizarea de parteneriate necesare pentru implementarea proiectelor (cu ministere, alte instituții publice și private etc.).

Sfârșitul acestei etape (anul 2023) va corespunde primei evaluări intermediare. Aceasta se va focaliza pe evaluarea stadiului pregătirii/maturizării proiectelor prioritare din SIDU, respectiv pe contractarea fondurilor externe de finanțare aferente perioadei de programare 2021-2027 și a celor din PNRR.

Raportul de monitorizare nr. 1 va fi întocmit de către personalul propriu al DSS și va avea următoare structură minimală:

- Secțiune introductivă în care se vor menționa informații cu privire la perioada acoperită de raportul de monitorizare, sursele de date utilizate pentru aprecierea progresului în implementarea strategiei, dificultăți întâmpinate;
- Descrierea activităților desfășurate în procesul de monitorizare;
- Prezentarea măsurilor și acțiunilor care au făcut obiectul procesului de monitorizare;
- Prezentarea valorilor intermediare ale indicatorilor de performanță administrativă și de realizare imediată;
- Recomandări de eficientizare a implementării fiecărei măsuri și acțiuni în parte;
- Concluzii și o apreciere generală privind progresul înregistrat în implementarea SIDU.

Etapa 2. Contractarea proiectelor finanțate din fonduri externe și achiziția lucrărilor de construcție / serviciilor

Etapa 2 cuprinde activități specifice pregătirii și semnării contractelor de finanțare din fonduri externe, prin diferite programe, în funcție de specificul fiecărui proiect, respectiv derularea procedurilor de achiziție publică pentru lucrări și servicii.

Procedura de contractare se va realiza în conformitate cu condițiile menționate de autoritățile de management ale fiecărui program operațional. Pentru această sub-etapă, activitățile supuse procesului de monitorizare revin în cea mai mare parte DGMPFE și cuprind:

- Semnarea contractelor de finanțare cu autoritățile de management ale fiecărui program de finanțare externă;
- Includerea în bugetul local anual, pe baza cash-flow-ului, a sumelor necesare pentru implementarea proiectelor contractate din fonduri externe, inclusiv avansuri primite, cofinanțări, cheltuieli neeligibile etc.;

Procedura propriu-zisă de achiziție a lucrărilor și serviciilor (indiferent de sursa de finanțare a proiectului) este coordonată de Direcția Generală Achiziții Publice, însă pregătirea documentelor suport pentru procedură (referate de necesitate, note estimative/justificative, caiete de sarcini, studii de (pre)fezabilitate, proiecte tehnice, planuri urbanistice zonale/de detaliu, drafturi de contract, de fișe de date etc.) se face de către structurile interne care gestionează proiectele în cauză. Totodată, acestea sunt implicate în formularea de răspunsuri la solicitările de clarificări/contestațiile din partea potențialilor ofertanți, participă la comisiile de evaluare a ofertelor și participă la procedura de achiziție până la momentul semnării contractelor.

Monitorizarea la nivelul acestei sub-etape va viza următoarele activități:

- Lansarea și derularea (clarificări, contestații) procedurilor de achiziții publice pentru realizarea de lucrări și servicii - atât pentru proiectele finanțate prin FESI, cât și pentru proiectele finanțate din bugetul local și/sau alte surse;
- Comunicarea publică asupra procedurilor de achiziții (lansare procedură, depunere oferte, declarare câștigător) – pentru transparentizarea activității PMB;
- Semnarea contractelor de execuție lucrări și de servicii;
- Verificarea intermediară a respectării calendarului de implementare conform angajamentelor asumate prin contractul de finanțare – în cazul proiectelor cu finanțare externă. Acest punct reprezintă, în sine, o evaluare intermediară a implementării SIDU, marcând trecerea de la pregătirea investițiilor la demararea propriu-zisă ("în teren") a acestora.

Sfârșitul acestei etape (anul 2026) va corespunde celei de-a doua evaluări intermediare a implementării SIDU și se va focaliza pe gradul de absorbție a fondurilor din PNRR, progresul contractării și al implementării proiectelor finanțate din programele europene aferente exercițiului financiar 2021-2027, respectiv al implementării proiectelor finanțate de la bugetul local.

Raportul de monitorizare nr. 2 va fi întocmit tot de către personalul propriu al DSS și va avea aceeași structură minimală ca și Raportul de monitorizare nr. 1 (prezentat mai sus).

Etapă 3. Execuția și finalizarea lucrărilor și serviciilor contractate

Această etapă este cea mai importantă în procesul de implementarea SIDU, în sensul că va cuprinde executarea propriu-zisă a lucrărilor / serviciilor, într-un context afectat de presiunea de timp impusă de calendarul proiectelor cu finanțare externă (mai ales în cazul PNRR), dar și de diferite situații neprevăzute care pot apărea (de ex. probleme legate de soluțiile tehnice, descoperirea unor vestigii arheologice, relocarea unor rețele de către diferiți operatori, potențiala insolvență sau slaba mobilizare a resurselor de către contractanți, rezilierea unor contracte de execuție/prestare, dificultăți în asigurarea cash-flow-ului pentru plăți lucrări de către PMB etc.).

Concret, în această etapă vor întocmi ordinele de începere pentru contractanți, vor fi predate amplasamentele, vor fi obținute autorizațiile de construcție, vor fi relocate utilități, se vor coordona și monitoriza diriginții de șantier, experții tehnici, potențialii consultanți, vor fi verificate și avizate situațiile de lucrări și de plată, facturile de decontare, notele de constatare, dispozițiile de șantier, vor fi organizate ședințe de progres, vor fi organizate comisiile de recepție, va fi monitorizată comportarea în exploatare în perioada de garanție etc. În paralel, pentru proiectele cu finanțare externă vor fi întocmite periodic rapoartele solicitate de finanțator, în funcție de cerințele fiecărui program în parte, vor fi organizate vizite de monitorizare, misiuni de audit, acțiuni de control etc.

Activitatea de monitorizare din această etapă se va concentra asupra stadiului de implementare și a condițiilor de finalizare a proiectelor, în coordonare cu atingerea obiectivelor SIDU și a indicatorilor specifici conținuți în documentațiile tehnice aprobate. Activitățile supuse procesului de monitorizare cuprind:

- Urmărirea implementării lucrărilor și a serviciilor contractate, conform graficului din planul de lucru;

- Monitorizarea procesului de recepție a lucrărilor și a îndeplinirii indicatorilor de realizare imediată.

Sfârșitul acestei etape (anul 2030) echivalează și cu pregătirea raportului de Evaluare finală a implementării SIDU, care se va realiza de către un consultant extern și care va întocmi un raport ce va viza următoarele aspecte:

- *Evaluarea gradului de realizare a indicatorilor de rezultat cuprinși în SIDU;*
- *Evaluarea gradului de realizare a indicatorilor de impact menționați în strategie*
- *Evaluarea sustenabilității rezultatelor obținute (de ex. asigurarea cheltuielilor de operare și mentenanță aferente obiectivelor realizate, asigurarea necesarului de resurse umane pentru funcționarea acestora etc.);*
- *Identificarea motivelor care au stat la baza succesului sau insuccesului în implementarea proiectelor prioritare;*
- *Identificarea riscurilor manifestate și neplanificate;*
- *Prezentarea lecțiilor învățate din implementarea actualei SIDU pentru planificarea și mai ales implementarea investițiilor în perioada următoare (post 2030).*

3.2. Instrumente de monitorizare și evaluare

Mecanismul de monitorizare și evaluare a SIDU se referă la o serie de activități structurate după cum urmează:

- analiza procesului de implementare a SIDU și ulterior a proiectelor prioritare cuprinse în strategie - pe baza specificațiilor de proiect, a indicatorilor, precum și a modului în care acestea răspund cerințelor finanțatorilor (FESI, bugete naționale, bugete locale, alte fonduri rambursabile);
- facilitarea și îmbunătățirea continuă a proceselor de pregătire și implementare a proiectelor;
- îmbunătățirea mecanismelor interne de cooperare între direcțiile PMB;
- implementarea formelor de comunicare eficientă cu partenerii de proiect și cu companiile contractate pentru lucrări și servicii;
- realizarea de activități de informare publică pe parcursul implementării strategiei.

Indicatorii de monitorizare a implementării SIDU se împart în 3 categorii:

1. Indicatori de performanță administrativă în gestionarea proiectelor de investiții – defalcați pe cele 3 etape majore prevăzute pentru implementarea strategiei

(progresul lor va fi prezentat în cele două rapoarte intermediare de evaluare întocmite de DSS, precum și în raportările periodice ale acestei direcții către conducerea Primăriei)

ETAPA 1: PREGĂTIREA PROIECTELOR

Lista indicatorilor ce monitorizează procesul de elaborare a documentațiilor tehnice și de depunere a proiectelor eligibile pentru finanțare din FESI:

- Număr de proiecte cu documentații tehnice aprobate;
- Valoarea totală LEI / Euro a proiectelor cu documentații tehnice aprobate;
- Numărul total de cereri de finanțare depuse;
- Valoarea totală LEI / Euro a cererilor de finanțare depuse;

- e. Numărul de cereri de finanțare aprobate în urma procesului de verificare;
- f. Valoare LEI / Euro a cererilor de finanțare aprobate per sursă de finanțare.

ETAPA 2: REALIZAREA CONTRACTELOR DE FINANȚARE ȘI CONTRACTELOR PENTRU LUCRĂRI ȘI SERVICII

Lista indicatorilor ce monitorizează numărul de contracte de finanțare și valoarea contractelor de achiziții pentru lucrări și servicii:

- a. Număr de contracte de finanțare semnate;
- b. Valoare contracte semnate per sursă de finanțare;
- c. Număr de contracte de achiziții de lucrări și servicii semnate;
- d. Valoare contracte de achiziții de lucrări și servicii semnate;
- e. Durata medie a procedurilor de achiziție (în zile);
- f. Număr de proceduri anulate/contestate..

ETAPA 3: EXECUTIA ȘI FINALIZAREA LUCRĂRILOR ȘI SERVICIILOR CONTRACTATE

Lista indicatorilor ce monitorizează stadiul de execuție și finalizare a lucrărilor și serviciilor contractate până la data limită 31.12.2030:

- a. Număr de contracte de lucrări/servicii finalizate;
- b. Valoarea în LEI/Euro a lucrărilor și serviciilor recepționate;
- c. Număr/valoare de acte adiționale semnate;
- d. Număr/valoare contracte reziliate;
- e. Valoare penalități per contract.

II. Indicatori de realizare imediată (output) și rezultat (outcome) ai programelor din SIDU

(Acești indicatori pot fi adaptați în funcție de țintele diverselor surse de finanțare, sau pot fi modificați prin documentațiile tehnice specifice proiectelor aferente. Valorile indicatorilor de realizare imediată vor fi prezentate în cele două rapoarte de monitorizare întocmite de DSS, precum și în raportări periodice ale direcției către conducere, Valorile indicatorilor de rezultat vor fi documentate la momentul întocmirii Raportului de Evaluare Finală de către un consultant extern).

Tabel 17 Indicatori de rezultat la nivelul politicilor sectoriale

OS 1 Orașul conectat: Promovarea mobilității urbane durabile și creșterea accesibilității la rețele de transport, energie, comunicații			
1.1. CRESTEREA ACCESIBILITĂȚII RUTIERE	Lungime drumuri nou construite, reabilitate și/sau modernizate	Număr/an utilizatori ai infrastructurii nou construite/reabilitate/modernizate Rata de scădere a timpului petrecut în trafic datorată investițiilor în infrastructura rutieră Rata de scădere a poluării din trafic	
- Dezvoltarea rețelei de variante de ocolire și noi legături rutiere, penetrații și coridoare majore - Reconfigurarea, reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi existente - Reconfigurarea/consolidarea circulației rutiere în zonele de expansiune			

Modernizarea podurilor și pasajelor		
1.2. CRESTEREA ACCESIBILITATII FERROVIARE ȘI AERIANE - Modernizarea gărilor existente și transformarea lor în noduri intermodale - Revitalizarea transportului feroviar regional și metropolitan - Creșterea capacității de operare a aeroporturilor Capitalei - Îmbunătățirea conexiunilor între Capitală și Aeroportul Internațional "Henri Coandă"	Lungime cale ferată nou construită, reabilitată și/sau modernizată Gări/stații amenajate Suprafețe extindere aeroport (piste/ terminal/ anexe)	Număr/an utilizatori ai rețelei de cale ferată Cantitate mărfuri transportate pe cale ferată Rata de creștere a numărului de pasageri pe aeroport Rata de creștere a cantității de marfă pe aeroport Rata de scădere a timpului petrecut în trafic datorată investițiilor în infrastructura feroviară
1.3. IMBUNATATIREA TRANSPORTULUI PUBLIC - Extinderea, reabilitarea și modernizarea rețelei de metrou și a parcului de material rulant - Extinderea și reabilitarea rețelei de transport public electric (tramvai, troleibuz) - Extinderea și modernizarea flotei de transport public - Modernizarea stațiilor de transport public și a depourilor	Lungime rețea de metrou nou realizată Lungime rețea de tramvai nou realizată, reabilitată/modernizată Număr vagoane metrou, tramvaie, autobuze electrice achiziționate Număr stații de transport public modernizate	Număr/an utilizatori ai rețelei de metrou Număr/an utilizatori ai transportului public suprateran Ponderea populației care trăiește la maxim 0,5 km de un traseu de transport public cu o frecvență de cel puțin o cursă la fiecare 20 de minute
1.4. PROMOVAREA MOBILITĂȚII URBANE DURABILE - Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii pentru deplasări pietonale - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasări velo și micromobilitate - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor pentru deplasarea cu vehicule electrice	Suprafață spații pietonale nou realizată, reabilitată/modernizată Lungime piste de biciclete nou realizate/ amenajate Număr stații de încărcare vehicule electrice	Număr/an utilizatori spații pietonale Număr/an utilizatori piste de biciclete Număr/an utilizatori vehicule electrice

1.5. IMBUNATATIREA MANAGEMENTULUI DE TRAFIC - Dezvoltarea rețelei de centre /noduri intermodale și de parcuri de transfer - Îmbunătățirea sistemului de parcare - Creșterea accesului persoanelor cu dizabilități la infrastructura și serviciile de mobilitate urbană - Creșterea siguranței în trafic - Integrarea tarifară a serviciilor de transport public și operaționalizarea sistemului de monitorizare GPS a flotei și de e-ticketing - Îmbunătățirea cadrului de reglementare și de planificare în domeniul infrastructurii și a serviciilor de transport	Număr și capacitate noduri intermodale Număr locuri de parcare nou create/modernizate Număr stații de transport public cu facilități pentru persoane cu dizabilități Sistem digitalizat de transport urban	Număr/an utilizatori noduri intermodale Număr/an utilizatori locuri de parcare Număr/an persoane cu dizabilități ce utilizează transportul public
1.6. EXTINDEREA ȘI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE ENERGIE ELECTRICA SI ASIGURAREA ACCESULUI LA TELECOMUNICAȚII - Asigurarea aprovizionării din SEN cu necesarul de energie electrică a Capitalei și a zonei sale urbane funcționale - Îmbunătățirea sistemului de distribuție a energiei electrice la consumatori - Dezvoltarea infrastructurii de internet în bandă largă	Lungime/capacitate rețea electrică realizată/ modernizată Capacitate infrastructură de internet în bandă largă	Număr utilizatori energie electrică Număr gospodării cu acces la internet în bandă largă Număr agenți economici cu acces la internet în bandă largă
OS 2 Orașul inovativ: Susținerea tranziției la o economie inteligentă și competitivă în context global, bazată pe talente		
2.1. ATRAGEREA DE INVESTIȚII ÎN DOMENII DE SPECIALIZARE INTELIGENTĂ - Dezvoltarea de noi poli de afaceri la nivel local și metropolitan - Promovarea imaginii Capitalei și a zonei sale urbane funcționale ca hub	Firme atrase Firme susținute prin instrumente financiare Firme susținute prin instrumente non-financiare	Locuri de muncă nou create Valoare investiții private Volumul mediu /locuitor al încasărilor la bugetul local din impozitul pe venit

economic de importanță europeană		
2.2. ÎNCURAJAREA ANTREPRENORIATULUI ȘI SPRIJINIREA IMM-URILOR ACTIVE - Dezvoltarea infrastructurii și a serviciilor suport pentru antreprenori - Stimularea antreprenoriatului prin măsuri locale - Sprijinirea financiară a IMM-urilor în vederea dezvoltării și internaționalizării, precum și a depășirii efectelor crizei provocate de Covid 19 - Digitalizarea sectorului IMM în vederea alinierii la trendurile globale	Capacitate de incubare nou creată /modernizată IMM-uri susținute prin instrumente financiare IMM-uri susținute prin instrumente non-financiare Firme nou înființate (start-up) cu suport financiar/non-financiar IMM-uri susținute în digitalizarea serviciilor și produselor Servicii și produse digitale realizate pentru întreprinderi	Locuri de muncă nou create Investiții private corespunzătoare suportului financiar public Rata de creștere a cifrei de afaceri în IMM-uri Valoarea adăugată per angajat în IMM-urile susținute Utilizatori ai noilor produse și servicii digitale IMM-uri care folosesc incubatoarele de afaceri la un an după inaugurarea acestora
2.3. ASIGURAREA NECESARULUI DE COMPETENTE PE PIATA DE MUNCĂ - Încurajarea atragerii de forță de muncă calificată din țară și din străinătate - Adaptarea ofertei de educație și de formare continuă la noile dinamici ale pieței de muncă	Valoare investiții în calificare/recalificare Valoare investiții în formare continuă	Utilizatori/an ai facilităților și programelor de calificare și formare continuă Absolvenți ai programelor de calificare și formare continuă ce își găsesc un loc de muncă
2.4. SUSȚINEREA DEZVOLTĂRII SECTORULUI CDI, A TRANSFERULUI DE KNOW-HOW ȘI TEHNOLOGIE AVANSATĂ - Sprijinirea creării și dezvoltării infrastructurii publice și private de CDI - Sprijinirea transferului tehnologic, în scopul comercializării rezultatelor activității de CDI - Sprijinirea funcționării și a dezvoltării clusterelor din domeniile de specializare inteligentă	Capacitate de cercetare nou creată /modernizată Valoare investiții în echipamente și activități de cercetare Firme ce cooperează cu instituții de cercetare Instituții de cercetare participante în programe de cercetare	Locuri de muncă nou create în cercetare Aplicații depuse pentru patente, invenții, etc. Publicații în parteneriat între firme, universități, instituții de cercetare

2.5. CONSOLIDAREA COOPERĂRII DINTRE MEDIUL DE AFACERI ȘI ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ • Întărirea dialogului dintre mediul de afaceri și administrația locală • Încurajarea activităților de responsabilitate socială corporativă ale companiilor locale	Întâlniri/consultări periodice între mediul de afaceri și administrația locală Investiții private în activități de responsabilitate socială	Proiecte în parteneriat public-privat
OS 3 Orașul durabil: Conservarea patrimoniului natural, reducerea poluării, a emisiilor cu efect de seră, și limitarea efectelor riscurilor		
3.1. ÎMBUNĂTĂȚIREA PERFORMANȚEI ENERGETICE A CLĂDIRILOR PUBLICE ȘI PRIVATE • Creșterea eficienței energetice a clădirilor rezidențiale • Creșterea eficienței energetice a clădirilor publice	Locuințe reabilite pentru creșterea eficienței energetice Clădiri publice reabilite pentru creșterea eficienței energetice	Rata de scădere a consumului anual de energie în clădiri rezidențiale Rata de scădere a consumului anual de energie în clădiri publice Rata de scădere estimată a emisiilor de GES
3.2. REABILITAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI CENTRALIZAT DE ENERGIE TERMICĂ • Dezvoltarea capacităților de producție a energiei termice prin cogenerare sau trigenerare de înaltă eficiență și/sau pe bază de combustibili alternativi • Modernizarea / re tehnologizarea centralelor termo-electrice existente în vederea conformării la cerințele de mediu și asigurării vârfurilor de consum • Reorganizarea modului de administrare a sistemului de alimentare centralizată cu energie termică	Conducte de alimentare cu energie termică nou construite/ reabilite Capacitate de producție modernizată/re tehnologizată Capacitate de producție suplimentară pentru energie regenerabilă Numărul de comunități energetice și comunități de energie regenerabilă sprijinite	Rata de creștere a producției de energie termică Rata de creștere a producției de energie termică din surse regenerabile Utilizatori de energie termică din surse regenerabile Rata de scădere estimată a agenților poluatori

3.3. MODERNIZAREA ȘI CREȘTEREA EFICIENȚEI ENERGETICE A SISTEMULUI DE ILUMINAT PUBLIC • Modernizarea infrastructurii de iluminat public în vederea reducerii consumului de energie și creșterii calității serviciului • Extinderea și modernizarea infrastructurii de iluminat arhitectural	Rețea de iluminat public înlocuită/modernizată Clădiri iluminate arhitectural	Rata de scădere a consumului anual de energie electrică pentru iluminat public
3.4. ASIGURAREA UNEI GESTIONĂRI EFICIENTE A DEȘEURILOR ȘI PROMOVAREA TRANZIȚIEI LA O ECONOMIE CIRCULARĂ • Îmbunătățirea pregătirii pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale colectate • Dezvoltarea capacităților de tratare a deșeurilor municipale • Îmbunătățirea serviciilor publice de salubritate	Capacitate suplimentară pentru reciclarea deșeurilor Capacitate suplimentară pentru tratarea deșeurilor	Locuitori cu acces la facilități de reciclare a deșeurilor Cantitatea de deșeuri reciclată Cantitatea de deșeuri reciclată și folosită ca materie primă
3.5. REDUCEREA POLUĂRII, ȘI ÎMBUNĂȚĂȚIREA CALITĂȚII AERULUI, APELOR ȘI SOLULUI • Îmbunătățirea calității aerului, inclusiv în spațiile interioare • Îmbunătățirea calității apelor de suprafață și subterane • Prevenirea și reducerea poluării fonice • Îmbunătățirea serviciilor de alimentare cu apă potabilă, canalizare și tratare a apelor uzate	Capacitate suplimentară a sistemelor de monitorizare a calității aerului și poluării fonice Capacitate suplimentară pentru monitorizarea și controlul calității apelor de suprafață și subterane Lungime de rețele de alimentare cu apă nou construite/reabilitate Lungime de rețele de canalizare nou construite/reabilitate Capacitate suplimentară pentru tratarea apelor uzate	Rata de scădere estimată a poluării aerului și a poluării fonice Locuitori ce beneficiază de reducerea poluării aerului și a poluării fonice Rata de scădere estimată a poluării apelor de suprafață și subterane Locuitori conectați la rețeaua reabilitată de alimentare cu apă și canalizare Rata de scădere estimată a pierderilor de apă din rețea Valoarea indexului calității aerului

3.6. CONSERVAREA PATRIMONIULUI NATURAL ȘI DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII VERZI • Protecția și valorificarea durabilă a ariilor naturale protejate și a ecosistemelor degradate • Extinderea rețelei de spații verzi, inclusiv prin reconversia unor terenuri degradate / abandonate	Suprafață de arii naturale protejate acoperite de măsuri de protecție și conservare Suprafață de zone verzi rezultată prin reabilitarea terenurilor degradate/ abandonate	Vizitatori ai ariilor naturale protejate Locuitori cu acces la zone verzi nou amenajate
3.7. ÎMBUNĂTĂȚIREA CAPACITĂȚII DE ADAPTARE A CAPITALUI LA SCHIMBĂRILE CLIMATICE, DE PREVENȚIE A RISCURILOR ȘI DE GESTIONARE A SITUAȚIILOR DE URGENTĂ • Creșterea rezilienței la fenomenele meteo extreme asociate schimbărilor climatice • Prevenția riscului de inundații • Îmbunătățirea capacității de răspuns în situații de urgență	Suprafață de infrastructură verde nou realizată pentru adaptarea la schimbări climatice Suprafață acoperită cu măsuri de prevenție a riscului la inundații Capacitate suplimentară a sistemelor de răspuns în situații de urgență	Locuitori ce beneficiază de măsuri de adaptare la schimbări climatice Locuitori ce beneficiază de măsuri de prevenție a riscului la inundații Timpul mediu estimat de răspuns în situații de urgență
OS 4 Orașul incluziv: Promovarea incluziunii sociale și a diversității, asigurarea accesului nediscriminatoriu la infrastructură și servicii publice		
4.1. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR DE EDUCAȚIE • Îmbunătățirea sistemului de educație timpurie • Îmbunătățirea sistemului de învățământ primar și secundar/liceal • Consolidarea învățământului profesional și tehnic • Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor educaționale pentru copii / tineri cu dizabilități și / sau cu cerințe educaționale speciale (CES) • Prevenirea părăsirii timpurii a școlii, a segregării în rândul elevilor și promovarea educației remediale • Creșterea participării adulților (peste 25 de ani) la	Număr de clase noi, sau reabilite în sistemul de educație timpurie și în sistemul de învățământ de toate gradele Capacitate suplimentară (dotări și echipamente) în învățământul de toate gradele, inclusiv pentru copii / tineri cu dizabilități și / sau cu cerințe educaționale speciale	Număr anual de elevi ce beneficiază de sistemul de educație reabilitat Număr anual de absolvenți ai programelor de formare continuă Rata de creștere a procentului de promovabilitate bac Rata de creștere a numărului de studenți străini

programe de formare și învățare pe tot parcursul vieții • Consolidarea Capitalei ca centru universitar de importanță europeană, cu rol esențial în menținerea atractivității orașului pentru noi talente		
4.2. PROMOVAREA INCLUZIUNII SOCIALE A GRUPURILOR DEFAVORIZATE, ȘI A PERSOANELOR EXPUSE RISCULUI DE SĂRĂCIE • Îmbunătățirea accesului nediscriminator pe piața muncii pentru locuitorii Capitalei și navetiștii atrași de oraș • Promovarea incluziunii sociale a copiilor și a tinerilor • Promovarea incluziunii sociale a vârstnicilor • Promovarea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilități • Promovarea incluziunii sociale a altor grupuri defavorizate, inclusiv migranți	Capacitate suplimentară a infrastructurii de recepție/acomodare a grupurilor defavorizate – suprafață nou creată sau reabilitată ONG susținute prin instrumente financiare pentru furnizarea de servicii specifice grupurilor defavorizate	Grad de ocupare a infrastructurii sociale nou create/reabilitate Număr anual de beneficiari ai serviciilor sociale furnizate
4.3. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA INFRASTRUCTURĂ SANITARĂ MODERNĂ ȘI SERVICII MEDICALE DE CALITATE • Dezvoltarea infrastructurii spitalicești cu rol de deservire națională, regională și metropolitană • Îmbunătățirea serviciilor de prevenție, screening, asistență medicală primară, comunitară și în regim ambulatoriu • Îmbunătățirea serviciilor de reabilitare, paliativă și îngrijire pe termen lung • Dezvoltarea cercetării în domeniul medical, cu accent	Capacitate suplimentară a infrastructurii sanitare - suprafață nou creată sau reabilitată, dotări și echipamente achiziționate Personal medico-sanitar atras în sistem	Locuitori cu acces la noua infrastructură sanitară Număr anual de beneficiari ai serviciilor sanitare furnizate Timpul mediu de răspuns la cererea de servicii (în regim normal, sau de urgență)

pe metode moderne de investigare, intervenție și tratament • Informatizarea sistemului medical și digitalizarea serviciilor medicale		
4.4. ÎMBUNĂTĂȚIREA OFERTEI CULTURALE ȘI A OPORTUNITĂȚILOR DE CREAȚIE ARTISTICĂ • Îmbunătățirea infrastructurii, echipamentelor și dotărilor pentru producție și consum cultural • Dezvoltarea unei ofertei culturale identitare pe scena europeană și asigurarea accesului echitabil al locuitorilor Capitalei la aceasta • Dezvoltarea sectorului de industrii culturale și creative ca element central al specializării inteligente a economiei Capitalei	Capacitate suplimentară a infrastructurii culturale - suprafață nou creată sau reabilitată, dotări și echipamente achiziționate Organizații (IMM, ONG) susținute prin instrumente financiare și non-financiare pentru furnizarea de servicii culturale	Utilizatori/an ai facilităților și programelor culturale Număr anual de evenimente culturale Locuri de muncă nou create în industrii culturale și creative
4.5. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII ȘI SERVICIILOR SPORTIVE ȘI DE TINERET • Dezvoltarea infrastructurii, serviciilor și activităților pentru tineri • Promovarea sportului de masă și a celui de performanță	Capacitate suplimentară a infrastructurii sportive - suprafață nou creată sau reabilitată, dotări și echipamente achiziționate Organizații (cluburi sportive) susținute prin instrumente financiare și non-financiare pentru furnizarea de servicii culturale	Utilizatori/an ai facilităților și programelor sportive Număr anual de competiții sportive
OS 5 Orașul compact: Utilizarea eficientă a terenurilor și a fondului construit, punerea în valoare a patrimoniului istoric și a peisajului urban		

5.1. CREȘTEREA REZILIENȚEI FONDULUI CONSTRUIT LA HAZARDE • Reducerea riscului seismic al clădirilor • Reabilitarea clădirilor publice și a infrastructurii aflate în risc seismic • Reabilitarea seismică a locuințelor	Clădiri publice aflate în risc seismic expertizate și reabilite Locuințe aflate în risc seismic expertizate și reabilite	Locuitori beneficiari ai fondului construit reabilitat
5.2. ÎMBUNĂTĂȚIREA FONDULUI LOCATIV ȘI A CALITĂȚII LOCUIRII • Îmbunătățirea calității locuirii în vechile ansambluri de locuințe colective și de locuințe individuale • Îmbunătățirea calității locuirii în noile zone rezidențiale • Dezvoltarea sectorului de locuire socială și de necesitate de la nivelul Capitalei • Asigurarea unei dezvoltări sustenabile a pieței de locuințe	Locuințe reabilite/ cu fațade refăcute/ mansardate Spațiu public interstițial amenajat Locuri de parcare rezidențială amenajate Locuințe sociale nou construite sau reabilite	Locuitori beneficiari ai operațiunilor de îmbunătățire a calității locuirii Ponderea cetățenilor care trăiesc în gospodării în care costul locuirii se ridică la peste 40% din totalul cheltuielilor
5.3. CONSERVAREA, PROTEJAREA ȘI VALORIFICAREA DURABILĂ A PATRIMONIULUI CULTURAL • Conservarea monumentelor istorice și a zonelor de protecție a acestora • Conservarea și promovarea patrimoniului cultural imaterial	Monumente istorice expertizate și reabilite Organizații (IMM, ONG) susținute prin instrumente financiare și non-financiare pentru promovarea patrimoniului cultural imaterial	Locuitori beneficiari ai fondului construit reabilitat Turiști/vizitatori ai monumentelor reabilite Turiști/vizitatori consumatori ai patrimoniului cultural imaterial

5.4. FOLOSIREA EFICIENTA A TERENULUI URBAN	A	Suprafață spațiu public nou creată sau reabilitată (zone pietonale, piețe, scuaruri, etc.)	Locuitori beneficiari ai spațiului public reabilitat Turiști/vizitatori ai orașului Suprafața de teren reabilitată și utilizată pentru spații verzi, locuire socială, activități economice sau comunitare PUG nou în vigoare PUZ-uri de sector noi în vigoare
- Regenerarea și extinderea spațiilor publice - Reducerea expansiunii urbane necontrolate			

III. Indicatori de impact ai implementării SIDU

(Valorile acestor indicatori vor fi documentate în Raportul de Evaluare Finală realizat de către consultantul extern).

PIB (PPS)/locuitor (Euro)	Eurostat	45.944 (2018)	60.000
Salariul mediu net lunar (Euro)	TEMPO INS	965 (2021)	1.500
Rata riscului de sărăcie sau excluziune socială – AROPE București - Ilfov (%)	TEMPO INS	14 (2019)	5
Emisiile de gaze cu efect de seră / locuitor (echivalent tone metrice CO2/locuitor) – ipoteză valoare locală egală cu media națională	INEGES	5,9 (2019)	4
Speranța de viață a populației (ani)	TEMPO INS	78,3 (2019)	80
Pondere a persoanelor cu studii superioare în totalul populației cu vârsta între 25-64 ani (%)	Eurostat	36,1 (2017)	45
Suprafața spațiilor verzi/locuitor (mp/locuitor)	TEMPO INS	21,5 (2019)	23
Cota modală a deplasărilor cu autoturismul propriu (%)	PMUD	n.a.	25

Soldul migrației interne cu domiciliul (persoane)	TEMPO INS	8.462 (2019)	15.000
Suprafața locuibilă medie/locuitor (mp)	TEMPO INS	19,6 (2019)	22
Utilizatori unici/an ai serviciilor online ale administrației locale	PMB și Primăriile de Sector	n.a.	1.000.000
Indicatori de percepție			
Gradul general de satisfacție al populației cu privire la oraș	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	82% (2019)	90%
Pondere cetățenilor care consideră că nivelul calității vieții din oraș a crescut în ultimii 5 ani	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	52% (2019)	70%
Pondere cetățenilor care sunt satisfăcuți cu locul lor de muncă	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	75% (2019)	80%
Pondere cetățenilor care se simt în siguranță să circule singuri noaptea în oraș	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	75% (2019)	80%
Pondere cetățenilor care consideră ca orașul este un loc bun pentru familiile tinere cu copii	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	81% (2019)	90%
Pondere cetățenilor care consideră că e ușor să găsești o locuință bună, la un preț decent	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	47% (2019)	55%
Pondere cetățenilor care folosesc transport public într-o zi obișnuită	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	52% (2019)	60%
Pondere cetățenilor care folosesc bicicleta într-o zi obișnuită	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	12% (2019)	20%
Pondere cetățenilor satisfăcuți de facilitățile culturale existente în oraș	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	83% (2019)	90%
Pondere cetățenilor satisfăcuți de spațiile verzi existente în oraș	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	66% (2019)	80%

Ponderea cetățenilor care nu au acces la un spațiu verde în propriul cartier	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	15% (2019)	5%
Ponderea cetățenilor satisfăcuți de spațiile publice din oraș	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	56% (2019)	80%
Ponderea cetățenilor satisfăcuți de facilitățile medicale din oraș	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	44% (2019)	60%
Ponderea cetățenilor satisfăcuți de calitatea aerului din oraș	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	20% (2019)	50%
Ponderea cetățenilor satisfăcuți de nivelul de zgomot din oraș	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	31% (2019)	50%
Ponderea cetățenilor satisfăcuți de curățenia din oraș	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	37% (2019)	60%
Ponderea cetățenilor satisfăcuți de viteza de soluționare a solicitărilor către administrația locală	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	50% (2019)	70%
Ponderea cetățenilor care consideră că procedurile administrației locale sunt clare și ușor de înțeles	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	52% (2019)	65%
Ponderea cetățenilor care consideră ca informațiile și serviciile administrației locale sunt ușor de accesat online	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	66% (2019)	85%
Ponderea cetățenilor care consideră că administrația orașului este coruptă	Comisia Europeană (Quality of Life in European Cities)	84% (2019)	40%